

Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ  
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ  
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ  
Εισηγήτρια: Γ. ΚΑΛΔΙΡΗ

ΘΕΜΑ:

**ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ.  
ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ, ΤΟΥΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥΣ  
ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ**

ΛΕΚΚΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ  
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΚΟΡΝΗΛΙΑ  
ΧΑΤΖΗΣΤΕΡΓΙΟΓΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

ΠΑΤΡΑ 2005



**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	5
II. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	9
III. ΘΕΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	14
IV. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ	15
V. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ	16
VI. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ	18
VII. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	19
VIII. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ	19
IX. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	22
1 <sup>η</sup> ΟΜΑΔΑ: ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Γενικά	26
Λογαριασμός 10. Εδαφικές εκτάσεις	31
Λογαριασμός 11. Κτίρια- εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικά έργα	35
Λογαριασμός 12. Μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός εξοπλισμός	39
Λογαριασμός 13. Μεταφορικά μέσα	44
Λογαριασμός 14. Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	49
Λογαριασμός 15. Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων	53
Λογαριασμός 16. Ανώματες ακίνητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως	59
Λογαριασμός 18. Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	67
2 <sup>η</sup> ΟΜΑΔΑ: ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	
Γενικά	70
Λογαριασμός 20. Εμπορεύματα	78
Λογαριασμός 21. Προϊόντα έτοιμα & ημιτελή	82
3 <sup>η</sup> ΟΜΑΔΑ: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	
Γενικά	83
Λογαριασμός 30. Πελάτες	84
Λογαριασμός 31. Γραμμάτια πληρωτέα	93
Λογαριασμός 33. Χρεώστες διάφοροι	101
Λογαριασμός 34. Χρεόγραφα	103
Λογαριασμός 35. Λογαριασμοί διαχειρίσεων προκαταβολών και πιστώσεων	106
Λογαριασμός 36. Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	108
Λογαριασμός 38. Χρηματικά διαθέσιμα	111

4<sup>η</sup> ΟΜΑΔΑ: ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ -ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ-ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ  
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Γενικά	116
Λογαριασμός 40. Κεφάλαιο	117
Λογαριασμός 41. Αποθεματικά – διαφορές αναπροσαρμογής – επιχορηγήσεις επενδύσεων	122
Λογαριασμός 42. Αποτελέσματα εις νέο	125
Λογαριασμός 44. Προβλέψεις	129
Λογαριασμός 45. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	136

5<sup>η</sup> ΟΜΑΔΑ: ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Γενικά	142
Λογαριασμός 50. Προμηθευτές	143
Λογαριασμός 51. Γραμμάτια πληρωτέα	147
Λογαριασμός 53. Πιστωτές διάφοροι	150
Λογαριασμός 54. Υποχρεώσεις από φόρους – τέλη	154
Λογαριασμός 55. Ασφαλιστικοί οργανισμοί	164
Λογαριασμός 56. Μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικού	167

6<sup>η</sup> ΟΜΑΔΑ: ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ

Γενικά	172
Λογαριασμός 60. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	174
Λογαριασμός 61. Αμοιβές και έξοδα τρίτων	178
Λογαριασμός 62. Παροχές τρίτων	181
Λογαριασμός 63. Φόροι – τέλη	184
Λογαριασμός 64. Διάφορα έξοδα	185
Λογαριασμός 65. Τόκοι και συναφή έξοδα	191
Λογαριασμός 66. Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	194
Λογαριασμός 68. Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	203

7<sup>η</sup> ΟΜΑΔΑ: ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ

Γενικά	205
Λογαριασμός 70. Πωλήσεις εμπορευμάτων	207
Λογαριασμός 74. Επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων	213
Λογαριασμός 75. Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	215
Λογαριασμός 76. Έσοδα κεφαλαίων	217
Λογαριασμός 78. Ιδιοπαραγωγή πάγιων στοιχείων	219

<b>8<sup>η</sup> ΟΜΑΔΑ: ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ</b>	
Γενικά	221
Λογαριασμός 80. Γενική Εκμετάλλευση	223
Λογαριασμός 81. Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα	228
Λογαριασμός 82. Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων	230
Λογαριασμός 83. Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	233
Λογαριασμός 84. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	235
Λογαριασμός 85. Αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	237
Λογαριασμός 86. Αποτελέσματα χρήσεως	238
Λογαριασμός 88. Αποτελέσματα προς διάθεση	241
Λογαριασμός 89. Ισολογισμός	249
<b>10<sup>η</sup> ΟΜΑΔΑ: (0) ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ</b>	
Γενικά	251
<b>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</b>	257
<b>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:</b>	
Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο	258

## Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

### 1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Οικονομικό Οργανισμό αποτελεί η συγκρότηση περιουσίας για την παραγωγή και διάθεση οικονομικών αγαθών, με βάση την οικονομική αρχή.

**Περιουσία** του οικονομικού οργανισμού αποτελεί ο κατάλληλος συνδυασμός των συντελεστών της παραγωγής (φύση, εργασία, κεφάλαιο κλπ.), για την εξυπηρέτηση των σκοπών του. Η περιουσία των οικονομικών οργανισμών, με την οποία κατά κύριο λόγο ασχολείται η Λογιστική, αποτελείται από διάφορες αξίες και σχέσεις που θέτονται σε διαρκή κίνηση (τεχνική, συναλλακτική κλπ.), για την εξυπηρέτηση των σκοπών τους.

**Οικονομικά αγαθά** είναι τα υλικά και άυλα στοιχεία καθώς και οι υπηρεσίες που ικανοποιούν οικονομικές ανάγκες. Διακρίνονται σε:

- A. Κεφαλαιουχικά, τα οποία χρησιμεύουν για την παραγωγή άλλων οικονομικών αγαθών, όπως τα μηχανήματα, εργαλεία κλπ.
- B. Καταναλωτικά, τα οποία χρησιμεύουν για την ικανοποίηση αναγκών, είτε άμεσα, όπως τρόφιμα, ρουχισμός, είτε έμμεσα, όπως πρώτες και βοηθητικές ύλες, καύσιμα, που μετά από κατεργασία γίνονται άμεσα.

**Οικονομική Αρχή** λέγεται η προσπάθεια για την πραγματοποίηση του καλύτερου οικονομικού αποτελέσματος με την μικρότερη δυνατή θυσία.

Ο ανταγωνισμός των οικονομικών οργανισμών στην αγορά, η εξυπηρέτηση των ιδιοφελών και κοινωφελών τους σκοπών, ο κρατικός παρεμβατισμός επιβάλλουν την εφαρμογή της οικονομικής αρχής.

Η οικονομική αρχή αποτελεί το θεμέλιο της οικονομικής επιστήμης και εμφανίζεται με τις ακόλουθες μορφές:

- Η πραγματοποίηση του μεγαλύτερου οικονομικού αποτελέσματος με όσο το δυνατό λιγότερα οικονομικά μέσα
- Η πραγματοποίηση του μεγαλύτερου οικονομικού αποτελέσματος με οικονομικά μέσα, τα οποία είναι προκαθορισμένα και

- Η πραγματοποίηση σταθερού αποτελέσματος με όσο το δυνατό λιγότερα οικονομικά μέσα.

## 2. ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Η οικονομικοί οργανισμοί αποτελούν τα κύτταρα της οικονομικής ζωής κάθε χώρας. Η σημασία τους είναι μεγάλη τόσο για την ευημερία αυτών που έχουν άμεσα οφέλη όσο και για την κοινωνία.

## 3. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Οι οικονομικοί οργανισμοί διακρίνονται:

### I. Από την άποψη της τιμολογιακής τους πολιτικής σε:

- A. Εξισωτικούς, που επιδιώκουν να πραγματοποιήσουν τόσα έξοδα όσα και τα έσοδά τους.
- B. Επεκτατικούς, που επιδιώκουν πλεόνασμα εσόδων σε σύγκριση με τα έξοδά τους.
- Γ. Κερδοσκοπικούς, που επιδιώκουν με σκοπό την αύξηση της ατομικής περιουσίας του φορέα τους.

### II. Από την άποψη του αντικειμένου τους σε:

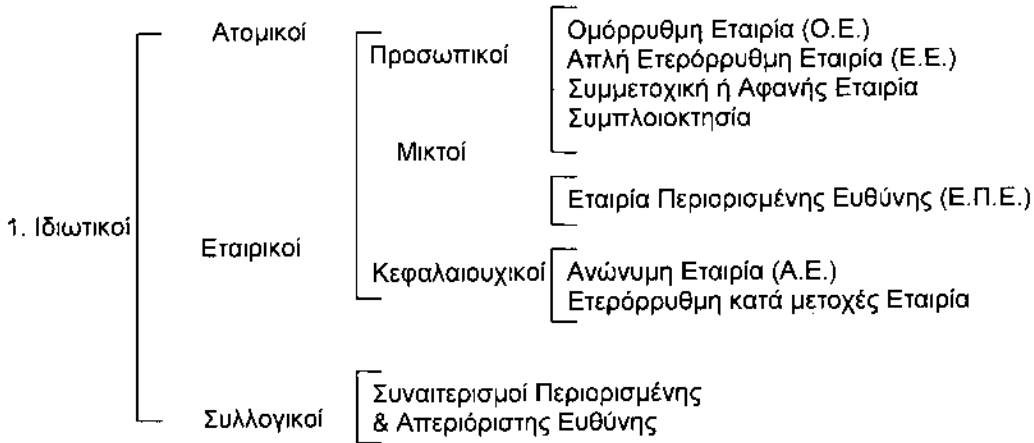
- A. Πρωτογενούς παραγωγής (γεωργία, ορυχεία)
- B. Δευτερογενούς παραγωγής (Βιοτεχνία)
- Γ. Τριτογενούς παραγωγής (τράπεζες, ξενοδοχεία)

### III. Από την άποψη του μεγέθους τους σε:

- A. Μικρές
- B. Μεγάλες

Προϋπόθεση για την ένταξη τους σε μικρές ή μεγάλες είναι ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων, ο ετήσιος κύκλος εργασιών (τζίρος) και η αξία των στοιχείων του ισολογισμού.

**IV. Από την άποψη του φορέα τους και από τη νομική άποψη σε:**



2. Δημόσιοι, Δημοτικοί, Κοινοτικοί

3. Μικτοί, στους οποίους συμμετέχουν το Κράτος, ο Δήμος ή η Κοινότητα.

**V. Από την άποψη του Εμπορικού Νόμου σε:**

A. Με το ουσιαστικό κριτήριο

B. Με το τυπικό κριτήριο.

**VI. Σύμφωνα με τον Κώδικα Βιβλίων & Στοιχείων.**

Έννοια του επιτηδευματία

Με τον Κ.Β.Σ., Π.Δ. 186/1992, ορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των επιτηδευματιών, αναφορικά με την τήρηση και έκδοση των φορολογικών βιβλίων και στοιχείων αντίστοιχα.

Επιτηδευματίας είναι κάθε ημεδαπό ή αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινωνία του Αστικού Κώδικα ή Αστική Εταιρία ή Ένωση προσώπων, που ασκεί δραστηριότητα στην ελληνική επικράτεια και αποβλέπει στην απόκτηση εισοδήματος από εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική ή γεωργική επιχείρηση ή από ελεύθερο επάγγελμα ή από οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση καθώς και οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες.

Ο επιτηδευματίας είναι υποχρεωμένος να τηρεί λογιστικά βιβλία, να εκδίδει, παρέχει, ζητά, λαμβάνει, υποβάλλει και διαφυλάσσει τα βιβλία, τα στοιχεία, τις

καταστάσεις και κάθε άλλο μέσο σχετικό με την τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων, που ορίζονται από τον Κ.Β.Σ. με ορισμένες προϋποθέσεις επιτηδευματίας είναι και η κοινοπραξία επιτηδευματιών. Μερικές ή ολικές απαλλαγές, με ορισμένες προϋποθέσεις, προβλέπονται για τα νομικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες, τις επιτροπές και τις ενώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τις ξένες αποστολές, τους διεθνείς οργανισμούς, τους αγρότες και τους μικροεπιτηδευματίες, καθώς και την εκμετάλλευση συγκοινωνιακών γραμμών πλοίων. Πρέπει να τονιστεί ότι ο όρος του επιτηδευματία είναι ευρύτερος του όρου του εμπόρου, όλοι οι έμποροι είναι επιτηδευματίες αλλά πέρα από αυτούς είναι και άλλοι, όπως ο γιατρός, ο λογιστής, ο ηλεκτρολόγος κ.α. που δεν ασκούν εξαρτημένη εργασία. Η μη εφαρμογή ή η πλημμελής εφαρμογή των διατάξεων του Κ.Β.Σ., συνεπάγεται σοβαρές διοικητικές, αστικές και ποινικές κυρώσεις.

Οι επιτηδευματίες ανάλογα με το αντικείμενο των εργασιών τους, διακρίνονται:

- Σε εκείνους που πωλούν αγαθά, χονδρικώς ή λιανικώς, αυτούσια ή μετά από επεξεργασία, ιδίως κατεργασία ή εξευγενισμό ή συναρμολόγηση ή διασκευή ή συσκευασία (έμποροι, βιοτέχνες, βιομήχανοι).
- Σε εκείνους που παρέχουν υπηρεσίες (μεταφορές, θέατρα, δικηγόροι, ηλεκτρολόγοι).
- Σε εκείνους που πωλούν αγαθά και παρέχουν και υπηρεσίες (ηλεκτρολόγοι).

Ως παροχή υπηρεσιών θεωρείται και η περίπτωση κατά την οποία χρησιμοποιούνται και υλικά (όπως π.χ. από ηλεκτρολόγους, υδραυλικούς, συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων) των οποίων η αξία σε κάθε περίπτωση δεν υπερβαίνει το 1/3 της συνολικής αμοιβής τους με την προϋπόθεση ότι από την χρησιμοποίηση των υλικών αυτών δεν παράγεται νέο είδος αγαθού.

Είδος θεωρείται η ουσιώδης ποιοτική διάκριση των αγαθών, η οποία επηρεάζει σημαντικά τουλάχιστον την απόδοση ή το κόστος ή την τιμή πώλησης, διαζευτικά ή αθροιστικά.



### Χονδρική & Λιανική Πώληση

A. Χονδρική πώληση είναι η πώληση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών σε άλλο επιτηδευματία, στο δημόσιο, σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο καθώς και σε αγρότες για την εξυπηρέτηση του σκοπού τους.

B. Λιανική πώληση είναι η πώληση αγαθών σε φυσικό πρόσωπο για την ικανοποίηση ατομικών ή οικογενειακών αναγκών.

Χονδροπωλητής κατά κύριο λόγο είναι ο επιτηδευματίας του οποίου τα ακαθάριστα έσοδα από χονδρικές πωλήσεις υπερβαίνουν το 60% του συνόλου των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων.

## **4. ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

Οι επιχειρήσεις είναι οι οικονομικοί οργανισμοί οι οποίοι εξυπηρετούν οικονομικές ανάγκες της κοινωνίας με σκοπό το κέρδος, το οποίο προορίζεται να περιέλθει στην ατομική περιουσία του φορέα της επιχείρησης, που λέγεται επιχειρηματίας. Τα βασικά χαρακτηριστικά στοιχεία της επιχείρησης είναι:

1. Έχει δική της περιουσία, ξεχωριστή από του φορέα της
2. Δρα στην αγορά όπου υπάρχει η προσφορά και η ζήτηση και εξυπηρετεί οικονομικές ανάγκες της κοινωνίας
3. Αποβλέπει στο κέρδος του φορέα της
4. Έχει δική της οντότητα, λογιστική, οικονομική, οργανωτική, διοικητική, νομική.

Οι φάσεις που διέρχεται μια επιχείρηση είναι η ίδρυση, η λειτουργία της και σε ορισμένες περιπτώσεις η διάλυση ή η συγχώνευση ή η μετατροπή.

## **II. ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

Η Λογιστική υπηρετεί ορισμένους σκοπούς. Έργο της Λογιστικής είναι η Διοίκηση, η Διαχείριση και ο Έλεγχος. Οι οικονομικές και κοινωνικές δομές

εξελισσόμενες, επιβάλλουν σε κάθε οικονομική μονάδα, την ανάγκη χρησιμοποίησης των υπηρεσιών της Λογιστικής. Τα αριθμητικά δεδομένα, τα οποία συναθροίζονται, μέσα σε μία διαχειριστική χρήση, στο λογιστήριο κάθε οικονομικής μονάδας, έχουν ανάγκη από συγκέντρωση, ταξινόμηση και καταχώριση με νόμιμο και επιστημονικό τρόπο, την εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ.

Οι σκοποί της Λογιστικής είναι:

- *Η απεικόνιση της περιουσιακής συγκρότησης της οικονομικής μονάδας. Η πραγματοποίηση του σκοπού επιτυγχάνεται:*
  1. Με τη διενέργεια ετήσιας πραγματικής (εξωτερικής) απογραφής στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου.
  2. Με τη χρησιμοποίηση των υπολοίπων των τηρουμένων λογαριασμών (εσωτερική απογραφή).
  3. Με την εναρμόνιση της εξωτερικής και της εσωτερικής απογραφής και τη σύνταξη του Ισολογισμού τέλους χρήσεως.

- *Η παρακολούθηση των περιουσιακών μεταβολών.*

Κάθε οικονομική μονάδα, για να πραγματοποιήσει το σκοπό για τον οποίο έχει συσταθεί, θέτει σε κίνηση μια κίνηση μία **περιουσία**. Η σύνθεση της περιουσίας της οικονομικής μονάδας στον ισολογισμό, εμφανίζεται ομαδοποιημένη σε διάφορους λογαριασμούς περιουσιακών στοιχείων και οικονομικών αγαθών που κατέχει η οικονομική μονάδα (λογαριασμοί ενεργητικού), με αντίβαρο άλλους λογαριασμούς υποχρεώσεων (λογαριασμοί παθητικού και καθαρής περιουσίας). Ο κάθε οικονομικός οργανισμός, λογιστικά εμφανίζεται με τον ισολογισμό του σαν μία ισότητα που από την μία πλευρά έχει τις αξίες και απαιτήσεις τις οποίες κατέχει και από την άλλη έχει τις υποχρεώσεις σε τρίτους και τις υποχρεώσεις στον ίδιο τον φορέα ή επιχειρηματία. Τα αρχικά κεφάλαια που κατατίθενται από τον φορέα της οικονομικής μονάδας καθώς και από αυτά που δανείζεται ή οφείλει σε τρίτους η οικονομική μονάδα αποτελούν το σύνολο του παθητικού της.

Στον ισολογισμό, η αξία των περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχει στην κατοχή της η οικονομική μονάδα, είναι ίση με τα κεφάλαιά της. Τα στοιχεία των λογαριασμών του ισολογισμού διακρίνονται σε ομάδες που συνθέτουν το ενεργητικό και το συνολικό παθητικό της οικονομικής μονάδας. Το ενεργητικό δηλώνει τις αξίες και απαιτήσεις που έχει στην κατοχή της η οικονομική μονάδα. Ενώ το συνολικό παθητικό δηλώνει τις υποχρεώσεις σε κεφάλαια που έχει η οικονομική μονάδα. Οι υποχρεώσεις του συνολικού παθητικού, για την καλύτερη πληροφόρηση, διακρίνονται σε: υποχρεώσεις προς τρίτους (παθητικό = ξένο κεφάλαιο) και σε υποχρεώσεις προς τον φορέα (καθαρή περιουσία = ίδιο κεφάλαιο) της οικονομικής μονάδας.

Ενεργητικό είναι διάφορα και ποικίλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατέχει η οικονομική μονάδα. Είναι οι αξίες και απαιτήσεις τις οποίες έχει στη διάθεσή της. Το ενεργητικό αποτελείται από πάγια στοιχεία, από αποθέματα και από απαιτήσεις και διαθέσιμα.

Παθητικό είναι το άλλο σκέλος του ισολογισμού που παρουσιάζει τις υποχρεώσεις σε τρίτους της οικονομικής μονάδας οι οποίες αθροιζόμενες με την αξία της καθαρής περιουσίας είναι ίσες με το σύνολο του ενεργητικού της. Το σύνολο του παθητικού και της καθαρής περιουσίας αποτελούν το πραγματικό παθητικό. Έχει επικρατήσει όμως, επειδή οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις του φορέα ταυτίζονται οικονομικά με τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας, να διακρίνονται και να ονομάζεται παθητικό μόνο οι υποχρεώσεις σε τρίτους.

Καθαρή περιουσία είναι το παθητικό του ισολογισμού ή οι υποχρεώσεις που έχει η οικονομική μονάδα απέναντι στους φορείς που την δημιούργησαν. Οι υποχρεώσεις αυτές δημιουργούνται από την αρχική ή και από μεταγενέστερη κατάθεση κεφαλαίων με χρήματα ή άλλα υλικά ή άυλα περιουσιακά αγαθά. Η καθαρή περιουσία της οικονομικής μονάδας δημιουργείται με την αρχική κατάθεση κεφαλαίων, με μεταγενέστερη αύξηση του κεφαλαίου της και με παρακράτηση κερδών για δημιουργία αποθεματικών, ποσών για αύξηση

κεφαλαίου ή αδιανέμητων κερδών. Η καθαρή θέση εμφανίζεται ομαδοποιημένα σε λογαριασμούς του ισολογισμού με γενικούς τίτλους: κεφάλαιο, αποθεματικά – διαφορές αναπροσαρμογής – επιχορηγήσεις επενδύσεων, αποτελέσματα εις νέο, ποσά προοριζόμενα για αύξηση κεφαλαίου και προβλέψεις.

- *Ο προσδιορισμός του οικονομικού αποτελέσματος.*

Το οικονομικό αποτέλεσμα προέρχεται, μέσα στη χρήση, από την αύξηση ή μείωση των στοιχείων που αποτελούν την περιουσία της οικονομικής μονάδας. Το αποτέλεσμα, συνιστά την επιτυχή ή όχι δραστηριότητα του οικονομικού οργανισμού. Στις κερδοσκοπικές οικονομικές μονάδες, το αποτέλεσμα μετριέται σε χρηματικές μονάδες που τελικά αυξάνουν ή μειώνουν την καθαρή θέση τους. Στις μη κερδοσκοπικές οικονομικές μονάδες το αποτέλεσμα αποτελεί και τον τελικό στόχο τους, το οποίο όμως και αυτό μετριέται με χρηματικές μονάδες και μπορεί να θεωρείται ότι είναι θετικό, τότε που τελικά δεν μειώνει την καθαρή θέση τους.

Το οικονομικό αποτέλεσμα, μπορεί να εξάγεται μηνιαία, τριμηνιαία, εξαμηνιαία και οπωσδήποτε ετήσια, με τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Το τελικό αποτέλεσμα προέρχεται από τη συνάθροιση των μερικών αποτελεσμάτων. Επιμέρους ή αναλυτικά αποτελέσματα σε έναν οικονομικό οργανισμό μπορούμε να έχουμε, ανάλογα πάντα με το Σχέδιο Λογαριασμών που από την αρχή της χρήσης εφαρμόζουμε, κατά κλάδο εκμετάλλευσης, κατά κατηγορία συναλλαγών, κατά είδος εμπορευμάτων ή κατά κέντρο δραστηριότητας.

Οι οικονομικές καταστάσεις είναι οι λογιστικοί πίνακες στους οποίους παρουσιάζεται, με συνοπτικό αλλά ευκρινή τρόπο, το αποτέλεσμα των οικονομικών συναλλαγών της οικονομικής μονάδας που δημιουργήθηκε μέσα στη διαχειριστική χρήση. Η σύνταξή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο και μέσα σε συγκεκριμένα χρονικά περιθώρια.

Οικονομικές καταστάσεις είναι:

1. η κατάσταση του ισολογισμού τέλους χρήσεως
2. η κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως
3. ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων
4. η κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως
5. το προσάρτημα του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως.

Οι τρεις πρώτες οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται υποχρεωτικά στον ημερήσιο πολιτικό και οικονομικό τύπο, αν οι οικονομικές μονάδες είναι κεφαλαιουχικές (Ε.Π.Ε. & Α.Ε.), για να λαμβάνουν γνώση οι τρίτοι που συναλλάσσονται με αυτές. Ο προσδιορισμός των οικονομικών αποτελεσμάτων προσδιορίζεται από τα δεδομένα των λογαριασμών Εκμεταλλεύσεως, τα οποία συγκεντρώνονται στους λογαριασμούς Αποτελεσμάτων και εμφανίζονται, ομοιόμορφα, στην κατάσταση του λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

Τα οργανικά κατ' είδος έξοδα και έσοδα που πραγματοποιεί η οικονομική μονάδα και τα οποία αφορούν τη διαχειριστική χρήση, συγκεντρώνονται με λογιστικό τρόπο στο λογαριασμό Γενική Εκμετάλλευση, από όπου προκύπτει και η ομώνυμη οικονομική κατάσταση. Από το λογαριασμό Γενικής Εκμεταλλεύσεως, στον οποίο έχει προσδιοριστεί το καθαρό οργανικό αποτέλεσμα της χρήσης, το αποτέλεσμα αυτό οδηγείται στο λογαριασμό ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ, στον οποίο μεταφέρονται και τυχόν υπάρχοντα Έκτακτα και Ανόργανα Αποτελέσματα και Έσοδα και Έξοδα Προηγούμενων Χρήσεων.

Έξοδα, από λογιστική θεώρηση, είναι οι κάθε μορφής ηθελημένες δαπάνες των συντελεστών παραγωγής τις οποίες πραγματοποιεί ο οικονομικός οργανισμός για την επιδίωξη του σκοπού του.

Έσοδα, είναι οι οποιοσδήποτε αποκτήσεις χρηματικών αξιών ή δικαιωμάτων οι οποίες πραγματοποιούνται, κατά κανόνα, μετά από συγκεκριμένες αντιπαροχές.

- Η διασφάλιση του διαχειριστικού ελέγχου

Ο έλεγχος της Διαχείρισης της οικονομικής μονάδας εξασφαλίζεται μέσα από ορθολογική και συστηματική καταχώρηση των πάσης φύσεως διαχειριστικών

συναλλαγών της. Ο έλεγχος μπορεί να γίνεται συστηματικά συνεχής ή κατά περιόδους.

Ο έλεγχος διακρίνεται σε: Ουσιαστικό ( ο οποίος αφορά την εντιμότητα της διαχείρισης των στοιχείων της περιουσίας της οικονομικής μονάδας), Τυπικό ( είναι ο διοικητικός έλεγχος που αφορά την τήρηση της προβλεπόμενης, από τον κανονισμό λειτουργίας, διαδικασίας), Αριθμητικό (είναι ο έλεγχος που αφορά τη σωστή καταχώρηση των αριθμητικών δεδομένων στους λογαριασμούς και τις οικονομικές καταστάσεις της οικονομικής μονάδας).

- *Η πληροφόρηση για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων.*

Η Λογιστική συγκεντρώνει τις πάσης φύσεως οικονομικές πληροφορίες από κάθε δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας. Τις πληροφορίες αυτές ταξινομεί σε ομοειδείς κατηγορίες και τις καταγράφει, με χρονολογική σειρά σε αντίστοιχους λογαριασμούς. Από τα δεδομένα των λογαριασμών συντάσσονται οι οικονομικές καταστάσεις, όπου συνοπτικά αλλά με αρκετή σαφήνεια, καταδεικνύονται τα επιμέρους αλλά και τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα της χρήσης. Συγκρίνοντας τα με τα αποτελέσματα των περασμένων χρήσεων και προβλέποντας το μελλοντικό σχεδιασμό, η Διοίκηση της οικονομικής μονάδας, αποφασίζει για την πορεία της.

### **III.ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ**

Λογιστική είναι η επιστημονική τέχνη της ερμηνείας, μέτρησης και περιγραφής της οικονομικής δραστηριότητας. Είναι η «γλώσσα των οικονομικών οργανισμών» και αποτελεί τη «φάση των επιχειρηματικών αποφάσεων». Η Λογιστική αποτελεί την μοναδική μέθοδο της οικονομικής παρατήρησης που οδηγεί στην επιστημονική οργάνωση.

Η Λογιστική συνιστά τη «σπονδυλική στήλη» του Οικονομικού και Επιχειρηματικού Λογισμού, ο οποίος αποτελεί «αλάθητο μέσο» της Διοικήσεως και Οργανώσεως των πάσης φύσεως οικονομικών οργανισμών. Η Λογιστική δεν μπορεί, μόνη της, να αποτελέσει αυτοτελή επιστήμη. Η ανάπτυξη και η εξέλιξή της γίνεται παράλληλα και μέσα από την ανάπτυξη και εξέλιξη της οικονομικής επιστήμης. Η προσπάθεια στο να ενταχθεί η Λογιστική στις θετικές επιστήμες και ουσιαστικά στη Μαθηματική Επιστήμη, επειδή έχει τις ρίζες της στην ισότητα  $E=Π+ΚΠ$  δεν μπορεί να ευσταθήσει. Ο ισχυρισμός ότι η Λογιστική αποτελεί κανόνα και μέσο εφαρμογής φορολογικής και διοικητικής νομοθεσίας δεν θα μπορούσε να την εντάξει στις θεωρητικές επιστήμες και μάλιστα στη Νομική Επιστήμη. Η Λογιστική αποτελεί επιστημονικό μέσο έρευνας, συγκέντρωσης, ταξινόμησης, καταγραφής, μέτρησης και ερμηνείας των οικονομικών και κοινωνικών φαινομένων.

#### **IV. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ.**

Πρωταρχικός σκοπός του Ε.Γ.Λ.Σ. ήταν ο σχεδιασμός και η καθιέρωση της λογιστικής τυποποίησης σε εθνική κλίμακα. Η τυποποίηση της λογιστικής επιτεύχθηκε με την επιβολή κανόνων και αρχών λογιστικής σκέψης και πρακτικής που στηρίχθηκαν σε:

- Ομοιόμορφη λογιστική ορολογία
- Όμοιους κανόνες κοστολόγησης και αποτίμησης
- Ομοιόμορφη ονοματολογία των λογαριασμών
- Ομοιόμορφες οικονομικές καταστάσεις

Με το σχεδιασμό και τη λογιστική τυποποίηση σε εθνική κλίμακα, επιδιώκεται η απλούστευση της λογιστικής εργασίας και εξασφαλίζονται ομοιογενή, σαφή και σωστά στοιχεία πληροφοριών, οι οποίες αφορούν την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική κατάσταση των οικονομικών μονάδων και διευκολύνουν έτσι τους αρμόδιους για έλεγχο και λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων.

Επιπλέον ο λογιστικός σχεδιασμός αποβλέπει και καθιερώνει, από άποψη της ιδιωτικής οικονομίας, την ομοιόμορφη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων και από άποψη της μακροοικονομίας, της δημόσιας οικονομίας και των κρατικών υπηρεσιών, την εξασφάλιση αξιόπιστων στοιχείων για τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση της οικονομίας. Απλουστεύει και διευκολύνει τους διαχειριστικούς και διοικητικούς ελέγχους από πλευράς Δημόσιας Διοίκησης (Ελεγκτές, ΣΟΕ, τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εμπορίου, η Στατιστική Υπηρεσία).

Με την καθιέρωση του θεσμού του Ε.Γ.Λ.Σ. επιτυγχάνονται:

- Η ομοιόμορφη εφαρμογή παραδεκτών λογιστικών αρχών, οι οποίες αναφέρονται στην αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων.
- Η αύξηση της παραγωγικότητας.
- Η υποβοήθηση των αρμοδίων στην άσκηση ορθολογικής κρατικής οικονομικής πολιτικής.
- Η βελτίωση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τη συνεργασία των οικονομικών μονάδων και των επαγγελματικών τους οργανώσεων με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες.
- Η διευκόλυνση του επενδυτικού κοινού και όλων εκείνων που συναλλάσσονται με τις οικονομικές μονάδες.
- Η διευκόλυνση του έργου των κεντρικών κρατικών υπηρεσιών και η αρτιότερη και αποτελεσματικότερη εκπλήρωση της αποστολής τους.
- Η ανύψωση της στάθμης του λογιστικού επαγγέλματος και της προβολής και το κύρος του Λογιστή.
- Η διευκόλυνση της εξειδικευμένης πλέον διαδικασίας των λογιστικών μαθημάτων.

## **V. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΓΛΣ**

Ο θεσμός του ΕΓΛΣ καθιερώθηκε αρχικά με το νόμο 1041/80. Οι διατάξεις του νόμου αυτού ορίζουν την έννοια, το σκοπό και τα πλαίσια του θεσμού. Με το νόμο αυτό εξουσιοδοτούνται οι υπουργοί Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εμπορίου να ορίσουν, με Προεδρικά Διατάγματα, την έννοια και το περιεχόμενο



του θεσμού του ΕΓΛΣ. Με το Π.Δ.1123/80, ορίζεται το περιεχόμενο του ΕΓΛΣ και καθορίζεται ο χρόνος της προαιρετικής εφαρμογής του.

Το περιεχόμενο του ΕΓΛΣ χωρίζεται σε πέντε βασικά μέρη:

Μέρος Α΄ Βασικές αρχές και διάρθρωση του Σχεδίου Λογαριασμών

Μέρος Β΄ Γενική Λογιστική

Μέρος Γ΄ Λογαριασμοί Τάξεως

Μέρος Δ΄ Οικονομικές καταστάσεις – Αριθμοδείκτες

Μέρος Ε΄ Αναλυτική Λογιστική Εκμεταλλεύσεως

Αρχική ημερομηνία έναρξης της προαιρετικής εφαρμογής του ΕΓΛΣ ορίστηκε η 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου 1982. Τα επόμενα χρόνια, το ΠΔ 1123/80 τροποποιείται και συμπληρώνεται από τα ΠΔ 502/84 και 186/86. Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τότε Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα) εκδίδεται η 4<sup>η</sup> οδηγία και τα κράτη-μέλη της υποχρεώνονται να συντάσσουν με ομοιομορφία τις Οικονομικές Καταστάσεις τους. Προηγούμενες οδηγίες (1<sup>η</sup> και 2<sup>η</sup>), είχαν προκαλέσει τροποποιήσεις και προσαρμογές των βασικών διατάξεων των νομοθετικών πλαισίων των οικονομικών μονάδων. Έτσι ο νόμος 2190/20 που αφορά την ίδρυση και λειτουργία των Α.Ε., τροποποιήθηκε από τα ΠΔ409/86 και 498/87, ενώ ο νόμος 3190/55 που αφορά την ίδρυση και λειτουργία των Ε.Π.Ε. τροποποιήθηκε με το ΠΔ 419/86. Με τις τροποποιήσεις αυτές οι Α.Ε. και Ε.Π.Ε. υποχρεώθηκαν να συντάσσουν τις οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τις αρχές και υποδείξεις του ΕΓΛΣ, το οποίο είναι πλήρως εναρμονισμένο με την 4<sup>η</sup> οδηγία της Ε.Ο.Κ.

Όπως είναι γνωστό, οι οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης, πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων, λογαριασμός γενικής εκμετάλλευσης και προσάρτημα) απορρέουν από τα λογιστικά δεδομένα των λογαριασμών της οικονομικής μονάδας, έτσι με τον έμμεσο αυτό τρόπο, καθιερώθηκε η υποχρεωτική εφαρμογή του ΕΓΛΣ στις Α.Ε. και Ε.Π.Ε.

Στην υποχρεωτική εφαρμογή του ΕΓΛΣ συντέλεσε και ο Ν. 1882/90 (άρθρο 7) ο οποίος υποχρεώνει τις Α.Ε., Ε.Π.Ε. και κατά μετοχές ΕΕ, οι οποίες εκλέγουν

τους Ελεγκτές τους από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών, να εφαρμόζουν το ΕΓΛΣ όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

Τελικά ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ. Π.Δ. 186/92, άρθρο 7) υποχρεώνει τους επιτηδευματίες της Γ' κατηγορίας τήρησης βιβλίων και στοιχείων, να εφαρμόζουν υποχρεωτικά το ΕΓΛΣ, μόνο ως προς τη δομή, την ονοματολογία και το περιεχόμενο των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων λογαριασμών της Γενικής Λογιστικής.

## **VI. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ**

### **1) ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ**

Η αρχή της αυτονομίας είναι η σημαντικότερη από τις βασικές αρχές στις οποίες θεμελιώνεται η δομή του Ε.Γ.Λ.Σ. Οι λογαριασμοί στο σχέδιο κατανέμονται σε τρία μέρη, καθένα από τα οποία λειτουργεί σε ανεξάρτητο λογιστικό κύκλωμα. Τα μέρη στα οποία διαχωρίζονται οι λογαριασμοί είναι :1) Γενική λογιστική, 2) Αναλυτική λογιστική εκμεταλλεύσεως,3) Λογαριασμοί τάξεως.

Σύμφωνα με την αρχή της αυτονομίας η αναλυτική λογιστική λειτουργεί ανεξάρτητα από τη γενική, σε λογαριασμούς που αναπτύσσονται στην ομάδα 9 και διατηρεί την αυτονομία της χωρίς να αλλοιώνονται οι βασικές αρχές.

### **2) ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ, ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΣΟΔΩΝ.**

Οι αγορές, τα έξοδα και τα έσοδα καταχωρούνται σε ιδιαίτερη ομάδα το καθένα, ανάλογα με το είδος του και όχι με τον προορισμό του. Οι λογαριασμοί αυτοί, σε όλη τη διάρκεια της χρήσης, δέχονται μόνο χρεώσεις ή πιστώσεις ανάλογα και αντίλογισμούς. Στην Γενική λογιστική και μόνο στο τέλος της, τα υπόλοιπα των λογαριασμών των αποθεμάτων, των οργανικών εξόδων και οργανικών εσόδων, μεταφέρονται στο λογαριασμό της Γενικής Εκμετάλλευσης.

### **3) ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΜΕ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ.**

Στο τέλος της χρήσεως ο λογαριασμός Γενική Εκμετάλλευση, καταρτίζεται με λογιστικές εγγραφές και όχι εξωλογιστικά, αφού μεταφέρονται σ' αυτόν τα αρχικά και τελικά αποθέματα των αγορών και τα οργανικά έξοδα και έσοδα για να προσδιοριστεί έτσι το καθαρό οργανικό αποτέλεσμα της χρήσης. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, τα καθαρά οργανικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης προσδιορίζονται με λογιστικές εγγραφές στο τέλος της χρήσεως

## **VII. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ**

- 1) Για τη ενημέρωση των λογαριασμών ισχύει η βασική αρχή της υπάρξεως παραστατικού, δηλαδή αποδεικτικού πραγματοποιήσεως του εξόδου του εσόδου κ.α.
- 2) Στους αναλυτικούς λογαριασμούς της τελευταίας βαθμίδας καταχωρούνται: ο αύξοντας αριθμός του παραστατικού και σύντομη αιτιολογία για κάθε εγγραφή.
- 3) Για τους αναλυτικούς λογαριασμούς της τελευταίας βαθμίδας της γενικής λογιστικής και των λογαριασμών τάξεως είναι υποχρεωτική η τήρηση αναλυτικών μερίδων σε καρτέλες.
- 4) Παρέχεται η ευχέρεια στις οικονομικές μονάδες να ενημερώνουν τους λογαριασμούς μόνο με την συνολική κίνηση τόσο της χρεώσεως όσο και της πιστώσεως.

## **VIII. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ Ε.Γ.Λ.Σ.**

Οι βασικές πηγές σύνταξης του Ε.Γ.Λ.Σ. είναι: οι σύγχρονες λογιστικές αρχές που εκφράζονται με την 4<sup>η</sup> οδηγία της ΕΟΚ, τα διεθνή γενικά και ειδικά λογιστικά σχέδια, το Γαλλικό λογιστικό σχέδιο.

Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του Ε.Γ.Λ.Σ. είναι:

1) *Εφαρμόζεται σε εθνική κλίμακα.*

Με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας των οικονομικών μονάδων της χώρας και την άντληση αξιόπιστων πληροφοριών για την σύγκριση αξιόπιστων πληροφοριών για τη σύγκριση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο των οικονομικών μονάδων και για την λήψη ορθών επιχειρηματικών αποφάσεων. Το Ε.Γ.Λ.Σ. είναι σχεδιασμένο ώστε να καλύπτει όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας μας. Οι ιδιορρυθμίες που παρουσιάζουν ορισμένες οικονομικές μονάδες (τράπεζες, ΝΠΔΔ, οργανισμοί) μπορούν να αντιμετωπίζονται με την δημιουργία Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων.

2) *Έχει ικανοποιητική πληροφοριακή πληρότητα.*

Το Ε.Γ.Λ.Σ. χαρακτηρίζεται και από πληροφοριακή πληρότητα γιατί έχει καταρτιστεί με τρόπο που με τα λιγότερα μέσα να εξασφαλίζει το ανώτατο όριο πληροφοριών.

3) *Χαρακτηρίζεται από ελαστικότητα και προσαρμοστικότητα.*

Χαρακτηριστικά της ελαστικότητας του Ε.Γ.Λ.Σ. είναι η δυνατότητα της συλλειτουργίας της Γενικής και της Αναλυτικής Λογιστικής, η δυνατότητα της ελεύθερης ανάπτυξης των κυριότερων πρωτοβάθμιων λογαριασμών των αποθεμάτων και εσόδων κατ' είδος, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε οικονομικής μονάδας, η δυνατότητα ανάπτυξης των πρωτοβάθμιων λογαριασμών σε δευτεροβάθμιους σύμφωνα με το περιορισμένο εκατονταδικό σύστημα. Η δυνατότητα της συγκέντρωσης των αποτελεσματικών λογαριασμών σε επίπεδο τριβοβάθμιων λογαριασμών. Η δυνατότητα του διπλασιασμού των πρωτοβάθμιων λογαριασμών για την ανάπτυξη των λογαριασμών των Υποκαταστημάτων, τα οποία έχουν λογιστική εξάρτηση από τη μητρική οικονομική μονάδα. Η δυνατότητα ενσωμάτωσης, στους αντίστοιχους λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής, των προυπολογισμένων αγορών, εξόδων, εσόδων και έκτακτων και ανόργανων αποτελεσμάτων χωρίς να βλάπτεται η αρχή της

συσχέτισης των λογιστικών εγγραφών. Η δυνατότητα ενσωμάτωσης της Αναλυτικής Λογιστικής στη Γενική. Η δυνατότητα ελεύθερης ανάπτυξης των λογαριασμών σε μικρότερους βαθμούς του τρίτου π.χ. τεταρτοβάθμιους μέσα στα πλαίσια ανάπτυξης του σχεδίου λογαριασμών κάθε οικονομικής μονάδας. Η δυνατότητα της μη ενημέρωσης ορισμένων λογαριασμών. Η δυνατότητα ένταξης υπολογιστικών εξόδων (τόκοι κεφαλαίων) χωρίς να νοθεύονται τα αποτελέσματα της γενικής εκμετάλλευσης και το κόστος των τελικών αποθεμάτων.

Η προσαρμοστικότητα του Ε.Γ.Λ.Σ. έγκειται στην ευκολία προσαρμογής του στις λογιστικές μεθόδους καθώς και στα μηχανογραφημένα λογιστικά συστήματα ενημέρωσης των βιβλίων και έκδοσης των φορολογικών στοιχείων.

- 4) Χαρακτηρίζεται από λεπτομέρεια και σαφήνεια. Οι λογαριασμοί του ΕΓΛΣ δίδονται με περιορισμούς ανά κατηγορίες αλλά και με ελευθερία στην ανάλυση τους. Το εννοιολογικό περιεχόμενο των λογαριασμών είναι ευκρινές και πλήρες, έτσι που να μην επιτρέπει παρερμηνείες για την κατάταξη των διαφόρων στοιχείων. Η συλλειτουργία και συνδεσμολογία των διαφόρων λογαριασμών είναι σαφέστατη. Έτσι ο απεριόριστος αριθμός των λογιστών καθοδηγείτε και κατατάσσει τα ομοιογενή στοιχεία, ομοιόμορφα, στους αντίστοιχους λογαριασμούς. Η ευκρίνεια στην ονομασία και η σαφήνεια στη συνδεσμολογία επιτρέπει αλλά και επιβάλλει την ομοιόμορφη εκπαίδευση και εκμάθηση της λογιστικής επιστήμης και πρακτικής.

- 5) Παρέχει ταχύτατη πληροφόρηση. Με την ένταξη των στοιχείων σε πρωτογενές επίπεδο και την διάρθρωση των αποτελεσματικών λογαριασμών σε κατ' είδος, είναι δυνατή η σύνταξη πληροφοριακών καταστάσεων και άλλων πινάκων σε μικρό χρονικό διάστημα. Με την δυνατότητα της σύντομης σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων παρέχονται σύντομα

πληροφορίες που διευκολύνουν τόσο τον έλεγχο όσο και τις αποφάσεις της Διοίκησης.

## ΙΧ. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

### Ομάδες λογαριασμών

1. Το σχέδιο λογαριασμών περιλαμβάνει δέκα ομάδες, σε κάθε μία από τις οποίες αντιστοιχούν οι αραβικοί αριθμοί 1-9 και 0.
2. Οι ομάδες 1-8 καλύπτουν τις ανάγκες της γενικής λογιστικής, η ομάδα 9 καλύπτει τις ανάγκες της αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως και η ομάδα 0 καλύπτει τις ανάγκες των λογαριασμών τάξεως.
3. Από τις ομάδες 1-8, οι 1-5 περιλαμβάνουν τους λογαριασμούς του ισολογισμού, εκείνους δηλαδή που στο τέλος κάθε χρήσεως, κατά κανόνα, παρουσιάζουν υπόλοιπα - χρεωστικά ή πιστωτικά -, τα οποία συνθέτουν την κατάσταση του ισολογισμού, και οι 6-8 περιλαμβάνουν τους αποτελεσματικούς λογαριασμούς, οι οποίοι στο τέλος κάθε χρήσεως μηδενίζονται, έπειτα από τη μεταφορά των υπολοίπων τους αρχικά στους λογαριασμούς γενικής εκμεταλλεύσεως και αποτελεσμάτων χρήσεως και σε συνέχεια σε λογαριασμούς του ισολογισμού.
4. Στις ομάδες 1-3 περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί ενεργητικού, στις ομάδες 4-5 περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί παθητικού, στην ομάδα 6 περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί οργανικών εξόδων κατ' είδος, στην ομάδα 7 περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί οργανικών εσόδων κατ' είδος, στην ομάδα 8 περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί γενικής εκμεταλλεύσεως, έκτακτων και ανόργανων αποτελεσμάτων, αποτελεσμάτων χρήσεως, αποτελεσμάτων προς διάθεση και ο λογαριασμός του ισολογισμού, στην ομάδα 9 περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί της αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως και στην ομάδα 0 περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί τάξεως.

### Κωδική αρίθμηση λογαριασμών

Η κωδικοποίηση και ταξινόμηση των λογαριασμών βασικά γίνεται κατά το εκατονταδικό σύστημα και διέπεται από τις εξής βασικές αρχές:

- Οι λογαριασμοί κάθε ομάδας λαβαίνουν ως πρώτο αραβικό ψηφίο το ψηφίο της ομάδας, όπως π.χ. οι λογαριασμοί της πρώτης ομάδας το ψηφίο 1, οι λογαριασμοί της δεύτερης ομάδας το ψηφίο 2 κ.ο.κ.
- Σε κάθε ομάδα είναι δυνατό να σχηματίζονται μέχρι δέκα πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί με την προσθήκη, στο αραβικό ψηφίο της ομάδας, των ψηφίων 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9. Εξαιρέση από την αρχή αυτή αποτελεί η δυναμική ευχέρεια σχηματισμού διπλάσιου αριθμού πρωτοβάθμιων λογαριασμών με την προσθήκη στους ομίλους λογαριασμών 19, 29, 39, 49, 59, 69, 79, 99 και 09 των ψηφίων 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8.
- Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός αναπτύσσεται σε δευτεροβαθμίους κατά το εκατονταδικό σύστημα. Ο σχηματισμός μέχρι εκατό δευτεροβαθμίων από κάθε πρωτοβάθμιο γίνεται, είτε από κάθε οικονομική μονάδα, είτε από το κατά νόμο αρμόδιο όργανο.
- Κάθε δευτεροβάθμιος λογαριασμός αναπτύσσεται σε τριτοβάθμιους, τεταρτοβάθμιους και αναλυτικότερης βαθμίδας λογαριασμούς, κατά το δεκαδικό, εκατονταδικό, χιλιαδικό ή αναλυτικότερο σύστημα.

### ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΟ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί αναπτύσσονται σε περιορισμένο αριθμό δευτεροβαθμίων λογαριασμών, οι τίτλοι των οποίων εμφανίζονται στο σχέδιο λογαριασμών. Κάθε οικονομική μονάδα έχει την δυνατότητα να δημιουργεί και άλλους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς, εκτός από αυτούς που εμφανίζονται στο λογιστικό σχέδιο και να τους εντάσσει στους κωδικούς αριθμούς που τελειώνουν σε 90-99, όταν δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από δευτεροβάθμιους λογαριασμούς του Σχεδίου.

## ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΙ – ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί με υπογράμμιση είναι υποχρεωτικοί. Κάθε οικονομική μονάδα, για κάθε πράξη που χρειάζεται λογιστική παρακολούθηση, είναι υποχρεωμένη να χρησιμοποιεί τον πρωτοβάθμιο λογαριασμό που προβλέπεται από το ΕΓΛΣ, χωρίς να έχει την δυνατότητα να δημιουργεί οποιονδήποτε άλλο. Οι κενοί λογαριασμοί συμπληρώνονται με νέους πρωτοβάθμιους μόνο μετά την απόφαση του κατά νόμου αρμόδιου οργάνου.

Οι δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί με υπογράμμιση είναι υποχρεωτικοί με την έννοια της παραπάνω περίπτωσης. Οι δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί χωρίς υπογράμμιση χρησιμοποιούνται κατά την κρίση της οικονομικής μονάδας, είτε όπως παρουσιάζονται στο σχέδιο λογαριασμών είτε μετά από ανάπτυξη σε περισσότερους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς. Στην τελευταία περίπτωση η οικονομική μονάδα μπορεί να χρησιμοποιήσει νέους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς αντί των προαιρετικών. Η ανάπτυξη των δευτεροβάθμιων λογαριασμών γίνεται με την ανάπτυξη του πρωτοβάθμιου χρησιμοποιώντας τα ψηφία 90-99 για τους δευτεροβάθμιους.

Οι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί με υπογράμμιση είναι υποχρεωτικοί. Η οικονομική μονάδα, σε ορισμένες περιπτώσεις (ομάδα 6, 7, 8 ) έχει την δυνατότητα αντί να αναπτύσσει κατ' είδος τους τριτοβάθμιους να τους αναπτύσσει κατά προορισμό. Για παράδειγμα ο λογαριασμός 64.07 'έντυπα και γραφική ύλη' έχει τους εξής τριτοβάθμιους λογαριασμούς : 64.07.00 'έντυπα', 64.07.01 'υλικά πολλαπλών εκτυπώσεων', 64.07.02 'έξοδα πολλαπλών εκτυπώσεων', 64.07.03 'γραφική ύλη και λοιπά υλικά γραφείων'. Έτσι σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση η οικονομική μονάδα μπορεί να αναπτύξει τον 64.07 ως εξής: 64.07.00 'έντυπα και γραφική ύλη κεντρικού καταστήματος,

64.07.00.00 'έντυπα',

64.07.00.01 'υλικά πολλαπλών εκτυπώσεων'

64.07.00.02 'έξοδα πολλαπλών εκτυπώσεων'

64.07.00.03 ' γραφική ύλη και λοιπά υλικά γραφείων'



- 64.07.01 'έντυπα και γραφική ύλη υποκαταστήματος Γ'
- 64.07.01.00 'έντυπα'
- 64.07.01.01 'υλικά πολλαπλών εκτυπώσεων'
- 64.07.01.02 'έξοδα πολλαπλών εκτυπώσεων'
- 64.07.01.03 ' γραφική ύλη και λοιπά υλικά γραφείων'

#### ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Στο διάγραμμα εμφανίζεται ο τρόπος προσδιορισμού των συνολικών αποτελεσμάτων χρήσεως τα οποία προκύπτουν από τις εξής 2 σχέσεις :

α) ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ {υπόλοιπα ομάδων 1,2,3} –ΠΑΘΗΤΙΚΟ { υπόλοιπα ομάδων 4,5} = ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ {λογ. 86}

β) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ = Αλγεβρικό άθροισμα λογαριασμών ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ και ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ {υπόλοιπα λογ. 2,6,7 και 81-85 μείον τελικά αποθέματα μείον τελική απογραφή }

# 1 ΠΡΩΤΗ ΟΜΑΔΑ

## ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

### ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

- 10 Εδαφικές εκτάσεις
- 11 Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων - Τεχνικά έργα
- 12 Μηνήματα - Τεχνικές εγκαταστάσεις - Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός
- 13 Μεταφορικά μέσα
- 14 Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός
- 15 Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων
- 16 Ασώματες ακίνητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς αποσβέσεως
- 17 .....
- 18 Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις
- 19 Πάγιο ενεργητικό υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων

## **ΟΜΑΔΑ 1: ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ**

Περιλαμβάνει το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων, που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή, στην οικονομική μονάδα, καθώς και τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

### **ΟΡΙΣΜΟΙ**

Επέκταση ή προσθήκη κτιρίου, κτιριακής εγκαταστάσεως και τεχνικού έργου είναι οποιαδήποτε μόνιμη αύξηση του όγκου, του μεγέθους ή της ωφελιμότητάς του, που γίνεται με δομικά υλικά.

Επέκταση ή προσθήκη μηχανήματος, τεχνικής εγκαταστάσεως και μηχανολογικού εξοπλισμού είναι κάθε προσθήκη ή εργασία που γίνεται σε αυτά και αυξάνει το μέγεθος και την παραγωγική του δυναμικότητα.

Βελτίωση ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι κάθε μεταβολή που γίνεται σ' αυτό μετά από τεχνολογική επέμβαση και που έχει ως αποτέλεσμα, είτε την αύξηση του χρόνου της ωφέλιμης ζωής του, είτε την αύξηση της παραγωγικότητας του, είτε τη μείωση του κόστους λειτουργίας του ή τη βελτίωση των συνθηκών χρησιμοποίησής του. Οι βελτιώσεις στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε αποσβέσεις.

Συντήρηση ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η τεχνολογική επέμβαση που γίνεται σε αυτό με σκοπό να διατηρείται στην αρχική του παραγωγική ικανότητα για όσο το δυνατό μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Οι δαπάνες συντήρησης είναι έξοδο και δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις.

Επισκευή ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η τεχνολογική επέμβαση που γίνεται σε αυτό με σκοπό να διατηρείται στην αρχική του παραγωγική ικανότητα για όσο το δυνατό μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Οι δαπάνες συντήρησης είναι έξοδο και δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις.

Επισκευή ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η αντικατάσταση ή επιδιόρθωση μελών αυτού, που έχουν καταστραφεί ή υποστεί βλάβη με σκοπό την επαναφορά της παραγωγικής τους ικανότητας ή των συνθηκών λειτουργίας που στο επίπεδο που ήταν πριν από την καταστροφή ή βλάβη. Το κόστος των επεκτάσεων, προσθηκών και βελτιώσεων προσαυξάνει την αξία κτήσεως των πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Τα έξοδα συντηρήσεως και επισκευής των πάγιων περιουσιακών στοιχείων είναι κόστος τρέχουσας μορφής.

ΑΠΟΣΒΕΣΗ είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε κάθε μια χρήση. Οι αποσβέσεις κάθε χρήσεως βαρύνουν το λειτουργικό κόστος ή απευθείας τα αποτελέσματα χρήσεως όταν πρόκειται για αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος. Το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του πάγιου στοιχείου, που επέρχεται λόγω της χρήσεως του, της παρόδου του χρόνου και της οικονομικής του απαξιώσεως.

ΑΠΟΣΒΕΣΙΜΟ πάγιο περιουσιακό στοιχείο, είναι το ενσώματο ή άυλο πάγιο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη μεγαλύτερη όμως από ένα έτος.

ΩΦΕΛΙΜΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΖΩΗΣ, είναι είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία υπολογίζεται ότι το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο θα χρησιμοποιείται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα, είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το ολικό έργο το οποίο αναμένεται να επιτύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο (π.χ. σε παραγωγικές ώρες).

ΑΠΟΣΒΕΣΤΕΑ ΑΞΙΑ ενός αποσβέσιμου πάγιου στοιχείου είναι το ιστορικό κόστος του ή άλλο ποσό που αντικατάστησε νομότυπα το ιστορικό κόστος του ή (π.χ. η αξία αναπροσαρμογής που επιβλήθηκε από το νόμο η αξία που έχει προκύψει από εκτίμηση λόγω συγχωνεύσεως), μειωμένο κατά την υπολειμματική αξία του, εφόσον αυτή είναι αξιόλογη. Αν η υπολειμματική αξία

δεν είναι αξιόλογη, δε λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας.

ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ενός αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία του, που υπολογίζεται να πραγματοποιηθεί κατά το τέλος της ωφέλιμης διάρκειας της ζωής του.

### **ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ**

Η αποσβεστέα αξία των πάγιων περιουσιακών στοιχείων κατανέμεται σε κάθε λογιστική χρήση, κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, με ομοιόμορφο τρόπο. Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων εφαρμόζεται η σταθερή μέθοδος.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τους προβλεπόμενους από τη νομοθεσία συντελεστές ετήσιας τακτικής αποσβέσεως για κάθε κατηγορία αποσβέσιμων πάγιων στοιχείων. Οι συντελεστές αυτά κατά τεκμήριο, καλύπτουν τη φυσική φθορά (από τη χρήση και την πάροδο του χρόνου καθώς και την οικονομική απαξίωση των οικείων στοιχείων).

Δεν επιτρέπεται ο λογαριασμός αποσβέσεων με συντελεστές μεγαλύτερους από εκείνους που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Επίσης δεν επιτρέπεται ο λογαριασμός αποσβέσεων με συντελεστές μικρότερους από τους ελάχιστους συντελεστές που η κείμενη νομοθεσία προβλέπει ως υποχρεωτικούς. Η διενέργεια αποσβέσεων για κάθε έτος με τους θεσπισμένους ελάχιστους συντελεστές είναι υποχρεωτική ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη κερδών. Η διενέργεια αποσβέσεων διακόπτεται από τη στιγμή που το σύνολο των διενεργημένων αποσβέσεων για κάθε αποσβέσιμο στοιχείο γίνεται ίσο με την αποσβεστέα αξία αυτού του στοιχείου, μείον μιας μονάδας, ανεξάρτητα από το αν εξακολουθεί η παραγωγική χρησιμοποίησή του.

- Ο υπολογισμός των αποσβέσεων γίνεται από τη στιγμή που το πάγιο στοιχείο αρχίσει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί. Αν ο χρόνος αυτός δεν συμπίπτει με την έναρξη της λογιστικής χρήσεως, η απόσβεση υπολογίζεται σε τόσα δωδέκατα της ετήσιας αποσβέσεως, όσα είναι οι μήνες μέχρι το τέλος της χρήσεως, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μήνας μέσα στον οποίο το πάγιο

στοιχείο αρχίζει να χρησιμοποιείται ή να λειτουργεί. Οι αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων τα οποία παραμένουν σε αδράνεια για χρονικό διάστημα που διαρκεί συνέχεια πέρα από έξι μήνες, υπολογίζονται για το διάστημα αυτό με μειωμένους συντελεστές. Το ποσοστό μειωμένους συντελεστές. Το ποσοστό μειώσεως καθορίζεται, κατά κλάδους οικονομικών μονάδων ή κατηγορίες στοιχείων, συγχρόνως με τον καθορισμό των ετήσιων συντελεστών τακτικών αποσβέσεων.

### **ΜΗΤΡΩΟ ΠΑΓΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

Για τη διαχειριστική παρακολούθηση κάθε πάγιου στοιχείου και για τη λογιστική παρακολούθηση της αξίας κτήσεως και των αποσβέσεων του, τηρείται υποχρεωτικά μητρώο πάγιων στοιχείων, το οποίο αποτελεί την τελευταία ανάλυση των λογαριασμών των πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

Οι λεπτομέρειες και ο τρόπος τηρήσεως των μητρώων αφήνονται στην κρίση της οικονομικής μονάδας και πρέπει να προκύπτουν από τα παρακάτω στοιχεία:

- i) τα στοιχεία που εξατομικεύουν το είδος του παγίου (ονοματολογία και διακριτικά στοιχεία),
- ii) στοιχεία της λογιστικής του εντάξεως (τίτλοι και κωδικό),
- iii) η αιτιολογία και τα σχετικά στοιχεία κτήσεως, η αρχική αξία κτήσεως και οι μεταβολές αυτής (προσθήκες, βελτιώσεις, μειώσεις),
- iv) ο τόπος εγκαταστάσεως ή ο τρίτος στις εγκαταστάσεις του οποίου βρίσκεται,
- v) η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε η χρησιμοποίηση ή λειτουργία του, καθώς και η ημερομηνία που τέθηκε σε αδράνεια,
- vi) η ύπαρξη βαρών πάνω σ' αυτό (αιτία, ποσό),
- viii) ο κωδικός αριθμός της τελευταίας βαθμίδας του λογαριασμού αποσβέσεων,
- ix) οι λογισμένες αποσβέσεις (συντελεστής και ποσά) και τα στοιχεία της λογιστικής του εγγραφής, καθώς και οι αντιλογισμένες αποσβέσεις (πώληση ή καταστροφή),
- x) τα στοιχεία και η αιτία του τερματισμού της παραγωγικής του ζωής (εκποίηση, διάλυση ή καταστροφή).

## **10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ**

**Εδαφικές εκτάσεις**, είναι τα γήπεδα, οικόπεδα, ορυχεία, μεταλλεία, λατομεία, αγροί, δάση, φυτείες και γενικά οποιαδήποτε έκταση γης της οποίας η κυριότητα ανήκει στην οικονομική μονάδα.

Οι εδαφικές εκτάσεις διακρίνονται σε εκείνες : 1) που έχουν απεριόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής, όπως γήπεδα – οικόπεδα και αγροτεμάχια και 2) που η διάρκεια ωφέλιμης ζωής είναι περιορισμένη και η αξία τους είναι αποσβεστέα, όπως ορυχεία – μεταλλεία – λατομεία.

Τα περιουσιακά στοιχεία που παρακολουθούνται στον παρόντα λογαριασμό διακρίνονται σε 1) λειτουργικά, δηλαδή εντός εκμετάλλευσης και 2) μη λειτουργικά, δηλαδή εκτός εκμετάλλευσης.

Τιμή κτήσεως των εδαφικών εκτάσεων αποτελεί η αξία αγοράς εκτιμήσεως εισφοράς ή αυτή που προκύπτει έπειτα από αναπροσαρμογή.

Ο λογαριασμός 10 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τις υπάρχουσες εδαφικές εκτάσεις κατά τη λογιστική οργάνωση της επιχείρησης,
- 2) με τις μετέπειτα αγορές εδαφικών εκτάσεων,
- 3) με τα έξοδα διαμορφώσεως γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων, τα οποία προσδίδουν αξία σε αυτές, επειδή τα σχετικά έργα δεν φθείρονται,
- 4) με τα έξοδα πραγματοποιήσεως πώλησης,
- 5) σε περίπτωση πωλήσεως με τα αναπόσβεστα έξοδα κτήσεως,
- 6) σε περίπτωση πωλήσεως με τα αναπόσβεστα έξοδα διαμορφώσεως,
- 7) με το πιστωτικό του υπόλοιπο σε περίπτωση πωλήσεως,
- 8) κάθε 1<sup>η</sup> του νέου έτους, με ότι ποσό πιστώθηκε για να κλείσει στις 31 Δεκεμβρίου,
- 9) με την υπεραξία αναπροσαρμογής των εδαφικών εκτάσεων.

Ο λογαριασμός 10 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τις γενόμενες αποσβέσεις στις εδαφικές εκτάσεις που επιτρέπει ο νόμος,

- 2) με το χρεωστικό του υπόλοιπο κάθε τέλος της χρήσεως, για να κλείσει και να ανοίξει το νέο έτος,
- 3) με το τίμημα πωλήσεως (συμβόλαιο),
- 4) με το ποσό από σχηματισμένη πρόβλεψη για υποτίμηση της πωλούμενης εδαφικής έκτασης,
- 5) με το χρεωστικό του υπόλοιπο σε περίπτωση πωλήσεως εδαφικής έκτασης,
- 6) σε περίπτωση αναπροσαρμογής, με την αξία των αναπροσαρμοζόμενων αποσβέσεων.

### 10.00 Γήπεδα – Οικόπεδα

Παρακολουθούνται οι εκτάσεις γης πάνω στις οποίες έχουν κατασκευαστεί και οργανωθεί τα εργοστάσια ή εργοτάξια της επιχείρησης ή έχουν ανεγερθεί λοιπά κτίρια και εγκαταστάσεις αυτής, καθώς και εκείνες που προορίζονται για την εξυπηρέτηση παρόμοιων σκοπών, δηλαδή έκταση γης που χρησιμοποιούνται για την λειτουργία της επιχείρησης.

Τα γήπεδα – οικόπεδα δεν φθείρονται από τη χρήση τους ή την πάροδο του χρόνου και για το λόγο αυτό δεν υπόκεινται σε απόσβεση.

#### **Παράδειγμα 1**

Η επιχείρηση Ε αγόρασε οικόπεδο με μετρητά , αξίας € 100.000 , κατέβαλε για φόρο μεταβίβασης (συμβολαιογραφικά-μεσιτικά-αμοιβή δικηγόρου) €20.000. Επίσης κατέβαλε για έργα διαμόρφωσης (εκβραχισμό οικοπέδου) € 5.000 και για περίφραξη με συρματόπλεγμα €2.000.

10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	100.000
10.00 Γήπεδα-Οικόπεδα	
10.00.00 Οικόπεδο Α	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	100.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
αγορά οικοπέδου	



---

 16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

16.14 Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων	20.000	
16.14.00 Φόρος μεταβίβασης		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		20.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
πληρωμή φόρου μεταβίβασης		

---

 10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

	5.000	
10.00 Γήπεδα-Οικόπεδα		
10.00.00 Οικόπεδο Α		
10.00.00.00 Εκβραχισμός		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		5.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		

πληρωμή για έργα διαμόρφωσης

---

 11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ 2.000

11.03 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων		
11.03.00 Περίφραξη με συρματόπλεγμα		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		2.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		

πληρωμή για περίφραξη οικοπέδου

---

### Παράδειγμα 2

Η επιχείρηση Α πωλεί αντί 100.000 € ένα μη οικοδομημένο οικόπεδό της , αξία κτήσεως 120.000 € , καταβάλλοντας έξοδα πώλησης 1.000 € , κατά την αγορά η επιχείρηση κατέβαλε έξοδα κτήσεως 15.000 € τα οποία μέχρι το χρόνο

πώλησης του οικοπέδου έχουν αποσβεστεί κατά 5.000 €. Για το οικόπεδο αυτό έχει σχηματιστεί πρόβλεψη υποτίμησης σε προηγούμενες χρήσεις 30.000 €.

-----	-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	100.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	100.000
10.00 Γήπεδα-Οικόπεδα	
10.00.01 Οικόπεδο Β	
πώληση οικοπέδου	
-----	-----
10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	1.000
10.00 Γήπεδα-Οικόπεδα	
10.00.01 Οικόπεδο Β	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
έξοδα πώλησης	
-----	-----
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	10.000
16.99 Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις & έξοδα πολυετούς αποσβέσεως	
16.99.14 Αποσβεσμένα έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων	
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	10.000
16.14 Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων	
16.14.00 Έξοδα κτήσεως	
έξοδα κτήσεως (15.000-5.000)	
-----	-----

-----	-----
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	30.000
44.10 Προβλέψεις απαξιώσεων & υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων	
44.10.00 Προβλέψεις απαξιώσεων & υποτιμήσεων οικοπέδων	
10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	30.000
10.00 Γήπεδα-Οικόπεδα	
10.00.01 Οικόπεδο Β	
πρόβλεψη υποτίμησης προηγούμενων χρήσεων	
-----	-----
81 ΕΚΤΑΚΤΑ & ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	1.000
81.02 Έκτακτες ζημιές	
81.02.00 Ζημιές από εκποίηση ακινήτων	
10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	1.000
10.00 Γήπεδα-Οικόπεδα	
10.00.01 Οικόπεδο Β	
ζημιά από πώληση οικοπέδου	
-----	-----

## **11 ΚΤΙΡΙΑ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ**

Κτίρια, είναι οι οικοδομικές κατασκευές που γίνονται με τη χρησιμοποίηση δομικών υλικών και προορίζονται για κατοικίες, αποθήκες, βιομηχανοστάσιο ή οποιαδήποτε άλλη εκμετάλλευση της επιχείρησης.

Εγκαταστάσεις κτιρίων, είναι πρόσθετες εγκαταστάσεις όπως, ηλεκτρονικές, υδραυλικές, μηχανολογικές, τηλεπικοινωνιακές, οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατόν να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή του κτιρίου.

Τεχνικά έργα, είναι μόνιμες κατά κανόνα, τεχνικές κατασκευές με τις οποίες τροποποιείται το φυσικό περιβάλλον με σκοπό την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης (π.χ. λιμάνια, δρόμοι, πλατείες, φράγματα,

λίμνες, γέφυρες, στάδια). Στο λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται τα κτίρια, οι εγκαταστάσεις κτιρίων και τα τεχνικά έργα που ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχείρηση, καθώς και εκείνα που βρίσκονται σε ακίνητα τρίτων.

Ο λογαριασμός 11 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τα υπάρχοντα κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων – τεχνικά έργα,
  - 2) με τις μετέπειτα αγορές,
  - 3) με την αξία των επεκτάσεων ή προσθηκών ή βελτιώσεων,
  - 4) σε περίπτωση κατασκευής χρεώνεται με κάθε αποπερατωμένο κτίριο – εγκαταστάσεις κτιρίων – τεχνικά έργα,
  - 5) σε περίπτωση πωλήσεως κτιρίων – εγκαταστάσεις κτιρίων – τεχνικά έργα , με τα έξοδα πραγματοποιήσεώς της,
  - 6) σε περίπτωση πωλήσεως, με τα αναπόσβεστα έξοδα κτήσεως,
  - 7) με το πιστωτικό του υπόλοιπο, σε περίπτωση πωλήσεως ,
  - 8) κάθε 1<sup>η</sup> του νέου έτους, με ότι ποσό πιστώθηκε για να κλείσει στις 31/12,
  - 9) με την υπεραξία σε περίπτωση αναπροσαρμογής.
- (Τα έξοδα κτήσεως κτιρίων – τεχνικών έργων, π.χ. φόρος μεταβιβάσεως, συμβολαιογραφικά, μεσιτικά, αμοιβές μελετητών και δικηγόρων καταχωρούνται στον λογαριασμό 16.14 έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων).

Ο λογαριασμός 11 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τις αποσβέσεις,
- 2) με το χρεωστικό του υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης για να κλείσει και να ανοίξει την 1<sup>η</sup> του έτους,
- 3) με το τίμημα πωλήσεως (συμβόλαιο),
- 4) με το ποσό της τυχόν σχηματισμένης πρόβλεψης για υποτίμηση του πωλούμενου κτιρίου,
- 5) σε περιπτώσεις πώλησης με το χρεωστικό του υπόλοιπο, δηλαδή με το ποσό της ζημιάς από την πώληση,
- 6) σε περίπτωση αναπροσαρμογής με την αξία των αναπροσαρμοσμένων αποσβέσεων.

**11.00 Κτίρια – εγκαταστάσεις κτιρίων**

Παρακολουθούνται τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις κτιρίων που ανήκουν κατά κυριότητα στην επιχείρηση.

**11.03 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων**

Παρακολουθούνται οι δαπάνες διαμορφώσεως γηπέδων και άλλων εδαφικών εκτάσεων, όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: α) οι δαπάνες αυτές να μην είναι από εκείνες που περιλαμβάνονται στο κόστος των κτιρίων ή των τεχνικών έργων σαν κόστος υποδομής της κατασκευής τους, δηλαδή οι δαπάνες να μην προσδίδουν αξία στα γήπεδα και τις λοιπές εδαφικές εκτάσεις, β) οι διαμορφώσεις να φθείρονται και για το λόγο αυτό το κόστος τους να αποσβένεται. Στις περιπτώσεις που τα περιουσιακά στοιχεία που παρακολουθούνται στο λογαριασμό 11.03 Βρίσκονται εκτός εκμετάλλευσης, χρησιμοποιείται ο λογαριασμός 11.24 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμόρφωση γηπέδων τρίτων εκτός εκμεταλλεύσεως.

**Παράδειγμα 1**

Η επιχείρηση Ε αγόρασε με μετρητά ακίνητο 300.000 €. Η αξία του οικοπέδου είναι 180.000€ και του κτιρίου 120.000 €, πλήρωσε για έξοδα μεταβιβάσεως 50.000 €.

10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	180.000
10.00 Γήπεδα-Οικόπεδα	
10.00.00 Οικόπεδο Α	
11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	120,000
11.00 Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων	
11.00.00 Κτίριο Α	
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ	50,000
16.14 Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων	
16.14.00 Έξοδα μεταβιβάσεως	

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

350.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά

αγορά ακινήτου &amp; έξοδα μεταβιβάσεως

Σε περίπτωση κατεδάφισης κτιρίου το οποίο δεν έχει αποσβεστεί ολοκληρωτικά, η αναπόσβεστη αξία του μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως. Τα έξοδα κατεδαφίσεως παλαιού κτιρίου καταχωρούνται στο λογαριασμό 11.03 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων, εκτός αν επακολουθεί ανέγερση νέου κτιρίου οπότε τα έξοδα αυτά προσαυξάνουν το κόστος ανέγερσής του. Οι αποζημιώσεις που τυχόν καταβάλλονται σε μισθωτές του υπό κατεδάφιση παλαιού κτιρίου προσαυξάνουν το κόστος ανέγερσης του νέου.

**Παράδειγμα 2**

Η Ζ κατεδάφισε κτίριο κυριότητάς της, κόστους κτήσεως 1.200.000€, το οποίο μέχρι το χρόνο κατεδαφίσεως έχει αποσβεστεί κατά 1.100.000€. Καταβλήθηκαν για έξοδα κατεδαφίσεως 15.000€.

11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ 1.100.000

11.99 Αποσβεσμένα κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικών έργων

11.99.00 Αποσβεσμένα κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων

11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

1.100.000

11.00 Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων

11.00.00 Κτίριο Α

μεταφορά αποσβέσεων

-----		-----	
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ		100,000	
16.19 Λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως			
11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ- ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ			100,000
11.00 Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων			
11.00.00 Κτίριο Α			
αναπόσβεστη αξία			
-----		-----	
11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	15,000		
11.03 Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων			
11.03.00 Έξοδα κατεδαφίσεως			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			15,000
38.00 Ταμείο			
38.00.00 Μετρητά			
έξοδα κατεδαφίσεως			
-----		-----	

## **12. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ – ΛΟΙΠΟΣ** **ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ**

Μηχανήματα, είναι μηχανολογικές κατασκευές μόνιμα εγκατεστημένες ή κινητές οι οποίες χρησιμεύουν να αποσπούν από τη φύση, να επεξεργάζονται ή να μετασχηματίζουν υλικά αγαθά ή για να παράγουν υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης.

Τεχνικές εγκαταστάσεις, είναι τεχνικές κατασκευές και τεχνολογικές διευθετήσεις που γίνονται για μόνιμη εγκατάσταση μηχανημάτων και τη σύνδεσή τους στο παραγωγικό κύκλωμα. Στον ίδιο λογ. παρακολουθούνται και οι κάθε είδους

εγκαταστάσεις της επιχείρησης, οι οποίες χωρίς αν συσχετίζονται με τα μηχανήματα, έχουν σχέση με το παραγωγικό και γενικά με το λειτουργικό κύκλωμα της (π.χ. εγκαταστάσεις θέρμανσης, υδραυλικές, τηλεφωνικές ή αποθηκευτικές δεξαμενές), με την προϋπόθεση ότι δεν είναι συνδεδεμένες με τις κτιριακές εγκαταστάσεις ή είναι συνδεδεμένες με αυτές, αλλά κατά τρόπο που ο αποχωρισμός τους είναι δυνατό να συντελεστεί εύκολα και χωρίς βλάβη των κτιριακών εγκαταστάσεων.

Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός, περιλαμβάνει τα φορτηγά, μηχανήματα, τα εργαλεία, τα καλούπια, τις ιδιοσυσκευές όργανα μετρήσεων.

Στον λογαριασμό 12 παρακολουθούνται τα μηχανήματα, οι τεχνικές εγκαταστάσεις και ο μηχανολογικός εξοπλισμός που ανήκουν στην επιχείρηση, είναι εγκατεστημένα σε ακίνητα δικά της ή τρίτων ή δεν είναι εγκατεστημένα σε ακίνητα και χρησιμοποιούνται για την εκμετάλλευσή της ή είναι εκτός εκμετάλλευσης. Καταχωρούνται: i) η αξία κτήσεως τους (αγορά, νόμιμη αναπροσαρμογή αξίας), η οποία προσαυξάνεται με τις ειδικές δαπάνες αγοράς (αξία των επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων) μέχρι να τεθούν σε λειτουργία, ii) το κόστος ιδιοκατασκευής τους όταν πρόκειται για ιδιοκατασκευή στο οποίο περιλαμβάνονται οι δαπάνες εγκαταστάσεως μέχρι να τεθούν σε λειτουργία. Σε περίπτωση ολοκληρωτικής αχρηστεύσεως ή καταστροφή μηχανήματος που δεν έχει ολοκληρωτικά αποσβεστεί, γίνεται απόσβεση μέχρι και τον μήνα καταστροφής και η αναπόσβεστη αξία μεταφέρεται στον λογαριασμό 81.02.99. Για να αναγνωριστεί ως δαπάνη η φθορά ή η καταστροφή του μηχανήματος πρέπει να οφείλεται στη λειτουργική δράση του ή τη φθορά του από το χρόνο.

Σε περίπτωση εκποίησης μηχανήματος υπολογίζονται οι αποσβέσεις μέχρι και το μήνα πώλησης, με χρέωση του λογαριασμού 66.02.00 και πίστωση του 12.99.00. Στη συνέχεια μεταφέρεται το σύνολο του λογαριασμού 12.99.00 στην πίστωση του κύριου λογαριασμού, αν υπάρχουν έξοδα πωλήσεως μεταφέρονται στην χρέωση του λογαριασμού 12 με πίστωση του 38.00. Το



αποτέλεσμα που προκύπτει μετά από τις παραπάνω καταχωρίσεις και μεταφορές, μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.02.02 όταν είναι κέρδος.

Ο λογαριασμός 12 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τα υπάρχοντα Μηχανήματα – Τεχνικές εγκαταστάσεις - Λοιπό Μηχανολογικό Εξοπλισμό, κατά τη λογιστική οργάνωση της επιχείρησης,
- 2) με την αξία κτήσεως των αποκτώμενων,
- 3) με τα έξοδα εγκαταστάσεως,
- 4) με τα έξοδα συναρμολογήσεως,
- 5) με τα έξοδα επεκτάσεως,
- 6) με τις προσθήκες,
- 7) με τα έξοδα βελτιώσεων,
- 8) με τα έξοδα πωλήσεως,
- 9) με το κέρδος σε περίπτωση πωλήσεως,
- 10) με τα αναπόσβεστα έξοδα κτήσεως,
- 11) την 1<sup>η</sup> του έτους, με το ποσόν που πιστώθηκε για να κλείσει στο τέλος του έτους.

Ο λογαριασμός 12 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τις αποσβέσεις χρήσεως, με το τίμημα από πωλήσεις,
- 2) με το ποσό σχηματισμένης πρόβλεψης για την υποτίμηση των πωληθέντων,
- 3) με το Χρεωστικό υπόλοιπό του σε περίπτωση πωλήσεως, δηλ. με τη ζημιά από την πώληση,
- 4) με το αναπόσβεστο ποσό σε περίπτωση ολοσχερούς καταστροφής ή αχρήστευσης,
- 5) με το χρεωστικό υπόλοιπο του την 31 Δεκεμβρίου για να κλείσει.

### **12.03 Εργαλεία**

Παρακολουθούνται τα εργαλεία, δηλ. τα μηχανολογικά και άλλης φύσεως αντικείμενα που χρησιμοποιούνται με το χέρι και έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος. Τα μικρά εργαλεία που αποσβένονται εφάπαξ στη χρήση που θα χρησιμοποιηθούν παρακολουθούνται στο λογ. 25.00 μικρά

εργαλεία. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 5 100/1998 η αξία κτήσεως των εργαλείων αποσβένεται εξολοκλήρου μέσα στη χρήση που χρησιμοποιήθηκαν.

### Παράδειγμα 1

Η επιχείρηση αγόρασε από το εξωτερικό με πίστωση μηχάνημα αξίας 10.000€ πλήρωσε για εκτελωνισμό και μεταφορικά 1.000€

---

#### 12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ –ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

12.00 Μηχάνηματα	11.000	
12.00.00 Μηχάνημα Α		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		10.000
50.01 Προμηθευτες εξωτερικού		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		1.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		

Τιμ.πώλησης Νο

---

### Παράδειγμα 2

Η επιχείρηση πούλησε μηχάνημα αξίας 15.000€ αντί 10.000€ με μετρητά στις 20/06/05 και είχε αποσβεστεί μέχρι 31/12/04 κατά 5.000€. Για την πώληση πλήρωσε μεσιτικά 100. €

(συντελεστής απόσβεσης 15% , μέθοδος φθίνουσα)

---

#### 66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

66.02 Αποσβέσεις μηχανημάτων-τεχνικών εγκαταστάσεων-λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού	750
66.02.00 Αποσβέσεις μηχανημάτων	

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ –	
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	750
12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	
12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα	
(15,000-10,000=5,000* 15%=750)	
-----	-----
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ –	
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	5.750
12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	
12.99.00 Αποσβεσμένα μηχανήματα	
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ –	
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	5.750
12.00 Μηχανήματα	
μεταφορά λογαριασμού	
-----	-----
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ –	
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	100
12.00 Μηχανήματα	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	100
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
μεσιτικά Τιμ.Παρ.Υπηρ. Νο...	
-----	-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	10.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ –	
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	9.350
12.00 Μηχανήματα	

81 ΈΚΤΑΚΤΑ &amp; ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

650

81.03 Έκτακτα κέρδη

81.03.02 Έκτακτα κέρδη από εκποίηση μηχανημάτων

κέρδος από εκποίηση

### 13. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

Είναι τα κάθε είδους οχήματα με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της (π.χ. εμπορευμάτων, έτοιμων προϊόντων ή υλικών), είτε μέσα στους χώρους εκμεταλλεύσεως είτε έξω από αυτούς. Όπως σε όλα τα Π.Π.Σ. διενεργούμε και στα μεταφορικά μέσα αποσβέσεις. Επιπλέον υπόκεινται και σε δαπάνες συντήρησης και βελτίωσης.

Τα έξοδα κτήσεως δεν προσαυξάνουν το κόστος κτήσεως (π.χ. φόρος μεταβιβάσεως, Συμβολαιογραφικά έξοδα, μεσιτικά, αμοιβές μελετητών, δικηγόρων). Οι δαπάνες συντήρησης είναι έξοδο και δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις, ενώ οι δαπάνες βελτίωσης αυξάνουν την τιμή κτήσης του μεταφορικού μέσου και υπόκεινται σε αποσβέσεις.

Ο λογαριασμός 13 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τα υπάρχοντα μεταφορικά μέσα κατά τη λογιστική οργάνωση της επιχείρησης,
- 2) με την αξία κτήσεως των μετέπειτα αποκτώμενων μεταφορικών μέσων,
- 3) με τα έξοδα εγκαταστάσεως,
- 4) με τα έξοδα συναρμολογήσεως,
- 5) με έξοδα επεκτάσεως,
- 6) με τις προσθήκες,
- 7) με τα έξοδα βελτιώσεων,

- 8) με τα έξοδα πραγματοποιήσεως της πώλησης αν γίνει,
- 9) με το κέρδος σε περίπτωση πωλήσεως,
- 10) με τα αναπόσβεστα έξοδα κτήσεως, σε περίπτωση πωλήσεως,
- 11) κάθε 1<sup>η</sup> του έτους, με ότι ποσόν πιστώθηκε για να κλείσει στις 31 Δεκεμβρίου.

Ο λογαριασμός 13 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:

- 1) με τις αποσβέσεις χρήσεως,
- 2) με το τίμημα από πωλήσεις,
- 3) με το ποσόν της τυχόν σχηματισμένης πρόβλεψης για την υποτίμηση των πωληθέντων,
- 4) με το χρεωστικό υπόλοιπό του, σε περίπτωση πωλήσεως, δηλ. με τη ζημιά,
- 5) με το αναπόσβεστο ποσόν σε περίπτωση ολοσχερούς καταστροφή ή αχρήστευσης,
- 6) με το χρεωστικό υπόλοιπο του την 31 Δεκεμβρίου, για να κλείσει.

**13.00 Αυτοκίνητα λεωφορεία**

Παρακολουθούνται τα οχήματα της επιχείρησης τα οποία μεταφέρουν το προσωπικό ή υλικά αγαθά.

**13.01 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα**

Σε αυτό το λογαριασμό παρακολουθούνται τα αυτοκίνητα που μεταφέρουν διευθυντές, στελέχη, πωλητές της επιχείρησης.

***Παράδειγμα 1***

Ταξιδιωτικό γραφείο αγόρασε λεωφορείο Μ στις 10/03/00 αξίας 200.000€. Στις 20/04/03 αντικατέστησε τον κινητήρα και πλήρωσε 3.000€. Στις 5/03/05 το πούλησε και εισέπραξε 120.000€.

(συντελεστής απόσβεσης 20% , μέθοδος σταθερή , πλέον Φ.Π.Α.)

-----		10/3/00	-----
13	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		200.000
13.00	Αυτοκίνητα-Λεωφορεία		
13.00.00	Λεωφορείο Μ		
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ		38.000
54.00	Φόρος προστιθέμενης αξίας		
54.00.28	Φ.Π.Α.Εισροών πάγιων στοιχείων		
	38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		238.000
	38.00 Ταμείο		
	38.00.00 Μετρητά		
Τιμ.πώλησης Νο...			

-----		20/4/03	-----
13	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		3.000
13.00	Αυτοκίνητα-Λεωφορεία		
13.00.00	Λεωφορείο Μ		
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ		570
54.00	Φόρος προστιθέμενης αξίας		
54.00.28	Φ.Π.Α.Εισροών πάγιων στοιχείων		
	38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		3.570
	38.00 Ταμείο		
	38.00.00 Μετρητά		
Τιμ.Παρ.Υπηρ. Νο...			

## ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ:

2000	$200.000 * 20\% * 10/12 = 33.333,33$
2001	$200.000 * 20\% = 40.000$
2002	$200.000 * 20\% = 40.000$
2003	$(200.000 * 20\% = 40.000) + (3.000 * 20\% * 8/12 = 400)$
2004	$203.000 * 20\% = 40.600$
2005	$203.000 * 20\% * 2/12 = 6.766,66$

5/3/05

-----	
66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ	
ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	6.766,66
66.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	
66.03.00 Αποσβέσεις αυτοκινήτων-λεωφορείων	
13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	6.766,66
13.99 Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς	
13.99.00 Αποσβεσμένα αυτοκίνητα-λεωφορεία	
(203.000*20%*2/12)	
-----	
13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	200.499,99
13.99 Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς	
13.99.00 Αποσβεσμένα αυτοκίνητα-λεωφορεία	
13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	200.499,99
13.00 Αυτοκίνητα-Λεωφορεία	
13.00.00 Λεωφορεία Μ	
μεταφορά λογαριασμού	
-----	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	120.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	2.500,01
13.00 Αυτοκίνητα-Λεωφορεία	
13.00.00 Λεωφορεία Μ	
81 ΈΚΤΑΚΤΑ & ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	117.499,99
81.03 Έκτακτα κέρδη	
81.03.03 Κέρδη από εκποίηση μεταφορικών μέσων	
προέκυψε κέρδος από εκποίηση	
-----	





-----	-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	28.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	28.000
13.01 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	
13.01.00 Επιβατικό Ι.Χ.	
αποζημίωση από ασφαλιστική	
-----	-----
81 ΈΚΤΑΚΤΑ & ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	5.600
81.02 Έκτακτες ζημίες	
81.02.03 Ζημίες από εκποίηση μεταφορικών μέσων	
13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	5.600
13.01 Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	
13.01.00 Επιβατικό Ι.Χ.	
προέκυψε ζημιά από εκποίηση	
-----	-----

#### **14. ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ**

Παρακολουθούνται τα εντός και εκτός εκμεταλλεύσεως έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός των διαφόρων κτιριακών χώρων της επιχείρησης. Είναι τα έπιπλα, τα σκεύη, οι μηχανές γραφείων, οι Η/Υ και τα ηλεκτρονικά συστήματα, τα μέσα αποθηκείσεως και μεταφοράς, τα επιστημονικά όργανα, τα ζώα για πάγια εκμετάλλευση και ο εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών. Τα έξοδα κτήσεως επίπλων και λοιπού εξοπλισμού δεν προσαυξάνουν το κόστος κτήσεως, όπως ο φόρος μεταβιβάσεως, τα συμβολαιογραφικά έξοδα, μεσιτικά, αμοιβές μελετητών, αμοιβές δικηγόρων.

#### **14.00 Έπιπλα**

Είναι τα κινητά αντικείμενα ή εκείνα που είναι εγκατεστημένα άλλα είναι δυνατό να αποχωριστούν εύκολα και τα οποία προορίζονται για τη συμπλήρωση ή τον καλλωπισμό των κτιριακών χώρων και χρησιμοποιούνται, κατά κανόνα, από το προσωπικό της οικονομικής μονάδας στην οποία ανήκουν. (Οι πίνακες ζωγραφικής τέχνης δεν αποσβένονται ενώ οι φωτεινές επιγραφές αποσβένονται ανάλογα με την ΩΔΖ τους).

#### **14.01 Σκεύη**

Είναι τα διάφορα είδη εστίασεως τα οποία χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναγκών εστιατορίων, κυλικείων, ξενοδοχείων (π.χ. ψύκτες νερού, ψυγεία, ηλεκτρονικοί φούρνοι ή σκεύη κουζίνας).

#### **14.02 Μηχανές γραφείων**

Είναι οι κάθε είδους μηχανικές μηχανές γραφείων (π.χ. λογιστικές, αριθμομηχανές, γραφομηχανές). Σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 1809/1988, για την απόσβεση της δαπάνης για αγορά ηλεκτρονικών ταμιακών μηχανών, η απόσβεση της δαπάνης για την απόκτηση των ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών γίνεται είτε εφάπαξ είτε σε τρεις το πολύ διαχειριστικές χρήσεις κατ' ίσα ποσά. Οι επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία Β' και Γ' κατηγορίας ΚΒΣ, στις περιπτώσεις που τα καθαρά τους κέρδη προσδιορίζουν εξωλογιστικά, δικαιούνται να εκπίπτουν από τα καθαρά τους κέρδη: α) το ποσό απόσβεσης της δαπάνης για την απόκτηση των ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών, β) τους τόκους που έχουν καταβληθεί από δάνεια ή πιστώσεις που έχουν συνάψει για την αγορά των ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών.

#### **14.03 Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα**

Είναι τα κάθε είδους ηλεκτρονικά μηχανήματα που εξυπηρετούν τις ανάγκες της επιχείρησης. Αποσβένονται με ετήσιο συντελεστή 30%. Στις περιπτώσεις που αυτά τα περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιούνται ως μέσα εκπαίδευσης το ποσοστό απόσβεσης υπολογίζεται σε 40%. Το ποσοστό απόσβεσης του λογισμικού των Η/Υ ορίζεται σε 30%. Η απόσβεση των Η/Υ και του λογισμικού

γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθεται σε λειτουργία το δικαίωμα επιλογής του τρόπου απόσβεσης (το έχουν οι επιχειρήσεις από τις 31/12/1999). Η αναλογούσα στα νόμιμα ποσοστά δαπάνη αποσβέσεως πρέπει να καταχωρηθεί σε αρμόδιο υπολογαριασμό του λογαριασμού 66 ενώ η πέραν των νόμιμων ποσοστών δαπάνη στο λογαριασμό 85.

#### **14.04 Μέσα αποθηκεύσεως και μεταφοράς**

Είναι τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως μέσα αποθηκεύσεως και μεταφοράς, έχουν παραγωγική ζωή μεγαλύτερη από ένα έτος και αποσβένονται τμηματικά (π.χ. δεξαμενές, δοχεία, κοντέινερ ή παλέτες).

#### **14.05 Επιστημονικά όργανα**

Είναι τα φορητά μέσα με τα οποία εξασφαλίζονται οι αναγκαίες αναλύσεις, μετρήσεις και δοκιμές πάνω σε υλικά, δυνάμεις και διάφορες μορφές ενέργειας. (π.χ. αντιδραστήρες αποστακτήρες, ζυγοί ακριβείας, μετρήσεις αντοχής υλικού σε κρούσεις εφελκυσμό ή θραύσεις, συσκευές τεχνητής δημιουργίας διαφόρων συνθηκών περιβάλλοντος ή συσκευές δημιουργίας κενού).

#### **14.09 Λοιπός εξοπλισμός**

Είναι τα έξοδα εγκατάστασης φωτεινών επιγραφών (που έχουν χαρακτηριστεί ως έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός) τα οποία αποσβένονται ανάλογα με την ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους. Τα έξοδα λειτουργίας και συντηρήσεως των φωτεινών επιγραφών πηγαίνουν στον λογαριασμό 64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ, ενώ αν πληρώνονται ενοίκια στον 62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ (62.04.08) (64.02.04).

Ο λογαριασμός 14 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τα υπάρχοντα έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό κατά τη λογιστική οργάνωση της επιχείρησης,
- 2) με την αξία κτήσεως των μετέπειτα αποκτώμενων,
- 3) με τα έξοδα εγκατάστασεως,
- 4) με τα έξοδα συναρμολογήσεως,
- 5) με τα έξοδα επεκτάσεως,

- 6) με τις προσθήκες,
- 7) με τα έξοδα βελτιώσεων,
- 8) με τα έξοδα πραγματοποιήσεως της πώλησης,
- 9) με το κέρδος σε περίπτωση πωλήσεως,
- 10) σε περίπτωση πωλήσεως με τα αναπόσβεστα έξοδα κτήσεως,
- 11) κάθε 1<sup>η</sup> του έτους, με το ποσό που πιστώθηκε για να κλείσει στις 31 Δεκεμβρίου.

**Ο λογαριασμός 14 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τις αποσβέσεις χρήσεως,
- 2) με το τίμημα τυχόν πωλήσεων,
- 3) με το ποσό σχηματισμένης πρόβλεψης για την υποτίμηση των πωληθέντων,
- 4) σε περίπτωση πωλήσεως με το χρεωστικό υπόλοιπό του, δηλαδή με το ποσό της ζημιάς από τη πώληση, 5) με το αναπόσβεστο ποσόν σε περίπτωση ολοσχερούς καταστροφής ή ακρήστευσης, 6) με το χρεωστικό του υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου για να κλείσει.

**Παράδειγμα 1**

Η ξενοδοχειακή μονάδα αποφάσισε να αλλάξει τα κρεβάτια των δωματίων και στις 4/3/04 αγόρασε 1.000 κρεβάτια αξίας 100.000€ με μετρητά , πλέον Φ.Π.Α. 19% .

14 Έπιπλα & λοιπος εξοπλισμος	100.000
14.00 Έπιπλα	
14.00.00 Κρεβάτια	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	19.000
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.28 Φ.Π.Α. Εισροών πάγιων στοιχείων	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	119.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	

Τιμ. πώλησης Νο 85

**Παράδειγμα 2**

Το λογιστικό γραφείο αγόρασε στη χρήση 2004 Η/Υ αξίας 1.200€ και λογισμικό 2.500€ . Τα έθεσε σε λειτουργία την 1/2/04.

(συντελεστής απόσβεσης 30%)

14 ΈΠΙΠΛΑ & ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	1.200
14.03 Η/Υ και ηλεκτρονικά συγκροτήματα	
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ	2.500
16.17 Έξοδα αναδιοργανώσεως	
16.17.00 Λογισμικά προγράμματα Η/Υ	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	3.700
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	

Τιμ.πώλησης Νο...

## **15. ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΤΗΣΕΩΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

Παρακολουθούνται τα ποσά τα οποία διαθέτονται για την κατασκευή νέων ενσώματων πάγιων στοιχείων, καθώς και τα ποσά τα οποία προκαταβάλλονται για την αγορά τους. Το υπόλοιπο του λογαριασμού 15 ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων, κατά την ημέρα κλεισίματα του ισολογισμού, απεικονίζει το μη ολοκληρωμένο κόστος των πάγιων στοιχείων, τα οποία μέχρι την ημέρα εκείνη, δεν είχαν παραληφθεί ή δεν είχε συντελεστεί η αποπεράτωσή τους.

Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση έχουμε, όταν τα πάγια στοιχεία κατασκευάζονται από την οικονομική μονάδα με δικά της μέσα. Το κόστος κατασκευής παρακολουθείται και προσδιορίζεται με τους λογαριασμούς παραγωγής της ομάδας 9 ή υπολογίζεται εξωλογιστικά, αν η οικονομική μονάδα δεν εφαρμόζει σύστημα αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως. Το κόστος που προσδιορίζεται με τον τρόπο αυτό καταχωρείται στην χρέωση των υπολογαριασμών του 15 με πίστωση των αντίστοιχων υπολογαριασμών του 78. Ιδιοπαραγωγή πάγιων – τεκμαρτά έσοδα από αυτοπαραδόσεις ή καταστροφές αποθεμάτων. Το κόστος αυτό παραμένει στους υπολογαριασμούς του 15 και κατά την επόμενη χρήση, κατά την οποία προσαυξάνεται και με το κόστος που πραγματοποιείται μέσα στη νέα χρήση και μέχρι την ολοκλήρωσή της κατασκευής, οπότε το συνολικό κόστος του πάγιου στοιχείου μεταφέρεται από τους οικείους υπολογαριασμούς του 15 στους οικείους υπολογαριασμούς των πάγιων στοιχείων ( 11-14 και 16).

Αν η κατασκευή του πάγιου στοιχείου ολοκληρώνεται μέσα στη χρήση που άρχισε η κατασκευή αυτή, το κόστος που προσδιορίζεται από τους λογαριασμούς παραγωγής της ομάδας 9 ή εξωλογιστικά, είναι δυνατό να καταχωρείται απευθείας στους λογαριασμούς των πάγιων στοιχείων (11-14 και 16), με πίστωση του λογαριασμού 78. Τα πάγια στοιχεία κατασκευάζονται από τρίτους με υλικά που παρέχονται από την οικονομική μονάδα, προσδιορίζονται από τους οικείους υπολογαριασμούς του 15, στη χρέωση των οποίων καταχωρείται η αξία των υλικών που αγοράζονται και η αξία των τιμολογίων των τρίτων κατασκευαστών. Όταν τα υλικά που αγοράζονται εισάγονται νωρίτερα στις αποθήκες με καταχώρησή τους στους λογαριασμούς της ομάδας 2 και μετά παραδίδονται στους τρίτους ή όταν τα υλικά χορηγούνται στους τρίτους από τις αποθήκες, η αξία των υλικών αυτών καταχωρείται στη χρέωση των υπολογαριασμών του 15 με πίστωση των αντίστοιχων υπολογαριασμών του 78.

Τα πάγια στοιχεία κατασκευάζονται από τρίτους στους οποίους, εκτός από τη χορήγηση υλικών, παρέχεται και συμπάρσταση των υπηρεσιών της οικονομικής μονάδας που συνεπάγεται πρόσθετο κόστος. Το κόστος

κατασκευής που προσδιορίζεται με αυτό τον τρόπο καταχωρείται στη χρέωση των υπολογαριασμών του 15 με πίστωση των αντίστοιχων υπολογαριασμών του 78.

Οι οικονομικές μονάδες μπορούν να παρακολουθούν τις προκαταβολές για κτήση πάγιων στοιχείων ως εξής:

A. Οι προκαταβολές που δίνονται για εισαγωγή υλικών ή αυτούσιων πάγιων στοιχείων από το εξωτερικό, να παρακολουθούνται στον λογαριασμό 32.00.

B. Οι προκαταβολές που δίνονται σε προμηθευτές ή κατασκευαστές πάγιων στοιχείων του εσωτερικού, να παρακολουθούνται στον λογ. 50.08 προμηθευτές εσωτερικού πάγιων στοιχείων.

Στο τέλος κάθε χρήσεως τα υπόλοιπα του λογαριασμού 15 και τα χρεωστικά υπόλοιπα των υπολογαριασμών του 32.00 και 50.08, εμφανίζονται στον ισολογισμό σε ένα ενιαίο κονδύλι, ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές. Οι προκαταβολές που δίνονται σε κατασκευαστές πάγιων στοιχείων καθώς και σε προμηθευτές υλικών κατασκευής ή προμηθευτές αυτούσιων όμοιων στοιχείων καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 15.09. Μετά τη λήψη του σχετικού τιμολογίου ή αν πρόκειται για εισαγωγή από το εξωτερικό, μετά τον προσδιορισμό του κόστους αγοράς, πιστώνεται ο λογαριασμός 15.09 με χρέωση οικείων λογαριασμών των πάγιων στοιχείων (11-16).

Ο λογαριασμός 15 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με την αξία των υλικών που αγοράζονται,
- 2) με την αμοιβή των κατασκευαστών,
- 3) την 1<sup>η</sup> του έτους, με το ποσό που πιστώθηκε για να κλείσει στις 31 Δεκεμβρίου,
- 4) με το Φ.Π.Α.

Ο λογαριασμός 15 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:

- 1) με κάθε πάγιο που ολοκληρώνεται και
- 2) κατά το κλείσιμο της χρήσεως με το χρεωστικό υπόλοιπό του, δηλαδή με την αξία των παγίων που δεν ολοκληρώθηκαν μέσα στη χρήση.

### Παράδειγμα 1

Ξενοδοχειακή μονάδα αποφάσισε να κατασκευάσει υπαίθριο εστιατόριο-μπαρ στο χώρο του ξενοδοχείου. Η κατασκευή θα γίνει με δικά της μέσα από τεχνικούς που εργάζονται στην ξενοδοχειακή μονάδα. Το κόστος κατασκευής υπολογίστηκε ότι θα είναι €25.000.

-----		-----	
15 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ & ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΤΗΣΕΩΣ			
ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		25.000	
15.01 Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικά έργα υπό εκτέλεση			
78 ΙΔΙΩΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΓΙΩΝ-			
ΤΕΚΜΑΡΤΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΥΤΟΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ		25.000	
78.00 Ιδιωπαραγωγή και βελτιώσεις παγίων			
78.00.01 Κτιρίων-εγκαταστάσεων κτιρίων-τεχνικών έργων			
σύμφωνα με το φύλλο κοστολογήσεως			
-----		-----	
11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ		25.000	
11.00 Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων			
11.00.00 Υπαίθριο εστιατόριο-μπαρ			
15 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ & ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ			
ΚΤΗΣΕΩΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		25.000	
15.01 Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων-τεχνικά έργα υπό εκτέλεση			
όταν ολοκληρωθεί η οικοδομή			
-----		-----	



-----				
11	ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	25.000		
11.00	Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων			
11.00.00	Υπαίθριο εστιατόριο-μπαρ			
78	ΙΔΙΩΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΓΙΩΝ-ΤΕΚΜΑΡΤΑ	ΕΣΟΔΑ	ΑΠΟ	
	ΑΥΤΟΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ			25.000
78.00	Ιδιωπαραγωγή και βελτιώσεις παγίων			
78.00.01	Κτιρίων-εγκαταστάσεων κτιρίων-τεχνικών έργων			
εάν ολοκληρωθεί στη χρήση που άρχισε				
-----				

### Παράδειγμα 2

Εκπαιδευτικό ίδρυμα αποφάσισε να κατασκευάσει κτίριο από τρίτους με υλικά που παρέχονται από τον ίδιο και αναθέτει στον μηχανικό Μ την ανέγερση του κτιρίου στο ιδιόκτητο οικόπεδό του και δίνει προκαταβολή €60.000. Το κόστος του κτιρίου και των κτιριακών εγκαταστάσεων ανέρχεται στις €150.000 και το κόστος τεχνικών έργων σε €50.000.

-----				
15	ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ & ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΤΗΣΕΩΣ			
	ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	60.000		
15.09	Προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων			
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			60.000
38.00	Ταμείο			
38.00.00	Μετρητά			
προκαταβολή σύμφωνα με τη σύμβαση κατασκευής				
-----				
11	ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ			
11.00	Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων	150.000		
11.01	Τεχνικά έργα εξυπηρητήσεως μεταφορών	50.000		
15	ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ & ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ			
	ΚΤΗΣΕΩΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ			60.000
15.09	Προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων			

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	140.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
παραλαβή και εξόφληση έργου	

---

**Παράδειγμα 3**

Ηλεκτρολόγος αναλαμβάνει τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις του ξενοδοχείου Ξ, με την προϋπόθεση ότι τα υλικά και οι βοηθοί θα του δοθούν από το ξενοδοχείο. Εισπράττει προκαταβολή €5.000 και με το τέλος των εργασιών εκδίδει τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών αξίας €12.000, πλέον Φ.Π.Α.19% και εξοφλείται. Τα υλικά και τα εργατικά υπολογίστηκαν σε €10.000.

---

15 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ & ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΤΗΣΕΩΣ	
ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	5.000
15.09 Προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων	
15.09.00 Ηλεκτρολόγος	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	5.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
προκαταβολή	

---

11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	
11.00 Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων	22.000
11.00.00 Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	4.180
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.28 Φ.Π.Α.Εισροών πάγιων στοιχείων	
15 ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ & ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ	
ΚΤΗΣΕΩΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	5.000
15.09 Προκαταβολές κτήσεως πάγιων στοιχείων	
15.09.00 Ηλεκτρολόγος	

78	ΙΔΙΩΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΠΑΓΙΩΝ-ΤΕΚΜΑΡΤΑ	ΕΣΟΔΑ	ΑΠΟ
	ΑΥΤΟΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ		10.000	
78.00	Ιδιωπαραγωγή και βελτιώσεις παγίων			
78.00.01	Κτιρίων-εγκαταστάσεων κτιρίων-τεχνικών έργων			
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		11.180	
38.00	Ταμείο			
38.00.00	Μετρητά			
	παραλαβή και εξόφληση			

**16. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ**  
**ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ – ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ.**

Στον λογαριασμό 16 παρακολουθούνται 2 κατηγορίες λογαριασμών:

- A) Λογαριασμός ασώματων ακινήτων
- B) Λογαριασμός εξόδων πολυετούς αποσβέσεως

Κατά το ΕΓΛΣ οι Ανώματες Ακινήτοποιήσεις, είναι τα ασώματα οικονομικά αγαθά τα οποία είναι δεκτικά χρηματικής αποτιμήσεως και είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής είτε αυτοτελώς είτε μαζί με την οικονομική μονάδα. Τα άυλα αυτά πάγια στοιχεία διακρίνονται σε 2 κατηγορίες.

- A) ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ: όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, πνευματική ιδιοκτησία κλπ.
- B) ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ: όπως η πελατεία, η φήμη δηλαδή τα στοιχεία που συγκροτούν την αξία υπερπροσόδου (goodwill) της οικονομικής μονάδας.

Προϋποθέσεις για την ένταξη των άυλων περιουσιακών στοιχείων στο πάγιο ενεργητικό είναι ότι η απόσβεση τους θα πραγματοποιηθεί τμηματικά και σε χρόνο που υπερβαίνει το έτος. Τα κύρια χαρακτηριστικά των άυλων παγίων

στοιχείων είναι ότι 1) δεν έχουν υπόσταση, 2) εξασφαλίζουν στο κάτοχο τους ορισμένα δικαιώματα, 3) έχουν μεγάλη ωφέλιμη ζωή, 3) παρέχουν στην επιχείρηση μελλοντικά οφέλη.

#### ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΑΥΛΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

A) Τα έξοδα ερευνών ορυχείων – μεταλλεία, τα έξοδα λοιπών ερευνών, τα δικαιώματα εκμεταλλεύσεως Ορυχείων – μεταλλείων και λοιπές παραχωρήσεις αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποιήσεως τους, είτε τμηματικά και ισόποσα σε 5 χρόνια.

B) Η υπεραξία της επιχείρησης (αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες από μια χρήση αλλά να μην υπερβαίνουν τις 5 χρήσεις).

Γ) Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, αποσβένονται με ετήσιες ισόποσες αποσβέσεις μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητας.

Κατά το ΕΓΛΣ *έξοδα πολυετούς Αποσβέσεως* είναι εκείνα που γίνονται:

- α) για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της επιχείρησης.
- β) για την απόκτηση διαρκών μέσων εκμετάλλευσης
- γ) για την επέκταση και αναδιοργάνωση της.

Τα έξοδα αυτά αποσβένονται τμηματικά αφού εξυπηρετούν την επιχείρηση για χρονική περίοδο μεγαλύτερη από ένα χρόνο. Εξαιρέση αποτελούν τα ακόλουθα έξοδα για τα οποία ισχύουν ειδικές ρυθμίσεις. Τα έξοδα αυτά είναι:

- 1) Έξοδα ερευνών – ορυχείων – μεταλλείων.
- 2) οι συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων
- 3) διαφορές εξοφλήσεως και εκδόσεως τιμολογίων.

Επίσης πρέπει να αναφέρουμε ότι η απόσβεση ορισμένων από τα έξοδα πολυετούς Αποσβέσεως δεν πρέπει να βαρύνουν το λειτουργικό κόστος. Τέτοια έξοδα είναι οι συναλλαγματικές διαφορές και τα έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκαταστάσεως. Η δαπάνη αποσβέσεως των εξόδων της κατηγορίας αυτής

καταχωρείται εξ ολοκλήρου στη χρέωση του λογαριασμού 85.05. Οι λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις αποσβένονται με ισόποσες ετήσιες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις τηρούνται στον λογαριασμό 66.05 εκτός αν δεν είναι ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος οπότε χρεώνεται ο λογαριασμός 85.05 σε πίστωση του λογαριασμού 16.99.

Goodwill σημαίνει η εκτίμηση της επιχειρήσεως για την ικανότητα της να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη λόγω της καλής φήμης, της εκτεταμένης πελατείας της μεγάλης πίστωσης στην αγορά, της καλής οργανώσεως κ.α.

### **16.00 Υπεραξία Επιχειρήσεως**

Στον λογαριασμό αυτόν παρακολουθείται η υπεραξία που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης επιχειρήσεως, η οποία είναι ίση με τη διαφορά μεταξύ του ολικού τμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων. Πρέπει να παρατηρήσουμε ότι όταν έχουμε απορρόφηση ή σύσταση νέας εταιρείας η συνολική ονομ. αξία των μετοχών που εκδίδει η απορροφούσα ή νέα εταιρεία δεν είναι δυνατό να είναι μεγαλύτερη της συνολικής αξίας της αποκτώμενης από αυτή περιουσίας των μη υπάρχων εταιρειών. Συνεπώς, goodwill μπορεί να προκύψει μόνο επί εξ αγοράς εταιρείας από άλλη εταιρεία.

### **16.01 Δικαιώματα Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας**

Δικαιώματα Βιομηχανικής ιδιοκτησίας είναι τα άυλα περιουσιακά στοιχεία η κατοχή και η αξιοποίηση των οποίων προσδίνει στην επιχείρηση. Πλεονεκτήματα μονοπωλιακής ή εξειδικευμένης δράσεως στην αγορά, για ένα χρονικό διάστημα. Το ΕΓΛΣ απαριθμεί ενδεικτικά τα εξής άυλα πάγια στοιχεία: ευρεσιτεχνίας, άδειες παραγωγής και εκμεταλλεύσεως, σήματα μεθόδους (Know – How).

### **16.10 Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως**

Κατά το ΕΓΛΣ στον λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται τα έξοδα κατάρτισεως και δημοσιεύσεως του καταστατικού των Οικονομικών Μονάδων εταιρικής

μορφής, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου, τα έξοδα διοικήσεως που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως. Στον ίδιο λογαριασμό παρακολουθούνται και τα μεταγενέστερα έξοδα που δημιουργούνται για την επέκταση της δραστηριότητας της επιχείρησης. Τα έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως αποσβένονται είτε κατά το έτος πραγματοποίησεως τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία.

#### **16.14 Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεως**

Στον λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται όλα τα έξοδα που γίνονται για την απόκτηση των ενσώματων ή ασώματων ακινητοποιήσεων π.χ. φόρος μεταβιβάσεως ακινήτων, συμβολαιογραφικά έξοδα.

#### **16.15 Συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις πάγιων στοιχείων**

Στον λογαριασμό αυτό εμφανίζονται οι συναλλαγματικές διαφορές των δανείων ή πιστώσεων σε ξένο νόμισμα που συνήχθησαν και χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση πάγιων στοιχείων και προκύπτουν, 1) κατά την πληρωμή – εξόφληση δόσεων ή ολόκληρου του δανείου ή της πιστώσεως, 2) κατά την αποτίμηση, κατά το τέλος της χρήσεως. Για την απόσβεση των συναλλαγματικών διαφορών το ΕΓΛΣ επιβάλλει μια ξεχωριστή διαδικασία που έχει ως εξής:

#### **ΧΡΕΩΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ**

Στο τέλος της χρήσεως συμψηφίζεται το χρεωστικό υπόλοιπο κάθε υπολογαριασμό του 16.15 με το τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο του αντίστοιχου υπολογαριασμού του 44.15. Το χρεωστικό υπόλοιπο, που τυχόν απομένει μετά τον συμψηφισμό αποσβένεται τμηματικά ανάλογα με την υπόλοιπη χρονική διάρκεια της πιστώσεως ή του δανείου ως εξής:

Α) Στο τέλος της χρήσεως μεταφέρεται από τον οικείο υπολογαριασμό του 16.15 στον αποτελεσματικό λογαριασμό 81.00.04 με ποσό ίσο με το πηλίκιο της διαιρέσεως του χρεωστικού υπολοίπου 16.15 με τον αριθμό των ετών από τη λήξη της χρήσεως αυτή μέχρι και τη λήξη της αντίστοιχης πιστώσεως ή δανείου.

Β) Στην περίπτωση ληξιπρόθεσμων πιστώσεων ή δανείων, κατά το όλο ή μέρος, τα χρεωστικά υπόλοιπα των υπολογαριασμών 16.15 και τα τυχόν πιστωτικά υπόλοιπα των υπολογαριασμών 44.15 μεταφέρονται στον αποτελεσματικό λογαριασμό 81.00.04 στο τέλος της χρήσεως.

#### ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν σε κάθε χρήση κατά την εξόφληση δόσεων ή και ολόκληρης της πιστώσεως ή δανείου καθώς και αυτών που προκύπτουν από την αποτίμηση τέλους χρήσεως της πιστώσεως ή του δανείου φέρονται σε μείωση των τυχόν χρεωστικών συναλλαγματικών διαφορών των ιδίων πιστώσεων ή δανείων. Επίσης, αν δεν υπάρχουν χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, φέρονται σε αντίστοιχο υπολογαριασμό του 44.15 με πίστωση. Στο τέλος της χρήσεως οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές μεταφέρονται στην πίστωση του αποτελεσματικού λ/μου 81.01.04. Στο τέλος κάθε επόμενης χρήσεως από εκείνη που προέκυψαν οι πιστωτικές διαφορές μεταφέρονται στον αντίστοιχο υπολογαριασμό του 16.15 με ποσό ίσο με τις τυχόν χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές της ίδιας πιστώσεως ή δανείου. Μετά τον συμψηφισμό των τυχόν χρεωστικών συναλλαγματικών διαφορών που θα προκύψουν στην χρήση, μεταφέρεται στα Αποτελέσματα Χρήσεως στον λογ. 81.01.04 το μέρος που αντιστοιχεί στο ποσό της πιστώσεως ή του δανείου.

#### Ο λογαριασμός 16 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με τις ασώματες ακινητοποιήσεις, δηλ. με την αξία των πάγιων στοιχείων τα οποία δεν έχουμε σώμα π.χ. πρόγραμμα Η/Υ, διπλώματα ευρεσιτεχνίας κτλ.
- 2) Με τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως π.χ. έξοδα ερευνών, έξοδα αύξησεως κεφαλαίου κτλ.
- 3) Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων με τα ακόλουθα έξοδα, τα οποία δεν καταχωρούνται στους λογαριασμούς του πάγιου επειδή δεν επιτρέπεται να αυξήσουν το κόστος αυτών π.χ. συμβολαιογραφικά, μεσιτικά, αμοιβές μελετητών, αμοιβές δικηγόρων, φόρος μεταβίβασης.

4) Την πρώτη του έτους με το χρεωστικό του υπόλοιπο με το οποίο πιστώθηκε στο τέλος της προηγ. χρήσης για να εξισωθεί και πιστώνεται ο 89.

Ο λογαριασμός 16 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με τις αποσβέσεις των ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως.
- 2) Σε περίπτωση παύσεως της χρησιμοποίησεως του άυλου περιουσιακού στοιχείου προτού ολοκληρωθεί η απόσβεση της αξίας κτήσεως του με το αναπόσβεστο υπόλοιπο.
- 3) Κατά το κλείσιμο της χρήσεως με το χρ. Υπόλοιπο.

**Παράδειγμα 1**

Η Επιχείρηση "Γ" αγόρασε το δικαίωμα εκμετάλλευσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας αντί 10.000.000 με μετρητά.

-----		-----	
16 ΑΣΩΜΑΤ. ΑΚΙΝΗΤΟΠ. &			
ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤ. ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ		10.000.000	
16.01 Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας			
16.01.00 Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας			
	38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		10.000.000
	38.00 Ταμείο		
	38.00.00 Μετρητά		

Αγορά διπλώματος ευρεσιτεχνίας

-----

Επειδή το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής 15 χρόνια & σύμφωνα με το νόμο η απόσβεση κάθε χρόνο θα είναι



66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	6.666.666,66
66.05 Αποσβέσεις Ασωμ. Ακινήτ. & Εξοδ. Πολ. Αποσβ.	
66.05.01 Αποσβέσεις Διπλωμ. Ευρεσιτεχνίας	
16 ΑΣΩΜ. ΑΚΙΝΗΤ. & ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤ. ΑΠΟΣΒ	6.666.666,66
16.99 Αποσ/νες ασωμ. ακινήτ. & εξοδ. πολ. αποσ.	
16.99.01 Αποσ/να Διπλωμ. Ευρεσιτεχνίας	
10.000.000/15	

**Παράδειγμα 2**

Η Βιομηχανία επίπλων "Γ ΟΕ" αγόρασε ακίνητο που αποτελείται από οικοπέδο αξίας 1.000.000 € και από κτίριο αξίας 3.000.000 €. Έναντι ανταλλαγής του χρέους κατέβαλε 4.000.000 € με μετρητά. Επίσης κατέβαλε 400.000 για συμβολαιογραφικά έξοδα & φόρο μεταβίβασης.

10 ΟΙΚΟΠΕΔΑ	1.000.000
10.00 Οικόπεδο Α'	
11 ΚΤΙΡΙΑ	3.000.000
11.00 Κτίριο Α'	
38 ΧΡΗΜ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	4.000.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
Αγορά οικοπέδου	
16 ΑΣΩΜ. ΑΚΙΝΗΤ. & ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤ. ΑΠΟΣΒ	400.000
16.14 Έξοδα κτήσεως Ακινήτοποιήσεων	
38 ΧΡΗΜ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	400.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
Συμβολαιογραφικά έξοδα	

**Παράδειγμα 3**

Η Α.Ε. "Κ" κατά την ίδρυσή της την 1/3/01 πραγματοποίησε έξοδα ίδρυσης και οργάνωσης 10.000 €, απέκτησε φήμη και πελατεία 15.000 € & αγόρασε Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας 9.000 €, το οποίο ήταν 6 έτη από την νομιμοποίηση του. Να γίνουν οι εγγραφές αποσβέσεων.

-----		-----	
66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ			8.700
66.05 Αποσβέσεις Ασωμ. Ακινήτ			
66.05.00 Υπεραξία Επιχειρ.	7.500		
66.05.01 Δικαίωμα Βιομηχ. Ιδιοκτ.	1.000		
66.05.10 Έξοδα Ίδρυσ. & Πρωτ. Εγκατασ	<u>200</u>		
16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ			8.700
16.99 Αποσ/νες ασωμ. Ακινήτ.			
16.99.00 Αποσ/νη Υπεραξία Επιχ/σης	7.500		
16.99.01 Αποσ/να Δικαωμ. Βιομ. Ιδιοκτ.	1.000		
16.99.10 Από/να Έξοδα Ίδρυσ. & Α' εγκ.	<u>200</u>		
15.000/2=	7.500		
9.000/9=	1.000		
1.000/5=	200		
-----		-----	

**18. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ****ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ**

Στους λογαριασμούς 18.00 και 18.01, παρακολουθούνται οι μετοχές Α.Ε., τα εταιρικά μερίδια Ε.Π.Ε. και οι εταιρικές μερίδες των άλλης νομικής μορφής εταιριών, που η διαρκής κατοχή τους δίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη για τη δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας, κυρίως γιατί της εξασφαλίζει άσκηση επιρροής στις αντίστοιχες εταιρίες. Οι συμμετοχές χαρακτηρίζονται σαν μορφή πάγιας επενδύσεως όταν κατά την απόκτηση τους υπάρχει σκοπός για διαρκή κατοχή τους και επιπλέον το ποσοστό συμμετοχής υπερβαίνει το 10% του κεφαλαίου κάθε εταιρίας. Στην αντίθετη περίπτωση (εάν η συμμετοχή είναι μικρότερη του 10% του κεφαλαίου της εταιρίας) χαρακτηρίζονται σαν χρεόγραφα και παρακολουθούνται στο λογ. 34. Η διαφορά των συνδεμένων και των λοιπών επιχειρήσεων είναι το κατά πόσο ασκείται ή όχι επιρροή στη διοίκηση της επιχείρησης.

Οι συμμετοχές καταχωρούνται με την αξία κτήσεώς τους, όπου είναι το ποσό που καταβάλλεται, είτε απευθείας στην εταιρία κατά τη συγκρότηση του κεφαλαίου της, είτε για την αγορά της συμμετοχής, καθώς και η ονομαστική αξία των τίτλων που δίνονται στην οικονομική μονάδα χωρίς αντάλλαγμα, λόγω νόμιμης αναπροσαρμογής των περιουσιακών στοιχείων του Ισολογισμού της εκδότριας εταιρίας ή κεφαλαιοποίησης αποθεματικών της. Σχετικά με την αποτίμηση των συμμετοχών και χρεογράφων γίνεται αναφορά στο λογ. 34. Στους υπόλοιπους δευτεροβάθμιους λογ. 18.02 - 18.16 παρακολουθούνται όλες οι άλλες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις της επιχείρησης, δηλαδή οι απαιτήσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης. Στο λογαριασμό 18 καταχωρούνται και τα ποσά που πληρώνουμε για εγγύηση π.χ. εγγύηση προς της ΔΕΗ, εγγύηση στον ΟΤΕ, εγγύηση σε εκμισθωτές ακινήτων.

**Ο λογαριασμός 18 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τα ποσά που καταβάλλει η επιχείρηση για την αγορά συμμετοχών σε άλλες επιχειρήσεις. Τα έξοδα πραγματοποιήσεως της αγοράς συμμετοχών, δεν καταχωρούνται στο λογαριασμό αυτό, αλλά στον 64.10.00,
- 2) την 1<sup>η</sup> του νέου έτους, με ότι ποσό πιστώθηκε για να κλείσει στις 31 Δεκεμβρίου,
- 3) σε περίπτωση πωλήσεως συμμετοχών, με τυχόν κέρδη, δηλαδή με το πιστωτικό του υπόλοιπο.

**Ο λογαριασμός 18 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) στο τέλος της χρήσεως στο χρεωστικό του υπόλοιπο για να κλείσει και να ανοίξει του νέου έτους,
- 2) σε περίπτωση πωλήσεως με το τίμημα της πώλησης,
- 3) σε περίπτωση πωλήσεως, με το ποσό σχηματισμένης πρόβλεψης για υποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων,
- 4) σε περίπτωση πωλήσεως, με το χρεωστικό του υπόλοιπο, δηλαδή το ποσό της ζημιάς από την πώληση,
- 5) με κάθε απαίτηση που θα γίνει επισφαλής.

**Παράδειγμα 1**

Η Χ Α.Ε. αγόρασε με μετρητά μετοχές της Ψ Α.Ε. για διαρκή κατοχή αντί 70.000€ που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 10% του κεφαλαίου της Ψ Α.Ε.

**18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ****ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ**

500.000

18.00 Συμμετοχές σε συνδεμένες επιχειρήσεις

18.00.08 Συμμετοχές σε λοιπές πλην Α.Ε. επιχειρήσεις εσωτερικού

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

500.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά

**Παράδειγμα 2**

Καταβλήθηκαν εγγυήσεις για ενοίκια €1.000, εγγύηση για ΔΕΗ €200 και για ΟΤΕ €100.

-----		-----
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ &		
ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		1.300
18.11 Δοσμένες εγγυήσεις		
18.11.00 ενοίκια	1.000	
18.11.01 ΔΕΗ	200	
18.11.02 ΟΤΕ	<u>100</u>	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		1.300
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
-----		-----

## 2 ΔΕΥΤΕΡΗ ΟΜΑΔΑ

### ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

#### ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

- 20 Εμπορεύματα
- 21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή
- 22 Υποπροϊόντα και υπολείμματα
- 23 Παραγωγή σε εξέλιξη (προϊόντα, υποπροϊόντα και υπολείμματα στο στάδιο της κατεργασίας)
- 24 Πρώτες και βοηθητικές ύλες - Υλικά συσκευασίας
- 25 Αναλώσιμα υλικά
- 26 Ανταλλακτικά πάγιων στοιχείων
- 27 .....
- 28 Είδη συσκευασίας
- 29 Αποθέματα υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων

## ΟΜΑΔΑ 2. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Παρακολουθούνται τα αποθέματα της οικονομικής μονάδας που προέρχονται, από απογραφή, από αγορά, από ιδιοπαραγωγή και σε εξαιρετικές περιπτώσεις από ανταλλαγή, από εισφορά σε είδος ή δωρεά.

Αποθέματα, είναι τα υλικά αγαθά, περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην οικονομική μονάδα, τα οποία προορίζονται να πωληθούν κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης (π.χ. εμπορεύματα που αγόρασε για να τα μεταπωλήσει) βρίσκονται στη διαδικασία της παραγωγής και προορίζονται να πωληθούν όταν πάρουν τη μορφή των έτοιμων προϊόντων, προορίζονται να αναλωθούν για την παραγωγή έτοιμων αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών. Προορίζονται να αναλωθούν για την καλή λειτουργία, τη συντήρηση ή επισκευή, καθώς και την ιδιοπαραγωγή πάγιων στοιχείων, προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για τη συσκευασία των παραγόμενων έτοιμων προϊόντων ή των εμπορευμάτων που προορίζονται για πώληση.

### ΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ, ΕΙΝΑΙ:

- Με κριτήριο τον προορισμό τους (ανάλογα με τη λειτουργική δραστηριότητα της επιχείρησης).
- Με κριτήριο τον κλάδο στον οποίο ανήκει η επιχείρηση, σε εμπορικά και βιομηχανικά.
- Με κριτήριο τον τρόπο αποκτήσεώς τους, αγοραζόμενα ή παραγόμενα.
- Με κριτήριο την ενσωμάτωσή τους στο κόστος των παραγομένων προϊόντων, σε άμεσα και έμμεσα.

(Άμεσα υλικά : οι πρώτες και βοηθητικές ύλες που ενσωματώνονται στο προϊόν που παράγεται από αυτές. Έμμεσα υλικά : τα υλικά που αν και αναλώνονται για την παραγωγή συγκεκριμένο προϊόντος, δεν ενσωματώνονται σε αυτό).

### ΑΠΟΓΡΑΦΗ

Οι οικονομικές μονάδες είναι υποχρεωμένες αν πραγματοποιούν φυσική απογραφή των αποθεμάτων της, τουλάχιστο μια φορά μέσα σε κάθε χρήση και μάλιστα στο τέλος της. Κατά την απογραφή πρέπει να αναγνωρίζονται, να

καταμετρούνται και να καταγράφονται όλα τα αποθέματα κατ' είδος, ποιότητα και ποσότητα. Είδη που βρίσκονται σε τρίτους για πώληση, για ενέχυρο ή για άλλους λόγους, καταχωρούνται ιδιαίτερα στην απογραφή.

Οι οικονομικές μονάδες είναι υποχρεωμένες να πραγματοποιούν φυσικές απογραφές των αποθεμάτων τους τουλάχιστο μια φορά στο τέλος της χρήσης. Πρέπει να καταγράφονται όλα τα αποθέματα κατ' είδος, ποιότητα και ποσότητα και να γίνεται η κατάταξη αυτών σε κατηγορίες των επιμέρους λογαριασμούς των αποθεμάτων. Είδη που βρίσκονται σε τρίτους για πώληση, για ενέχυρο ή για άλλους λόγους, καταχωρούνται ιδιαίτερα στην απογραφή.

Οι οικονομικές μονάδες που τηρούν διαρκή απογραφή στα αποθέματα, έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τη μέθοδο της περιοδικής απογραφής, δηλαδή για κάθε κατηγορία ειδών γίνεται απογραφή μέσα στη χρήση, αλλά σε καθορισμένους χρόνους, με την προϋπόθεση ότι όλα τα είδη θα απογραφούν τουλάχιστο μια φορά μέσα στη χρήση. Η αποτίμηση των ειδών που απογράφονται με την μέθοδο της περιοδικής απογραφής γίνεται στο τέλος της χρήσεως, με βάση τις ποσότητες που προκύπτουν από τα λογιστικά δεδομένα της τελευταίας εργάσιμης ημέρας. Το Μικτό Αποτέλεσμα, προσδιορίζεται ως εξής:  $MA = ΠΩΛΗΣΕΙΣ - [(ΑΡΧΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ + ΑΓΟΡΕΣ) - ΤΕΛΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ]$ .

### ΑΓΟΡΕΣ

1) Οι αγορές αποθεμάτων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της χρήσεως καταχωρούνται στη χρέωση των λογαριασμών της ομάδας 2 με την τιμή κτήσεώς τους, δηλαδή με την τιμολογιακή αξία προσαυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς.

2) Τιμολογιακή αξία, είναι η αξία που αναγράφεται στα τιμολόγια αγοράς, μειωμένη κατά τις ενδεχόμενες εκπτώσεις που χορηγούνται από τους



προμηθευτές και απαλλαγμένη από τα ποσά των φόρων και τελών τα οποία δεν βαρύνουν τελικά την οικονομική μονάδα.

3) Τα ποσά Φ.Κ.Ε. (φόρου κύκλου εργασιών) που καταβάλλονται κατά τις αγορές των προς βιομηχανοποίηση υλών, τα οποία συμψηφίζονται με οφειλές της οικονομικής μονάδας από Φ.Κ.Ε. που αντιστοιχεί στις πωλήσεις της με χρέωση του λογαριασμού 54.00 Φ.Κ.Ε. Οι δασμοί, φόροι και τέλη που καταβάλλονται προσωρινά κατά την εισαγωγή από το εξωτερικό αγαθών, τα οποία προορίζονται για βιομηχανοποίηση και επανεξαγωγή, είναι δυνατό να καταχωρούνται σε χρέωση του λογαριασμού 33.14.01.

4) Τα ειδικά έξοδα αγορών (π.χ. δασμοί εισαγωγής ή εξ παραλαβής και μεταφοράς αγαθών), καταχωρούνται απευθείας σε χρέωση της ομάδας 2, ή καταχωρούνται σε λογαριασμό της ομάδας 6 και μεταφέρονται με αντιλογισμό στην ομάδα 2. Στους λογαριασμούς της ομάδας 2 μεταφέρονται επίσης τα ειδικά έξοδα αγορών, τα οποία προηγούμενα έχουν συγκεντρωθεί στο λογαριασμό 32.01.

5) Σε περίπτωση που οι εκπτώσεις αγορών δεν μειώσουν την τιμολογιακή αξία αγοράς, καταχωρούνται στους υπολογαριασμούς των αποθεμάτων κατ' είδος. Στο τέλος της χρήσεως, τα υπόλοιπα των υπολογαριασμών εκπτώσεων αγορών, μεταφέρονται στους υπολογαριασμούς «αγορών χρήσεων». Όταν οι εκπτώσεις αγορών αναφέρονται σε περισσότερα από ένα είδη αποθεμάτων και ο διαχωρισμός τους κατ' είδος είναι αδύνατος ή δυσχερής, η κατανομή τους στα είδη αυτά γίνεται ανάλογα με την πριν από τις εκπτώσεις αξία κτήσεώς τους.

6) Η χρέωση των λογαριασμών αποθεμάτων με την αξία των αγαθών που αγοράζονται διενεργείται κατά την παραλαβή τους με βάση τα τιμολόγια και λοιπά δικαιολογητικά αγοράς. Αν τα τιμολόγια και τα λοιπά δικαιολογητικά αγοράς δεν περιέχονται στην οικονομική μονάδα κατά την παραλαβή των αγαθών, χρεώνονται η ομάδα 2 με την συμφωνημένη αξία των αγαθών που παραλαμβάνονται, με πίστωση του λογαριασμού 56.02, ο οποίος χρεώνεται

αμέσως μετά την λήψη του τιμολογίου, με πίστωση του λογαριασμού του προμηθευτή ή των χρηματικών διαθέσιμων ή του λογαριασμού 32 «παραγγελίες στο εξωτερικό». Ενδεχόμενη διαφορά μεταξύ της αξίας του τιμολογίου και εκείνης που λαμβάνεται υπόψη κατά την χρέωση των λογαριασμών των αποθεμάτων, καταχωρείται στους οικείους λογαριασμών αυτών, εκτός αν η εγγραφή τακτοποίησης γίνεται έπειτα από το κλείσιμο του ισολογισμού, οπότε η διαφορά αυτή καταχωρείται στο λογαριασμό 82 «έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων».

7) Σε περίπτωση που περιέρχονται στην επιχείρηση τιμολόγια πριν την παραλαβή των αγαθών δε διενεργούνται εγγραφές, εκτός αν στο τέλος της χρήσης τα αγαθά έχουν φορτωθεί για λογαριασμό και με ευθύνη της επιχείρησης, πιστώνεται με την αξία τους ο προσωπικός λογαριασμός του προμηθευτή, με χρέωση του 36.02 ο λογαριασμός 36.02 τακτοποιείται στην επόμενη χρήση, κατά την παραλαβή των αγαθών με χρέωση της ομάδας 2.

## ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ

### 1. Τιμές που πρέπει να εφαρμόζονται για την αποτίμηση των αποθεμάτων της απογραφής.

1. Τα αποθέματα που προέρχονται από αγορές αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ τιμής κτήσεως ή του ιστορικού κόστους παραγωγής τους και της τιμής στην οποία η επιχείρηση μπορεί να τα αγοράσει ή να τα παράγει κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού. Εάν η τελευταία αυτή τιμή είναι χαμηλότερη από την τιμή κτήσης ή το ιστορικό κόστος παραγωγής αλλά μεγαλύτερη από την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τότε η αποτίμηση γίνεται στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία.

2. Τα αποθέματα (εκτός από τα υπολείμματα και υποπροϊόντα) που προέρχονται από την παραγωγή της οικονομικής μονάδας και προορίζονται, είτε για πώληση ως έτοιμα προϊόντα, είτε για παραπέρα επεξεργασία προς παραγωγή ετοιμών προϊόντων αποτιμούνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή

μεταξύ τιμών ιστορικού κόστους παραγωγής και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

3. Τα υπολείμματα αποτιμούνται στην πιθανή τιμή πωλήσεώς τους, μειωμένη με τα άμεσα έξοδα που υπολογίζεται ότι θα πραγματοποιηθούν για την πώλησή τους.

4. Τα υποπροϊόντα, εφόσον προορίζονται για πώληση, αποτιμούνται στην πιθανή τιμή πωλήσεώς τους, μειωμένη με τα άμεσα έξοδα πωλήσεως. Αν όμως χρησιμοποιηθούν από την οικονομική μονάδα αποτιμούνται στην τιμή χρησιμοποιήσεώς τους, δηλαδή στην τιμή που θα αγοράζονταν.

5. Οι οικονομικές μονάδες που εφαρμόζουν σύστημα πρότυπης κοστολογήσεως έχουν την δυνατότητα να αποτιμήσουν τα αποθέματα τους στις τιμές του πρότυπου κόστους, με την προϋπόθεση ότι οι αποκλίσεις (ιστορικού και πρότυπου κόστους), θα κατανέμονται στα μένοντα και στα πωλημένα αποθέματά τους.

## II. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

Τιμή Κτήσεως: Είναι η τιμολογιακή αξία αγοράς των αποθεμάτων, αυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς και μειωμένη με τις εκπτώσεις.

Τιμολογιακή αξία: Είναι η αξία αγοράς που αναγράφεται στα τιμολόγια, μειωμένη κατά τις εκπτώσεις που κάθε φορά χορηγούνται από τους προμηθευτές και απαλλαγμένη από τους φόρους και τα τέλη που δε βαρύνουν την οικονομική μονάδα.

Ειδικά έξοδα αγοράς: είναι τα άμεσα έξοδα αγοράς που γίνονται μέχρι την παραλαβή και αποθήκευση του αγαθού και ιδιαίτερα οι δασμοί και οι λοιποί φόροι – τέλη εισαγωγής, καθώς και τα έξοδα μεταφοράς και παραλαβής των σχετικών ειδών.

Τρέχουσα τιμή αγοράς: είναι η τιμή αντικατάστασης του συγκεκριμένου αποθέματος, δηλαδή η τιμή στην οποία η οικονομική μονάδα έχει την δυνατότητα να προμηθευτεί το αγαθό, κατά την ημέρα σύνταξης της απογραφής, από τη συνήθη αγορά, με συνήθη όρους και κάτω από κανονικές συνθήκες, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη προσωρινά γεγονότα που προκαλούν

αδικαιολόγητες προσωρινές διακυμάνσεις τιμών. Η τρέχουσα τιμή αγοράς διαμορφώνεται με το συνυπολογισμό όλων των στοιχείων του κόστους κτήσης.

Ιστορικό κόστος παραγωγή είναι το άμεσο κόστος αγοράς δηλαδή η τιμή κτήσεως, των α' υλών και των διάφορων υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγή των αγαθών, προσαυξημένο με τα γενικά έξοδα αγορών, καθώς και με τα άμεσα και έμμεσα έξοδα παραγωγής (κόστος κατεργασίας) που δαπανήθηκαν για να φτάσουν τα παραγμένα αγαθά στη θέση και κατάσταση που βρίσκονται κατά την απογραφή.

Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία: είναι η τιμή πώλησης του αποθέματος, στην οποία υπολογίζεται ότι αυτό θα πωληθεί κάτω από συνθήκες ομαλής πορείας των εργασιών της οικονομικής μονάδας, μειωμένη με το κόστος ολοκλήρωσης της επεξεργασίας και με τα έξοδα που υπολογίζεται ότι θα πραγματοποιηθούν για την επίτευξη της πώλησης.

### III. Μέθοδοι υπολογισμού της τιμής κτήσης

A) Μέθοδος του μέσου σταθμικού κόστους :

$$\text{Μέση σταθμική τιμή} = \frac{\text{Αξία αρχικών αποθεμάτων} + \text{Αξία αγορών}}{\text{Ποσότητα αρχικών αποθεμάτων} + \text{Ποσότητα αγορών περιόδου}}$$

B) Μέθοδος του κυκλοφοριακού μέσου όρου ή των διαδοχικών υπολοίπων:

$$\text{Μέση τιμή} = \frac{\text{Αξία προηγούμενου υπολοίπου} + \text{Αξία νέας αγοράς στην τιμή κτήσεως}}{\text{Ποσότητα προηγούμενου υπολοίπου} + \text{Ποσότητα νέας αγοράς}}$$

Γ) Μέθοδος πρώτη εισαγωγή – πρώτη εξαγωγή (F.I.F.O.) η πρώτη εισαγωγή (αγορά εξάγεται πρώτη και ότι τα αποθέματα της απογραφής προέρχονται από τις τελευταίες αγορές της χρήσεως και αποτιμούνται στις τιμές που αγοράστηκαν αντίστοιχα. Η αρχή του σχετικού υπολογισμού γίνεται από την τελευταία αγορά.

Δ) Μέθοδος τελευταία εισαγωγή – πρώτη εξαγωγή (L.I.F.O.) η πρώτη εξαγωγή προέρχεται από την τελευταία εισαγωγή και τα αποθέματα τέλους χρήσεως προέρχονται από τις παλαιότερες εισαγωγές. Η αρχή του σχετικού υπολογισμού γίνεται από την πρώτη αγορά της χρήσεως.

E) Μέθοδος του βασικού αποθέματος:

Τα τελικά αποθέματα, διακρίνονται i) στο βασικό απόθεμα, δηλαδή το στοκ ασφαλείας το οποίο κρίνεται αναγκαία για την ομαλή διεξαγωγή της συνήθους δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας και ii) στο απόθεμα για εξυπηρέτηση μελλοντικών αναγκών πωλήσεων, όταν πρόκειται για υλικά που αναλώνονται στην παραγωγική διαδικασία. Το βασικό απόθεμα αποτιμάται στην αξία της αρχικής κτήσεώς του και το υπόλοιπο (υπεραπόθεμα) με μια από τις προαναφερόμενες μεθόδους.

Στ) Μέθοδος του εξατομικευμένου κόστους:

Τα αποθέματα παρακολουθούνται κατ' είδος και κατά συγκεκριμένες παρτίδες αγοράς ή παραγωγής, οι οποίες έτσι αποκτούν αυτοτέλεια κόστους.

Ζ) Μέθοδος του πρότυπου κόστους:

Τα αποθέματα αποτιμώνται στις τιμές του πρότυπου κόστους. Οι αποκλίσεις που θα προκύψουν ανάμεσα στο ιστορικό και στο πρότυπο κόστος, θα κατανέμονται στα μένοντα και στα πωλημένα αποθέματά τους.

#### IV. Αποτίμηση των συμπαραγωγών προϊόντων.

Συμπαράγωγα είναι τα προϊόντα που παράγονται από την επεξεργασία της αυτής πρώτης ύλης κατά τη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας. Τα συμπαράγωγα προϊόντα έχουν ενιαίο κόστος παραγωγής, το οποίο, μετά τη μείωσή του κατά την αξία αποτιμήσεως των τυχόν υποπροϊόντων και υπολειμμάτων, κατανέμεται μεταξύ αυτών με κριτήριο την αξία τους σε καθαρές τιμές πωλήσεως.

#### V. Αποτίμηση των ελαττωματικών προϊόντων.

Ελαττωματικά είναι τα προϊόντα, τα οποία εξαιτίας ελαττωματικής παραγωγής ή κατασκευής, διαφέρουν από τα λοιπά κανονικά προϊόντα και πωλούνται με το χαρακτηρισμό ελαττωματικού σε τιμή κατώτερη της κανονικής. Τα ελαττωματικά προϊόντα, αποτιμώνται:

i) Σε μικρότερη τιμή, όταν πρόκειται να διατεθεί με το ελάττωμά του, η αποτίμησή του γίνεται στην πιθανή τιμή πωλήσεώς του.

ii) Όταν πρόκειται να διατεθεί με το ελάττωμα του με μικρή έκπτωση, αποτιμάται όπως το κανονικό προϊόν (δηλαδή το συνολικό κόστος παραγωγής διαιρείται με την συνολική σε μονάδες παραγωγής, κανονικών και ελαττωματικών προϊόντων και από τη διαίρεση αυτή προκύπτει ενιαίο κατά μονάδα κόστος παραγωγής.

iii) Όταν επανεισάγεται στην παραγωγική διαδικασία με σκοπό την εξάλειψη του ελαττώματος, τα έξοδα της πρόσθετης κατεργασίας βαρύνουν το σύνολο της παραγωγής. Η αποτίμηση δηλαδή του ελαττωματικού προϊόντος γίνεται στο ιστορικό κόστος παραγωγής του.

iv) Όταν επαναχρησιμοποιείται στην παραγωγική διαδικασία σαν α ύλη, γίνεται στην τιμή α' ύλης που υποκαθιστά.

## **20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ**

Είναι τα υλικά αγαθά (αντικείμενα, ύλες, υλικά) που αποκτούνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό να μεταπωλούνται στην κατάσταση που αγοράζονται. Ο λογ. 20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ, αναπτύσσεται σύμφωνα με τις ανάγκες της κάθε μονάδας, όπως:

### 20. ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

#### 20.00 Είδος Α'

##### 20.00.00 Αποθέματα αρχής χρήσεως

##### 20.00.01 Αγορές χρήσης

##### 20.00.02 Εκπτώσεις αγορών

##### 20.00.03 Επιστροφές αγορών

##### 20.00.04 Αποθέματα τέλους χρήσεως

#### 20.01 είδος Β'

##### 20.98 Εκπτώσεις αγορών (για περισσότερα από ένα είδη)

20.99 προϋπολογισμένες αγορές εκτός από τους λογαριασμούς αυτούς, στον λογ. 20 καταχωρούνται και τα ειδικά έξοδα (δαπάνες αγορών) από την ομ. 6, μεταφέρονται και βαρύνουν τα αποθέματα.

**Ο λογαριασμός 20 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τα εμπορεύματα που υπάρχουν κατά τη λογιστική οργάνωση της επιχείρησης,
- 2) με τις αγορές εμπορευμάτων κατά τη διάρκεια της χρήσεως,
- 3) κατά το κλείσιμο της χρήσεως, μετά τη μεταφορά του στον λογαριασμό 80 Γενική Εκμετάλλευση, με την αξία των εμπορευμάτων που ευρέθησαν κατά την απογραφή, δηλαδή με τα αποθέματα τέλους χρήσεως.

**Ο λογαριασμός 20 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τις επιστροφές αγορών,
- 2) με τις εκπτώσεις αγορών, που γίνονται μετά την έκδοση του τιμολογίου,
- 3) κατά το κλείσιμο της χρήσεως, με το χρεωστικό του υπόλοιπο.

**Παράδειγμα 1**

Κατάστημα με ηλεκτρονικά είδη, ανοίγει τα βιβλία του τη νέα χρήση, με τα εμπορεύματα που έχει στην αρχή της χρήσης στην αποθήκη του. Τα εμπορεύματα είναι 10 τηλεοράσεις SONY αξίας €140 η μια, 9 τηλεοράσεις PHILIPS αξίας €155, 5 τηλεοράσεις PANASONIC αξίας €145, 20 DVD CRUNDIG αξίας €80 και 17 DVD SHARP αξίας €90.

-----	1/1/05	-----
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		6.650
20.00 Τηλεοράσεις		
20.00.00 Αρχικό απόθεμα		
20.00.00.00 TV SONY	1.400	
20.00.00.01 TV PHILIPS	1.395	
20.00.00.02 TV PANASONIC	725	
20.01 DVD		
20.01.00 Αρχικό απόθεμα		
20.01.00.03 DVD CRUNDIG	1.600	
20.01.00.04 DVD SHARP	<u>1.530</u>	

89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

6.650

89.00 Ισολογισμός ανοίγματος χρήσεως

άνοιγμα βιβλίων

-----

Το ίδιο κατάστημα αγοράζει στις 5/1/05 , 5 τηλεοράσεις THOMSON αξίας €210 η μια και 7 DVD PANASONIC αξίας €130, πλέον Φ.Π.Α. 18%, με πίστωση από τον Π

-----

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

1.960

20.00 Τηλεοράσεις

20.00.01 Αγορές χρήσης

20.00.01.05 TV THOMSON

1.050

20.01 DVD

20.01.01 Αγορές χρήσης

20.01.01.02 DVD PANASONIC

910

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ

352,80

54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας

54.00.20 Φ.Π.Α.εισροών 19%

50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

2.312,80

50.00 Προμηθευτες εσωτερικού

50.00.00 Π

Τιμ.πώλησης Νο...

-----

Στις 10/1/05 επιστρέψαμε τη μια τηλεόραση THOMSON αξίας €210 πλέον Φ.Π.Α. 18% στον προμηθευτή Π, γιατί παρουσίαζε ελάττωμα.



50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	247,80
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού	
50.00.00 Π	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	210
20.00 Τηλεοράσεις	
20.00.03 Επιστροφές	
20.00.03.05 TV THOMSON	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	37,80
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.20 Φ.Π.Α. εισροών 19%	
επιστροφές αγορών	

Για τις τηλεοράσεις που αγοράσαμε, ο προμηθευτής Π μας χορήγησε έκπτωση 20%. Η αξία των εμπορευμάτων ήταν €1.050 πλέον Φ.Π.Α.

$$1.050 * 20\% = 210$$

50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	999,60
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού	
50.00.00 Π	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	840
20.00 Τηλεοράσεις	
20.00.02 Εκπτώσεις αγορών	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	159,60
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.20 Φ.Π.Α. εισροών 19%	
εκπτώσεις	

## **21 ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΗΜΙΤΕΛΗ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**

Έτοιμα είναι τα υλικά αγαθά που παράγονται κατασκευάζονται ή συναρμολογούνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό την πώλησή τους. Ημιτελή προϊόντα είναι τα υλικά αγαθά που μετά από κατεργασία σε ορισμένο στάδιο, είναι έτοιμα για παραπέρα βιομηχανοποίηση ή κατεργασία ή για πώληση στην ημιτελή τους κατάσταση. Τα προϊόντα θεωρούνται έτοιμα από τη στιγμή που εκδίδεται το δελτίο παραγωγής έτοιμων προϊόντων. Το κόστος στους προσδιορίζεται καθημερινά, ή κατά περιόδους ή στο τέλος της χρήσεως, με τον όρο να μη μεταβάλλεται η μέθοδος κοστολόγησεως.

Ο λογαριασμός 21 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τα προϊόντα που υπάρχουν κατά τη λογιστική οργάνωση της επιχείρησης,
- 2) με τις παραγωγές έτοιμων και ημιτελών προϊόντων κατά τη διάρκεια της χρήσεως,
- 3) κατά το κλείσιμο της χρήσεως, μετά τη μεταφορά του στον λογαριασμό 80 Γενική Εκμετάλλευση, με την αξία των προϊόντων που ευρέθησαν κατά την απογραφή ( με τα αποθέματα τέλους χρήσεως ).

# 3 ΤΡΙΤΗ ΟΜΑΔΑ

## ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

### ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

- 30 Πελάτες
- 31 Γραμμάτια εισπρακτέα
- 32 Παραγγελίες στο εξωτερικό
- 33 Χρεώστες διάφοροι
- 34 Χρεόγραφα
- 35 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων
- 736 Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού
- 37 .....
- 38 Χρηματικά διαθέσιμα
- 39 Απαιτήσεις και διαθέσιμα υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων

## ΟΜΑΔΑ 3 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

### 30. ΠΕΛΑΤΕΣ

Παρακολουθούνται οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, τα αξιόγραφα και τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας.

**Απαίτηση**, είναι όλες οι αξιώσεις που έχει η επιχείρηση των φυσικών ή νομικών προσώπων για παροχή αγαθών ή υπηρεσιών κυρίως δε χρήματος. Οι απαιτήσεις διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

A) με κριτήριο τη φύση των συναλλαγών από τις οποίες προέρχεται, σε i) οργανικές και ii) ανόργανες. Οργανικές είναι οι απαιτήσεις που προέρχονται από την πώληση προϊόντων της επιχείρησης ή την παροχή υπηρεσιών στους πελάτες. Ανόργανες είναι οι απαιτήσεις που δεν προέρχονται από την πώληση προϊόντων, όπως απαιτήσεις κατά του δημοσίου για επιστροφή φόρων, εισπρακτέα μερίσματα δοσμένες εγγυήσεις.

B) Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις είναι οι απαιτήσεις για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεως τους λήγει μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως, όπως π.χ. χορηγήσεις στεγαστικών δανείων στο προσωπικό του, γραμμάτια εισπρακτέα που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης.

Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις είναι εκείνες που κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού, είναι εισπρακτέες μέσα στη χρήση που ακολουθεί. Σύμφωνα με την έννοια αυτή, κάθε απαίτηση της οικονομικής μονάδας, της οποίας ή προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μέσα στην επόμενη χρήση, καταχωρείται στον οικείο λογαριασμό της ομάδας 3.

Γ) Με κριτήριο την φερεγγυότητά τους σε, i) ασφαλούς εισπράξεως (είναι η απαίτηση για την οποία και την σύνταξη του Ισολογισμού υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθεί στο ακέραιο), ii) επισφαλής (είναι η απαίτηση όταν διαγράφεται αλλά δεν είναι πλήρως αποδεδειγμένη η αδυναμία του οφειλέτη να εξοφλήσει την απαίτησή του), iii) ανεπίδεκτη εισπράξεως (είναι η απαίτηση που η είσπραξη εκτιμάται ως αδύνατη). Παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της

οικονομικής μονάδας υπό την πώληση εμπορεύσιμων αγαθών (εμπορευμάτων, προϊόντων), υπηρεσιών ή δικαιωμάτων της.

Στον πρωτοβάθμιο 30 ΠΕΛΑΤΕΣ, ανοίγουμε δύο είδη, δευτεροβάθμιους και τριτοβάθμιους λογαριασμούς, I) εκείνους που καταχωρούμε στη χρέωσή τους, τις απαιτήσεις της επιχειρήσεως και II) εκείνους που καταχωρούμε, την αξία των επιστρεπτέων ειδών συσκευασίας, στην πίστωση αυτών που ονομάζονται αντίθετοι.

Ο λογαριασμός 30 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με τις πωλήσεις εσωτερικού με πίστωση,
- 2) με τις πωλήσεις εξωτερικού με πίστωση,
- 3) με τα παρακρατούμενα ποσά από τους πελάτες για εγγύηση, με βάση κάποιο συμβατικό όρο,
- 4) με την αξία των επιστρεπτέων, ειδών συσκευασίας, όταν αυτή περιλαμβάνεται στο τιμολόγιο πωλήσεως,
- 5) με τα ποσά που οφείλουν οι επισφαλείς πελάτες,
- 6) με το ποσό της προκαταβολής που είχε πιστωθεί ο 30 και το χάνει ο πελάτης,
- 7) με το ποσό της ποινικής ρήτρας που είχε πιστωθεί,
- 8) με την αξία των μη επιστραφέντων επιστρεπτέων ειδών συσκευασίας που είχε προηγουμένα πιστωθεί.

Ο λογαριασμός 30 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τα λαμβανόμενα ποσά από τους πελάτες για την οφειλή τους,
- 2) με τις προκαταβολές πελατών,
- 3) με την αξία των επιστρεπτέων ειδών συσκευασίας.

### **30.00 Πελάτες εσωτερικού**

Παρακολουθούνται οι απαιτήσεις από πωλήσεις που γίνονται στο εσωτερικό της χώρας, εκτός από εκείνες που προέρχονται από πωλήσεις, είτε προς το Ελληνικό Δημόσιο, είτε προς Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και δημόσιες επιχειρήσεις.

### **30.01 Πελάτες εξωτερικού**

Παρακολουθούνται οι απαιτήσεις από πωλήσεις στο εξωτερικό. Ο λογαριασμός αυτός χρεώνεται με την αξία του τιμολογίου, η οποία, για την χρέωση αυτή μετατρέπεται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή συναλλάγματος (τιμή αγοράς της Τράπεζας της Ελλάδος) της ημέρας εκδόσεως του τιμολογίου. Οι αναλυτικοί λογαριασμοί του 30.01 τηρούνται κατά τρόπο που να προκύπτει απ' αυτούς η απαίτηση σε ξένο νόμισμα. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την είσπραξη των απαιτήσεων κατά πελατών εξωτερικού, δηλαδή οι διαφορές μεταξύ των ποσών που έχουν χρεωθεί οι πελάτες και των ποσών που προκύπτουν με βάση τις τιμές συναλλάγματος που αναγράφονται στις εκκαθαρίσεις των τραπεζών, αποτελούν κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. ανόργανα αποτελέσματα και καταχωρούνται αν είναι χρεωστικές στον 81.00.04 και αν είναι πιστωτικές στον 81.01.04. Οι απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται στο τέλος της χρήσεως.

### **30.02 Ελληνικό Δημόσιο**

Παρακολουθούνται οι πωλήσεις προς το Δημόσιο .

### **30.03 Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες Επιχειρήσεις**

Παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της επιχείρησης από πωλήσεις της προς τις δημόσιες επιχειρήσεις.

### **30.04 Πελάτες – Εγγυήσεις ειδών συσκευασίας**

Παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται στην οικονομική μονάδα από τους πελάτες της για εγγύηση της επιστροφής των ειδών συσκευασίας, τα οποία παραδίδονται σε αυτούς χωρίς να τιμολογούνται.

### **30.05 Προκαταβολές πελατών**

Παρακολουθούνται οι προκαταβολές που λαμβάνονται από πελάτες για παραγγελίες τους προς την οικονομική μονάδα, όταν αυτή δεν επιθυμεί την παρακολούθηση τους στους οικείους λογαριασμούς 30.00-30.03. Ο λογαριασμός

30.05 πιστώνεται με το ποσό της προκαταβολής και χρεώνεται με το όλο ή μέρος αυτού, ανάλογα με τη μερική ή ολική τέλεση της παραγγελίας, με πίστωση του λογαριασμού 30 ΠΕΛΑΤΕΣ (30.00 – 30.03). Σε περίπτωση που ο πελάτης, επειδή δεν τηρεί κάποιον όρο της παραγγελίας, χάνει την προκαταβολή ή μέρος της που περιέρχεται στην οικονομική μονάδα, το ποσό αυτό μεταφέρεται στον λογαριασμό 74.98.00. Αν όμως πρόκειται για ποινική ρήτρα, τότε μεταφέρεται στο λογαριασμό 81.01.02.

### **30.06 Πελάτες – Παρακρατημένες εγγυήσεις**

Παρακολουθούνται τα ποσά που με βάση κάποιο συμβατικό όρο, παρακρατούν για εγγύηση οι πελάτες της οικονομικής μονάδας, όταν αυτή δεν επιθυμεί την παρακολούθησή τους στους οικείους λογαριασμούς 30.00-30.03. Ο λογ. 30.06 χρεώνεται με τα ποσά που παρακρατούνται για εγγύηση και παραμένει χρεωμένος μέχρι την εκπλήρωσή του όρου για ασφάλεια του οποίου γίνεται η παρακράτηση.

### **30.07 Πελάτες – Αντίθετος λογαριασμός αξίας ειδών συσκευασίας**

Παρακολουθείται η αξία των τιμολογημένων ειδών συσκευασίας τα οποία οι πελάτες διατηρούν το δικαίωμα της επιστροφής.

### **30.97 Πελάτες επισφαλείς**

Παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά πελατών που η είσπραξή τους γίνεται επισφαλής (αμφίβολης ρευστοποιήσεως) οι οποίες μεταφέρονται στο λογαριασμό αυτό από τους οικείους υπολογαριασμούς του 30.

### **30.98 Ελληνικό Δημόσιο λογαριασμός Επίδικων Απαιτήσεων**

### **30.99 Λοιποί πελάτες λογαριασμός Επίδικων απαιτήσεων**

Παρακολουθούνται όσες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας κατά πελατών της μετατρέπονται σε επίδικες.

**Παράδειγμα 1**

Πουλήσαμε μέλι Α' ποιότητας 2.000 κιλά προς 5 € το κιλό στον πελάτη "Α" με μετρητά πλέον ΦΠΑ 9%.

-----	-----
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	10.900
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.00 Πελάτης "Α"	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	10.000
70.00 Πώληση μελιού	
70.00.00 Πώληση μελιού Α' ποιότητας	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	900
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.70 Φόρος εσόδων 9%	
Δ.Α.- ΤΙΜ. ΠΩΛ. Νο10	
-----	-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	10.900
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	10.900
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Πελάτης "Α"	
Εξόφληση αγοράς	
-----	-----

**Παράδειγμα 2**

Η επιχείρηση "Κ" πούλησε με πίστωση σε πελάτη του εξωτερικού "Ω" εμπορεύματα αντί 2.000 \$. Η τιμή αγοράς από την τράπεζα του \$ κατά την ημέρα έκδοσης του τιμολογίου είναι 0,85 €.



30 ΠΕΛΑΤΕΣ	1.700
30.01 Πελάτες εξωτερικού	
30.01.00 Πελάτης "Ω"	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	1.700
70.00 Πώληση εμπορεύματος	
70.00.00 Πώληση εμπορ. "Υ"	
2000*ο,85 ΤΙΜ. Δ.Α. Νο11	

**Παράδειγμα 3**

Το υπουργείο οικονομικών αγόρασε εμπορεύματα αντί 10.000 € με πίστωση.

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	10.000.
30.02 Ελληνικό Δημόσιο	
30.02.00 Υπουργείο Οικονομικών	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ	10.000
70.00 Πωλήσεις Εμπορευμάτων	
Πώληση εμπορευμάτων	

**Παράδειγμα 4**

Η εμπορική επιχείρηση "Γ" εισπράττει από τον πελάτη της "Α" 100.000 € ως εγγύηση για είδη συσκευασίας που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκτέλεση παραγγελίας του και τα οποία αυτός είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει κατά τη λήψη της εγγυήσεως.

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	100.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	100.000
30.04 Πελάτες – Εγγυήσεις Ειδών Συσκευασίας	
30.04.00 Πελάτης "Α" λογ. Εγγυήσεως	
Καταβολή εγγυήσεως από πελάτη Α	

---

**Παράδειγμα 5**

Πελάτης "Γ" κατέβαλε στην επιχείρηση "Ω" προκαταβολή 1.500 € για εμπορεύματα που παρήγγειλε συνολικής αξίας 10.000 € τα οποία παρέλαβε 5 μέρες αργότερα.

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.500
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	1.500
30.05 Προκαταβολές Πελατών	
30.05.00 Προκαταβολή Πελάτη "Γ"	
Προκαταβολή πελάτη Γ	

---

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	10.000
30.00.00 Πελάτης "Γ"	8.500
30.05 Προκαταβολές Πελατών	
30.05.00 Προκαταβολή πελάτη "Γ"	<u>1.500</u>
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	10.000
70.00 Πώληση εμπορευμάτων	
Πώληση Εμπορευμάτων	

---

**Παράδειγμα 6**

Η επιχείρηση "Ε" πούλησε στον πελάτη "Κ" ελαιόλαδο αντί 5.000 € με πίστωση σε 10 πλαστικά δοχεία τα οποία πρέπει να επιστραφούν και η αξία τους είναι 200 €.

-----	-----
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	5.200
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.00 Πελάτης "Κ"	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	5.000
70.00.00 Πωλήσεις ελαιόλαδου	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	
30.07 Πελάτες – αντιθ. λογ/μος ειδών συσκευασίας	200
30.07.00 Αντιθ. λογ/μος πελάτης "Κ"	
Πώληση ελαιόλαδου	
-----	-----

Όταν επιστρέψουμε τα πλαστικά δοχεία θα γίνει:

-----	-----
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	200
30.07 Πελάτες – Αντιθ. Λογ/μος ειδών συσκευασίας	
30.07.00 Αντ. Λογ/μος Πελάτης "Κ"	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	200
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Πελάτης "Κ"	
Επίστροφή πλαστικών δοχείων	
-----	-----

Στην περίπτωση που ο πελάτης αγοράσει τα δοχεία τότε:

-----	-----
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	200
30.07 Πελάτες – Αντιθ. Λογ/μος ειδών συσκευασίας	
30.07.00 Πελάτης "Κ"	
72 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΛΟΙΠΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ & ΑΧΡΗΣΤΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	200
Αγορά δοχείων	
-----	-----

### Παράδειγμα 7

Η επιχείρηση "Ε" χαρακτήρισε τον πελάτη της "Γ" ως επισφαλή. Την επόμενη χρήση διαγράφεται το χρέος του επισφαλή πελάτη "Γ" και αφαιρείται από τις σχηματισμένες προβλέψεις εκμεταλλεύσεως.

-----	-----
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	2.000
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	2.000
30.97 Επισφαλής πελάτες	
<del>30.97.00 Επισφαλής πελάτης "Γ"</del>	
Πρόβλεψη για επισφαλή πελάτη	
-----	-----
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	2.000
30.97 Επισφαλής πελάτες	
30.97.00 Επισφαλής πελάτης "Γ"	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	2.000
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Πελάτης "Γ"	
Χαρακτηρισμός πελάτη Γ ως επισφαλή	
-----	-----

### **31. ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ**

Στους υπολογαριασμούς του 31 περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις της επιχειρήσεως κατά τρίτων που είναι ενσωματωμένες σε τίτλους συναλλαγματικών, γραμματίων «εις διαταγήν» και υποσχετικών επιστολών. Στον συγκεκριμένο λογαριασμό οι τίτλοι των εισπρακτέων λογαριασμών παρακολουθούνται στους λογαριασμούς 33.90 και 33.91. Επίσης, επιβάλλεται να παρακολουθούνται οπωσδήποτε τα βραχυπρόθεσμα γραμμάτια εισπρακτέα της επιχείρησης ενώ τα μακροπρόθεσμής λήξεως παρακολουθούνται στους λογαριασμούς 18.07 και 18.08.

Για την ενιαία παρακολούθηση των γραμματίων επιτρέπεται η παρακολούθηση όλων των γραμματίων (βραχυπρόθεσμων – μακροπρόθεσμων) σε υπολογαριασμούς του λογαριασμού 31 χωρίς να χρησιμοποιηθούν οι λογ. 18.07- και 18.08. Κατά την κατάρτιση του Ισολογισμού η επιχείρηση υποχρεούται να διαχωρίζει εξωλογιστικά τα γραμμάτια μακροπρόθεσμα λήξεως δηλ. αυτά που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης και να τα εμφανίζει στον ισολογισμό στην κατηγορία των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων.

#### **ΟΡΙΣΜΟΙ**

**Γραμμάτιο εις διαταγήν:** Είναι μια έγγραφη υπόσχεση ενσωματωμένη σε τίτλο (αξιόγραφο) με την οποία κάποιος πρόσωπο (εκδότης) υπόσχεται να πληρώσει σε ορισμένο τόπο και χρόνο ορισμένο χρηματικό ποσό εις διαταγήν άλλου προσώπου (λήπτη).

**Συναλλαγματική:** Είναι μια έγγραφη διαταγή, συνταγμένη σε ορισμένο τύπο που διαγράφεται στο νόμο, με την οποία ο εκδότης επιτάσσει τον πληρωτή (αποδέκτη) να πληρώσει σε ορισμένο τόπο και χρόνο με ορισμένο χρηματικό ποσό στο κομιστή του τίτλου.

### ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΤΑΓΗΝ ΜΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ

1. Στο γραμμάτιο εις διαταγήν πρωταγωνιστούν 2 πρόσωπα, ο εκδότης και ο λήπτης ενώ στην συναλλαγματική 3 πρόσωπα, ο εκδότης, ο αποδέκτης, ο λήπτης.
2. Γραμμ. εις διαταγήν έχουμε υπόσχεση ενώ στην συναλλαγματική έχουμε εντολή προς πληρωμή.

Στους υπολογαριασμούς 31 καταχωρούνται τα γραμμάτια στην ονομαστική αξία ή μέλλουσα αξία του γραμματίου. Είναι το ποσό που αναγράφεται σ' αυτό και το οποίο ο οφειλέτης υποχρεούται να πληρώσει το και ο δικαιούχο σαν εισπράξει κατά την λήξη του γραμματίου. Η ονομ. αξία του γραμ. ως μέλλουσα να πληρωθεί, η αξία περιλαμβάνει και μη δουλευμένους τόκους.

Ο λογαριασμός 31 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ** με:

- 1) τα γραμμάτια που είναι στο χαρτοφυλάκιο,
- 2) τα γραμμάτια που βρίσκονται στις τράπεζες προς είσπραξη,
- 3) τα γραμμάτια που βρίσκονται στις τράπεζες σε εγγύηση,
- 4) τα γραμμάτια που βρίσκονται σε καθυστέρηση,
- 5) τα μεταβιβασμένα σε τρίτους γραμμάτια,
- 6) τα προεξοφλημένα γραμμάτια.

Ο λογαριασμός 31 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ** με :

- 1) κάθε εξόφληση γραμματίου,
- 2) τα γραμμάτια που μεταβιβάζονται,
- 3) τα γραμμάτια που προεξοφλούνται στις τράπεζες.

Σε περίπτωση προεξοφλήσεως με τους τόκους και τα έξοδα προεξόφλησης χρεώνεται ο λογαριασμός 65.02. Με τους τόκους των γραμματίων που λήγουν μέσα στην χρήση χρεώνεται ο λογαριασμός 31 και πιστώνουμε τον 76.02.

### 31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

Σ' αυτόν τον λογαριασμό καταχωρούνται αρχικά όλα τα γραμμάτια και οι συναλλαγματικές εισπρακτέα σε ευρώ που λαμβάνει η επιχείρηση έναντι των

απαιτήσεων της κατά πελατών και χρεωστών και γενικότερα τα γραμμάτια και οι συναλλαγματικές που λαμβάνει από οποιαδήποτε αιτία.

### **31.01 Γραμμάτια στις Τράπεζες για είσπραξη**

Γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη είναι αυτά που έχει μεταβιβάσει η οικονομική μονάδα στις τράπεζες για να εισπράξουν για λογαριασμό της και να τις αποδώσουν το προϊόν της εισπράξεως ή να πιστώσουν κατά την συμφωνία κάποιων λογαριασμών της. Κατά την μεταβίβαση των γραμμάτια εισπρακτέων στην τράπεζα για είσπραξη η τράπεζα δεν αποκτά την κυριότητα των τίτλων οι οποίοι εξακολουθεί να παραμένει στην επιχείρηση αλλά απλώς εξουσιοδοτείται να εισπράξει τους τίτλους εν ονόματι και για λογαριασμό της επιχείρησης. Η επιχείρηση καταβάλει στην τράπεζα προμήθεια εισπράξεως που υπολογίζεται σε ποσοστό επί της ονομαστικής τους αξίας καθώς και τα ανάλογα ταχυδρομικά. Το προϊόν της εισπράξεως των λογαριασμών και γραμματίων φέρει σε πίστωση τρεχούμενου λογαριασμού πελάτη της. Αν οι συναλλαγματικές ή τα γραμμάτια δεν εισπραχθούν η τράπεζα προβαίνει ανάλογα με την σχετική σύμβαση σε διαμαρτύρηση αυτών και επιστροφή τους στον πελάτη.

### **31.02 Γραμμάτια στις Τράπεζες για εγγύηση**

Είναι τα γραμμάτια που έχει μεταβιβάσει η επιχείρηση στις τράπεζες για εγγύηση π.χ. δάνειο που έχει χορηγήσει η τράπεζα για την λήξη βραχυπρόθεσμων δανείων είναι ο πιο συνηθισμένος τρόπος χρηματοδότησεως των επιχειρήσεων για την κάλυψη των αναγκών τους σε κεφάλαιο κίνησης.

### **31.03 Γραμμάτια σε καθυστέρηση**

Στον λογαριασμό αυτόν παρακολουθούνται οι απαιτήσεις κατά οφειλετών γραμμάτια εισπρακτέα τα οποία δεν εξοφλούνται κατά την ημερομηνία λήξεως τους και παραμένουν απλήρωτα στα χέρια της επιχείρησης. Η ανάπτυξη του λογαριασμού γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησης αλλά πάντοτε κατά τέτοιο τρόπο ώστε να προκύπτει η απαίτηση της από κάθε οφειλέτη. Σε περίπτωση που οι απαιτήσεις του λογαριασμού 31.03 μετατρέπονται σε επισφαλής ή επίδικες μεταφέρονται στους 30.97 ή 33.97 όταν πρόκειται για

επισφαλής ή στους 30.99 ή 33.99 όταν πρόκειται για επίδικες ανάλογα με τη φύση τους.

#### **31.04 Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους**

Σε αυτόν τον αντίθετο λογ. προαιρετικής τηρήσεως, παρακολουθούνται τα γραμ. εισπρακτέα που μεταβιβάζονται σε τρίτους, π.χ. προμηθευτές, με οπισθογράφηση, με χρέωση του προσωπικού λογ. του τρίτου ή προεξοφλούνται με χρέωση του οικείου υπολογαριασμού του 38. Χρηματικών διαθεσίμων για το προϊόν της προεξόφλησης και του υπολογαριασμού 65.02 προεξοφλητικοί τόκοι και έξοδα Τραπεζών για τους τόκους και τα έξοδα προεξοφλήσεως. Τα μεταβιβασμένα σε τρίτους, στην περίπτωση που παρακολουθούνται στους λογαριασμούς 31.04, έπειτα από την πληρωμή τους ή αν δεν υπάρχουν στοιχεία, αφού περάσει εύλογος χρόνος από τη λήξη τους, μεταφέρονται στην πίστωση του λογ. 31.00. Σε περίπτωση που η οικονομική μονάδα δεν παρακολουθεί τα μεταβιβασμένα σε τρίτους με τον λογαριασμό 31.04, αλλά με τη μεταβίβαση τους πιστώνει απευθείας το λογαριασμό 31.00 είναι υποχρεωμένη να παρακολουθεί τα γραμμάτια αυτά στο λογαριασμό τάξεως 02.21 – 06.21.

#### **31.05 Γραμμάτια προεξοφλημένα**

Με αυτόν τον αντίθετο, προαιρετικής τήρησης λογαριασμό είναι δυνατό να παρακολουθούνται τα γραμμάτια εισπρακτέα που προεξοφλούνται, δηλαδή τα γραμμάτια που μεταβιβάζονται κατά κυριότητα στις τράπεζες με οπισθογράφηση πριν από τη λήξη τους και η επιχείρηση. Εισπράττει την παρούσα αξία τους με χρέωση του οικείου υπολογαριασμού του 38 για το προϊόν προεξόφλησης και του λογαριασμού 65.02 για τους τόκους και τα έξοδα προεξόφλησης. Τα προεξοφλημένα γραμμάτια εισπρακτέα, στην περίπτωση που παρακολουθούνται στο λογαριασμό 31.05, έπειτα από πληρωμή τους ή αν δεν υπάρχουν στοιχεία, αφού περάσει εύλογος χρόνος από την λήξη τους, μεταφέρονται στην πίστωση του λογαριασμού 31.00. Σε περίπτωση που η οικονομική μονάδα δεν παρακολουθεί τα προεξοφλημένα γραμ. εισπρακτέα με τον λογαριασμό 31.05, αλλά με τη προεξόφλησή τους πιστώνει απευθείας το



λογαριασμό 31.00, είναι υποχρεωμένη να παρακολουθεί τα γραμμάτια αυτά στο λογαριασμό τάξεως. 02.20 – 06.20.

### **31.06 Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων**

Στον αντίθετο αυτό λογαριασμό καταχωρούνται οι τόκοι που περιλαμβάνονται στα άληκτα γραμ. στο τέλος της χρήσεως. Ο χειρισμός αυτός δεν είναι υποχρεωτικός για τις οικονομικές μονάδες, αν όμως γίνει σε κάποια χρήση, υποχρεωτικά εφαρμόζεται πάγια και στις επόμενες χρήσεις. Οι τρόποι αντιμετώπισης των επιμέρους περιπτώσεων των τόκων που περιλαμβάνονται στα άληκτα γραμμάτια εισπρακτέα είναι: 1) η περίπτωση που οι τόκοι των γραμματίων διαχωρίζονται από τα έσοδα από πωλήσεις και 2) η περίπτωση που οι τόκοι των γραμματίων περιλαμβάνονται στο τίμημα ή στα λοιπά έσοδα πωλήσεων, εμφανίζονται μαζί με τα έσοδα αυτά στους οικείους λογαριασμούς της ομάδας 7.

### **31.07 Γραμμάτια σε Ξ.Ν. στο χαρτοφυλάκιο**

Καταχωρούνται τα γραμμάτια σε Ξ.Ν. στο χαρτοφυλάκιο, που περιέρχονται στην επιχείρηση. Από τους πελάτες και χρεώστες της γενικότερα από οποιαδήποτε αιτία. Ο λογαριασμός 31.07 λειτουργεί ομοίως με τον 31.00

### **31.08 Γραμμάτια σε Ξ.Ν. στις Τράπεζες για είσπραξη**

Καταχωρούνται τα γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη σε ξένο νόμισμα. Ο λογαριασμός 31.08 λειτουργεί ομοίως με τον 31.01.

### **31.09 Γραμμάτια σε Ξ.Ν. στις Τράπεζες σε εγγύηση**

Καταχωρούνται τα γραμμάτια στις τράπεζες σε εγγύηση σε ξένο νόμισμα. Ο λογαριασμός 31.09 λειτουργεί ομοίως με τον 31.02.

### **31.10 Γραμμάτια σε Ξ.Ν. σε καθυστέρηση**

Καταχωρούνται τα γραμμάτια σε καθυστέρηση σε ξένο νόμισμα. Ο λογαριασμός 31.10 λειτουργεί ομοίως με τον 31.03.

**31.11 Γραμμάτια σε Ξ.Ν. μεταβιβασμένα σε τρίτους**

Καταχωρούνται τα γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους σε ξένο νόμισμα. Ο λογαριασμός 31.11 λειτουργεί ομοίως με τον 31.04.

**31.12 Γραμμάτια σε Ξ.Ν. προεξοφλημένα**

Καταχωρούνται τα προεξοφλημένα γραμμάτια σε ξένο νόμισμα ο λογαριασμός 31.12 λειτουργεί ομοίως με τον 31.05.

**31.13 Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων σε Ξ.Ν.**

Καταχωρούνται οι μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων σε ξένο νόμισμα. Ο λογαριασμός 31.13 λειτουργεί ομοίως με τον 31.06.

***Παράδειγμα 1***

Η επιχείρηση Χ πούλησε κουζίνες Ψ με συναλλαγματική στον πελάτη Αλεξίου αξίας 4.000 €, πλέον Φ.Π.Α. 19%.

-----	-----
30ΠΕΛΑΤΕΣ	4.760
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.00 Αλεξίου Α.	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	4.000
70.00 Πωλήσεις κουζινών	
70.00.00 Κουζίνες Ψ	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	760
54.00 Φ.Π.Α.	
54.00.70.19 Φ.Π.Α. εκροών 19%	
Πώληση κουζινών Ψ	
-----	-----
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	4.760
31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	
31.00.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	4.760
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.00 Αλεξίου Α.	

Εξόφληση λογ/μου πελάτη με συναλλαγματική

---

### Παράδειγμα 2

Συναλλαγματικές ονομαστικής αξίας 2.000 € παραδίδονται στην τράπεζα για είσπραξη.

31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	2.000
31.01 Γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη	
31.01.00 Γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	
31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	
31.00.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	2.000

Παράδοση γραμματίων στην τράπεζα για είσπραξη

---

### Παράδειγμα 3

Συναλλαγματική αξίας 300 € επιστράφηκε ανείσπρακτη από την τράπεζα που βρισκόταν για είσπραξη.

31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	300
31.03 Γραμμάτια σε καθυστέρηση	
31.03.00 Γραμμάτια σε καθυστέρηση	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	300
31.01 Γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη	
31.01.00 Γραμμάτια στις τράπεζες για είσπραξη	

Επιστροφή ανείσπρακτης συναλλαγματικής

---

**Παράδειγμα 4**

Συναλλαγματικές ονομαστικής αξίας 1.500€ προεξοφλούνται από την τράπεζα αντί 1.400€ και η επιχείρηση εισέπραξε το ποσό αυτό.

-----	-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.400
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	100
65.02 Προεξοφλητικοί τόκοι και έξοδα τραπεζών	
65.02.00 Προεξοφλητικοί τόκοι και έξοδα τραπεζών	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	1.500
31.05 Γραμμάτια προεξοφλημένα	
31.05.00 Γραμμάτια προεξοφλημένα	
Είσπραξη συναλλαγματικών	
-----	-----

**Παράδειγμα 5**

Η επιχείρησή μας οπισθογράφησε συναλλαγματική στον προμηθευτή Δημητρίου έναντι οφειλής αξίας 1.600€.

-----	-----
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	1.600
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού	
50.00.00 Δημητρίου Δ.	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	1.600
31.04 Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους	
31.04.00 Γραμμάτια μεταβιβασμένα σε τρίτους	
Έναντι λογαριασμού	
-----	-----

### **33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ**

Στους υπολογαριασμούς του 33 παρακολουθούνται οι απαιτήσεις που δεν υπάγονται σε οποιαδήποτε κατηγορία απαιτήσεων από εκείνες που παρακολουθούνται στους λοιπούς πρωτοβάθμιους λογαριασμούς της ομάδας 3. Στο λογαριασμό 33.00 «Προκαταβολές προσωπικού» καταχωρούνται οι προκαταβολές που δίνονται στο προσωπικό έναντι των αποδοχών της μισθολογικής περιόδου, η οποία αποτελεί τη βάση υπολογισμού τους.

Στο λογαριασμό 33.07 «Δοσοληπτικός λογαριασμός εταίρων» παρακολουθούνται όλες οι χρηματικές δοσοληψίες της οικονομικής μονάδας με τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε εταιρίες κεφαλαίου, προσωπικές και συμμετοχικές ή όταν πρόκειται για ατομικές επιχειρήσεις, με τον επιχειρηματία, οπότε ο λογαριασμός αυτός μετονομάζεται σε «ατομικός λογαριασμός επιχειρηματία».

Στο λογαριασμό 33.13 «Ελληνικό Δημόσιο – προκαταβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι» παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας κατά του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες προέρχονται από φόρους που προκαταβάλλονται ή παρακρατούνται κατά την είσπραξη μερισμάτων ή άλλων εισοδημάτων.

Στο λογαριασμό 33.90 «Επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες» καταχωρούνται και παρακολουθούνται οι μεταχρονολογημένες επιταγές δέχεται η επιχείρηση από τους πελάτες της ή άλλους συναλλασσόμενους, έναντι ή για εξόφληση της αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών της.

Ο λογαριασμός 33 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

Με κάθε απαίτηση της επιχείρησης η οποία υπάγεται σε αυτήν είτε προέρχεται από προκαταβολές ή παρακρατήσεις φόρων, η από χρήματα που δάνεισε ή από άλλη αιτία.

Ο λογαριασμός 33 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:

Με κάθε ποσό που εισπράττει ή μεταφέρεται σε άλλο λογαριασμό.

### Παράδειγμα 1

Στο τέλος του μηνός Ιουλίου διαπιστώθηκε έλλειμμα ταμείου 1.000 €. Το έλλειμμα βαρύνει κατά το μισό την επιχείρηση και το υπόλοιπο τον ταμία Γιάννου Γ.

81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	500	
81.02 Έκτακτες ζημιές		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	500	
33.00 Προκαταβολές προσωπικού		
33.00.00 Γιάννου Γ.		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		1.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
Κάλυψη ελλείμματος		

### Παράδειγμα 2

Ο επιχειρηματίας στο τέλος Αυγούστου έκανε απολήψεις μετρητών 15.000 € για προσωπικούς του λόγους.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	15.000	
33.07 Ατομικός λογαριασμός επιχειρηματία		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		15.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
Απολήψεις μετρητών από τον επιχειρηματία		

**Παράδειγμα 3**

Ο πελάτης Γεωργίου Γ. παρέδωσε στην επιχείρηση επιταγή μεταχρονολογημένη λήξεως 20/8/05 αξίας 300 € έναντι χρέους του.

-----	-----
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	300
33.90 Επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες	
33.90.00 Επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	300
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.00 Γεωργίου Γ.	

E/41462688-1 20/8/05 Γεωργίου

-----

**34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ**

Τα χρεόγραφα είναι έγγραφα ανώνυμα ή ονομαστικά που εκλείνουν αξίωση για παροχή και για τα οποία η αγορά μπορεί να διαμορφώνει τιμή διαφορετική από την τιμή που αναγράφεται πάνω σ' αυτά.

Στους υπολογαριασμούς του λογαριασμού Χρεόγραφα παρακολουθούνται οι μετοχές ανώνυμων εταιριών, ομολογίες, έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, ομόλογα Τραπεζών τα οποία αποκτούνται από την οικονομική μονάδα με σκοπό την τοποθέτηση κεφαλαίων της και την πραγματοποίηση από αυτά άμεσης προσόδου. Δεν περιλαμβάνονται στο λογαριασμό χρεόγραφα οι μετοχές Α.Ε., που υπάρχει σκοπός για διαρκή κατοχή τους και επί πλέον το ποσοστό συμμετοχής στην Α.Ε. υπερβαίνει το 10% του κεφαλαίου της. Στην περίπτωση αυτή παρακολουθούνται στο λογαριασμό 18 Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Ο λογαριασμός χρεόγραφα τηρείται ως μικτός, επειδή η τιμή των χρεογράφων μεταβάλλεται καθημερινά και στο τέλος της χρήσεως γίνεται εκκαθάριση.

**Ο λογαριασμός 34 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με την αξία των αποκτώμενων χρεογράφων και πιστώνεται ο πρωτοβάθμιος 38 Χρηματικά Διαθέσιμα με εγγραφή στο Αναλυτικό Ημερολόγιο Ταμείου.
- 2) Με τα χρεόγραφα που δίνονται σε τρίτους για εγγύηση και χρεώνεται στην περίπτωση αυτή ο δευτεροβάθμιος, χρεόγραφα σε τρίτους για εγγύηση λογαριασμός 34.24 και ο οικείος τριτοβάθμιος. Πιστώνεται στην περίπτωση αυτή ο οικείος δευτεροβάθμιος και τριτοβάθμιος που είχαν καταχωρηθεί, χωρίς ημερολογιακή εγγραφή.

**Ο λογαριασμός 34 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με την τυχόν ζημιά από την πώληση χρεογράφων και χρεώνεται ο πρωτοβάθμιος 64 Διάφορα Έξοδα, ο οποίος στην περίπτωση αυτή έχει δευτεροβάθμιο, Διαφορές (ζημιές) από Πώληση Συμμετοχών και Χρεογράφων και τριτοβάθμιο, Διαφορές (ζημιές) από Πώληση Χρεογράφων.
- 2) Με την αξία πώλησης χρεογράφων και χρεώνεται ο πρωτοβάθμιος χρηματικά διαθέσιμα με εγγραφή στο Αναλυτικό Ημερολόγιο Ταμείου.

**Παράδειγμα 1**

Αγοράστηκαν μετοχές της Α.Ε. «Ε» αντί 1.600 € με μετρητά και έπειτα από κάποιο χρονικό διάστημα πωλήθηκαν με μετρητά μερικές από αυτές αντί 1.400€.

-----	-----
34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	1.600
34.00 Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Εταιριών Εσωτερικού	
34.00.00 Μετοχές Α.Ε. «Ε»	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.600
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
Αγορά μετοχών Α.Ε. «Ε» αξίας 1.600 €	
-----	-----



-----	-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.400
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	1.400
34.00 Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο	
Εταιριών Εσωτερικού	
34.00.00 Μετοχές Α.Ε. «Ε»	
Πώληση μετοχών της Α.Ε. «Ε» αξίας 1.400 €	
-----	-----

Αν η απογραφή έδειξε ότι τα χρεόγραφα που έμειναν είναι αξίας 250 €, η εγγραφή εκκαθάρισης θα είναι:

-----	-----
34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	50
34.00 Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο	
Εταιριών Εσωτερικού	
34.00.00 Μετοχές Α.Ε. «Ε»	
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	50
76.04 Διαφορές (κέρδη) από πώληση	
συμμετοχών και χρεογράφων	
76.04.01 Διαφορές (κέρδη) από πώληση	
συμμετοχών και χρεογράφων	
Κέρδη από πώληση μετοχών της Α.Ε. «Ε»	
-----	-----

Η πιο πάνω εγγραφή θα γίνει εφόσον οι μετοχές της Α.Ε. «Ε» αποτιμήθηκαν στην τιμή κτήσης τους ή στην τρέχουσα τιμή τους, αν αυτή είναι μικρότερη από την τιμή κτήσης τους. Αν όμως οι μετοχές είχαν τιμή κτήσης 300 € ενώ αποτιμήθηκαν σύμφωνα με το νόμο αντί 250 € που είναι η τρέχουσα τιμή τους τότε η εγγραφή θα είναι:

-----	-----	
34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	100	
34.00 Μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Εταιριών Εσωτερικού		
34.00.00 Μετοχές Α.Ε. «Ε»		
68 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	50	
68.01 Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών και χρεογράφων		
68.01.02 Προβλέψεις για υποτιμήσεις χρεογράφων		
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		100
76.04 Διαφορές (κέρδη) από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων		
76.04.01 Διαφορές (κέρδη) από πώληση χρεογράφων		
34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ		50
34.99 Προβλέψεις για υποτίμηση χρεογράφων		
34.99.01 Προβλέψεις για υποτίμηση μετοχών Α.Ε. «Ε»		
Υποτίμηση μετοχών της Α.Ε. «Ε»		

### **35 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ**

Στους υπολογαριασμούς του 35 παρακολουθούνται οι ομοιογενούς φύσεως και έντονου διαχειριστικού χαρακτήρα απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας, από τους υπαλλήλους και τους λοιπούς συνεργάτες της, που προέρχονται από καταβολές ποσών που γίνονται σ' αυτούς προσωρινά για την εκτέλεση για λογαριασμό της συγκεκριμένου έργου ή εργασίας π.χ. εκτελωνισμός ή ταξίδι για λήψη παραγγελιών κ.τ.λ.

**35.01 Προσωπικό – Λογαριασμοί προς απόδοση**

Ο υπολογαριασμός 35.01 εμφανίζει τις απαιτήσεις που έχει η επιχείρηση από άτομα του προσωπικού για χρήματα τα οποία τους έχουν δοθεί για διεκπεραίωση εργασιών της εταιρίας με απόδοση λογαριασμού.

Ο λογαριασμός 35 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με τα ποσά που καταβάλλονται προσωρινά σε υπαλλήλους και λοιπούς συνεργάτες, για την κάλυψη εξόδων εκτέλεσης συγκεκριμένου έργου ή εργασίας, π.χ. εκτελωνισμός, ταξίδι για λήψη παραγγελιών κ.λ.π.,
- 2) Την 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου του νέου έτους, χρεώνεται με το ποσό που πιστώνεται για να εξισωθεί με πίστωση του πρωτοβάθμιου, Ισολογισμός Λογ. 89 με εγγραφή στο Ημερολόγιο Ταμείου.

Ο λογαριασμός 35 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με την αξία των παραστατικών των εκτελούμενων εργασιών ή έργου,
- 2) Με κάθε επιστρεφόμενο ποσόν, 3) Με το χρεωστικό του υπολοίπου την 31 Δεκεμβρίου για να κλείσει.

**Παράδειγμα 1**

Υπάλληλος της επιχείρησης, ο Αλεξίου Α., ταξίδεψε από την Αθήνα στην Πάτρα για κάποια εργασία και έλαβε για τα έξοδά του μετρητά 600 €. Όταν επέστρεψε από την Πάτρα έφερε αποδείξεις αξίας 500 € και επέστρεψε τα υπόλοιπα μετρητά.

-----

35 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ 600  
ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

35.01 Προσωπικό – Λογαριασμοί προς απόδοση

35.01.00 Αλεξίου Α.

    38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

600

    38.00 Ταμείο

        38.00.00 Μετρητά

Αλεξίου – για ταξίδι στην Πάτρα

64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	500
64.01 Έξοδα ταξιδιού	
64.01.00 Έξοδα ταξιδιού εσωτερικού	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	100
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
35 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	600
35.01 Προσωπικό – Λογαριασμοί προς απόδοση	
35.01.00 Αλεξίου Α.	
Αλεξίου – απόδοση ταξιδιού Πάτρας	

### **36. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ**

Οι μεταβατικοί λογαριασμοί του Ενεργητικού και του Παθητικού δημιουργούνται, κατά κανόνα στο τέλος κάθε χρήσεως με σκοπό την χρονική τακτοποίηση των εξόδων και εσόδων, έτσι ώστε στα αποτελέσματά της να περιλαμβάνονται μόνο τα έσοδα και τα έξοδα που πράγματι αφορούν τη συγκεκριμένη αυτή χρήση. Με την τακτοποίηση αυτή πραγματοποιείται ταυτόχρονα η αναμόρφωση των λογαριασμών του Ισολογισμού στο πραγματικό μέγεθος τους κατά την ημερομηνία λήξεως της χρήσεως.

Στους Μεταβατικούς λογαριασμούς του ενεργητικού καταχωρούνται 1) τα έξοδα που πληρώνονται μεν μέσα στην χρήση, ανήκουν όμως στην επόμενη ή επόμενες χρήσεις και 2) τα έσοδα που ανήκουν στην κλειόμενη χρήση (δουλευμένα), αλλά που δεν εισπράττονται μέσα σ' αυτήν, ούτε επιτρέπεται η καταχώρησή τους στην χρέωση προσωπικών λογαριασμών απαιτήσεων, επειδή δεν είναι ακόμη απαραίτητα.

**Ο λογαριασμός 36 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τα έξοδα που πληρώνονται μέσα στη χρήση, αλλά ανήκουν στην επόμενη χρήση,
- 2) με τα έσοδα που ανήκουν στην κλειόμενη χρήση, αλλά που δεν εισπράττονται μέσα σε αυτή,
- 3) μετά την εξίσωση στις 31/12 , με το ποσό που πιστώθηκε.

**Ο λογαριασμός 36 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τα έξοδα που μεταφέρονται στους λογαριασμούς της νέας χρήσεως που ανήκουν μετά την 1/1 ...., 2) με τα έσοδα που εισπράττονται κατά τη νέα χρήση,
- 3) με το ΧΥ του για να εξισωθεί την 31/12 .

**36.00 Έξοδα επόμενων χρήσεων**

Σε αυτόν τον λογαριασμό, μεταφέρονται από τους λογαριασμούς εξόδων, εκείνα που δεν αφορούν την κλειόμενη χρήση, αλλά την επόμενη ή επόμενες χρήσεις.

**36.01 Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα**

Σε αυτόν τον λογαριασμό, καταχωρούνται με πίστωση των λογ. εσόδων, εκείνα που ανήκουν στην κλειόμενη χρήση αλλά δεν εισπράττονται μέσα σε αυτή και τα οποία δεν είναι στο τέλος της χρήσεως απαιτητά και για τον λόγο αυτό δεν κρίνεται ορθό ή σκόπιμο να φέρονται σε χρέωση των λογαριασμών απαιτήσεων.

**36.02 Αγορές υπό παραλαβή**

Στο λογαριασμό αυτό, παρακολουθούνται οι υπό παραλαβή αγορές για τις οποίες περιέρχονται τα τιμολόγια στην επιχείρηση πριν τη λήξη της χρήσεως, ενώ τα αγαθά δεν έχουν ακόμη παραληφθεί.

**36.03 Εκπτώσεις επί αγορών χρήσεως υπό διακανονισμό**

Στο λογαριασμό αυτό, καταχωρούνται με πίστωση των λογαριασμών εκπτώσεων, οι εκπτώσεις αγορών που η οικονομική μονάδα δικαιούται στο τέλος της χρήσεως, εφόσον δεν έχει αναγγελθεί το ποσό αυτών και γι' αυτό δεν είναι σκόπιμη η χρέωση του λογ. του προμηθευτή.

**Παράδειγμα 1**

Η εταιρία Ω πλήρωσε στην 1/12/2003 ενοίκια Δεκεμβρίου – Ιανουαρίου αξίας 1000 €. Τα 500 € αφορούν την επόμενη χρήση.

----- 1/12/03 -----	
36 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1000
36.00 Έξοδα επόμενων χρήσεων	
36.00.02 Παροχές Τρίτων επόμενων χρήσεων	
62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	1000
62.04 Ενοίκια	
ενοίκια Δεκεμβρίου – Ιανουαρίου	
-----	

**Παράδειγμα 2**

Στις 31/12/2004 έγινε εξαγωγή πωλημένων αγαθών από τις αποθήκες της επιχείρησης, τα οποία έχουν φορτωθεί και ταξιδεύουν για λογαριασμό του αγοραστή χωρίς να έχει εκδοθεί παραστατικό. Η αξία των εμπορευμάτων είναι 5000 €.

----- 31/12/04 -----	
36 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	5000
36.01 Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	5000
Πώληση εμπορεύματος	
-----	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	5000
36 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	5000
36.01 Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	
-----	

**Παράδειγμα 3**

Στις 31/12/2004 η επιχείρηση Γ έλαβε τιμολόγιο για αγορά εμπορευμάτων αξίας 3000€ τα οποία έχουν φορτωθεί για λογαριασμό της αλλά δεν έχουν παραληφθεί.

31/12/04

36 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3000	
36.02 Αγορές υπό παραλαβή		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		3000
<hr/>		
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	3000	
36 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		
36.02 Αγορές υπό παραλαβή		3000
<hr/>		

### **38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ**

Στην έννοια των χρηματικών διαθεσίμων περιλαμβάνονται τα μετρητά και όλα τα στοιχεία που μπορούν να μετατραπούν αμέσως σε μετρητά και να αποδώσουν από τη μετατροπή τους ποσό αντίστοιχο με τη λογιστική τους αξία. Συνεπώς, οι λογαριασμοί του διαθέσιμου ενεργητικού διαφέρουν από τους υπόλοιπους λογαριασμούς του κυκλοφορούντος ενεργητικού διότι αφορούν στοιχεία που δεν μπορούν να ρευστοποιηθούν αμέσως και η ρευστοποίηση τους δεν είναι βέβαιο ότι θα αποδώσει ποσό ίσο προς τη λογιστική τους αξία.

Για παράδειγμα, τα εμπορεύματα διατίθενται σε διαφορετική τιμή από την τιμή κτήσεως τους, οι απαιτήσεις αλλά και τα γραμμάτια εισπρακτέα μπορούν να αποδειχτούν κατά ένα μέρος ανεπίδεκτα εισπράξεως και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορούν να χαρακτηριστούν ως διαθέσιμα στοιχεία.

Κατά το ΕΓΛΣ στην κατηγορία των χρηματικών διαθεσίμων υπάγονται τα εξής:

- 1) μετρητά σε ευρώ και ξένο νόμισμα
- 2) επιταγές εισπρακτέες (όχι μεταχρονολογημένες) σε ευρώ και ξένο νόμισμα
- 3) ληξιπρόθεσμα τοκομερίδια ευρώ και ξένο νόμισμα
- 4) καταθέσεις όψεως και προθεσμίας

### **38.00 Ταμείο**

Στον λογαριασμό αυτό περιλαμβάνεται κάθε πράγμα που κυκλοφορεί στην αγορά ως γενικό μέτρο των αξιών και μέσο ανταλλαγής των αγαθών (χρήμα). Στην πράξη έχει επικρατήσει ο όρος μετρητής δηλ. τα αντικατάστατα πράγματα που είναι στην άμεση διάθεση της επιχείρησης για την πληρωμή υποχρεώσεών της. Συνεπώς, στο λογαριασμό 38.00 περιλαμβάνονται: α) χαρτονομίσματα, β) κέρματα, γ) αξιόγραφα που γίνονται δεκτά από τις τράπεζες για κατάθεση ως μετρητά, όπως επιταγές εισπρακτέες.

Οι επιταγές εισπρακτέες που έχουν εκδοθεί όψεως παρακολουθούνται στο λογαριασμό 38.90 όπου χρεώνεται με πίστωση του πελάτη όταν παίρνουμε την επιταγή και θα πιστώνεται κατά την είσπραξη της με χρέωση του λογαριασμού 38.00. Βέβαια σε περίπτωση μη εισπράξεως της χρεώνεται ο λογαριασμός 33.91 επιταγές σε καθυστέρηση.

Επίσης πρέπει να σημειώσουμε ότι στον λογαριασμό 38.00 δεν περιλαμβάνονται α) οι μεταχρονολογημένες επιταγές έκδοσης πελατών της επιχείρησης, β) οι εισπρακτέες επιταγές εκδόσεως πελατών της επιχείρησης που επεστράφηκαν από τις τράπεζες ως ανείσπρακτες, γ) οι πρόχειρες αποδείξεις λήψεως μετρητών από τους διευθύνοντες της επιχείρησης, δ) γραμματόσημα – χαρτόσημα που αγόρασε η επιχείρηση για τις ανάγκες της δεν αποτελούν διαθέσιμες αξίες.

### **38.01 Διάμεσος λογαριασμός ελέγχου διακινήσεως μετρητών**

Ο λογαριασμός αυτός είναι προαιρετικός τηρήσεως και παρέχει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να παρακολουθούν τα μετρητά στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να παρακολουθούν τα μετρητά που διακινούνται από το ταμείο ενός κέντρου (έδρα) στο ταμείο άλλου κέντρου (υποκατάστημα) και αντίστροφα.

### **38.02 Ληγμένα τοκομερίδια για είσπραξη**

Στον λογαριασμό αυτόν εμφανίζονται τα τοκομερίδια των ομολογιών του χαρτοφυλακίου της επιχειρήσεως που έχουν λήξει και η είσπραξη τους είναι



δυνατή. Έτσι χρεώνεται ο λογαριασμός 38.02 και πιστώνεται ο λογαριασμός 76.01.02 ή 76.01.07.

Επίσης, πρέπει να αναφέρουμε ότι στην περίπτωση που τα έσοδα από τα εισπρακτέα τοκομερίδια είναι φορολογητέα στον λογαριασμό 38.02 πρέπει να εμφανίζεται το καθαρό προϊόν δηλ. το ποσό που θα εισπράξει η επιχείρηση από τα τοκομερίδια. Τα ποσά των φόρων που θα παρακρατηθούν κατά την είσπραξη των τοκομεριδίων, καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 33.13.06.

### **38.03 Καταθέσεις όψεως σε ευρώ**

Σ' αυτόν τον λογαριασμό εμφανίζονται τα χρηματικά διαθέσιμα που βρίσκονται στην τράπεζα και είναι άμεσα χρησιμοποιούμενα. Αναλύεται κατά τράπεζα και κατά λογαριασμό. Ο λογαριασμός 38.03 χρεώνεται με την κατάθεση χρημάτων από την επιχείρηση με πίστωση του λογαριασμού 38.00 και αντίστροφα με την ανάληψη χρημάτων.

### **38.04 Καταθέσεις προθεσμίας σε ευρώ.**

Σ' αυτόν τον λογαριασμό τηρούνται τα χρηματικά διαθέσιμα της επιχειρήσεως στην τράπεζα με την μόνη διαφορά από τον λογαριασμό 38.03 ότι είναι δεσμευμένα για κάποιο χρονικό διάστημα που έχουμε ορίσει με την τράπεζα. Σ' αυτό το χρονικό διάστημα υπολογίζονται τόκοι όπου όταν θα λήξει η προθεσμία θα μπορεί η επιχείρηση να τους εισπράξει μαζί με τα διαθέσιμα που είχε καταθέσει. Οι τόκοι παρουσιάζονται στον λογαριασμό 76.03.

Ο λογαριασμός 38 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με κάθε ποσό που εισπράτουμε το οποίο είναι μετρητά ή με επιταγή άμεσης λήξεως για οποιαδήποτε αιτία,
- 2) Με κάθε παρακράτηση φόρου ή τέλους,
- 3) Με το χρεωστικό του υπόλοιπο στην αρχή της λογιστικής χρήσεως.

Ο λογαριασμός 38 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:

- 1) Με κάθε πληρωμή που γίνεται με μετρητά ή με επιταγή πελάτη μας που βρίσκεται στο ταμείο μας,
- 2) Με το χρεωστικό του υπόλοιπο στο τέλος της χρήσεως.

### Παράδειγμα 1

Η εταιρία "Έψιλον" στις 30/10/05 κατέθεσε στο λογαριασμό όψεως που διατηρεί στην τράπεζα Αττικής 10.000 €. Επίσης, εισέπραξε τοκομερίδια χρεογράφων 10.000 €.

-----	30/10/05	-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		10.000
38.03 Καταθέσεις όψεως		
38.03.02 Όψεως Αττικής		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		10.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
Κατάθεση όψεως		
-----		-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		10.000
38.02 Τοκομερίδια Ληγμένα για είσπραξη		
76 ΕΣΟΔΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ		10.000
Είσπραξη τοκομεριδίων		
-----		-----

### Παράδειγμα 2

Το υποκατάστημα Τ της επιχείρησης "Έψιλον" παρέδωσε μετρητά από το ταμείο του στο ταμείο του κεντρικού 2.500 €.

-----		-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		2.500
38.01 Διάμεσος λογ/μος ελέγχου διακινήσεως μετρητών		
38.01.00 Λογαριασμός υποκ/τος Τ		

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	2.500
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
Μεταφορά σε υποκ/μα	
-----	-----

**Παράδειγμα 3**

Στην εταιρία "Κ" έγιναν αγορές εμπορευμάτων αξίας 100.000 € με μετρητά πλέον ΦΠΑ 19%.

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	100.000
20.01 Αγορές εμπορευμάτων	
20.01.00 Αγορές εμπορευμάτων εταιρίας 'Κ'	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	19.000
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.19 ΦΠΑ αγορών 19%	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	119.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
Αγορά εμπορεύματος	
-----	-----

## 4 ΤΕΤΑΡΤΗ ΟΜΑΔΑ

### ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ - ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ - ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

#### ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

- 40 Κεφάλαιο
- 41 Αποθεματικά - Διαφορές αναπροσαρμογής - Επιχορηγήσεις επενδύσεων
- 42 Αποτελέσματα εις νέο
- 43 Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου
- 44 Προβλέψεις
- 45 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις
- 46 .....
- 47 .....
- 48 Λογαριασμοί συνδέσμου με τα υποκαταστήματα
- 49 Προβλέψεις - Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων

## ΟΜΑΔΑ 4. ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ - ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στην Ομάδα 4 παρακολουθούνται η καθαρή θέση της οικονομικής μονάδας, δηλαδή τις υποχρεώσεις τους απέναντι στον φορέα ή τους φορείς τους, τα αποθεματικά κεφάλαια κάθε μορφής, τις προβλέψεις για κάλυψη ενδεχομένων κινδύνων και ζημιών και τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τρίτους που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης

Καθαρή θέση ή καθαρή περιουσία, είναι το ίδιο κεφάλαιο κάθε οικονομικής μονάδας, το οποίο για τις εταιρίες αποτελείται από το μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο, από τα κάθε είδους και φύσεως αποθεματικά και από το εκάστοτε υπόλοιπο εις νέο (κερδών ή ζημιών)

### 40. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το κεφάλαιο στις ατομικές επιχειρήσεις αντιστοιχεί στην καθαρή περιουσία τους, ενώ στις εταιρίες αντιπροσωπεύει την ονομαστική αξία των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων ή μερίδων. Το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας διαιρείται σε μετοχές που δίνονται στους μετόχους της. Το κεφάλαιο αυτό σχηματίζεται α) από τις εισφορές των μετόχων που καταβάλλονται κατά την σύσταση της εταιρίας για να συγκροτηθεί το αρχικό κεφάλαιό της, καθώς και μεταγενέστερα για την αύξηση του και β) από τη διάθεση αποθεματικών ή αδιανέμητων καθαρών κερδών, εφόσον η διάθεση αυτή αποφασίζεται να πραγματοποιείται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Για την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, αρχικού και αυξησέων του, εφαρμόζονται όσα ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Το εταιρικό κεφάλαιο των λοιπών εταιριών σχηματίζεται α) από τις εισφορές των εταιρών που καταβάλλονται κατά τη σύσταση της εταιρίας, καθώς και μεταγενέστερα για την αύξηση του και β) από τη διάθεση αποθεματικών ή

κερδών, εφόσον η διάθεση αυτή αποφασίζεται και πραγματοποιείται για την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου.

Καταβλημένο κεφάλαιο ανώνυμης εταιρίας είναι το μέρος τη ονομαστικής αξίας των μετοχών της που έχει εισπραχθεί. Καταβλημένο κεφάλαιο εταιρίας άλλης μορφής είναι το μέρος που έχει εισπραχθεί από την ονομαστική αξία των εταιρικών μεριδίων ή μερίδων που συγκροτούν το κεφάλαιό της. Για την μερική καταβολή του κεφαλαίου εφαρμόζονται όσα ορίζονται από τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

Οφειλόμενο κεφάλαιο είναι, στην περίπτωση ανώνυμης εταιρίας, το μέρος του μετοχικού της κεφαλαίου που οι μέτοχοι οφείλουν να καταβάλουν για να εξοφληθεί η αξία των μετοχών τους, και στην περίπτωση εταιρίας άλλης μορφής, το μέρος του εταιρικού της κεφαλαίου που οι εταίροι οφείλουν να καταβάλλουν για να εξοφληθεί η αξία των εταιρικών μεριδίων ή μερίδων τους.

Απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρίας είναι η απόδοση τους μετόχους της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους, η οποία προβλέπεται από το καταστατικό και γίνεται, είτε από τα προς διάθεση κέρδη, είτε από αποθεματικά της εταιρίας. Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρίας είναι η απόδοση, στους μετόχους της εταιρίας, της ονομαστικής αξίας των μετοχών τους, που γίνεται από το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο έπειτα από νομότυπη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου κατά την σύσταση ανώνυμης εταιρίας, καθώς και σε μεταγενέστερες αυξήσεις, γίνεται με πίστωση των οικείων υπολογαριασμών του 40 και με αντίστοιχη χρέωση του λογαριασμού 33.03. Ειδικότερα για την κάλυψη και καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου απεικονίζεται με χρέωση του λογαριασμού 33.03 και με πίστωση του λογαριασμού 40.02 ή 40.03, κατά περίπτωση και του λογαριασμού 41.01 εφόσον συντρέχει λόγος.
- Επακολουθεί η πίστωση του λογαριασμού 33.03 με χρέωση του λογαριασμού 33.04, με το τμήμα το οποίο είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη, καθώς και με το τμήμα που έχει κληθεί να καταβληθεί και είναι καταβλητέο σε δόσεις οι οποίες λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης

χρήσης. Το τμήμα που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης. Το τμήμα που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 18.12. Από το λογαριασμό αυτό μεταφέρονται στο τέλος κάθε χρήσης στη χρέωση του λογαριασμού 33.04, από το κεφάλαιο που έχει κληθεί να καταβληθεί, οι δόσεις που πρέπει να καταβληθούν μέσα στην επόμενη χρήση. Με τις εγγραφές αυτές ο λογαριασμός 33.03 εξισώνεται .

- Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, παρακολουθείται στο λογαριασμό 33.04, ο οποίος πιστώνεται με τις εκάστοτε καταβολές, με χρέωση των οικείων λογαριασμών. Σε περίπτωση που οποιαδήποτε ληξιπρόθεσμη δόση δεν καταβάλλεται εμπρόθεσμα, η δόση αυτή μεταφέρεται από το λογαριασμό 33.04 στον 33.05, με τον οποίο παρακολουθείται η παραπέρα τύχη τους, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από το καταστατικό και τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

Μόλις το μετοχικό κεφάλαιο καταβληθεί ολόκληρη ή μόλις καταβληθεί οποιαδήποτε από τις δόσεις με πίστωση του λογαριασμού 33.04 γίνεται και ισόπωση με την καταβολή μεταφορά από το λογαριασμό 40.02 ή 40.03 στο λογαριασμό 40.00 ή 40.01 κατά περίπτωση. Αν η καταβολή περιλαμβάνει και διαφορά υπέρ το άρτιο, γίνεται ισόπωση με την καταβολή της διαφοράς αυτής μεταφορά από το λογαριασμό 41.01 στο λογαριασμό 41.00.

Σε περίπτωση απόσβεσης του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρίας εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

- Με το ποσό της απόσβεσης του μετοχικού κεφαλαίου, που αποφασίζεται νομότυπα, χρεώνεται ο λογαριασμός 88.99, με πίστωση του λογαριασμού 53.16. Ο λογαριασμός 53.16 εξισώνεται με την καταβολή τους μετόχους των σχετικών ποσών.
- Σε περίπτωση που η απόσβεση ή μέρος αυτής γίνεται με χρησιμοποίηση αποθεματικών, τα σχετικά ποσά μεταφέρονται προηγούμενα από τους οικείου υπολογαριασμούς του 41 στο λογαριασμό 88.07.

- Με το ποσό της απόσβεσης χρεώνεται ο λογαριασμός 40.00 ή 40.01 με αντίστοιχη πίστωση του λογαριασμού 40.04 ή 40.05.

Οι μετοχές επικαρπίας, που εκδίδονται σε αντικατάσταση των μετοχών που ακυρώνονται, καταχωρούνται σε λογαριασμούς τάξεως. Σε περίπτωση μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρίας, με το σχετικό ποσό της μείωσης που αποφασίζεται νομότυπα χρεώνεται ο λογαριασμός 40.00 ή 40.01 με πίστωση του λογαριασμού 53.16, ο οποίος τελικά εξισώνεται με την καταβολή στους μετόχους των σχετικών ποσών. Στο λογαριασμό 40.06 παρακολουθείται το κεφάλαιο των λοιπών, εκτός από τις ανώνυμες εταιριών.

### Παράδειγμα 1

Σύσταση Α.Ε. μετοχικού κεφαλαίου 300.000 € διαιρεμένο σε 30.000 μετοχές ονομαστικής αξίας 10 € η κάθε μία. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνει εξ ολοκλήρου σε μετρητά.

-----	-----	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	300.000	
33.03 Μέτοχοι λογ. κάλυψης κεφαλαίου		
40ΚΕΦΑΛΑΙΟ		300.000
40.02Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου		
-----	-----	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	300.000	
33.04 Μέτοχοι – οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		300.000
33.03 Μέτοχοι λογ. κάλυψης κεφαλαίου		
Εμφάνιση οφειλής μετόχων		
-----	-----	



-----	-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	300.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	300.000
33.04 Μέτοχοι – οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	
Καταβολή μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους	
-----	-----
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	300.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	
κοινών μετοχών	
40ΚΕΦΑΛΑΙΟ	300.000
40.00Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	
κοινών μετοχών	
Μεταφορά λογαριασμού από οφειλόμενο σε καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	
-----	-----

**Παράδειγμα 2**

Η Α.Ε. κάνει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 6.000€ και εκδίδει 1.000 μετοχές των 6 € η μία, τις οποίες τις δίνει στους προμηθευτές της για κάλυψη χρέους της.

-----	-----
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	6.000
33.03 Μέτοχοι λογ. κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου	
40ΚΕΦΑΛΑΙΟ	6.000
40.03 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	
προνομιούχων μετοχών	
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	
-----	-----
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	6.000
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού	

33ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	6.000
33.03Μέτοχοι λογ. κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου	
Συμφηφισμός χρέους	
-----	
40ΚΕΦΑΛΑΙΟ	6.000
40.03Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	
προνομιούχων μετοχών	
40ΚΕΦΑΛΑΙΟ	6.000
40.01Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	
προνομιούχων μετοχών	
Μεταφορά λογαριασμού	
-----	

#### **41. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ - ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ- ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

Αποθεματικά είναι συσσωρευμένα καθαρά κέρδη τα οποία δεν έχουν διανεμηθεί, ούτε έχουν ενσωματωθεί στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο. Στην κατηγορία των αποθεματικών κατατάσσεται και η διαφορά από έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο. Διαφορά από έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο είναι το πλεόνασμα που προκύπτει από την έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων Ε.Π.Ε σε τιμή μεγαλύτερη από την ονομαστική τους.

Τακτικό αποθεματικό είναι εκείνο που σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί ανωνύμων εταιριών και Ε.Π.Ε. που ισχύουν κάθε φορά.

Αποθεματικά καταστατικού είναι εκείνα που σχηματίζονται σύμφωνα με ειδικές διατάξεις του καταστατικού της εταιρίας.

Ειδικά και έκτακτα ή προαιρετικά αποθεματικά είναι εκείνα τα οποία σχηματίζονται σύμφωνα με απόφαση της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Διαφορά από αναπροσαρμογή είναι η υπεραξία που προκύπτει από αναπροσαρμογή της αξίας περιουσιακών στοιχείων του ισολογισμού της οικονομικής μονάδας, η οποία γίνεται σύμφωνα με διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά.

Αφορολόγητα αποθεματικά είναι εκείνα που σχηματίζονται από καθαρά κέρδη τα οποία σύμφωνα με διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά, δεν υπάγονται σε φορολογία εισοδήματος.

Οι υπολογαρίασμοί του 41 λειτουργούν ως εξής:

Ο λογαριασμός 41.01 «οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» μεταφέρεται στο λογαριασμό 41.00 «καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Οι λογαριασμοί 41.02 «τακτικό αποθεματικό», 41.03 «αποθεματικά καταστατικού», 41.04 «ειδικά αποθεματικά», 41.05 «έκτακτα αποθεματικά» πιστώνονται με τα αποθεματικά του κάθε φορά, σχηματίζονται από τα καθαρά κέρδη χρήσεως με χρέωση του λογαριασμού 88.99 «κέρδη προς διάθεση».

Ο λογαριασμός 41 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με το χρησιμοποιούμενο αποθεματικό προς κάλυψη ζημιάς (και πιστώνεται ο πρωτοβάθμιος, Αποτελέσματα προς Διάθεση).
- 2) Με το χρησιμοποιούμενο αποθεματικό για διανομή στους μετόχους (και πιστώνεται ο πρωτοβάθμιος, Αποτελέσματα προς Διάθεση).

Ο λογαριασμός 41 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με τα αποθεματικά τα οποία δεν έχουν διανεμηθεί ούτε έχουν ενσωματωθεί στο Μετοχικό ή Εταιρικό Κεφάλαιο.
- 2) Με τη διαφορά από έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο.
- 3) Με τα αποθεματικά καταστατικού, δηλαδή με εκείνα που σχηματίζονται με ειδικές διατάξεις του καταστατικού της εταιρείας.
- 4) Με τα ειδικά και έκτακτα ή προαιρετικά αποθεματικά, τα οποία σχηματίζονται σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Μετόχων.

5) Με τη διαφορά αναπροσαρμογής, η οποία προκύπτει από την αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων του Ισολογισμού της οικονομικής μονάδας, η οποία γίνεται σύμφωνα με διατάξεις της Φορολογικής Νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά.

Με τα αφορολόγητα αποθεματικά που σχηματίζονται από καθαρά κέρδη, τα οποία σύμφωνα με διατάξεις της Φορολογικής Νομοθεσίας, δεν υπάγονται σε φορολογικά εισοδήματα. Την 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου πιστώνεται με ότι ποσό χρεώθηκε την 1<sup>η</sup> Δεκεμβρίου για να εξισωθεί.

### Παράδειγμα 1

Η Α.Ε. αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο κατά 15.000 € με έκδοση 3.000 νέων μετοχών 5 € στην τιμή των 6 €. Οι μετοχές θα εξοφληθούν με μετρητά.

-----	-----
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	18.000
33.03 Μέτοχοι λογ. κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	15.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	3.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	
-----	-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	18.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	18.000
33.03 Μέτοχοι λογ. κάλυψης μετοχικού κεφαλαίου	
Καταβολή μετοχικού κεφαλαίου	
-----	-----

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	15.000	
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	3.000	
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		15.000
40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		3.000
41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		
Μεταφορά λογαριασμών		

## 42. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ

Ο λογαριασμός 42 εμφανίζει το σωρευτικό υπόλοιπο κερδών & ζημιών στο τέλος της κλειόμενης χρήσεως, το οποίο μεταφέρεται στη νέα χρήση προς διάθεση αν είναι κέρδος ή προς κάλυψη αν είναι ζημία.

Η ανάπτυξη του λογαριασμού 42 έχει ως εξής:

42.00 Υπόλοιπο Κερδών εις νέο

42.01 Υπόλοιπο Ζημιών χρήσεως εις νέο

42.02 Υπόλοιπο Ζημιών προηγούμενων χρήσεων

42.04 Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγ. χρήσεων.

42.00 Υπόλοιπο Κερδών εις Νέο

Σ' αυτόν τον λογαριασμό μεταφέρεται το υπόλοιπο του λογαριασμού 88.99 κέρδη προς διάθεση που απομένει μετά τη διάθεση των κερδών που γίνεται με το κλείσιμο των βιβλίων της χρήσεως.

Η ακόλουθη εγγραφή είναι:

88.99 Κέρδη προς διάθεση

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ

Έτσι το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού 42 εμφανίζεται στη καθαρή θέση της κλεισμένης χρήσεως και την επόμενη χρήση γίνεται διάθεση αποτελεσμάτων μεταφέρεται στην πίστωση του λογαριασμού 88.02 υπόλοιπο κερδών προηγούμενων χρήσεως.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι:

1) το υπόλοιπο του λογαριασμού 42 δεν πρέπει να ταυτίζεται με το υπόλοιπο του λογαριασμού 86.99

2) από το υπόλοιπο του λογαριασμού 42 αφαιρούνται τα αφορολόγητα έσοδα και τα έσοδα που φορολογήθηκαν κατά ειδικό τρόπο. Έτσι εμφανίζονται στον λογ. 41.90 και 41.91 αντίστοιχα.

Βέβαια τα έσοδα αυτά εμφανίζονται στους λογαριασμούς αποθεματικών μόνο αν υπάρχουν λογ. κέρδη προς διάθεση. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν επαρκή κέρδη η επιχείρηση χάνει το φορολογικό πλεονέκτημα των εσόδων, δηλ. να μην φορολογηθούν.

Ο λογαριασμός 42 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με το υπόλοιπο ζημιών χρήσεως.

2) Με τα ποσά φόρου εισοδήματος προηγ. χρήσεων.

Ο λογαριασμός 42 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με κάθε ζημιά

2) Με τα ποσά αποσβέσεων προηγ. χρήσεων που ο φορολογικός έλεγχος δεν αναγνωρίζει για έκπτωση με χρέωση των οικείων λογαριασμών του πάγιου ενεργητικού ή απαιτήσεων.

3) Στο τέλος της χρήσεως με το χρεωστικό υπόλοιπο για να εξισωθεί.

4) Με κάθε ποσό καθαρών κερδών που για οποιοδήποτε λογαριασμό δεν διανέμεται.

#### **42.01 Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως εις νέο.**

Στον λογαριασμό αυτό μεταφέρεται το υπόλοιπο του λογαριασμού 88.98 ζημίες εις νέο. Όταν η χρήση κλείσει με ζημία, δεν υπάρχει υπόλοιπο κερδών προηγούμενων χρήσεων εις νέο (42.00) αλλά και οι λογαριασμοί 88.09 και 42.04 δεν παρουσιάζουν υπόλοιπο. Έτσι γίνεται η εγγραφή: χρεώνεται ο λογαριασμός 42.01 και πιστώνεται ο 86.99. Άλλη μια περίπτωση είναι να πρέπει να καλυφθεί η ζημία της χρήσεως με τα τυχόν κέρδη εις νέο.

Στην περίπτωση αυτή έχουμε το παρακάτω παράδειγμα:

Η ζημία της χρήσεως 10.000€ και υπόλοιπο κερδών εις νέο 4.000€

Έχουμε: 1) χρέωση του 88.01 σε πίστωση του 86.99 με 10.000 €

2) χρέωση του 42.00 σε πίστωση του 88.02 με 4.000 €

3) χρέωση του 88.02 με 4.000€ και 88.98 με 6.000 σε πίστωση του 88.01 με 10.000€

4) χρέωση του 42.01 σε πίστωση του 88.98 με 6.000 €

#### **42.02 Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων**

Στον λογαριασμό αυτό μεταφέρεται το ποσό ζημιών του λογαριασμού 42.01. Ο παρών λογαριασμός αναπτύσσεται σε υπολογαριασμούς κατά χρήση.

Η λειτουργία του λογαριασμού έχει ως εξής:

1) Αν υπάρχει ζημία προηγούμενης χρήσης εις νέο και η παρούσα χρήση κλείσει με ζημία και δεν γίνει διάθεση αποτελεσμάτων, τότε στην προηγούμενη χρήση χρεώνεται ο λογαριασμός 42.02 με πίστωση του 42.01 και στην παρούσα χρήση χρεώνεται ο 42.01 με πίστωση του 86.99.

2) Αν υπάρχει ζημία στις 2 προηγούμενες χρήσεις και στην κλειόμενη χρήση έχουμε κέρδη, τότε α) χρεώνεται ο λογαριασμός 86.99 με πίστωση του 88.00, β) χρεώνεται ο 88.03 και ο 88.04 με πίστωση του 42.01 και 42.02 και γ) χρεώνεται ο 88.00 με πίστωση του 88.04.

**42.04 Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων**

Κατά το ΕΓΛΣ ο φόρος εισοδήματος δεν βαρύνει το αποτέλεσμα της χρήσεως του λογαριασμού 86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ αλλά αντλείται από τα κέρδη της χρήσεως και καταχωρείται στον λογαριασμό 88.08 με πίστωση του λογαριασμού 54.07.

**Παράδειγμα 1**

Η εταιρία "Υ" ΟΕ αποφάσισε τη μείωση του εταιρικού κεφαλαίου της κατά 500.000 € για να καλύψει ισόποση ζημιά χρήσεως. Οι εταίροι συμμετέχουν στη ζημιά εξίσου.

-----		-----	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			
40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο		500.000	
40.06.01 Εταιρ. Κεφαλ. Α'	250.000		
40.06.02 Εταιρ. Κεφαλ. Β'	<u>250.000</u>		
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ			
42.01 Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως			500.000
Μείωση εταιρικού κεφαλαίου			
-----		-----	

**Παράδειγμα 2**

Η εταιρία "Γ" ΑΕ στις 31/12/00 διενήργησε απόσβεση στο μηχάνημα "Χ" αξίας κτήσης 10.000 € με συντελεστή 20% αντί 15% που είναι το νόμιμο. Στον τακτικό έλεγχο φορολογικό που έγινε το 2002 ανακαλύφθηκε το λάθος και η ΑΕ δέχθηκε τη γνώμη του ελέγχου.

-----		31/12/00	-----	
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		500.000		
12.99 Αποσ/να μηχανήματα				
12.99.00 Αποσ/νο μηχάνημα "Χ"				
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ			500.000	
42.04 Διαφορά φορολογ. Ελέγχου Προηγ. Χρήσεων				
100.000 *(20% -15%)				



**Παράδειγμα 3**

Η εταιρία "Υ" ΟΕ αποφασίζει αύξηση του ΕΚ κατά 50.000 € με κεφαλαιοποίηση του τακτικού αποθεματικού 45.000 € και των αδιανέμητων κερδών 5.000 €. Οι εταίροι συμμετέχουν στο ΕΚ και στα αποτελέσματα χρήσεως εξίσου.

-----	-----
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ – ΔΙΑΦ. ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ	45.000
41.02 Τακτικό αποθεματικό	
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ	5.000
42.00 Υπόλοιπο Κερδών εις νέο	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	50.000
40.06 Εταιρικό Κεφάλαιο	
Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου	
-----	-----

**44. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ**

Πρόβλεψη είναι η κράτηση ορισμένου ποσού, που γίνεται κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού της οικονομικής μονάδας, σε βάρος του λογαριασμού Γενική Εκμετάλλευση ή του λογαριασμού Αποτελέσματα Χρήσης. Η κράτηση αυτή αποβλέπει στην κάλυψη ζημιών ή εξόδων ή ενδεχόμενης υποτιμήσεως στοιχείων του ενεργητικού, όταν κατά την ημερομηνία συντάξεως του Ισολογισμού είναι πιθανή η πραγματοποίησή τους, χωρίς όμως να είναι γνωστό το ακριβές μέγεθός τους ή ο χρόνος πραγματοποίησεως ή και τα δύο.

Οι προβλέψεις διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) Στις προβλέψεις για κινδύνους εκμεταλλεύσεως, οι οποίες σχηματίζονται με χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 68 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ. Για τις προβλέψεις αυτές χρησιμοποιούνται οι δέκα πρώτοι υπολογαριασμοί, δηλ. 44.00- 44.09. Οι προβλέψεις για κινδύνους εκμεταλλεύσεως προορίζονται να καλύψουν έξοδα της χρήσεως που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά από το σχηματισμό των

προβλέψεων. Τα έξοδα αυτά αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στη χρήση, θα είχαν καταχωρηθεί σε προσαύξηση των εξόδων.

β) Στις προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους (έκτακτες ζημιές και έξοδα), που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά το σχηματισμό των προβλέψεων, οι οποίες σχηματίζονται με χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 83 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ. Για τις προβλέψεις αυτές χρησιμοποιούνται οι δέκα επόμενοι υπολογαριασμοί, δηλ. 44.10-44.19. Εξαίρεση έχουμε στις προβλέψεις για υποτίμηση συμμετοχών σε λοιπές, εκτός από Α.Ε., οικονομικές μονάδες, οι οποίες καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού 18.00.19 ή 18.01.19.

Οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους προορίζονται να καλύψουν έκτακτες ζημιές και έκτακτα έξοδα που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν μετά από το σχηματισμό των προβλέψεων. Τα έξοδα αυτά, αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στη χρήση, θα είχαν καταχωρηθεί στους οικείους υπολογαριασμοί του 81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ και τον 82 ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ.

Σχετικά με το σχηματισμό και τη χρησιμοποίηση των προβλέψεων, ισχύουν:

1) Ο σχηματισμός των προβλέψεων είναι υποχρεωτικός, ανεξάρτητα από το αν κατά τη χρήση υπάρχουν κέρδη ή ζημιές.

2) Οι προβλέψεις εκμεταλλεύσεως σχηματίζονται, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, με χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 68 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ και πίστωση των 44.00-44.09. Τα έξοδα που πραγματοποιούνται κατά τις επόμενες χρήσεις, με εξαίρεση τη ζημιά από εκποίηση συμμετοχών σε λοιπές, εκτός από Α.Ε., για τα οποία είχαν σχηματιστεί προβλέψεις, καταχωρούνται κανονικά στους λογαριασμούς ΕΞΟΔΩΝ, στη συνέχεια μεταφέρονται, με χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 44 και πίστωση του λογ. 78.05 μεταφέρεται ολόκληρη η σχηματισμένη πρόβλεψη, αν είναι μικρότερη ή ίση με τα έξοδα που ήδη

πραγματοποιήθηκαν, αλλιώς μεταφέρεται ποσό ίσο με τα έξοδα που ήδη πραγματοποιήθηκαν. Για τα έξοδα που είχαν σχηματιστεί προβλέψεις σε προηγούμενες χρήσεις, τα οποία πραγματοποιούνται στην τρέχουσα χρήση, μπορούμε να τα καταχωρήσουμε στους οικείους υπολογαριασμούς των λογ. 44.00-44.09 με τίτλο Χρησιμοποιημένες Προβλέψεις, εκτός όταν έχουμε ζημιά από εκποίηση συμμετοχών σε λοιπές εκτός από Α.Ε.

3) Οι προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές εκτός από Α.Ε. οικονομικές μονάδες καταχωρούνται στην πίστωση του λογ. 18.00.19 ή του 18.01.19. Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις με Χ του λογ. 68.01. Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις.

4) Οι προβλέψεις για απαξιώσεις και υποτιμήσεις της αξίας των παγίων στοιχείων σχηματίζονται με χρέωση του λογ. 83.10 Προβλέψεις απαξιώσεως και υποτιμήσεων παγίων στοιχείων και πίστωση του λογαριασμού 44.10 Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων παγίων στοιχείων. Σε περίπτωση εκποίησης παγίου, για το οποίο είχε προηγηθεί σχηματισμός προβλέψεως, μεταφέρεται στην πίστωση των οικείων λογαριασμών των παγίων, με το τμήμα πωλήσεως του πωλητήριου συμβολαίου.

5) Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις σχηματίζονται με χρέωση του λογ. 83.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και πίστωση του λογ. 44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις. Ο λογ. 44.11 χρεώνεται με το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως, χρεώνεται επίσης και το υπόλοιπο της απαίτησης, αν έχει μείνει ακάλυπτο, στο λογαριασμό 81.02.06 Ζημίες από ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις και πιστώνεται ο λογαριασμός Απαιτήσεων σαν ανεπίδεκτος εισπράξεως.

6) Οι προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα, για έξοδα προηγούμενων χρήσεων και λοιπές έκτακτες προβλέψεις, κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού, σχηματίζονται με: i) χρέωση των λογ. 83.12 Προβλέψεις για

εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα, ii) χρέωση του 83.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων και πίστωση του 44.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων, iii) χρέωση του 83.98 Λοιπές έκτακτες προβλέψεις και πίστωση του 44.98 Λοιπές έκτακτες προβλέψεις.

Οι έκτακτες ζημιές και τα έκτακτα έξοδα που πραγματοποιούνται κατά τις επόμενες χρήσεις, για τις περιπτώσεις των οποίων είχαν σχηματιστεί προβλέψεις, καταχωρούνται κανονικά στους οικείους υπολογαριασμούς των λογαριασμού 81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ και 82 ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ. Μετά από κάθε καταχώρηση ζημίας ή εξόδων αυτής της μορφής, από τις σχηματισμένες προβλέψεις μεταφέρονται, με χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 44 και Πίστωση του λογαριασμού 84.01 Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων για έκτακτους κινδύνους, τα ποσά των προβλέψεων που είχαν σχηματιστεί για τις ζημιές και τα έξοδα που ήδη πραγματοποιήθηκαν. Η μεταφορά των ποσών αυτών γίνεται μέχρι το όριο καλύψεώς τους, δηλ. στο λογαριασμό 84.01 Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων για έκτακτους κινδύνους, μεταφέρεται ολόκληρη η σχηματισμένη πρόβλεψη, αν αυτή είναι μικρότερη από τις ζημιές ή τα έξοδα που ήδη πραγματοποιήθηκαν, αλλιώς μεταφέρεται ποσό ίσο με τις ζημιές ή τα έξοδα που ήδη πραγματοποιήθηκαν.

7) Οι σχηματισμένες προβλέψεις αναπροσαρμόζονται στο τέλος κάθε χρήσεως, με βάση τις νέες συνθήκες που στο μεταξύ έχουν διαμορφωθεί. Αν υπάρχουν ποσά προβλέψεων που δεν χρησιμοποιήθηκαν είτε επειδή οι ζημιές ή τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ήταν μικρότερα από τις σχηματισμένες γι' αυτά προβλέψεις, είτε επειδή δεν δημιουργήθηκαν κίνδυνοι για τους οποίους είχαν σχηματιστεί, μεταφέρονται στην πίστωση του λογαριασμού 84.00 Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων.

8) Οι προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, όπου οι ΑΕ και οι ΕΠΕ υποχρεούνται να προσδιορίζουν το ποσό της πρόβλεψης που αντιστοιχεί σε κάθε χρήση και πρέπει να καλύπτουν

τουλάχιστον τις αποζημιώσεις εξόδου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησεως. Το ποσό το οποίο υποχρεούται να καταβάλει η επιχείρηση είναι το 50% της αποζημιώσεως συνταξιοδότησεως ή το 40% αυτής, εφόσον οι συνταξιοδοτούμενοι έχουν επικουρική ασφάλιση.

9) Οι προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων, όπου το ποσό εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα που προέρχονται από εμπορικές συναλλαγές, σύμφωνα με το φορολογικό νόμο, υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% πάνω στις αναγραφόμενες στα τιμολόγια πωλήσεις αγαθών ή υπηρεσιών (μείον επιστροφές και εκπτώσεις), στις οποίες δεν περιλαμβάνονται οι πωλήσεις στο Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. Το ποσό αυτό δεν μπορεί, για κάθε διαχειριστική χρήση, να υπερβεί το 35% του συνολικού υπολοίπου των πελατών, όπως εμφανίζεται στην απογραφή τέλους χρήσεως.

**Ο λογαριασμός 44 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με κάθε πραγματοποιούμενη πρόβλεψη.
- 2) με κάθε ποσόν πρόβλεψης που δεν πραγματοποιείται.

**Ο λογαριασμός 44 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τα ποσά για κινδύνους εκμεταλλεύσεως.
- 2) με τα ποσά για έκτακτους κινδύνους.
- 3) κάθε 1/1 με το ποσό που χρεώθηκε για να ισοσκελισθεί.

**Παράδειγμα 1**

Ανεπίδεκτος είσπραξης πελάτης, διαγράφεται από την επιχείρηση μετά το πέρασμα δυο ετών, για οφειλές αξίας 1.400€.

44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.400
44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	
44.11.00 Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών πελατών	

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	1.400
30.97 Επισφαλείς πελάτες	
30.97.00 Α	

διαγραφή ανεπίδεκτων εισπραξης πελατών

### Παράδειγμα 2

Η βιομηχανική επιχείρηση σχημάτισε στις 31/12/04 πρόβλεψη 21.000€ για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την επιχείρηση και το 2005 πλήρωσε 23.000€ για αποζημίωση προσωπικού που συνταξιοδοτήθηκε και για το οποίο είχε σχηματιστεί η πρόβλεψη

	31/12/04	
68 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	21.000	
68.00 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία		
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	21.000	
44.00 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού		
44.00.00 Σχηματισμένες προβλέψεις		
σχηματισμός πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού		
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	23.000	
44.00 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού		
44.00.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	23.000	
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
πληρωμή για συνταξιοδότηση προσωπικού		

---

**82 ΈΞΟΔΑ ΚΑΙ ΈΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ 2.000**
**82.00 Έξοδα προηγούμενων χρήσεων**

44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	21.000
---------------	--------

44.00 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	
--	--

44.00.00 Σχηματισμένες προβλέψεις	
-----------------------------------	--

44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	23.000
---------------	--------

44.00 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	
--	--

44.00.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	
--------------------------------------	--

---

**Παράδειγμα 3**

Οι καθαρές πωλήσεις το 2004 ήταν 1.200.000€ και το υπόλοιπο των πελατών 19.000€.

$$1.200.000 \cdot 0,5\% = 6.000$$

$$190.000 \cdot 35\% = 6.650$$

---

68 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	6.000
------------------------------	-------

68.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
--	--

44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	6000
---------------	------

44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	
--	--

σχηματισμός πρόβλεψης

---

**Παράδειγμα 4**

Επιχείρηση με πωλήσεις 8.000.000€ και υπόλοιπο πελατών 600.000€, σχηματίζει προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες.

$$8.000.000 \cdot 0,5\% = 4.000$$

$$600.000 \cdot 35\% = 2.100$$


---

83 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	2.100
83.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	
83.11.00 Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών πελατών	
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	2.100
44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	
44.11.00 Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών πελατών	
σχηματισμός πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες	

#### **45. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

Στο λογαριασμό αυτό παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις για τις οποίες η προθεσμία εξοφλήσεώς τους λήγει μετά το τέλος της επόμενης διαχειριστικής χρήσεως. Για να τακτοποιηθούν οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, κατά την κατάρτιση κάθε ισολογισμού, πρέπει: 1) κάθε μακροπρόθεσμη υποχρέωση που μετατρέπεται σε βραχυπρόθεσμη να μεταφέρεται σε λογαριασμό της ομάδας 5. Οι λογαριασμοί 45.10 – 45.99 που είναι πληρωτέοι μέσα στη χρήση, μεταφέρονται στο λογαριασμό 53.17 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση σε € και επαναφέρονται στους λογαριασμούς 45.10 – 45.99 κατά την έναρξη της νέας χρήσεως, εφόσον η οικονομική μονάδα το επιθυμεί. Επίσης υπάρχει η δυνατότητα, να εμφανίζονται τα σχετικά ποσά των λογαριασμών 53.17 και 53.18 στην κατηγορία των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ισολογισμού. 2) Οι ομολογίες που είναι πληρωτέες μέσα στη χρήση να μεταφέρονται από τους λογαριασμούς 45.00 – 45.05 στον λογαριασμό 53.04 Ομολογίες πληρωτέες. 3) Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα να αποτιμώνται με βάση την επίσημη τιμή του ξένου νομίσματος κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού.

Ο λογαριασμός 45 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:



- 1) με κάθε μακροπρόθεσμη υποχρέωση που μετατρέπεται σε βραχυπρόθεσμη,
- 2) με το πιστωτικό υπόλοιπο στο τέλος της χρήσεως.

**Ο λογαριασμός 45 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με κάθε μακροπρόθεσμη υποχρέωση,
- 2) με τους μη δουλευμένους τόκους γραμματίων,
- 3) την 1<sup>η</sup> του νέου έτους με το ποσό που χρεώθηκε την 31/12 για να εξισωθεί.

Στους λογαριασμούς 45.00 – 45.09 παρακολουθούνται τα δάνεια που συνάπτονται με έκδοση ομολογιών. Η καταχώρηση των δανείων γίνεται στην τιμή στην οποία η οικονομική μονάδα είναι υποχρεωμένη να εξοφλεί τις ομολογίες, αν υπάρχει διαφορά από την έκδοση ή εξόφλησή τους καταχωρείται στο λογαριασμό 16.16 Διαφορές έκδοσης και εξόφλησης ομολογιών.

Στους λογαριασμούς 45.10 – 45.13 παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προς Τράπεζες και Ταμειυτήρια, από δάνεια ή άλλες χορηγήσεις προς την οικονομική μονάδα.

Στους λογαριασμούς 45.14 – 45.15 παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Στους λογαριασμούς 45.16 – 45.17 παρακολουθούνται οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις προς λοιπές επιχειρήσεις στις οποίες έχει συμμετοχικό ενδιαφέρον, επειδή διαθέτει συμμετοχές του λογαριασμού 18.01.

Στους λογαριασμούς 45.18 – 45.99 παρακολουθούνται οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

**Παράδειγμα 1**

Κατασκευαστής οικοπέδων σύναψε μακροπρόθεσμο τοκοχρεωλυτικό δάνειο αξίας 120.000€, με υποθήκη την υπό κατασκευή πολυκατοικία. Το δάνειο κατατέθηκε σε λογαριασμό όψεως:

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	120.000
38.03 Καταθέσεις όψεως	
45 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	120.000
45.01 Τράπεζες λογαριασμός ενυπόθηκων δανείων	
45.01.00 Τοκοχρεωλυτικό δάνειο	
Λήψη τοκοχρεωλυτικού δανείου	

**Παράδειγμα 2**

Βιομηχανική επιχείρηση έλαβε δάνειο από την CITY BANK ύψους \$50.000 (\$1= €1,20 2004)

38ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	60.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
45 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	60.000
45.12 Τράπεζες λογαριασμός μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	
45.12.02 Δάνειο CITY BANK σε Ξ.Ν.	
Λήψη δανείου	

**Παράδειγμα 3**

Για τη σύσταση της Ο.Ε., ο εταίρος Α' εισφέρει μετρητά 10.000€, ακίνητο αξίας 50.000€ υποθηκευμένο στην Τράπεζα έναντι μακροπρόθεσμου δανείου \$20.000.

38ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	10.000
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	

## 11 ΚΤΙΡΙΑ-ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ 50.000

## 11.00 Κτίρια-εγκαταστάσεις κτιρίων

## 11.00.00 κτίριο Α

45 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	20.000
-------------------------------	--------

45.10 Τράπεζες λογαριασμός μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων σε €	
--	--

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	40.000
----------------------	--------

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	
---------------------------	--

33.04.00 Εταίρος Α΄	
---------------------	--

κατάθεση εταιρικού κεφαλαίου εταίρου Α΄

**Παράδειγμα 4**

Βιομηχανική επιχείρηση την 1/6/04 έλαβε από την ΕΤΒΑ δάνειο ύψους 3.600.000€ με ρήτρα DM (0,50€) το οποίο χρησιμοποίησε για αγορά μηχανημάτων. Το δάνειο λήγει στις 31/5/09 και είναι εξοφλητέο σε 5 ισόποσες δόσεις. Στις 31/12/04 η τιμή του 1 DM ήταν 0,60€ και στις 31/5/05 ημερομηνία της πρώτης δόσης η τιμή του 1DM ήταν 0,55€.

38ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1/06/04	3.600.000
-----------------------	---------	-----------

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά

45 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	3.600.000
-------------------------------	-----------

45.11 Τράπεζες λογαριασμός μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων σε € με ρήτρα DM	
--	--

45.11.02 ΕΤΒΑ-δάνειο σε € με ρήτρα DM	
---------------------------------------	--

λήψη δανείου DM 1.800.000\*0,50

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΛΟΙΠΟΣ	1/6/04	3.600.000
---	--------	-----------

## 12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΛΟΙΠΟΣ

ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	3.600.000
--------------------------	-----------

12.00 Μηχανήματα

12.00.01 Μ

38ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 3.600.000

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά

Αγορά μηχανήματος

----- 31/12/04 -----

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΈΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

16.15 Συναλλαγματικές διαφορές 180.000

16.15.02 Δάνειο ΕΤΒΑ με ρήτρα D.M.

45 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 180.000

45.11 Τράπεζες λογαριασμός μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων σε € με  
ρήτρα DM

45.11.02 ΕΤΒΑ-δάνειο σε € με ρήτρα DM

αποτίμηση DM 1.800.000\*(0,60-0,50)

----- 31/12/04 -----

81 ΈΚΤΑΚΤΑ & ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 36.000

81.00 Έκτακτα & ανόργανα έξοδα

81.00.04 Συναλλαγματικές διαφορές

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΈΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ  
ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

16.15 Συναλλαγματικές διαφορές 36.000

16.15.02 Δάνειο ΕΤΒΑ με ρήτρα D.M.

απόσβεση  $180.000/5=36.000$

----- 31/5/05 -----

45 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 21.600

45.11 Τράπεζες λογαριασμός μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων σε € με ρήτρα  
DM

45.11.02 ΕΤΒΑ-δάνειο σε € με ρήτρα DM ( $36.000*0,60$ )

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ & ΈΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ  
ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ 1.800

16.15 Συναλλαγματικές διαφορές

16.15.02 Δάνειο ΕΤΒΑ με ρήτρα D.M. [ $36.000*(0,60-0,55)$ ]

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

19.800

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά (36.000\*0,55)

καταβολή 1<sup>ης</sup> δόσης

-----

-----

# 5 ΠΕΜΠΤΗ ΟΜΑΔΑ

## ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

### ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

- 50 Προμηθευτές
- 51 Γραμμάτια πληρωτέα
- 52 Τράπεζες - Λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων
- 53 Πιστωτές διάφοροι
- 54 Υποχρεώσεις από φόρους - τέλη
- 55 Ασφαλιστικοί οργανισμοί
- 56 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού
- 57 .....
- 58 Λογαριασμοί περιοδικής κατανομής
- 59 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων

## ΟΜΑΔΑ 5. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στην Ομάδα 5 παρακολουθούνται οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχειρήσεως και διακρίνονται σε οργανικές και ανόργανες.

**Οργανικές:** είναι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις που προέρχονται από αγορά αποθεμάτων ή λήψη υπηρεσιών.

**Ανόργανες:** είναι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τρίτους από ζημιές που προξενήθηκαν με υπαιτιότητα του προσωπικού της επιχειρήσεως, οι υποχρεώσεις προς το Δημόσιο για καταβολή προστίμου και πρόσθετων φόρων, ληφθείσες εγγυήσεις.

**Βραχυπρόθεσμες** είναι οι υποχρεώσεις των οποίων η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μέσα στην επόμενη χρήση.

### 50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Στους υπολογαριασμούς του 50 παρακολουθούνται οι κάθε φύσεως δόσοληψίες της οικονομικής μονάδας με τους προμηθευτές της, από τους οποίους αγοράζει περιουσιακά στοιχεία ή υπηρεσίες.

Ο λογαριασμός 50 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με κάθε χρηματικό ποσό που καταβάλλεται σε προμηθευτή, είτε σε μετρητά είτε σε επιταγή,
- 2) με την αξία των επιστροφών και εκπτώσεων σε αγορασθέντα περιουσιακά στοιχεία ή υπηρεσίες,
- 3) με τα ποσά που καταβάλλονται στους προμηθευτές, μετρητά ή επιταγές,
- 4) με την αξία και τον ΦΠΑ των τιμολογηθέντων ειδών συσκευασίας,
- 5) κατά το κλείσιμο της χρήσεως με το πιστωτικό υπόλοιπό του, για να εξισωθεί.

Ο λογαριασμός 50 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τα οφειλόμενα ποσά σε προμηθευτές,
- 2) με τα ποσά των παρακρατούμενων εγγυήσεων,

3) με την αξία των τιμολογηθέντων επιστρεπτέων ειδών συσκευασίας και του ΦΠΑ,

4) με το ποσό που χρεώθηκε στις 31/12, για να εξισωθεί.

Στους λογαριασμούς 50.00 Προμηθευτές εσωτερικού και 50.01 Προμηθευτές εξωτερικού παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας από τις αγορές με πίστωση.

Στους λογαριασμούς 50.02 Ελληνικό Δημόσιο και 50.03 Ν.Π.Δ.Δ. και Δημ. Επιχ. παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας από τις αγορές με πίστωση από το Ελληνικό Δημόσιο ή από τα Ν.Π.Δ.Δ. και τις Δημόσιες Επιχειρήσεις, όταν έχουν την ιδιότητα του προμηθευτή.

Στο λογαριασμό 50.04 Προμηθευτές – Εγγυήσεις ειδών συσκευασίας, παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλει η οικονομική μονάδα στους προμηθευτές της ως εγγύηση για την κανονική επιστροφή των ειδών συσκευασίας που παραλαμβάνει με την υποχρέωση να τα επιστρέψει.

Στο λογαριασμό 50.05 Προκαταβολές σε προμηθευτές, παρακολουθούνται τα ποσά που καταβάλλονται σε προμηθευτές προκαταβολικά για την εκτέλεση παραγγελιών με χρονοβόρα διαδικασία, εκτός από όσα αφορούν πάγια στοιχεία όπου παρακολουθούνται στους λογαριασμούς 15.09 Προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων ή στον 50.08 Προμηθευτές εσωτερικού λογαριασμός παγίων στοιχείων.

Στο λογαριασμό 50.06 Προμηθευτές – Παρακρατημένες εγγυήσεις, παρακολουθούνται τα ποσά που η οικονομική μονάδα παρακρατεί για εγγύηση σύμφωνα με τους σχετικούς συμβατικούς όρους και συμφωνίας με τον προμηθευτή της (εκτός για τα είδη συσκευασίας).

Στο λογ. 50.07 Προμηθευτές αντίθετος λογαριασμός ειδών συσκευασίας, παρακολουθούνται τα επιστρεπτά είδη συσκευασίας.

Σ' αυτόν τον λογαριασμό παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις της επιχείρησης σε ευρώ ή ξένο νόμισμα, οι οποίες είναι ενσωματωμένες σε τίτλους συναλλαγματικών ή γραμματίων εις διαταγήν κ' υποσχετικών επιστολών.



**Παράδειγμα 1**

Αγοράσαμε 120 κιλά αλεύρι από τον Γ, αξίας 90€ πλέον Φ.Π.Α. 9%

-----	-----
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	90
20.01 Αγορές εμπορευμάτων	
20.01.00 Αλεύρι	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	8,10
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.20 Φ.Π.Α. αγορών	
54.00.20.03 Φ.Π.Α. 9%	
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	98,10
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού	
50.00.00 Γ	
Αγορά αλευριού	
-----	-----

**Παράδειγμα 2**

Παραγγείλαμε εμπορεύματα στον προμηθευτή Β και δώσαμε προκαταβολή 4.500€.

-----	-----
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	4.500
50.05 Προκαταβολές σε προμηθευτές	
50.05.01 Β	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	4.500
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
προκαταβολή σε προμηθευτή	
-----	-----

**Παράδειγμα 3**

Αγοράσαμε καναπέδες για χώρους υποδοχής της εταιρίας, αξίας 31.000€ πλέον Φ.Π.Α. 19%, με πίστωση.

14 ΕΠΙΠΛΑ & ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	31.000	
14.00 Έπιπλα		
14.00.00 Καναπέδες		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	5.890	
54.00 Φ.Π.Α.		
54.00.28 Φ.Π.Α. εισροών / παγίων		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		36.890
50.08 Προμηθευτές εσωτερικού λογαριασμός πάγιων στοιχείων		
Αγορά επίπλων		

**Παράδειγμα 3**

Αγοράσαμε 5 βαρέλια κρασί αντί 800€ και πληρώσαμε για την αξία των βαρελιών 200€, τα οποία πρόκειται να επιστραφούν.

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	800	
20.01 Αγορές εμπορευμάτων		
20.01.05 Κρασί		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	200	
50.07 Προμηθευτές αντίθετος λογαριασμός ειδών συσκευασίας		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		1.000
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού		
Τιμ. επιστροφής ειδών συσκευασίας, ΔΑ No...		

**Παράδειγμα 4**

Εταιρία περιποίησης κήπων προμηθεύεται 2 μηχανήματα κουρέματος γραζόν αξίας 1.200€ και κράτησε για εγγύηση καλής λειτουργίας 150€.

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	
12.00 Μηχανήματα	1.200
12.00.05 Μηχανή κουρέματος γκαζόν	
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	1.050
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού	
50.06 Προμηθευτές παρακρατημένες εγγυήσεις	150
Τιμ... ΔΑ Νο...	

**Παράδειγμα 5**

Αγοράσαμε από τον ΟΤΕ 6 νέες συσκευές για τις καινούριες γραμμές που βάλαμε, αξίας €150.

50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		150
50.03 Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες επιχειρήσεις		
50.03.00 ΟΤΕ		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		150
38.00 Ταμείο		
38.00.00 μετρητά		
Τιμ... ΔΑ Νο...		

**51 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ**

Ο λογαριασμός 51 και οι υπολογαριασμοί του πιστώνονται κατά την έκδοση ή την αποδοχή τους με την ονομαστική αξία των τίτλων και χρεώνονται κατά την εξόφλησή τους.

Ο λογαριασμός 51 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με την πληρωμή των συναλλαγματικών ή γραμματίων

2) Με το πιστωτικό του υπόλοιπο την 31/12 για να εξισωθεί.

Ο λογαριασμός 51 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:

1) Με την αποδοχή των συναλλαγματικών ή την έκδοση των γραμματίων .

2) Με τους τόκους των γραμματίων πληρωτέων.

3) Την 1/1 με ότι ποσό έχει χρεωθεί για να εξισωθεί

#### **51.00 Γραμμάτια Πληρωτέα**

Ο λογαριασμός αυτός λειτουργεί με αντικρουζόμενες χρεωπιστώσεις δηλ. πιστώνεται με την ονομαστική αξία του πληρωτέου τίτλου της συναλλαγματικής και χρεώνεται με την αυτή αξία.

#### **51.01 Γραμμάτια Πληρωτέα σε Ξ.Α.**

Ο λογαριασμός αυτός λειτουργεί όπως ο 51.00. Τα γραμμάτια πληρωτέα σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται και για την λογιστική αντιμετώπιση των συναλλαγματικών διαφορών που προκύπτουν χρησιμοποιείται ο 44.14.

#### **51.03 Μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων πληρωτέων σε ευρώ**

Τα γραμμάτια πληρωτέα καταχωρούνται στο λογαριασμό 51 και αν και η εξόφλησή τους θα γίνει σε χρόνο μεταγενέστερο περιλαμβάνονται και μη δουλευμένοι τόκοι, οι οποίου θα πρέπει να αφαιρούνται από την ονομαστική αξία των γραμματίων.

#### **51.04 Μη δουλευμένοι τόκοι γραμμ. πληρωτέων σε Ξ.Ν.**

Λειτουργεί όπως ο λογαριασμός 51.03

#### **51.05 Μη δουλευμένοι τόκοι γραμμ. πληρωτέων εκδόσεως Ν.Π.Δ.Δ. και Δημοσίων Επιχειρήσεων**

Λειτουργεί όπως ο λογαριασμός 51.03

#### **51.90 Υποσχετικές επιστολές πληρωτέες σε ευρώ.**

Στον λογαριασμό αυτό καταχωρούνται οι πληρωτέες υποσχετικές επιστολές κατ' ανάλογη εφαρμογή της γνωματεύσεως του ΕΣΥΛ. Η λειτουργία τους είναι όμοια με τους λογαριασμούς 51.00 – 51.01.

### Παράδειγμα 1

Η εταιρία "Γ" αγόρασε εμπορεύματα αξίας 100.000 € την 1/10/05. Για τον διακανονισμό υπέγραψε συν/κη λήξεως 31/1/06.

-----	1/10/05	-----
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		100.000
20.01 Αγορές εμπορευμάτων		
20.01.00 Αγορές εμπορευμάτων εταιρ "Γ"		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡ – ΤΕΛ.		19.000
54.00 Φόρος προστιθ. Αξίας		
54.00.00 ΦΠΑ αγορών 19%		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		119.000
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού		
50.00.00 Γ. Γιαννούλης		
Αγορά εμπορεύματος		
-----	1/10/05	-----
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		119.000
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού		
50.00.00 Γ. Γιαννούλης		
65 ΤΟΚΟΙ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ		2.975
65.06 Τόκοι & έξοδα λοιπών βραχ. υποχρεωσ.		
51 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ		991,66
51.03 Μη δουλευμένοι τόκοι γρ. πληρωτέων		
51.03.00 Μη δουλευμένοι τόκοι γρ. πληρωτέων σε €		
51 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ		122.966,66
51.00 Γραμμ. πληρωτέα σε €		
51.00.00 Γραμμ. πληρωτέα σε €		
(119.000 *3 *10%) :12		
(119.000 *10%) :12		

31/1/06

65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	991,66
65.06 Τόκοι & έξοδα λοιπών βραχ. υποχρ.	
51 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ	991,66
51.03 Μη δουλευμένοι τόκοι γρ. πληρωτέων	
51.03.00 Μη δουλευμένοι τόκοι γρ. πληρωτέων σε €	

### **53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ**

Στους υπολογαριασμούς του 53 παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας οι οποίες δεν υπάγονται σε οποιαδήποτε κατηγορία Υποχρεώσεων από εκείνες που παρακολουθούνται στους λοιπούς πρωτοβάθμιους λογαριασμούς της ομάδας 5.

Ο λογαριασμός 53.00 «αποδοχές προσωπικού πληρωτέες» χρησιμοποιείται στην περίπτωση που η λογιστικοποίηση των μισθοδοτικών καταστάσεων πληρωμής του προσωπικού γίνεται συμπηφιστικά. Στην περίπτωση του λογαριασμού αυτού με χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 60 «αμοιβές και έξοδα προσωπικού», καταχωρούνται οι καθαρές πληρωτέες αποδοχές του προσωπικού, ενώ στη χρέωση του καταχωρούνται οι καταβολές προς τους δικαιούχους. Οι αποδοχές οι οποίες, μέσα σε εύλογο χρόνο δεν ζητούνται από τους δικαιούχους, μεταφέρονται στην πίστωση του λογαριασμού 53.03 «οφειλόμενες αμοιβές προσωπικού».

Ο λογαριασμός 53.01 «μερίσματα πληρωτέα» λειτουργεί ως εξής:

- α) Πιστώνεται με χρέωση του λογαριασμού 88.99 «κέρδη προς διάθεση» με τα διανεμητέα μερίσματα χρήσης.
- β) Πιστώνεται με χρέωση του λογαριασμού 53.02 «προμερίσματα πληρωτέα» με τα προμερίσματα που μένουν απλήρωτα στο τέλος της χρήσης.
- γ) Χρεώνεται με πίστωση του λογαριασμού 33.06 «προμερίσματα», για τη μεταφορά των προμερισμάτων.

- δ) Χρεώνεται με πίστωση του λογαριασμού 54.09.00 «φόρος μερισμάτων» για τη μεταφορά του παρακρατημένου φόρου μερισμάτων.
- ε) Χρεώνεται με το μέρος των μερισμάτων που προτείνεται να διατεθούν για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με πίστωση του λογαριασμού 43.02 «διαθέσιμα μερίσματα χρήσης για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου».
- στ) Χρεώνεται με τα μερίσματα που καταβάλλονται στους μετόχους από την ημερομηνία που αρχίζει η πληρωμή του μερίσματος μέχρι το τέλος της χρήσης.

Στο λογαριασμό 53.08 «δικαιούχοι αμοιβών» καταχωρούνται οι αμοιβές που οφείλονται σε ελεύθερους επαγγελματίες, σε μέλη διοικητικού συμβουλίου της οικονομικής μονάδας και σε τρίτους.

Στο λογαριασμό 53.14 «βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς εταίρους» παρακολουθούνται οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας προς εταίρους της.

Στο λογαριασμό 53.90 «επιταγές πληρωτέες» παρακολουθούνται οι μεταχρονολογημένες επιταγές που εκδίδει η οικονομική μονάδα και έχει την υποχρέωση να πληρώσει.

#### Ο λογαριασμός 53 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με κάθε πληρωμή πιστωτών.
- 2) Με κάθε μεταφορά σε άλλο λογαριασμό.
- 3) Κατά το κλείσιμο της χρήσης με το πιστωτικό του υπόλοιπο για να εξισωθεί.

#### Ο λογαριασμός 53 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με κάθε υποχρέωση που υπάγεται σε αυτόν.
- 2) Με τα καθαρά κέρδη χρήσης τα οποία πρέπει να δοθούν στους μετόχους ή εταίρους ή το φυσικό πρόσωπο
- 3) Με τις μεταχρονολογημένες πληρωτέες επιταγές και πιστώνεται ο δευτεροβάθμιος αυτού «Επιταγές πληρωτέες»
- 4) Την 1<sup>η</sup> κάθε χρόνο πιστώνεται με το ποσό που χρεώθηκε για να εξισωθεί

**Παράδειγμα 1**

Εξοφλείται η μισθοδοτική κατάσταση του Ιουνίου ονομαστικού ποσού 15.000 €. Έγιναν κρατήσεις για Ι.Κ.Α. 1.700 €, Φ.Μ.Υ. 800 €.

-----	-----
60 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	15.000
60.00 Αμοιβές έμμισθου προσωπικού	
60.00.00 Τακτικές αποδοχές	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	800
54.03 Φόροι – τέλη αμοιβών προσωπικού	
54.03.00 Φ.Μ.Υ.	
55 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	1.700
55.00 Ι.Κ.Α.	
55.00.00 Λογαριασμός τρέχουσας κίνησης	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	12.500
53.00 Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	
Μισθοδοτική κατάσταση Ιουνίου	
-----	-----

**Παράδειγμα 2**

Ύστερα από 15 ημέρες ένα μέρος των αποδοχών των υπαλλήλων μεταφέρεται, γιατί δεν προσήλθαν να πληρωθούν, ύψους 3.500 €.

-----	-----
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	3.500,00
53.00 Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	3.500,00
53.03 Οφειλόμενες αμοιβές προσωπικού	
Μεταφορά λογαριασμού -	
-----	-----



**Παράδειγμα 3**

Η Α.Ε. «Χ» στο τέλος της χρήσης εμφανίζει κέρδη και αποδίδονται οι αμοιβές του διοικητικού συμβουλίου και τα μερίσματα χρήσης ύψους αντίστοιχα 16.000 και 22.500 €.

-----		-----	
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		38.500	
88.99 Κέρδη προς διάθεση			
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			38.500
53.01 Μερίσματα πληρωτέα	22.500		
53.08 Δικαιούχοι αμοιβών	<u>16.000</u>		
Διάθεση κερδών			
-----		-----	

**Παράδειγμα 4**

Η επιχείρηση «Α» εκδίδει επιταγή στον προμηθευτή «Ψ» για εξόφληση αγοράς ύψους 1.600 €.

-----		-----	
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		1.600	
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού			
50.00.01 Προμηθευτής «Ψ»			
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			1.600
53.90 Επιταγές πληρωτέες μεταχρονολογημένες			
53.90.00 Επιταγές πληρωτέες μεταχρονολογημένες			
Ε/41475654-0 Προμηθευτής «Ψ»			
-----		-----	

**Παράδειγμα 5**

Η Α.Ε.-«Ζ» προχωρεί στην λύση και εκκαθάρισή της και πραγματοποιεί την διανομή της εταιρικής περιουσίας ύψους 146.500€.

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		100.000
40.00 Μετοχικό κεφάλαιο		
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		45.000
41.02 Τακτικό αποθεματικό	36.000,00	
41.05 Έκτακτα αποθεματικά	<u>9.000,00</u>	
42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		1.500
42.00 Υπόλοιπο κερδών εις νέο		
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		146.500
53.14 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς εταίρους		
Διανομή εταιρικής περιουσίας		

## **54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ -ΤΕΛΗ**

Στους υπολογαριασμούς του 54 παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας από φόρους και τέλη προς το Ελληνικό Δημόσιο, τους δήμους, τις κοινότητες και λοιπούς οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Ο Φ.Π.Α. είναι φόρος καταναλώσεως, αγαθών και υπηρεσιών, και βαρύνει τον τελικό καταναλωτή. Η επιβάρυνση με φόρο γίνεται σε κάθε στάδιο συναλλαγής και ο υπόχρεος πλην του τελικού καταναλωτή, αποδίδει στο δημόσιο τη διαφορά μεταξύ φόρου και εκροών (πωλήσεων) και φόρου εισροών (αγορών και λοιπών δαπανών).

Ο λογαριασμός 54 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με κάθε ποσό που πληρώνει η επιχείρηση για φόρους και τέλη.
- 2) στο τέλος της χρήσης με το πιστωτικό υπόλοιπό του, για να εξισωθεί.
- 3) την 1/1 με το χρεωστικό ποσό που μεταφέρθηκε λόγω κλεισίματος της χρήσεως.

Ο λογαριασμός 54 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με το ποσό παρακρατούμενο φόρου
- 2) με κάθε φόρο ή τέλος που εισπράττει από πωλήσεις αποθεμάτων ή υπηρεσιών
- 3) με κάθε οφειλόμενο ποσό στο τέλος της χρήσεως το οποίο δεν εισπράττει ούτε το ελάχιστο ποσό αυτό (π.χ. τέλη κυκλοφορίας μεταφορικών μέσων),
- 4) με κάθε χρεωστικό υπόλοιπο λογαριασμού που πρέπει υποχρεωτικά να μεταφερθεί κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού.

**Ανάλυση:**

ΦΠΑ	Αγορών ή κτήσεως παγίων στοιχείων	54.00.10
ΦΠΑ	Αγορών αποθεμάτων	54.00.20
ΦΠΑ	Εξόδων – Δαπανών	54.00.60
ΦΠΑ	Πωλήσεων και Λοιπών Εσόδων	54.00.70

Χρησιμοποιούμε τεταρτοβάθμιο για συντελεστή Φ.Π.Α. (εάν το υπόλοιπο είναι χρεωστικό, το μεταφέρουμε στο λογαριασμό Απόδοση – Εκκαθάριση Φ.Π.Α. του επομένου μήνα προς συμψηφισμό, χωρίς ημερολογιακή εγγραφή και ισοσκελίζεται ο λογαριασμός εκκαθάρισης του μήνα που τελείωσε.

Στους λογαριασμούς 54.00 Φόρος Κύκλου Εργασιών, 54.01 Φόρος καταναλώσεως ειδών πολυτελείας και 54.02 Χαρτόσημο Τιμολογίων Πωλήσεως, παρακολουθούνται οι φόροι και τα τέλη χαρτοσήμου που αναλογούν στις πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών.

**ΧΡΕΩΝΟΝΤΑΙ:** 1) με τα ποσά που καταβάλλονται για την απόδοση των φόρων – τελών, 2) με τα ποσά φόρων και τελών που αναλογούν στις επιστροφές και ακυρώσεις πωλήσεων, 3) με τα ποσά του φόρου κύκλου εργασιών που περιλαμβάνονται στην αξία αγοράς των προς βιομηχανοποίηση πρώτων υλών, όταν ο φόρος είναι συμψηφιστέος στο φόρο κύκλου εργασιών που πρόκειται να αποδοθεί.

**ΠΙΣΤΩΝΟΝΤΑΙ,** με τα ποσά φόρων – τελών που πρόκειται να αποδοθούν.

(Σε περίπτωση που ο φόρος κύκλου εργασιών αντικατασταθεί από το φόρο προστιθέμενης αξίας, ο λογαριασμός 54.00 θα χρησιμοποιηθεί για την παρακολούθηση του νέου αυτού φόρου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Στο λογαριασμό 54.03 Φόροι – τέλη αμοιβών προσωπικού, πιστώνονται οι φόροι και τα τέλη χαρτοσήμου και ΟΓΑ που παρακρατούνται από τις αποδοχές του προσωπικού και από τις αποζημιώσεις του λόγω απολύσεως ή εξόδου από την υπηρεσία, καθώς και τα τέλη χαρτοσήμου μισθωτών υπηρεσιών που επιβαρύνουν την οικονομική μονάδα.

Ο λογαριασμός 54.03 χρεώνεται με τα ποσά που καταβάλλονται για την εξόφληση των σχετικών υποχρεώσεων.

#### **54.03.00 Φόρος μισθωτών υπηρεσιών**

##### **54.03.02 Χαρτόσημο και ΟΓΑ μισθωτών υπηρεσιών**

Πιστώνεται με τα τέλη χαρτοσήμου και Ο.Γ.Α. που παρακρατούνται από τις αμοιβές του έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού και με τα τέλη χαρτοσήμου και Ο.Γ.Α. που βαρύνουν τον εργοδότη. Χρεώνεται με τα ποσά που αποδίδονται στο Δημόσιο.

Για τις ακαθάριστες αποδοχές εργαζόμενου (μισθοί, ημερομίσθια, υπερωρίες, επιδόματα, δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα).

Οφείλεται τέλος χαρτοσήμου 1,20%, για το ποσό των αποδοχών πριν από την αφαίρεση των φορολογικών εκπτώσεων, του ΦΜΥ και των κρατήσεων υπέρ των ασφαλιστικών ταμείων. Σε τέλος χαρτοσήμου δεν υπόκειται η εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ι.Κ.Α. και των άλλων ασφαλιστικών οργανισμών.

Σε περίπτωση που ο μισθός καταβάλλεται σε είδος, για τον υπολογισμό του τέλους χαρτοσήμου λαμβάνεται υπόψη η χρηματική αποτίμηση αυτού κατά το χρόνο κτήσεως της σε είδος παροχής, βάση της τρέχουσας τιμής χονδρικής πωλήσεως του είδους και γενικά η πραγματική αξία της παροχής. Το τέλος χαρτοσήμου αποδίδεται στο Δημόσιο μαζί με το ΦΜΥ.

Στο λογαριασμό 54.04 Φόροι – τέλη αμοιβών τρίτων, πιστώνονται 1) οι φόροι και τα τέλη χαρτοσήμου που η οικονομική μονάδα παρακρατεί για τις αμοιβές τρίτων, 2) οι φόροι και τα τέλη χαρτοσήμου που αναλογούν στις αμοιβές τρίτων, όταν δεν γίνεται παρακράτηση ή όταν γίνεται μερική παρακράτηση.

Ο λογαριασμός 54.05 Φόροι – τέλη κυκλοφορίας μεταφορικών μέσων πιστώνεται με χρέωση του 63.03 Φόροι – Τέλη κυκλοφορίας μεταφορικών μέσων.

Στο λογαριασμό 54.06 Φόροι – τέλη τιμολογίων αγοράς, πιστώνονται οι φόροι, τα τέλη χαρτοσήμου και η εισφορά υπέρ του ΟΓΑ που αναλογούν στα τιμολόγια αγοράς και χρεώνονται με τις καταβολές για την απόδοση των φόρων και των τελών της κατηγορίας αυτής καθώς και με τα ποσά που αντιστοιχούν σε επιστροφές αγορών ή κυρώσεις τιμολογίων αγοράς.

Στο λογαριασμό 54.07 Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών, πιστώνεται ο φόρος εισοδήματος και η υπέρ ΟΓΑ εισφορά, που αναλογούν στα φορολογητέα κέρδη της χρήσεως, κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού και χρεώνεται ο 88.08 Φόρος εισοδήματος και εισφορά ΟΓΑ. Ο λογαριασμός 54.07 χρεώνεται με τη μεταφορά του υπολοίπου στον 54.08.

Στο λογαριασμό 54.08 Λογαριασμός εκκαθάρισεως φόρων – τελών ετήσιας δηλώσεως φόρου εισοδήματος, συγκεντρώνονται όλοι οι λογαριασμοί που απεικονίζουν ποσά φόρων τα οποία περιλαμβάνονται στη δήλωση του φόρου εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως.

Ο λογαριασμός 54.08 χρεώνεται με τα υπόλοιπα των λογαριασμών 33.13.00 και 33.13.01-07.

Ο λογαριασμός 54.08 πιστώνεται με τα υπόλοιπα των λογαριασμών 54.07 Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών 54.09.05 χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. εισοδημάτων από οικοδομές και 54.09.06 τέλη υδρεύσεως εισοδημάτων από οικοδομές. Επίσης πιστώνεται με τον προκαταβλητέο φόρο για την επόμενη χρήση. Στο τέλος της χρήσεως το υπόλοιπο του λογαριασμού 54.08 είναι ίσο με το ποσό του καταβλητέου φόρου που προκύπτει από την οικεία δήλωση φόρου εισοδήματος. Οι καταβολές στην επόμενη χρήση, για την εξόφληση του φόρου αυτού καταχωρούνται στη χρέωση του 54.08. Εάν έχουμε χρεωστικό υπόλοιπο

που είναι ίσο με το αντίστοιχο υπόλοιπο της οικείας δηλώσεως φόρου εισοδήματος, αντιστοιχεί στο επιτρεπτό στην οικονομική μονάδα φόρο.

#### **54.09 Λοιποί φόροι – τέλη**

Ο λογαριασμός 54.09.00 «Φόροι μερισμάτων», πιστώνεται με τον φόρο που αναλογεί στα διανεμόμενα μερίσματα, αμέσως μετά την έγκριση του ισολογισμού από τη γενική συνέλευση των μετόχων, με χρέωση του 53.01 «μερίσματα πληρωτέα». Ο λογαριασμός . 54.09.00 χρεώνεται με τις καταβολές για την απόδοση του φόρου μερισμάτων .

Στους λογαριασμούς 54.09.01 «Φόρος αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου» και 54.09.02 «Χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου», καταχωρούνται τα ποσά των φόρων και τελών χαρτοσήμου που παρακρατούνται από την οικονομική μονάδα για τις αμοιβές μελών του διοικητικού της συμβουλίου. Στους λογαριασμούς 54.09.03 «Φόρος τόκων» και 54.09.04 «Χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. τόκων» καταχωρούνται τα ποσά των φόρων και τελών χαρτοσήμου που παρακρατούνται από την οικονομική μονάδα για τους τόκους που αυτή καταβάλλει σε τρίτους. Στους λογαριασμούς 54.09.05 «Χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. εισοδημάτων από οικοδομές» και 54.09.06 «Τέλη υδρεύσεως εισοδημάτων από οικοδομές», καταχωρούνται τα τέλη χαρτοσήμου και υδρεύσεως, εφόσον βαρύνουν την οικονομική μονάδα, με χρέωση των λογαριασμών 63.98.00 «Χαρτόσημο μισθωτών», και 63.98.01 «Τέλη υδρεύσεως». Στο λογαριασμό 54.09.05 καταχωρούνται και τα ποσά χαρτοσήμου που εισπράττονται από μισθωτές ακινήτων της οικονομικής μονάδας. Τα υπόλοιπα των λογαριασμών στο τέλος της χρήσεως μεταφέρονται στο λογαριασμό 54.08. Στους λογαριασμούς 54.09.07 «Φόροι ακίνητης περιουσίας» και 54.09.08 «Φόροι – Τέλη ανεγειρομένων οικοδομών», καταχωρούνται οι φόροι που αναλογούν στην ακίνητη περιουσία της οικονομικής μονάδας με χρέωση του 63.98.02 «Φόρος ακίνητης περιουσίας» καθώς και οι φόροι και τα τέλη που καταβάλλονται για την έκδοση αδειών ανεγειρομένων οικοδομών, με χρέωση των οικείων λογαριασμών της ομάδας 1 ή του λογαριασμού 63.04.01 «Φόροι και τέλη ανεγειρομένων ακινήτων».

Ακόμα, στον λογαριασμό 54.09.09 «Τέλη καθαριότητας και φωτισμού» καταχωρούνται τα ποσά που βεβαιώνονται σε βάρος της οικονομικής μονάδας για τέλη καθαριότητας και δημοτικού φωτισμού. Στον λογαριασμό 54.09.10 «Χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. δανείων», καταχωρούνται τα τέλη χαρτοσήμου και Ο.Γ.Α. που επιβαρύνουν την οικονομική μονάδα για δάνειά της, με χρέωση του 63.02 «Τέλη συναλλαγματικών, δανείων και λοιπών πράξεων». Επίσης καταχωρούνται τα τέλη χαρτοσήμου και Ο.Γ.Α. που τυχόν εισπράττονται από οφειλέτες της επιχείρησης.

Στον λογαριασμό 54.09.11 «Χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. κερδών προσωπικών εταιριών», καταχωρούνται τα τέλη χαρτοσήμου και Ο.Γ.Α. που αναλογούν στα κέρδη της χρήσεως, με χρέωση του 63.98.03 «Χαρτόσημο κερδών».

Στον λογαριασμό 54.09.12 «Φόρος αμοιβών εργολάβων», καταχωρούνται οι φόροι και τα τέλη χαρτοσήμου που παρακρατούνται από την οικονομική μονάδα για αμοιβές εργολάβων της.

Στο λογαριασμό **54.99 «Φόροι – τέλη προηγούμενων χρήσεων»** παρακολουθούνται οι φόροι και τα τέλη προηγούμενων χρήσεων που δεν έχει προηγηθεί η καταχώρησή τους σε υπολογαριασμούς του 54. Ο λογαριασμός 54.99 πιστώνεται με χρέωση των υπολογαριασμών του 82.00 «Έξοδα προηγούμενων χρήσεων».

Οι οικονομικές μονάδες παρακολουθούν: 1) Τον Φ.Π.Α. εισροών (αγορές αποθεμάτων-δαπανών), 2) τον Φ.Π.Α. εκροών (πωλήσεων αποθεμάτων-λοιπών εσόδων) και 3) τον Φ.Π.Α. ενδοκοινοτικών συναλλαγών, με τριτοβάθμιους λογαριασμούς και με τεταρτοβάθμιους λογαριασμούς κατά συντελεστή Φ.Π.Α.. Ο Φ.Π.Α. των εισροών, μετά την αφαίρεση του Φ.Π.Α. επιστροφών και εκπτώσεων αγορών, συμψηφίζεται με τον Φ.Π.Α. των εκροών, μετά την αφαίρεση του Φ.Π.Α. επιστροφών και εκπτώσεων πωλήσεων και η διαφορά αποδίδεται στο δημόσιο, σε τακτά χρονικά διαστήματα που ορίζονται από το νόμο.

Οι οικονομικές μονάδες που τηρούν Βιβλία Γ΄ Κατηγορίας στο τέλος κάθε μήνα μεταφέρονται στη Χρέωση του λογ. 54.0099 «Απόδοση-Εκκαθάριση Φ.Π.Α.» τον Φ.Π.Α. εισροών και στην Πίστωση του Φ.Π.Α. εκροών. Εάν η πίστωση του λογ. 54.00.9 είναι μεγαλύτερη από τη χρέωση, ο ΦΠΑ λέγεται χρεωστικός και η διαφορά αποδίδεται στο Δημόσιο, ενώ εάν η χρέωση είναι μεγαλύτερη από την πίστωση, ο Φ.Π.Α. λέγεται πιστωτικός και η διαφορά συμψηφίζεται στην επόμενη περίοδο.

### Παράδειγμα 1

Αγοράσαμε γραφική ύλη για το λογιστήριο με πίστωση από τον Κ, αξίας €2.000 πλέον Φ.Π.Α. 19%

-----	-----
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	2.000
20.01 Αγορές χρήσης	
20.01.01 γραφική ύλη	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	380
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.20 Φ.Π.Α. εισροών	
54.00.20.04 Φ.Π.Α. εισροών 19%	
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	2.380
50.00 Προμηθευτές εσωτερικού	
50.00.05 Κ	
Τιμ. ΔΑ Νο...	
-----	-----

### Παράδειγμα 2

Αγοράσαμε δύο καναπέδες ,αξίας €1.200 πλέον Φ.Π.Α. 19% με μετρητά

-----	-----
14 ΕΠΙΠΛΑ & ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	1.200
14.00 Έπιπλα	
14.00.00 καναπέδες	



54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	228
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.28 Φ.Π.Α. παγίων	
54.00.28.04 Φ.Π.Α. παγίων 19%	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.428
38.00 Ταμείο	
38.00.00 μετρητά	
Τιμ. ΔΑ Νο...	
-----	-----

**Παράδειγμα 3**

Για διάφορα έξοδα πληρώσαμε δαπάνες με μετρητά, αξίας €180 πλέον Φ.Π.Α. 19%

64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	180
64.98 Διάφορα έξοδα	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	34,20
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.29 Φ.Π.Α. δαπανών	
54.00.29.04 Φ.Π.Α. δαπανών 19%	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	214,20
38.00 Ταμείο	
38.00.00 μετρητά	
Τιμ. ΔΑ No...	
-----	-----

**Παράδειγμα 4**

Πωλήσαμε εμπορεύματα, ξαπλώστρες θαλάσσης αξίας €30.000 πλέον Φ.Π.Α. 19% με πίστωση, σε ξενοδοχειακή μονάδα

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	35.700
30.00 Πελάτες εσωτερικού	

30.00.00	ξενοδοχειακή μονάδα	
70	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	30.000
70.00	Πωλήσεις εσωτερικού	
70.00.06	ξαπλώστρες θαλάσσης	
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	5.700
54.00	Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.70	Φ.Π.Α. εκροών	
54.00.70.04	Φ.Π.Α. εκροών 19%	

**Παράδειγμα 5**

Επιστέψαμε εμπορεύματα αξίας €2.000 πλέον Φ.Π.Α. 19%

50	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	2.380
50.00	Προμηθευτές εσωτερικού	
20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	2.000
20.03	Επιστροφές αγορών	
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	380
54.00	Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.20	Φ.Π.Α. εισροών	
54.00.20.04	Φ.Π.Α. εισροών 19%	

πιστωτικό τιμ. Νο...

**Παράδειγμα 6**

Χορηγήσαμε έκπτωση σε πελάτες μας €300.

70	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	300
70.98	Εκπτώσεις πωλήσεων	
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	57
54.00	Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.70	Φ.Π.Α. εκροών	

54.00.70.04 Φ.Π.Α. εκρών 19%	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	357
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.00 Α	
30.00.01 Β	
πιστωτικό τιμ. Νο...	

**Παράδειγμα 7**

Στο τέλος του έτους τα μεταφέρουμε στον 54.00.99 Εκκαθάριση-απόδοση Φ.Π.Α.

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	262,20
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.99 εκκαθάριση-απόδοση Φ.Π.Α.	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	262,20
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.28 Φ.Π.Α. παγίων	228
54.00.29 Φ.Π.Α.δαπανών	34,20

μεταφορά λογαριασμών

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	5.643
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.70 Φ.Π.Α. εκρών	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	5.643
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.99 εκκαθάριση-απόδοση Φ.Π.Α.	

μεταφορά λογαριασμών

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	5.380,80
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας	
54.00.99 εκκαθάριση-απόδοση Φ.Π.Α.	

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

5.380,80

38.00 Ταμείο

38.00.00 μετρητά

απόδοση Φ.Π.Α.

**55. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ**

Στον λογαριασμό 55 και τους υπολογαριασμούς του παρακολουθούνται οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχειρήσεως προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς από εισφορές εργοδότη και εργαζομένων δηλαδή, οι υποχρεώσεις που είναι εξοφλητέες μέσα στη διανυόμενη και την επόμενη χρήση. Στις περιπτώσεις που κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού η επιχείρηση έχει υποχρεώσεις προς ασφαλιστικούς οργανισμούς που όφειλε να έχει εξοφλήσει πρέπει να υπολογίζονται τα πρόσθετα τέλη, πρόστιμα μέχρι και εκείνη την ημερομηνία. Τα πρόστιμα και πρόσθετα τέλη επαυξάνουν το πιστωτικό υπόλοιπο του παρόντος λογαριασμού με χρέωση του λογαριασμού 81.00.01 Προσαυξήσεις εισφορών ασφαλιστικών ταμείων, εφόσον αφορούν τη χρήση. Στην αντίθετη περίπτωση χρησιμοποιείται ο λογαριασμός 82.00.01 προσαυξήσεις εισφορών ασφαλιστικών ταμείων. Τέλος τα πιστωτικά υπόλοιπα όλων των υπολογαριασμών του 55 εμφανίζουν τις εξοφλητέες οφειλές, μέσα στην επόμενη χρήση της επιχειρήσεως προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και εμφανίζονται στον ισολογισμό στην κατηγορία του βραχυπρόθεσμου παθητικού.

Ο λογαριασμός 55 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με ότι ποσό έχει πιστωθεί, το οποίο κατά την διάρκεια του έτους αντιπροσωπεύει μόνο τις κρατήσεις των εργαζομένων και το οποίο πληρώσαμε στην Τράπεζα

2) Με το ποσό κάθε πληρωμής για αγορά ενσήμων το οποίο λόγω λήξεως της χρήσεως περιλαμβάνει τις κρατήσεις από τους εργαζομένους, τις εισφορές του εργοδότη.

3) Με το πιστωτικό του υπόλοιπο την 31/12 για να εξισωθεί.

Ο λογαριασμός 55 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με τις κρατήσεις των εργαζομένων.

2) Κατά το κλείσιμο της χρήσεως, με τις εισφορές του εργοδότη, ώστε το πιστωτικό του υπόλοιπο να αντιπροσωπεύει ολόκληρο το ποσό των οφειλόμενων εισφορών προς τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς.

### **55.00 Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων**

Σ' αυτόν τον λογαριασμό παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς το Ι.Κ.Α. Η λειτουργία του λογαριασμού έχει ως εξής:

1) Στο τέλος κάθε μισθοδοτικής περιόδου με το συνολικό ύψος των εισφορών εργοδότη και εργαζομένων που αναλογούν στις αποδοχές της περιόδου αυτής. Πιστώνονται οι υπολογαριασμοί 55.00 και χρεώνονται με τις καταβολές που γίνονται προς το Ι.Κ.Α.

2) Σε περίπτωση διακανονισμού καθυστερούμενων προς το ΙΚΑ υποχρεώσεων με δόσεις όπου οι σχετικές οφειλές μεταφέρονται στον υπολογαριασμό 55.00.01 λογαριασμός δόσεων καθυστερούμενων κρατήσεων και εισφορών.

3) Σε περίπτωση βεβαιώσεως οφειλών προς το ΙΚΑ, πέραν εκείνων που εμφανίζονται στους οικείου υπολογαριασμούς του 55.00.

### **55.02 Επικουρικά Ταμεία**

Στους δύο παραπάνω λογαριασμούς παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς. Η λειτουργία των λογαριασμών είναι όμοια με τη λειτουργία του λογαριασμού 55.

### **55.90 Κρατήσεις κ' Εισφορές καθυστερούμενες τρέχουσας χρήσεως.**

Ο λογαριασμός αυτός δημιουργείται από την ίδια την επιχείρηση με σκοπό να παρακολουθεί τις υποχρεώσεις της προς ασφαλιστικούς οργανισμούς της τρέχουσας χρήσης που περιήλθαν σε καθυστέρηση.

**55.99 Κρατήσεις κ' εισφορές καθυστερούμενες προηγούμενων χρήσεων.**

Σ' αυτόν τον λογαριασμό παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς ασφαλιστικούς οργανισμούς, όταν οι υποχρεώσεις αυτές αφορούν την προηγούμενη χρήση και καθυστερεί η πληρωμή τους

**Παράδειγμα 1**

Η εταιρία 'Κ' πλήρωσε το ΙΚΑ μαρτίου με επιταγή της τράπεζας ALPHA BANK το ποσό των 450.000€. (ΙΚΑ βαρέα= 500€ - ΙΚΑ μικτά= 4000€)

-----  
55 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

55.00 Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων 4500

55.00.00 Λογ/μος τρέχουσας κινήσεως (μικτά)4000

55.00.01 Λογ/μος τρέχουσας κινήσεως (βαρέα)500

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.03 Καταθέσεις όψεως 4500

38.03.00 ALPHA BANK

Πληρωμή ΙΚΑ  
-----

**Παράδειγμα 2**

Η εταιρία 'Κ' επίσης πλήρωσε το ΤΕΑΥΕΚ του μαρτίου με μετρητά στην Εθνική τράπεζα. Το ποσό ανερχόταν σε 600€ .

-----  
55 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

600

55.02 Επικουρικά ταμεία

55.02.00 ΤΕΑΥΕΚ

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	600
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
Πληρωμή ΤΕΑΥΕΚ	

**Παράδειγμα 3**

Τέλος, η εταιρία 'Κ' είχε καθυστερήσει να πληρώσει το ΤΕΑΥΕΚ Απριλίου 5 εργαζομένων, το οποίο ανερχόταν σε 350€. Στις 10 Ιουνίου ξεχρεώνει την υποχρέωση της με μετρητά.

55 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	350
55.99 Κρατήσεις και εισφορές καθυστερούμενων προηγ. χρήσεων	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	350
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
Πληρωμή καθυστερούμενου ΤΕΑΥΕΚ	

**56 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ**

Όπως οι μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού, έτσι και οι μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού εξυπηρετούν το σκοπό της αναμόρφωσης των λογαριασμών του ισολογισμού στο πραγματικό μέγεθος τους κατά την ημερομηνία λήξης της χρήσης. Στους μεταβατικούς λογαριασμούς παθητικού καταχωρούνται τα έσοδα της επόμενης χρήσης που προεισπράττονται και τα πληρωτέα έξοδα της κλειόμενης χρήσης, που πραγματοποιούνται δηλαδή μέσα στη χρήση, δεν πληρώνονται όμως μέσα σ' αυτή, ούτε είναι δυνατή η πίστωσή τους σε προσωπικούς λογαριασμούς, επειδή δεν είναι απαιτητά κατά το τέλος της χρήσης.

Στο λογαριασμό 56.00 «έσοδα επόμενων χρήσεων», σε περίπτωση που δεν καταχωρούνται απ' ευθείας σ' αυτόν, μεταφέρονται από τους οικείους λογαριασμούς εσόδων της ομάδας 7 όσα από αυτά δεν αφορούν την κλειόμενη, αλλά την επόμενη ή τις επόμενες χρήσεις.

Στο λογαριασμό 56.01 «έξοδα χρήσης δουλευμένα (πληρωτέα ), καταχωρούνται, με αντίστοιχη χρέωση των οικείων λογαριασμών εξόδων της ομάδας 6, τα έξοδα που ανήκουν στην κλειόμενη χρήση, αλλά δεν πληρώνονται μέσα σ' αυτή, και τα οποία, σύμφωνα π.χ. με τις σχετικές συμβάσεις, δεν είναι στο τέλος της χρήσης απαιτητά από τους δικαιούχους και για το λόγο αυτό δεν κρίνεται ορθό ή σκόπιμο να φέρονται σε πίστωση των οικείων λογαριασμών υποχρεώσεων.

Στο λογαριασμό 56.02 «αγορές υπό τακτοποίηση» παρακολουθούνται οι υπό τακτοποίηση αγοράς αγορές αγαθών σε περίπτωση που το τιμολόγιο ή τα λοιπά δικαιολογητικά αγοράς δεν περιέρχονται στην οικονομική μονάδα κατά την παραλαβή των αγαθών.

Στο λογαριασμό 56.03 «εκπτώσεις επί πωλήσεων χρήσης από διακανονισμό» καταχωρούνται με αντίστοιχη χρέωση των οικείων υπολογαριασμών των 70-73, οι εκπτώσεις επί πωλήσεων που δικαιούνται οι πελάτες της οικονομικής μονάδας, για τις οποίες, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, δεν είναι γνωστό το ακριβές τους ύψος και από το λόγο αυτό δεν είναι δυνατή ή δεν κρίνεται σκόπιμη η πίστωση των λογαριασμών των πελατών. Οι εκπτώσεις αυτές, όταν κατά την επόμενη χρήση οριστικοποιούνται, μεταφέρονται από τον 56.03 στους οικείους προσωπικούς λογαριασμούς των δικαιούχων πελατών.

**Ο λογαριασμός 56 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ :**

- 1) Με τις πληρωμές που γίνονται κατά τη νέα χρήση.
- 2) Με το πιστωτικό του υπόλοιπο

**Ο λογαριασμός 56 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με τα οφειλόμενα έξοδα για Ηλεκτρικό, Τηλεφωνήματα, Τόκους δανείων, ύδρευση, κλπ που βαρύνουν την κλειόμενη χρήση.
- 2) Με τα έσοδα της επόμενης χρήσης που προεισπράττονται.



3) Την 1<sup>η</sup> κάθε έτους με ότι ποσό χρεώθηκε για να εξισωθεί.

### Παράδειγμα 1

Η επιχείρηση «Χ» εισέπραξε ενοίκιο διμήνου Δεκεμβρίου – Ιανουαρίου 3.000€ από τον ενοικιαστή Γεωργίου, πλέον χαρτόσημο 3,6% με απόδειξη ενοικίου Νο 2.

-----	-----
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	3.108
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
75 ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΣΧΟΛΙΩΝ	3.000
75.05 Ενοίκια κτιρίων	
75.05.00 Ενοίκιο κτιρίου Πανεπιστημίου 38	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	108
54.09 Λοιποί φόροι και τέλη	
54.09.05 Χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. εισοδημάτων από οικοδομές	

Είσπραξη ενοικίου κτιρίου Πανεπιστημίου 38, απόδειξη Νο 2.

-----

Στο τέλος της χρήσης γίνεται τακτοποίηση εσόδων

-----	-----
75 ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΣΧΟΛΙΩΝ	1.500
75.05 Ενοίκια κτιρίων	
75.05.00 Ενοίκιο κτιρίου Πανεπιστημίου 38	
56 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.500
56.00 Έσοδα επόμενων χρήσεων	
56.00.00 Ενοίκια κτιρίων	

-----

Τακτοποίηση εσόδων

**Παράδειγμα 2**

Η επιχείρηση «Χ» αγόρασε ηλεκτρονικά είδη – DVD τα οποία ήρθαν στην κατοχή της χωρίς όμως τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	2
20.00 Ηλεκτρονικά είδη	
20.00.00 DVD	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	1
54.00 Φ.Π.Α.	
54.00.20.19 Φ.Π.Α. εισροών 19%	
56 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3
56.02 Αγορές υπό τακτοποίηση (Ενδεικτικά στοιχεία της επιχείρησης)	

**Παράδειγμα 3**

Έχει γίνει συμφωνία μεταξύ της επιχείρησης «Χ» και του πελάτη της «Α» να δίνονται εκπτώσεις στο τέλος της χρήσης αξίας 3.000 €, πλέον Φ.Π.Α. 19%.

70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	3.000
70.98 Εκπτώσεις πωλήσεων	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	570
54.00 Φ.Π.Α.	
54.00.70.19 Φ.Π.Α. εκροών 19%	
56 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	3.570
56.03 Εκπτώσεις επί πωλήσεων υπό διακανονισμό Εκπτώσεις επί των πωλήσεων	

**Παράδειγμα 4**

Ήρθε το τιμολόγιο της Δ.Ε.Η. πληρωτέο μέχρι 20/1. Αφορά κατανάλωση 3/10 – 30/12. Αξία ρεύματος 1.500€ πλέον Φ.Π.Α. 19%.

-----	20/01	-----
62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ		1.500
62.98 Λοιπές παροχές τρίτων		
62.98.00 Φωτισμός		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ		285
54.00 Φ.Π.Α.		
54.00.62.19 Φ.Π.Α. δαπανών 19%		
56 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		1.785
56.01 Έξοδα χρήσης δουλεμένα		
Τιμολόγιο Δ.Ε.Η. Νο 34586		
-----		-----

# 6 ΕΚΤΗ ΟΜΑΔΑ

## ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ

### ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

60 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

61 Αμοιβές και έξοδα τρίτων

62 Παροχές τρίτων

63 Φόροι - Τέλη

64 Διάφορα έξοδα

65 Τόκοι και συναφή έξοδα

66 Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος

67 .....

68 Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως

69 Οργανικά έξοδα κατ' είδος υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων

## ΟΜΑΔΑ 6. ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΤ'ΕΙΔΟΣ

Στην Ομάδα 6 παρακολουθούνται τα κατ' είδος έξοδα που αναφέρονται στην ομαλή εκμετάλλευση της χρήσεως (οργανικά), καθώς και οι ετήσιες επιβαρύνσεις για τη διενέργεια αποσβέσεων και προβλέψεων που ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος.

Στα οργανικά έξοδα δεν περιλαμβάνονται:

- α) τα ποσά που αφορούν επενδύσεις ή τοποθετήσεις (καταχωρούνται στις ομ. 1 και 3)
- β) τα ποσά που αφορούν ζημιές και έκτακτα έξοδα (παρακολουθούνται στον λογ. 81..)
- γ) τα ποσά που αφορούν ζημιές και έξοδα προηγούμενων χρήσεων (παρακολουθούνται στον λογ. 82...)
- δ) τα ποσά προβλέψεων που δεν αφορούν άμεσα την εκμετάλλευση (παρακολουθούνται στον λογ. 83...)
- ε) τα ποσά που αφορούν φόρο εισοδήματος επί των αδιανέμητων κερδών χρήσης (καταχωρούνται στη Χ του λογ. 88.08...)
- στ) τα υπολογιστικά ή τεκμαρτά έξοδα, όπως τόκοι ιδίων κεφαλαίων, αμοιβή επιχειρηματία στις Προσωπικές εταιρείες και Ατομικές επιχειρήσεις, τα οποία δεν συνδέονται με την εκμετάλλευση και δεν λογιστικοποιούνται.

Αν είναι γνωστός ο χαρακτήρας ή ο προσδιορισμός των εξόδων καταχωρούνται προσωρινά στη χρέωση των λογαριασμών της ομάδας 6 και στο τέλος της χρήσης ή της περιόδου καταχωρούνται στη χρέωση των λογαριασμών που ανήκουν πραγματικά, με πίστωση λογαριασμού εξόδου.

Τα έξοδα που αφορούν ιδιοκατασκευές ή βελτιώσεις παγίων στοιχείων που το κόστος τους προσδιορίζεται από λογαριασμούς της ομάδας 9 ή εξωλογιστικά μεταφέρονται στην πίστωση του λογαριασμού 78 με χρέωση των λογαριασμών της ομάδας 1.

Όταν δημιουργούνται έξοδα μέσα στη χρήση για τα οποία έχουν γίνει προβλέψεις, γίνονται ταμιακές εγγραφές των εξόδων και επί πλέον οι διορθωτικές εγγραφές με πίστωση του 78.05 και χρέωση του λογαριασμού 44. Αν τα έξοδα αφορούν προηγούμενες χρήσεις, τότε χρεώνεται ο 82.00 με πίστωση του 38.00 και η διορθωτική εγγραφή γίνεται με χρέωση του 44 και πίστωση του 84.91.

Όταν γίνεται περιοδική κατανομή των εξόδων μέσα στη χρήση τότε τα έξοδα καταχωρούνται απ' ευθείας στους οικείους λογαριασμούς ή καταχωρούνται στους ενδιάμεσους λογαριασμούς 60.99, 61.99, 62.99, 63.99, 64.99, 65.99, 66.99, 68.99) με αντίστοιχη χρεωπίστωση των υπολογαριασμών του 58.

Στο τέλος της χρήσης οι λογαριασμοί των εξόδων, μετά τη χρονική τακτοποίησή τους, κλείνουν με μεταφορά τους στη χρέωση του λογαριασμού 80.00 Γεν. Εκμετάλλευση. Σε περίπτωση που τα έξοδα αφορούν επόμενες χρήσεις ή δεν περιλαμβάνουν ποσά δουλευμένων εξόδων, επειδή θα πληρωθούν κατά τις επόμενες χρήσεις, γίνονται εγγραφές τακτοποιήσεως με μεταβατικούς λογαριασμούς Ενεργητικού και 56 πριν τη μεταφορά τους στον 80.00 Γενική Εκμετάλλευση, έτσι ώστε τα υπόλοιπα αυτά να απεικονίζουν το ακριβές ύψος όλων των δουλευμένων εξόδων εκμεταλλεύσεως της χρήσεως που κλείνει.

## **60 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**

Στο λογαριασμό 60 καταχωρούνται όλα τα έξοδα της οικονομικής μονάδας που προκύπτουν από την απασχόληση προσωπικού της, το οποίο συνδέεται με αυτή με σύμβαση μισθώσεως εργασίας.

Ο λογαριασμός 60 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τις ακαθάριστες αποδοχές του έμμισθου προσωπικού λογ. 60.00.00.
- 2) με τις ακαθάριστες αποδοχές του ημερομισθίου προσωπικού 60.01.00.
- 3) με τις παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού 60.02.00.

- 4) με τις επιβαρύνσεις της επιχείρησης για το έμμισθο προσωπικό 60.03.00.
- 5) με τις επιβαρύνσεις της επιχείρησης για το ημερομίσθιο προσωπικό 60.04.00.
- 6) με την αποζημίωση του προσωπικού το οποίο φεύγει από την υπηρεσία (συνταξιοδότηση) 60.05.00 ή εξόδου από την Υπηρεσία Έμμισθου Προσωπικού.

Ο λογαριασμός 60 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) κατά το κλείσιμο της χρήσεως με το Χρεωστικό του Υπόλοιπο.
- 2) με τις πληρωμές των χρεώσεων.
- 3) εάν η καταχώρηση της μισθοδοσίας γίνει με πίστωση στο Ημερολόγιο Διαφόρων Πράξεων, Χρεώνουμε τον 60. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ και Πιστώνουμε α) τον 55. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ με τις κρατήσεις για ασφάλιστρα, β) τον 54. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ με τις κρατήσεις χαρτοσήμου και φόρου, γ) τον 53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ με τις καθαρές αποδοχές που πρέπει να πάρει στα χέρια του ο εργαζόμενος.

Στον λογαριασμό 60 «ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ», καταχωρούνται και οι αποδοχές που καταβάλλονται σε Διευθυντές, Γενικούς Διευθυντές και μέλη Διοικητικού Συμβουλίου Α.Ε., για υπηρεσίες που παρέχουν στην επιχείρηση. Με βάση σύμβαση μισθώσεως εργασίας, όπως για το λοιπό έμμισθο προσωπικό. Το προσωπικό πρέπει να είναι ασφαλισμένο στο Ι.Κ.Α. για να αναγνωριστούν οι αμοιβές ότι προέρχονται από μισθωτές υπηρεσίες.

Στους λογαριασμούς 60.00 «Αμοιβές έμμισθου προσωπικού» και 60.01 «Αμοιβές ημερομίσθιου προσωπικού», καταχωρούνται οι κάθε είδους αμοιβές του έμμισθου και ημερομίσθιου προσωπικού, αντίστοιχα. Οι λογαριασμοί αυτοί στην περίπτωση που η μισθοδοτική κατάσταση λογιστικοποιείται με συμψηφιστική εγγραφή, χρεώνονται, με βάση μισθοδοτικές καταστάσεις ή ατομικές εκκαθαρίσεις, με τις ονομαστικές (μικτές) αποδοχές του προσωπικού, με πίστωση. 1) των λογαριασμών 33.00, 33.01 και 33.02, με τα ποσά που ενδεχόμενα παρακρατούνται για την εξόφληση προκαταβολών, χρηματικών διευκολύνσεων και δανείων, 2) των λογαριασμών 54 και 55 και των υπολογαριασμών τους, με τα ποσά που παρακρατούνται από τις αποδοχές του

προσωπικού για φόρους, χαρτόσημο και εισφορές υπέρ των ασφαλιστικών οργανισμών, 3) του λογαριασμού 53.00 με τα καθαρά ποσά που καταβάλλονται στο προσωπικό με χρέωση του λογ. αυτού. Σε περίπτωση που η μισθοδοτική κατάσταση λογιστικοποιείται ταμιακά, δεν χρησιμοποιείται ο λογαριασμός 53.00.

Στο λογαριασμό 60.00 καταχωρούνται και οι αποδοχές που καταβάλλονται σε διευθυντές, γενικούς διευθυντές και μέλη του διοικητικού συμβουλίου Ανωνύμων Εταιρειών, για υπηρεσίες που παρέχουν στην οικονομική μονάδα με βάση σύμβαση μισθώσεως εργασίας, όπως για το λοιπό έμμισθο προσωπικό. Σε περίπτωση που η οικονομική μονάδα αδυνατεί ή δε θέλει να παρακολουθεί χωριστά τα οικογενειακά επιδόματα και τις αμοιβές μαθητευομένων σε προαιρετικούς λογαριασμούς μπορεί να παρακολουθεί τις κατηγορίες αυτές, μαζί με τις τακτικές αποδοχές, στους λογαριασμούς 60.00.00 και 60.01.00.

Στο λογαριασμό 60.02 «Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού» καταχωρούνται τα ποσά που αντιπροσωπεύουν, εκτός από τις αμοιβές και εργοδοτικές εισφορές, λοιπές παροχές και έξοδα που πραγματοποιούνται για το προσωπικό της οικονομικής μονάδας. Στις περιπτώσεις εκείνες που η οικονομική μονάδα κρίνει σκόπιμο να παρακολουθεί τα διάφορα είδη που προορίζονται για το προσωπικό της (π.χ. είδη ενδύσεως ή φάρμακα, έξοδα κυλικείου, έξοδα ψυχαγωγίας, έξοδα στέγαση) σε λογαριασμό αποθεμάτων κατά την αγορά των ειδών αυτών χρεώνονται οι οικείοι υπολογαριασμοί του 25. ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ.

Στους λογαριασμούς 60.03 «Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού» και 60.04 «Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις ημερομισθίου προσωπικού», καταχωρούνται τα ποσά των εργατικών εισφορών και λοιπών επιβαρύνσεων (χαρτόσημο, φόρος στο έμμισθο και ημερομίσθιο προσωπικό της οικονομικής μονάδας, με αντίστοιχη πίστωση των υπολογαριασμών του 54 και 55. Τα ποσά προστίμων και προσαυξήσεων που ενδεχόμενα επιβάλλονται στις εισφορές, π.χ. λόγω καθυστερημένης καταβολής τους, καταχωρούνται, αν αφορούν τη χρήση στο λογαριασμό 81.00 Έκτακτα και ανόργανα έξοδα, αν



όμως αφορούν προηγούμενες χρήσεις, έστω και αν βεβαιώνονται μέσα στη χρήση, στο λογ. 82.00 Έξοδα προηγούμενων χρήσεων.

Στο λογαριασμό 60.05 «Αποζημιώσεις απολύσεως ή εξόδου από την υπηρεσία», καταχωρούνται οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται από την οικονομική μονάδα στο προσωπικό που αποχωρεί από την υπηρεσία, είτε λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, είτε λόγω συμπληρώσεως του χρόνου συνταξιοδοτήσεως ανεξάρτητα από το αν έχει προηγηθεί ο σχηματισμός σχετικής προβλέψεως.

#### Παράδειγμα 1

Η μισθοδοτική κατάσταση του βοηθού λογιστή για το μήνα Ιούνιο, είναι:

Μισθός 1000 €

ΦΜΥ	30€
Χαρτόσημο	5€
ΙΚΑ TEAM	<u>140 €</u>
Σύνολο Κρατήσεων	175€
Εργοδοτικές εισφορές:	
ΚΑ TEAM	240€
Χαρτόσημο	5€
Σύνολο εισφορών	<u>245€</u>
Πληρωτέο ποσό	825€

60. ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1.000
60.00 Αμοιβές έμμισθου προσωπικού	
60.00.00 Τακτικές αποδοχές	
54. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	35
54.03 Φόροι-τέλη αμοιβών προσωπικού	
54.03.00 φόρος μισθωτών υπηρεσιών	
54.03.02 χαρτόσημο ΟΓΑ μισθωτών υπηρεσιών	
55. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	140
55.00 Ίδρυμα κοινωνικών ασφαλίσεων (ΙΚΑ)	

53. ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	825
53.00 Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες μισθοδοτική κατάσταση μηνός Ιουνίου	
-----	
60. ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	245
60.03 Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού	
60.03.04 χαρτόσημο μισθοδοσίας	
54. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	5
54.03 Φόροι-τέλη αμοιβών προσωπικού	
54.03.02 χαρτόσημο ΟΓΑ μισθωτών υπηρεσιών	
55. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	240
55.00 Ίδρυμα κοινωνικών ασφαλίσεων (ΙΚΑ) εισφορές μισθοδοτικής κατάστασης μηνός Ιουνίου	

### **61 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**

Στο λογαριασμό 61 καταχωρούνται οι δαπάνες που κάνει η οικονομική μονάδα για εργασίες τρίτων, οι οποίοι δεν έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας με αυτή (συνήθως ελεύθεροι επαγγελματίες).

Ο λογαριασμός 61 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τις αμοιβές που θεωρούνται ως εργασίες τρίτων από τη φορολογική νομοθεσία.
- 2) με τις αμοιβές που δεν συνδέονται με την επιχείρηση με σχέση εξαρτημένης εργασίας.
- 3) με τα ποσά που καταβάλλονται σε τρίτους κάθε χρόνο για την παραχώρηση χρήσεως σημάτων, μεθόδων παραγωγής ή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και δεν θεωρούνται ότι καταβάλλονται για χρήση δικαιωμάτων και προνομίων, ώστε να υπάγονται στον λογαριασμό 61.

Ο λογαριασμός 61 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:

1) με το χρεωστικό υπόλοιπο στο τέλος της χρήσεως.

Οι αμοιβές τρίτων που δεν περιλαμβάνονται στους υπολογαριασμούς 61.00 «Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος» (π.χ. δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, τεχνικοί λογιστές), 61.01 «Αμοιβές και έξοδα μη ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος» (π.χ. μέλη διοικητικού συμβουλίου, εταιρίες μελετών τεχνικών έργων) 61.02 «Λοιπές προμήθειες τρίτων» (προμήθειες-μεσιτικά για αγορές, πωλήσεις, εισπράξεις τιμολογίων) και 61.03 «Επεξεργασίες από τρίτους» (έπεξεργασίες, facsim και μηχανογραφικές επεξεργασίες, service), καταχωρούνται στο λογαριασμό 61.98 «Λοιπές αμοιβές τρίτων». Στο λογαριασμό 61.98 καταχωρούνται και τα ποσά που λογίζονται ή καταβάλλονται σε τρίτους κάθε χρόνο για την παραχώρηση της χρήσεως, π.χ. σημάτων, μεθόδων παραγωγής ή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Αν τα ποσά αυτά προκαταβάλλονται για τη χρήση δικαιωμάτων και προνομίων για περισσότερα χρόνια, χρεώνονται οι οικείοι υπολογαριασμοί του 16. ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ.

### Παράδειγμα 1

Η επιχείρηση 'Κ' ΑΕ καταβάλει στις 30/6/05 στον ελεύθερο επαγγελματία λογιστή 900€ πλέον ΦΠΑ 19%, η οποία υπόκειται σε παρακράτηση φόρου ελευθέρων επαγγελματιών 10%.

-----	30/06/05	-----
61 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ		900
61.00 Αμοιβές κ έξοδα ελεύθερων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση Φόρου εισοδήματος		
61.00.06 Αμοιβές και έξοδα λογιστών		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ –ΤΕΛΗ		171
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας		
54.00.29 ΦΠΑ εξόδων 19%		

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	981
53.08 Δικαιούχοι αμοιβών	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	90
54.04 Φόρος-τέλη αμοιβών τρίτων	
54.04.00 Φόρος-αμοιβών ελευθέρων επαγγελματιών	
Απόδειξη παροχής υπηρεσιών	
-----	-----

**Παράδειγμα 2**

Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας Ω καταβάλεται αμοιβή ονομαστικού ποσού 10.000€.

61 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	10.000
61.01 Αμοιβές και έξοδα μη ελευθέρων Επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος	
61.01.00 Αμοιβές συνεδριάσεων μελών διοικητικού συμβουλίου	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ –ΤΕΛΗ	3620
54.09 Λοιποί φόροι και τέλη	
54.09.01 Φόρος αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου	3500
54.09.02 Χαρτόσημο και ΟΓΑ αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου	120
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	6380
53.08 Δικαιούχοι αμοιβών	
Καταβολή αμοιβής	
-----	-----

**Παράδειγμα 3**

Ο εργοδότης Α' εκδίδει τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών προς την επιχείρησή 'Ω' Α.Ε., αξίας 10.000€ πλέον ΦΠΑ 19%

61 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	10.000	
61.98 Λοιπές Αμοιβές Τρίτων		
61.98.90 Αμοιβές Τρίτων Για Δανειζόμενο Προσωπικό		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ –ΤΕΛΗ	1.900	
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας		
54.00.29 ΦΠΑ εξόδων 19%		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		11.900
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
Τιμ. Παροχής υπηρεσιών Νο...		

## 62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ

Στο λογαριασμό 62 καταχωρούνται 1) τα αντίτιμα των παροχής κοινής ωφέλειας (ηλεκτρικό ρεύμα παραγωγής, φωταέριο-ύδρευση-τηλεπικοινωνίες παραγωγικής διαδικασίας), 2) τα ενοίκια μισθώσεως παγίων στοιχείων, εκτός από εκείνα που αφορούν στέγαση προσωπικού, τα οποία καταχωρούνται στον λογαριασμό 60.02.01 Έξοδα στεγασίας, 3) τα κάθε μορφής ασφάλιστρα εκτός από εκείνα που αφορούν ασφάλειες προσωπικού, τα οποία καταχωρούνται στον λογαριασμό 60.02.06 Ασφάλιστρα προσωπικού, και εκείνα που αφορούν ασφάλειες μεταφοράς των αγοραζόμενων ειδών, τα οποία καταχωρούνται στον 32. ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ή σε λογαριασμούς αποθεμάτων ή των παγίων στοιχείων, 4) τα κάθε είδους αποθήκευτρα, 5) οι επισκευές και συντηρήσεις πάγιων και λοιπών στοιχείων του ενεργητικού που γίνονται από τρίτους, 6) οι κάθε είδους παροχές τρίτων, 7) τα ενοίκια της χρονομεριστικής μισθώσεως (Leasing) 62.04.01 Ενοίκια κτιρίων-τεχνικών έργων, μέσα στη χρήση και 36.00.10 για επόμενες χρήσεις.

Ο λογαριασμός 62 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με το αντίτιμο παροχών κοινής ωφέλειας.
- 2) με τα ενοίκια μισθώσεως πάγιων στοιχείων τα οποία δεν αφορούν στέγαση προσωπικού.
- 3) με τα κάθε μορφής ασφάλιστρα τα οποία δεν αφορούν το προσωπικό.
- 4) με τα αποθήκευτρα.
- 5) με το κόστος επισκευής και συντηρήσεως πάγιων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού που γίνεται από τρίτους.

Ο λογαριασμός 62 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

με το χρεωστικό του υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου.

### Παράδειγμα 1

Η επιχείρηση «Ζ» πλήρωσε ασφάλιστρα εξαμήνου πυρός 1.200 €, μεταφορικών μέσων 2.000€, κλοπής 1.500 €.

62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	4.700
62.05 Ασφάλιστρα	
62.05.00 Πυρός	1.200
62.05.01 Μεταφορικών μέσων	2.000
62.05.90 Κλοπής	<u>1.500</u>
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	4.700
38.00 Ταμείο	
38.00.00 Μετρητά	
Πληρωμή ασφαλίσεων εξαμήνου	

### Παράδειγμα 2

Η επιχείρηση αντικατέστησε τα φθαρμένα ελαστικά του φορτηγού της ΥΚΙ 8564 αντί 700 € πλέον Φ.Π.Α. 19%.

62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	700	
62.07 Επίσκευές και συντηρήσεις		
62.07.03 Μεταφορικών μέσων		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	133	
54.00 Φ.Π.Α.		
54.00.62.19 Φ.Π.Α. δαπανών 19%		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		833
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
Αντικατάσταση ελαστικών φορτηγού ΥΚΙ 8564		

**Παράδειγμα 3**

Η επιχείρηση εξόφληση τον λογαριασμό ύδρευσης αξίας 113 με ανάλυση: Νερό 65 €, Συντήρηση δικτύων και αποχέτευσης 17 €, ειδικό τέλος 25 € και Φ.Π.Α. 6€.

62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	107	
62.98 Λοιπές παροχές τρίτων		
62.98.00 Ύδρευση		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	6	
54.00 Φ.Π.Α.		
54.00.62.19 Φ.Π.Α. δαπανών 19%		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		113
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
Εξόφληση λογαριασμού ύδρευσης		

**63 ΦΟΡΟΙ – ΤΕΛΗ**

Στο λογαριασμό 63 καταχωρούνται όλοι οι φόροι και τα τέλη που βαρύνουν την οικονομική μονάδα. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι: φόροι εισοδήματος μη συμψηφιζόμενος, Εισφορά Ο.Γ.Α. φόρου εισοδήματος, τέλη συναλλαγματικών, δανείων και λοιπών πράξεων, Φόροι-τέλη κυκλοφορίας μεταφορικών μέσων, Δημοτικοί φόροι-τέλη, Φόροι-τέλη προβλεπόμενα από διεθνείς οργανισμούς, Λοιποί φόροι-τέλη, Διάφοροι φόροι-τέλη.

Στους υπολογαριασμούς του 63 δεν καταχωρούνται:

- ο φόρος εισοδήματος, ο οποίος, σαν αφαιρετικό στοιχείο των ετήσιων κερδών, καταχωρείται στον λογαριασμό 88.08 Φόρος εισοδήματος και εισφορά Ο.Γ.Α., εκτός αν πρόκειται για ποσά παρακρατημένου και μη συμψηφιζόμενου φόρου εισοδήματος, τα οποία καταχωρούνται στον λογαριασμό 63.00 Φόρος εισοδήματος μη συμψηφιζόμενος.
- οι φόροι προηγούμενων χρήσεων, οι οποίοι καταχωρούνται στον λογαριασμό 82.00 Έξοδα προηγούμενων χρήσεων.
- οι φορολογικές ποινές και τα πρόστιμα, που καταχωρούνται στον λογαριασμό 81.00.00 Φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις.
- το χαρτόσημο μισθοδοσίας, που καταχωρούνται στον λογαριασμό 60.03.04 Χαρτόσημο μισθοδοσίας.
- το χαρτόσημο συμβάσεων, δανείων και χρηματοδοτήσεων, που καταχωρείται στον λογαριασμό 65.07 Χαρτόσημο συμβάσεων, δανείων και χρηματοδοτήσεων.
- οι δασμοί και γενικά οι φόροι επί των αγορών, οι οποίοι καταχωρούνται στους λογαριασμούς αποθεμάτων, ομάδα 2 για αγορές αποθεμάτων και στους λογαριασμούς της ομάδας 1 για αγορές παγίων στοιχείων.

Ο λογαριασμός 63 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

με τους φόρους και τέλη που βαρύνουν την επιχείρηση και αφορούν άμεσα την Εφορία (δηλ. δεν εισπράττονται ή παρακρατούνται, π.χ. φόρος εισοδήματος παρακρατείται από τα κέρδη των μετόχων ή εταιρίων).



Ο λογαριασμός 63 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:  
με το χρεωστικό του υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου.

### Παράδειγμα 1

Η επιχείρηση «Γ» παρέλαβε από τη Α ΔΟΥ Πατρών το ειδοποιητήριο για τέλη κυκλοφορίας του επιβατικού αυτοκινήτου της για το 2005 αξίας 50 €

-----	-----
63 ΦΟΡΟΙ & ΤΕΛΗ	50
63.03 Φόροι & τέλη κυκλοφορίας μεταφορικών μέσων	
63.03.00 Αυτοκινήτων επιβατικών	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΤΕΛΗ	50
54.05 Φόροι & τέλη κυκλοφορίας μεταφορικών μέσων	
-----	-----

## 64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ

Στο λογαριασμό 64 καταχωρούνται όλα τα κατ' είδος οργανικά έξοδα που δεν καταχωρούνται σε οποιοδήποτε άλλο λογαριασμό της ομάδας 6.

Ο λογαριασμός 64 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:

1) με τα υλικά άμεσης αναλώσεως, δηλαδή με τα υλικά τα οποία κατά την αγορά τους δεν εισάγονται στις αποθήκες των λογαριασμών αποθεμάτων, 20-28, κυρίως καταχωρούνται τα υλικά που αναλώνονται αμέσως.

2) με τα έξοδα τα οποία καταβάλλονται σε Συμβολαιογράφους, σε λοιπούς ελεύθερους επαγγελματίες και σε διάφορους τρίτους, όταν για τα έξοδα αυτά δεν γίνεται παρακράτηση φόρου εισοδήματος. Στις περιπτώσεις που γίνεται παρακράτηση φόρου εισοδήματος, τα έξοδα αυτά, καταχωρούνται μαζί με τις αμοιβές τρίτων, στον λογαριασμό 61. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ.

Ο λογαριασμός 64 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

με το χρεωστικό του υπόλοιπο κατά το κλείσιμο της χρήσεως.

Στους υπολογαριασμούς του 64., καταχωρούνται έξοδα μεταφορών, ταξιδίων, προβολής και διαφημίσεως, εκθέσεων-επιδείξεων, προωθήσεων εξαγωγών, συνδρομών-εισφορών, δωρεές-επιχορηγήσεις, έντυπα και γραφική ύλη, υλικά άμεσης ανάλωσης, δημοσιεύσεων συμμετοχών και χρεογράφων, διαφορές (ζημιές) από την πώληση συμμετοχών και χρεογράφων και διάφορα έξοδα.

Στο λογαριασμό **64.00 «Έξοδα μεταφορών»**, καταχωρούνται όλα τα έξοδα κινήσεως των μεταφορικών μέσων της οικονομικής μονάδας, και επί πλέον τα έξοδα μεταφοράς προσωπικού, υλικών αγαθών αγορών και πωλήσεων με μεταφορικά μέσα τρίτων. Αν η μεταφορά γίνεται με μισθωμένα μεταφορικά μέσα, τα ενοίκια που καταβάλλονται ή λογίζονται καταχωρούνται στον λογαριασμό 62.04.03 Ενοίκια μεταφορικών μέσων. Στο λογαριασμό 64.00.00 καταχωρούνται τα έξοδα κινήσεως των μεταφορικών μέσων της οικονομικής μονάδας, όταν τα μέσα αυτά ανήκουν κατά κυριότητα σ' αυτή. Στο λογαριασμό 64.00.01 καταχωρούνται τα έξοδα μεταφοράς του προσωπικού της οικονομικής μονάδας, όταν η μεταφορά γίνεται με τα μεταφορικά μέσα που ανήκουν σε τρίτους, οι οποίοι αναλαμβάνουν το έργο αυτό. Στο λογαριασμό 64.00.02 καταχωρούνται τα έξοδα μεταφοράς των διαφόρων υλικών –αγαθών που αγοράζονται από την οικονομική μονάδα. Στο λογαριασμό 64.00.03 καταχωρούνται τα έξοδα μεταφοράς των διαφόρων υλικών-αγαθών που πωλούνται από την οικονομική μονάδα. Στο λογαριασμό 64.00.04 καταχωρούνται τα έξοδα της εσωτερικής διακίνησης των υλικών-αγαθών της οικονομικής μονάδας.

Στο λογαριασμό **64.01 «Έξοδα ταξιδίων»**, διευκρινίζεται ότι, στις περιπτώσεις που οι λογαριασμοί εξόδων ταξιδίων περιλαμβάνουν και αμοιβές πέρα από εκείνες που καλύπτουν τα έξοδα, π.χ. κινήσεως, διατροφής ή διανυκτερεύσεως, οι επί πλέον αυτές αμοιβές διαχωρίζονται και καταχωρούνται στο λογαριασμό 60.00.11 «Αμοιβές εκτός έδρας», όταν πρόκειται για έμμισθο προσωπικό ή

μέλη της διοικήσεως, ή στο λογαριασμό 60.01.11 «Αμοιβές εκτός έδρας», όταν πρόκειται για ημερομίσθιο προσωπικού.

Στο λογαριασμό **64.02 «Έξοδα προβολής και διαφημίσεως»** καταχωρούνται οι δαπάνες που γίνονται για την προβολή και διαφήμιση της οικονομικής μονάδας και των προϊόντων της, μέσω των μαζικών μέσων ενημέρωσης, μέσω φωτεινών επιγραφών και λοιπών μέσων επί πλέον τα διάφορα έξοδα που γίνονται για αυτό το σκοπό όπως, έξοδα φιλοξενίας, συνεδρίων, εκδηλώσεων, αξία αποστολής δειγμάτων κλπ. Στο λογαριασμό 64.02.04 «Έξοδα λειτουργίας φωτεινών επιγραφών», καταχωρούνται έξοδα συντήρησης, επισκευών και άλλα των φωτεινών επιγραφών της οικονομικής μονάδας. Σε περίπτωση μισθώσεως δικαιωμάτων εγκαταστάσεως και λειτουργίας φωτεινών επιγραφών, τα ενοίκια καταχωρούνται στο λογαριασμό 62.04.08 «Ενοίκια φωτεινών επιγραφών». Τα αρχικά έξοδα κατασκευής και εγκαταστάσεως των φωτεινών επιγραφών, όταν πρόκειται για περιπτώσεις αποσβέσεώς τους σε περισσότερες από μια χρήσεις, καταχωρούνται στον οικείο υπολογαριασμό του 14.09 «Λοιπός εξοπλισμός». Στο λογαριασμό 64.02.08 «Έξοδα λόγω εγγυήσεως πωλήσεων» καταχωρούνται τα έξοδα που καταβάλλονται από την οικονομική μονάδα σε πελάτες της με βάση τις εγγυήσεις που δίνονται σ' αυτούς για τα πωλημένα αγαθά. Επί πλέον καταχωρούνται οι διαφορές από την ενεργοποίηση των εγγυήσεων προμηθευτών, δηλαδή οι διαφορές μεταξύ κόστους αποκατάστασης, από την οικονομική μονάδα, ζημιών πελατών της και ποσών που καταβάλλουν οι προμηθευτές της για συμμετοχή στις ζημιές αυτές. Στο λογαριασμό 64.02.09 «Έξοδα αποστολής δειγμάτων» καταχωρούνται τα έξοδα αποστολής, σε πελάτες ή υποψήφιους πελάτες, δειγμάτων από τα προς πώληση αποθέματα. Στο λογαριασμό 64.02.99 «Διάφορα έξοδα προβολής και διαφημίσεως» καταχωρούνται όλα τα παρόμοια φύσεως έξοδα που δεν εντάσσονται σε οποιαδήποτε κατηγορία λογαριασμών 64.02.00-64.02.98.

Στο λογαριασμό **64.03 «Έξοδα εκθέσεων-επιδείξεων»** καταχωρούνται τα κάθε είδους έξοδα συμμετοχής σε εκθέσεις εμπορικές και άλλες, όπου εκθέτονται τα αγαθά που προορίζονται για πώληση (λογ. 64.03.00 και 64.03.01) και τα κάθε

είδους έξοδα που πραγματοποιούνται κατά την επίδειξη με οποιοδήποτε τρόπο των αγαθών που προορίζονται για πώληση (λογ. 64.03.02).

Στο λογαριασμό **64.04 «Ειδικά έξοδα προωθήσεως εξαγωγών»** καταχωρούνται τα ειδικά εκείνα ποσά που καταβάλλονται από την οικονομική μονάδα, σύμφωνα με ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά.

Στο λογαριασμό **64.05 «Συνδρομές-Εισφορές»** καταχωρούνται οι δαπάνες που καταβάλλονται για συνδρομές σε εφημερίδες και περιοδικά, σε επαγγελματικές οργανώσεις και για δικαιώματα χρηματιστηρίου διαπραγματεύσεως τίτλων.

Στο λογαριασμό **64.06 «Δωρεές-επιχορηγήσεις»** καταχωρούνται τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται σαν δωρεές και επιχορηγήσεις για κοινωφελείς σκοπούς καθώς και η αξία των αποθεμάτων που δίνονται για αυτό το σκοπό.

Στο λογαριασμό **64.07 «Έντυπα και γραφική ύλη»** καταχωρούνται τα έξοδα που πραγματοποιούνται από την οικονομική μονάδα για εκτύπωση και αγορά εντύπων (λογ. 64.07.00), για υλικά που προορίζονται για πολλαπλές εκτυπώσεις, είτε στις εγκαταστάσεις, είτε σε τρίτους (λογ. 64.07.01), για έξοδα πολλαπλών εκτυπώσεων όταν αυτές γίνονται από τρίτους με υλικά που προέρχονται από την οικονομική μονάδα (λογ. 64.07.02) και για γραφική ύλη και λοιπά υλικά γραφείων (λογ. 64.07.03).

Στο λογαριασμό **64.08 «Υλικά άμεσης αναλώσεως»** καταχωρούνται τα διάφορα αναλώσιμα υλικά τα οποία κατά την αγορά τους δεν εισάγονται στις αποθήκες των λογ. αποθεμάτων της ομάδας 2.

Στο λογαριασμό **64.09 «Έξοδα δημοσιεύσεων»** καταχωρούνται οι δαπάνες που γίνονται για δημοσιεύσεις ισολογισμών, προσκλήσεις συνελεύσεων, αγγελίες και ανακοινώσεις.

Στο λογαριασμό **64.10 «Έξοδα συμμετοχών και χρεογράφων»** καταχωρούνται τα κάθε είδους και μορφής έξοδα που πραγματοποιούνται από την οικονομική μονάδα για την αγορά, πώληση και διαχείριση των συμμετοχών και χρεογράφων.

Στο λογαριασμό **64.11 «Διαφορές αποτιμήσεως συμμετοχών και χρεογράφων»** καταχωρούνται οι διαφορές ανάμεσα στη συνολική τιμή κτήσεως των συμμετοχών και χρεογράφων και στη συνολική τρέχουσα τιμή τους.

Στο λογαριασμό **64.12 «Διαφορές από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων»** καταχωρούνται οι ζημιές που πραγματοποιούνται από την πώληση συμμετοχών και χρεογράφων.

Στο λογαριασμό **64.98 «Διάφορα έξοδα»** καταχωρούνται: 1) τα έξοδα που δεν είναι δυνατό να ενταχθούν σε οποιοδήποτε άλλο δευτεροβάθμιο λογαριασμό του 64 και 2) στους υπολογαριασμούς 64.98.03, 64.98.04, 64.98.05 καταχωρούνται τα έξοδα τα οποία καταβάλλονται σε συμβολαιογράφους, σε λοιπούς ελεύθερους επαγγελματίες και σε διάφορους τρίτους, όταν για τα έξοδα αυτά δε γίνεται παρακράτηση φόρου εισοδήματος.

### Παράδειγμα 1

Η επιχείρηση 'Δ' ΑΕ 12\5\05 διενήργησε τις παρακάτω οικονομικές πράξεις: α) αγόρασε γραφική ύλη αξίας 10€, β) αγόρασε διάφορα υλικά άμεσης αναλώσεως αξίας 200€, γ) πλήρωσε τα εισιτήρια 2 εργαζόμενων για επαγγελματικό ταξίδι στο εξωτερικό 500€, δ) πλήρωσε έξοδα βενζίνης που έκανε το φορτηγό της επιχείρησης για μεταφορά εμπορευμάτων 50€ πλέον ΦΠΑ 19%.

-----	12/05/05	-----
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		10
64.07 Έντυπα και Γραφική Ύλη\		
64.07.03 Γραφική Ύλη		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ –ΤΕΛΗ		1,90

54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας		
54.00.29 ΦΠΑ εξόδων 19%		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		11,90
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
Αγορά γραφικής ύλης		
-----	12/05/05	-----
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		200
64.08 Υλικά Άμεσης αναλώσεως		
64.08.01 Υλικά καθαριότητας		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ –ΤΕΛΗ		38
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας		
54.00.29 ΦΠΑ εξόδων 19%		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		238
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
Αγορά υλικών καθαριότητας		
-----	12/05/05	-----
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		500
64.01 Έξοδα Ταξιδίων		
64.01.01 Έξοδα Ταξιδίων Στο Εξωτερικό		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		500
38.00 Ταμείο		
38.00.00 Μετρητά		
Πληρωμή εξόδων ταξιδιού εξωτερικού		
-----	12/05/05	-----
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ		50
64.00 Έξοδα Μεταφορών		
64.00.00 Έξοδα Κινήσεως		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ –ΤΕΛΗ		9,50
54.00 Φόρος προστιθέμενης αξίας		
54.00.29 ΦΠΑ εξόδων 19%		

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

59,50

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά

Έξοδα κινήσεως

**65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ**

Στο λογαριασμό 65 καταχωρούνται οι χρεωστικοί τόκοι και τα συναφή με αυτούς έξοδα που αναφέρονται στο χρηματοοικονομικό κύκλωμα της οικονομικής μονάδας. Οι προμήθειες και τα παρεπόμενα έξοδα που συνυπολογίζονται με αυτούς, καθώς και τα κάθε είδους παρεπόμενα με αυτούς έξοδα (Εισπρακτικά γραμ. εισπρακτέων) (π.χ. Φ.Κ.Ε., χαρτόσημο τόκων), καταχωρούνται στους λογαριασμούς τόκων (65.00-65.06).

65.00 Τόκοι και έξοδα ομολογιακών δανείων.

65.01 Τόκοι και έξοδα λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων.

65.02 Προεξοφλητικοί τόκοι και έξοδα Τραπεζών.

65.03 Τόκοι και έξοδα χρηματοδοτήσεων Τραπεζών εγγυημένων με αξιόγραφα.

65.04 Τόκοι και έξοδα βραχυπρόθεσμων Τραπεζικών χορηγήσεων για εξαγωγές.

65.05 Τόκοι και έξοδα λοιπών βραχυπρόθεσμων Τραπεζικών χρηματοδοτήσεων .

65.06 Τόκοι και έξοδα λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Στο λογαριασμό 65.07 καταχωρείται ο ειδικός φόρος Τραπεζικών εργασιών και το χαρτόσημο συμβάσεων δανείων και χρηματοδοτήσεων που καταβάλλεται από την οικονομική μονάδα κατά τη σύναψη των δανείων.

Στο λογαριασμό 65.09 «Παροχές σε ομολογιούχους επί πλέον τόκου» καταχωρούνται οι τυχόν πρόσθετες παροχές που δίνονται σε ομολογιούχους της οικονομικής μονάδας επιπλέον του τόκου των τοκομεριδίων.

Στο λογαριασμό 65.10 «Παροχές σε ομολογιούχους επί πλέον τόκου» καταχωρούνται οι επί πλέον παροχές που καταχωρούνται από την οικονομική μονάδα στους κατόχους των ομολογιών της.

Στο λογαριασμό 65.90 «Τόκοι και έξοδα εισπράξεως απαιτήσεων με σύμβαση Factoring».

Στο λογαριασμό 65.98 «Λοιπά συναφή με τις χρηματοδοτήσεις έξοδα» καταχωρούνται τα έξοδα που γίνονται για τις χρηματοδοτήσεις της οικονομικής μονάδας και δεν καταχωρούνται στους προηγούμενες λογ. του 65. Εξαίρεση αποτελούν τα έξοδα που έχουν σχέση με τις συμμετοχές και τα χρεόγραφα, τα οποία καταχωρούνται στον λογ. 64.10 «Έξοδα συμμετοχών και χρεογράφων».

Στο λογαριασμό 65.99 παρακολουθούνται οι προϋπολογισμένοι-προπληρωμένοι τόκοι και συναφή έξοδα, όταν δεν λειτουργεί η αναλυτική λογιστική.

Ο λογαριασμός 65 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τους τόκους και τα συναφή με αυτούς έξοδα που αναφέρονται στο χρηματοοικονομικό κύκλωμα της επιχείρησης,
- 2) με τις προμήθειες που συνυπολογίζονται με τους τόκους,
- 3) με τα κάθε είδους έξοδα που συνυπολογίζονται με τους τόκους, π.χ. χαρτόσημο τόκων,
- 4) με τις παροχές που δίνονται σε ομολογιούχους της επιχ. επί πλέον των τοκομεριδίων,
- 5) με όλα τα έξοδα που αφορούν το χρηματοοικονομικό κύκλωμα εκτός από τα έξοδα που έχουν σχέση με τις συμμετοχές και τα χρεόγραφα, τα οποία καταχωρούνται στον 64.10 «Έξοδα συμμετοχών και χρεογράφων».

Ο λογαριασμός 65 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ** κατά το κλείσιμο της χρήσεως με το χρεωστικό του υπόλοιπο.

### **Παράδειγμα 1**

Αποδεχόμαστε συναλλαγματική, έκδοσης προμηθευτή εσωτερικού, αξίας €500 πλέον €45 τόκους.



50. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ	500	
50.00 Προμηθευτής εσωτερικού		
65. ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΈΞΟΔΑ	54	
65.06 Τόκοι γραμματείων πληρωτέων		
51. ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ		554
51.00 Γραμμάτια πληρωτέα σε €		
αποδοχή συναλλαγματικής		

**Παράδειγμα 2**

Προεξοφλήσαμε στην ΕΤΕ συναλλαγματική εισπρακτέα ονομαστικής αξίας €1.200 αντί €1.100

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.100	
38.00 Ταμείο		
38.00.00 μετρητά		
65. ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΈΞΟΔΑ	100	
65.02 Προεξοφλητικοί τόκοι και έξοδα Τραπεζών		
31. ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		1.200
31.05 Γραμμάτια προεξοφλημένα		
προεξόφληση συναλλαγματικής Νο...		

Το κατάστημα εμβάζει στο κεντρικό €17.000 και καταβάλλει έξοδα €320, τα οποία βαρύνουν το κεντρικό.

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	17.000	
38.00 Ταμείο		
38.00.00 μετρητά		

65. ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΈΞΟΔΑ	320
65.98 Λοιπά συναφή με χρηματοδοτήσεις έξοδα	
48. ΛΟΓ. ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	17.320
48.00 Υποκαταστήματα	
έμβασμα υποκαταστήματος στο κεντρικό	
-----	-----

## **66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ**

Στο λογαριασμό 66 καταχωρούνται οι αποσβέσεις στοιχείων του πάγιου ενεργητικού που ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος της οικονομικής μονάδας, δηλαδή οι τακτικές αποσβέσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά, οι οποίες υπολογίζονται σαν γινόμενο της αξίας κτήσης του πάγιου στοιχείου επί τον αντίστοιχο συντελεστή απόσβεσης. Οι αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος της οικονομικής μονάδας (πρόσθετες) καταχωρούνται στους αντίστοιχους υπολογαριασμούς του 85 «μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις παγίων», με πίστωση των αντίστοιχων λογαριασμών της ομάδας 1.

Ο λογαριασμός 66 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ** με την αξία της απόσβεσης.

Ο λογαριασμός 66 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ** με τους λογαριασμούς που υπάγονται τα πάγια στοιχεία με κωδικό 10 έως 18.

Οι λογαριασμοί των παγίων στοιχείων, πιστώνονται με τις κάθε χρόνο αποσβέσεις και μειώνεται το χρεωστικό τους υπόλοιπο. Εάν από τους δευτεροβάθμιους και τριτοβάθμιους λογαριασμούς, καταχώρησης των παγίων στοιχείων, αφαιρέσουμε τις αποσβέσεις των αντίθετων δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων λογαριασμών του ίδιου πρωτοβάθμιου, η αναπόσβεστη αξία που θα προκύψει, πρέπει να είναι ισόποση με το χρεωστικό υπόλοιπο του

πρωτοβάθμιου. Κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού, ο λογαριασμός 66 μεταφέρεται στον λογαριασμό 80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ με εγγραφή στο Ημερολόγιο Εγγραφών Ισολογισμού. Αυτό γίνεται για να εκπεσθούν οι αποσβέσεις από τα έσοδα της χρήσεως. Στη συνέχεια ενημερώνουμε το Μητρώο Πάγιων Στοιχείων και τους δευτεροβάθμιους και τριτοβάθμιους λογαριασμούς εάν δεν τους έχουμε ενημερώσει.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ, είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του και η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε κάθε μια χρήση.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ, είναι η επανάκτηση της αγοραστικής αξίας που είχε επενδύσει η επιχείρηση στο πάγιο περιουσιακό στοιχείο, το οποίο εξαφανίζεται σταδιακά.

Με τις αποσβέσεις επιτυγχάνουμε,

- 1) κατά το δυνατό πιο σωστό και ακριβή προσδιορισμό των Αποτελεσμάτων Χρήσης,
- 2) κατά το δυνατό πιο σωστή και ακριβή απεικόνιση της περιουσίας των επιχειρήσεων στους Ισολογισμούς,
- 3) κατά το δυνατό πιο σωστό και ακριβή προσδιορισμό του κόστους των προϊόντων, υπηρεσιών,
- 4) προστασία (σταθερότητα) του κεφαλαίου της επιχείρησης, μείωση της φορολογητέας ύλης,
- 5) καλύτερη μελέτη των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων.

Το κίνητρο για την απόκτηση πάγιων στοιχείων από τις οικονομικές μονάδες είναι η δυνατότητά τους να δημιουργούν έσοδα.

Οι βασικές αιτίες της βαθμιαίας εξάντλησης του αποθέματος των υπηρεσιών των Π.Π.Σ. και της μείωσης του κόστους κτήσης ή της λογιστικής αξίας αυτών, είναι i) η λειτουργική φθορά, ii) η χρονική φθορά, iii) η οικονομική απαξίωση, iv) η ιδιωτικοοικονομική ακαταλληλότητα.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

1) **ΣΤΑΘΕΡΗ ΜΕΘΟΔΟΣ**, η οποία είναι νόμιμη. Στην απόσβεση που γίνεται κάθε χρόνο, υπολογίζεται ο συντελεστής στην Πραγματική Αξία Κτήσεως των πάγιων συν τις βελτιώσεις τους. Ο αποκλειστικός παράγοντας της εξάντλησης του αποθέματος των υπηρεσιών και της μείωσης της αξίας του πάγιου στοιχείου είναι ο χρόνος. Η μέθοδος αυτή σχετίζει την απόσβεση άμεσα με το πέρασμα του χρόνου και κατανέμει την αποσβεστέα αξία ισόποσα σε κάθε ένα από τα έτη της ωφέλιμης διάρκειας ζωής του πάγιου στοιχείου.

Αποσβεστέα Αξία του Π.Π.Σ. είναι η αξία κτήσης ή η αξία κίνησης μειωμένη κατά την υπολειμματική αξία, όταν αυτή κρίνεται σημαντική και μπορεί να εκτιμηθεί προσεγγιστικά:

- Όταν η Υπολειμματική Αξία δεν λαμβάνεται υπόψη:

$$\alpha = \frac{\text{Αποσβεστέα Αξία}}{\Omega\Delta Z} = \frac{\text{Αξία κτήσης}}{\Omega\Delta Z}$$

- Όταν η Υπολειμματική Αξία λαμβάνεται υπόψη:

$$\alpha = \frac{\text{Αποσβεστέα Αξία}}{\Omega\Delta Z} = \frac{\text{Αξία κτήσης} - \text{Υπολειμματική Αξία}}{\Omega\Delta Z}$$

- Συντελεστής =  $\rho = \alpha / \text{Αξία Κτήσης (ή Αξ.Κτ. - Υπολ. Αξ.)} = \dots \%.$

**Πλεονεκτήματα:** είναι πολύ απλή μέθοδος, γνωστή και εύκολη στην εφαρμογή της.

**Μειονεκτήματα:** θεωρεί ότι, μοναδική αιτία των αποσβέσεων είναι ο χρόνος, είναι πιθανό να μη αντιπαραθέτει ορθά τα έσοδα που πραγματοποιούνται από τη χρήση ενός Π.Π.Σ. με τα ετήσια ποσά των αποσβέσεων κατά την  $\Omega\Delta Z$  του, σε περίπτωση που ο βαθμός χρησιμοποίησής του διαφέρει σημαντικά από χρήση σε χρήση, παραβλέπει ότι το ύψος των δαπανών

επισκευών και συντηρήσεων αυξάνει με την πάροδο του χρόνου, ως εκδήλωση της μείωσης της παραγωγικότητας του Π.Π.Σ., αποτυγχάνει να επιβαρύνει ομοιόμορφα το κόστος παραγωγής των προϊόντων ή τα έσοδα κάθε έτους της ΩΔΖ του με το συνολικό κόστος χρησιμοποίησής του.

Η ΣΤΑΘΕΡΗ μέθοδος ταιριάζει σε Π.Π.Σ. που

- υπόκεινται σε χρονική φθορά
- χρησιμοποιούνται περίπου το ίδιο σε κάθε χρήση
- οι επισκευές και συντηρήσεις είναι περίπου του ίδιου ύψους σε κάθε χρήση.

2) ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ, την οποία δεν δέχεται ο νόμος. Σε αυτή ο συντελεστής απόσβεσης υπολογίζεται στην αναπόσβεστη αξία του πάγιου κάθε έτους. Τα ετήσια ποσά των αποσβέσεων γίνονται όλο και μικρότερα, από χρόνο σε χρόνο. Η φθίνουσα μέθοδος, ταιριάζει σε Π.Π.Σ. που έχουν:

- μεγάλη αποδοτικότητα στα πρώτα έτη της ΩΔΖ τους και συνεπώς μειούμενη στα μετέπειτα έτη.
- σημαντικές φθορές (υλικές ή οικονομικές) κατά τα πρώτα έτη της λειτουργίας τους.
- αυξανόμενα έξοδα επισκευών και συντηρήσεων από χρόνο σε χρόνο.

Για τον προσδιορισμό των ετήσιων ποσών αποσβέσεων, χρησιμοποιούνται τα συστήματα:

- προοδευτικά ελαττούμενου συντελεστή απόσβεσης
- σταθερού ποσοστού επί αναπόσβεστης αξίας
- διπλάσιου ποσοστού επί της εκάστοτε αναπόσβεστης αξίας
- σταθερού ποσοστού επί της εκάστοτε αναπόσβεστης αξίας
- αθροίσματος των αριθμών των ετών της ΩΔΖ του Π.Π.Σ.

3) ΑΥΞΟΥΣΑ ΜΕΘΟΔΟΣ, τα ετήσια ποσά αποσβέσεων γίνονται όλο και μεγαλύτερα από χρόνο σε χρόνο. Παρουσιάζει το μειονέκτημα ότι αγνοεί το γεγονός της αύξησης των εξόδων, επισκευών και συντηρήσεων των Π.Π.Σ. με

την πάροδο του χρόνου, έτσι το συνολικό κόστος χρησιμοποίησης των Π.Π.Σ. που αποτελείται από τις αποσβέσεις και τα έξοδα επισκευών και συντηρήσεων, δεν θα διανέμεται και δε θα επιβαρύνει, περίπου ισόποσα, το κόστος παραγωγής των προϊόντων ή τα έσοδα κάθε λογιστικής χρήσης.

4) **ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ** (μέθοδος των ωρών λειτουργίας ή των μονάδων παραγωγής) Η αποσβεστέα αξία κατανέμεται και επιβαρύνει τις λογιστικές περιόδους ανάλογα με το βαθμό χρησιμοποίησης του Π.Π.Σ. κατά τη ΩΔΖ (αν το Π.Π.Σ. χρησιμοποιηθεί στην τρέχουσα χρήση διπλάσιο αριθμό ωρών από την προηγούμενη η απόσβεση θα είναι διπλάσια).

#### 5) **ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ**

Τα Π.Π.Σ. σπάνια αποκτούνται και αρχίζουν να λειτουργούν την πρώτη ημέρα της λογιστικής περιόδου και σπάνια αποσύρονται την τελευταία μέρα αυτής. Έτσι η απόσβεση θα πρέπει να υπολογίζεται για τμήματα του έτους.

α) η απόσβεση υπολογίζεται για ολόκληρους μήνες,

β) τα Π.Π.Σ. που αρχίζουν να λειτουργούν μέχρι και την 15<sup>η</sup> του μήνα, αποσβένονται από την αρχή του μήνα, ενώ εκεί που τίθενται σε λειτουργία ή αρχίζουν να χρησιμοποιούνται μετά την 15<sup>η</sup> του μήνα αποσβένονται από την αρχή του επόμενου μήνα.

γ) τα Π.Π.Σ. που αποσύρονται μέχρι και τη 15<sup>η</sup> του μήνα δεν αποσβένονται για το τμήμα αυτό του μήνα, ενώ αν αποσύρονται μετά τη 15<sup>η</sup> του μήνα αποσβένονται για ολόκληρο το μήνα.

δ) η μηνιαία απόσβεση είναι το 1/12 της ετήσιας (εκτός λειτουργικής μεθόδου).

ε) όταν τα έτη ΩΔΖ του Π.Π.Σ. δε συμπίπτουν με τις λογιστικές περιόδους, τότε η απόσβεση που αντιστοιχεί στο έτος της ΩΔΖ κατανέμεται αναλογικά, στις δύο λογιστικές περιόδους τις οποίες αφορά (εκτός σταθερής μεθόδου).

#### ΟΔΗΓΟΣ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ – ΠΩΛΗΣΗ Π.Π.Σ.

1. Υπολογίζουμε την απόσβεση του Π.Π.Σ. μέχρι την ημερομηνία απόσυρσής του

2. Μεταφέρουμε το Υπόλοιπο του αντίθετου λογ. 12.99 στον κύριο 12.00

3. Εάν υπάρχουν έξοδα πώλησης (προμήθειες, μεσιτείες.....) εμφανίζονται στον κύριο λογ.

4. Εγγραφή πώλησης.

5. Εξαγωγή του αποτελέσματος από την πώληση.

(Ζημιά εμφανίζεται στον 81.02 ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΖΗΜΙΕΣ)

(Κέρδος εμφανίζεται στον 81.03 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΕΡΔΗ).

Με όποιο τρόπο και να γίνουν οι αποσβέσεις, αφήνουμε πάντοτε αναπόσβεστη αξία ένα λεπτό ή ένα ευρώ για κάθε δευτεροβάθμιο λογαριασμό για να δικαιολογείται η ύπαρξη των πάγιων αυτών στην επιχείρηση.

(Οι δευτεροβάθμιοι και τριτοβάθμιοι λογαριασμοί, αναπτύσσονται αντίστοιχα με την κωδικοποίηση των λογαριασμών των παγίων).

### Παράδειγμα 1

Στις 5/5/04 αγοράσαμε έπιπλα για τα γραφεία της επιχείρησης, αξίας €700. Στο τέλος του χρόνου υπολογίζεται απόσβεση με τη Σταθερή μέθοδο και συντελεστή 8%

	31/12/04	
-----		
66. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ		
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ		37,33
66.04 Αποσβέσεις επίπλων & λοιπού εξοπλισμού		
66.04.00 αποσβέσεις επίπλων		
14. ΕΠΙΠΛΑ & ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		37,33
14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός		
14.99.00 αποσβεσμένα έπιπλα		
700*8%*8/12=37,33		
-----		

### Παράδειγμα 2

Στις 25/2/03 αγοράσαμε μηχανήμα αξίας €4.000. υπολογίζεται απόσβεση με τη φθίνουσα μέθοδο και συντελεστή 10%

	25/02/03	
-----		
66. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ		

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	366,67
66.02 Αποσβέσεις μηχανημάτων-τεχνικών εγκαταστάσεων-λοιπού εξοπλισμού	
66.02.00 αποσβάσεις μηχανημάτων	
12. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΛΟΙΠΟΣ 366,67
12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός εξοπλισμός	
12.99.00 αποσβεσμένα μηχανήματα	
$4.000 \cdot 10\% \cdot 11/12 = 366,67$	

----- 25/02/03 -----

66. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	363,33
66.02 Αποσβέσεις μηχανημάτων-τεχνικών εγκαταστάσεων-λοιπού εξοπλισμού	
66.02.00 αποσβάσεις μηχανημάτων	
12. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΛΟΙΠΟΣ
12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός εξοπλισμός	
12.99.00 αποσβεσμένα μηχανήματα	363,33
$(4.000 - 366,67) \cdot 10\% = 363,33$	

**Παράδειγμα 3**

Η επιχείρηση αγόρασε μεταφορικό μέσο για την εξυπηρέτηση των πωλητών της, αξίας €16.000 την 1/7/01 και το πωλήσαμε στις 30/5/05 αντί €11.000.

Μέθοδος απόσβεσης Σταθερή, συντελεστής 15%

----- 30/5/05 -----

66. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ	
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	1.000
66.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	
66.03.00 αποσβέσεις αυτοκινήτων	
13. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	1.000



13.99 Αποσβεσμένα μεταφορικά μέσα		
13.99.00 αποσβεσμένα αυτοκίνητα		
16.000*15%*5/12=1.000		
-----	30/05/05	-----
13. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		8.500
13.99 Αποσβεσμένα μεταφορικά μέσα		
13.99.00 αποσβεσμένα αυτοκίνητα		
13. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		8.500
13.00 Αυτοκίνητα λεωφορεία		
13.00.00 αυτοκίνητο		
μεταφορά αποσβέσεων		
-----	30/05/05	-----
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		11.000
38.00 Ταμείο		
38.00.00 μετρητά		
13. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		11.000
13.00 Αυτοκίνητα λεωφορεία		
13.00.00 αυτοκίνητο		
Τιμ. Νο...		
-----		-----
13. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		3.500
13.00 Αυτοκίνητα λεωφορεία		
13.00.00 αυτοκίνητο		
81. ΈΚΤΑΚΤΑ & ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		3.500
81.03 Έκτακτα κέρδη		
81.03.03 κέρδη από εκποίηση μεταφορικών μέσων		
κέρδος από πώληση		
-----		-----

**Παράδειγμα 4**

Η επιχείρηση αγόρασε την 1/1/99 έναν εκτυπωτή αξίας €450, ο οποίος έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής 7 έτη. Στο τέλος του 2004, υπολογίζεται ότι η ΩΔΖ του θα είναι 9 έτη, μέθοδος απόσβεσης Σταθερή.

$$€450/7=64,29$$

$$9-7=2 \text{ έτη}$$

$$64,29*5=321,45$$

$$450-321,45=128,55$$

$$9-5=4 \text{ έτη}$$

$$128,55/4=32,14 \text{ από το 2004 για τα επόμενα χρόνια}$$

-----	31/12/04	-----
66. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ		
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	32,14	
66.02 Αποσβέσεις μηχανημάτων-τεχνικών εγκαταστάσεων-λοιπού εξοπλισμού		
66.02.00 αποσβάσεις μηχανημάτων		
12. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΙΚΕΣ	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ-ΛΟΙΠΟΣ	
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ		
12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα-τεχνικές εγκαταστάσεις-λοιπός		
εξοπλισμός		
12.99.00 αποσβεσμένα μηχανήματα	32,14	
128,55/4=32,14		
-----	31/12/04	-----

**ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 67**

Ο λογαριασμός 67 είναι κενός. Η συμπλήρωσή του είναι δυνατή μόνο μετά από απόφαση του κατά νόμο αρμόδιου οργάνου.

## **68 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ**

Στο λογαριασμό 68 Καταχωρούνται οι προβλέψεις που γίνονται από την οικονομική μονάδα για κινδύνους εκμεταλλεύσεως.

Ο λογαριασμός 68 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τις προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία
- 2) με τις προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές πλην Α.Ε. επιχ.
- 3) με τις συμπληρωματικές προβλέψεις που γίνονται κατά τη διάρκεια του έτους

Ο λογαριασμός 68 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**, με το χρεωστικό του υπόλοιπο στο τέλος της χρήσης.

Στο λογαριασμό **68.00 «Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία»** καταχωρούνται τα ποσά των προβλέψεων που σχηματίζονται για την αντιμετώπιση δαπανών μέσα στην επόμενη χρήση, λόγω εξόδου του προσωπικού από την υπηρεσία, είτε λόγω απόλυσης, είτε λόγω συνταξιοδότησης.

Στο λογαριασμό **68.01 «Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών και χρεογράφων»** καταχωρούνται οι προβλέψεις που σχηματίζονται για τυχόν υποτιμήσεις της αξίας των συμμετοχών και των χρεογράφων που έχει στην κυριότητά της η οικονομική μονάδα.

Στο λογαριασμό **68.99** παρακολουθούνται οι προϋπολογισμένες προβλέψεις εκμεταλλεύσεως, όταν δεν λειτουργεί η αναλυτική λογιστική.

### **Παράδειγμα 1**

Η εταιρία 'Ε' σχημάτισε προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών 500€ και για Υποτιμήσεις χρεογράφων 350€

-----

68 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	850
68.01 Προβλέψεις Για Αποτιμήσεις Συμ/χων Και Χρεογ/φων	
68.01.00 Προβλέψεις Για Αποτίμηση Συμ/χων	500
68.01.01 Προβλέψεις Για Αποτίμηση Χρεογ/φων	350
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	500
18.01 Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις	
18.01.99 Προβλέψεις για αποτιμήσεις συμμετοχών σε λοιπές επιχειρήσεις	
34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	350
34.99 Προβλέψεις για αποτιμήσεις χρεογράφων	
34.99.09 Λοιπά Χρεόγραφα Εσωτερικού	
Σχηματισμός προβλέψεων	

**Παράδειγμα 2**

Η εταιρία 'Ε' υπολόγισε πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού 4200€ λόγω εξόδου από την υπηρεσία

68 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	4200
68.00 Προβλέψεις Για Αποζημίωση Προσωπικού Λόγω Εξόδου Από Την Υπηρεσία	
44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	4200
44.00 Προβλέψεις Για Αποζημίωση Προσωπικού Λόγω Εξόδου Από Την Υπηρεσία	
Σχηματισμός πρόβλεψης	

**ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 69.**

Οργανικά έξοδα κατ' είδος υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων (όμιλος λογαριασμών προαιρετικής τηρήσεως). Οι λογαριασμοί αυτοί αναπτύσσονται προαιρετικά στην περίπτωση που τα υποκαταστήματα ή άλλα κέντρα της οικονομικής μονάδας δεν τηρούν αυτοτελή λογιστική

# 7 ΕΒΔΟΜΗ ΟΜΑΔΑ

## ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ

### ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

- 70 Πωλήσεις εμπορευμάτων
- 71 Πωλήσεις προϊόντων έτοιμων και ημιτελών
- 72 Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού
- 73 Πωλήσεις υπηρεσιών (έσοδα από παροχή υπηρεσιών)
- 74 Επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων
- 75 Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών
- 76 Έσοδα κεφαλαίων
- 77 .....
- 78 Ιδιοπαραγωγή παγίων - Τεκμαρτά έσοδα από αυτοπαραδόσεις ή καταστροφές αποθεμάτων
- 79 Οργανικά έσοδα κατ' είδος υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων

## ΟΜΑΔΑ 7: ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ

### Περιεχόμενο και εννοιολογικοί προσδιορισμοί

Στην Ομάδα 7 απεικονίζονται και παρακολουθούνται κατ' είδος τα έσοδα τα οποία αναφέρονται στην ομαλή εκμετάλλευση της χρήσης (οργανικά).

Στους λογαριασμούς της ομάδας 7 δεν καταχωρούνται:

- α) Κονδύλια που δεν συνιστούν έσοδα, όπως η είσπραξη ποσών που η οικονομική μονάδα δανείζεται ή η επιστροφή σ' αυτήν ποσών που ή ίδια δανείζει σε τρίτους.
- β) Έκτακτα και ανόργανα έσοδα, καθώς και έκτακτα κέρδη τα οποία παρακολουθούνται στους λογαριασμούς της ομάδας 8.

Στους λογαριασμούς της ομάδας 7 απεικονίζονται και παρακολουθούνται οι εξής ειδικότερες κατηγορίες εσόδων:

- α) Τα έσοδα από πώληση υλικών αγαθών ή υπηρεσιών που συνιστούν το κύριο αντικείμενο της εκμετάλλευσης.
- β) Τα έσοδα από επιχορηγήσεις και από διάφορες άλλες αιτίες έχουν σχέση με τη δραστηριότητα των πωλήσεων.
- γ) Τα έσοδα από παρεπόμενες ασχολίες.
- δ) Τα έσοδα κεφαλαίων (συμμετοχών, χρεογράφων και τόκων).
- ε) Η αξία κόστους των ιδιοπαραγόμενων πάγιων στοιχείων που χρησιμοποιούνται από την οικονομική μονάδα, καθώς και η αξία βελτίωσης των στοιχείων αυτών.
- στ) Οι χρησιμοποιημένες προβλέψεις για την κάλυψη εξόδων εκμετάλλευσης.

Οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί της ομάδας 7 αναπτύσσονται σε δευτεροβάθμιους, τριτοβάθμιους και αναλυτικότερους υπολογαριασμούς σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε μονάδας, εκτός από τους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς που προβλέπονται ως υποχρεωτικοί από το σχέδιο λογαριασμών. Κατά την ανάπτυξη των λογαριασμών πωλήσεων οι οικονομικές

μονάδες είναι υποχρεωμένες να προβλέψουν λογαριασμούς για τη διάκρισή τους σε πωλήσεις εσωτερικού και εξωτερικού.

#### Περιοδική κατανομή εσόδων μέσα στη χρήση

Σε περίπτωση που η οικονομική μονάδα προσδιορίζει βραχύχρονα (π.χ. μηνιαία ή τριμηνιαία) αποτελέσματα ή καταρτίζει περιοδικές συγκρίσιμες καταστάσεις, η χρονική εναρμόνιση των εσόδων γίνεται, είτε με απευθείας πίστωση - χρέωση των οικείων λογαριασμών εσόδων, είτε με παρέμβαση ενδιάμεσων λογαριασμών εσόδων.

#### Τακτοποίηση λογαριασμών εσόδων στο τέλος της χρήσης

Τα υπόλοιπα των λογαριασμών της ομάδας 7 στο τέλος της χρήσης μεταφέρονται στην πίστωση του λογαριασμού 80.00 «Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης». Σε περίπτωση που οι λογαριασμοί εσόδων περιλαμβάνουν και ποσά εσόδων που αφορούν επόμενες χρήσεις, επειδή έχουν προεισπραχτεί ή σε περίπτωση που οι λογαριασμοί αυτοί δεν περιλαμβάνουν ποσά δουλευμένων εσόδων, επειδή η είσπραξή τους θα πραγματοποιηθεί στις επόμενες χρήσεις, πριν από την μεταφορά των υπολοίπων τους στον λογαριασμό 80.00 γίνονται εγγραφές τακτοποίησης, έτσι ώστε τα υπόλοιπα αυτά να απεικονίζουν το ακριβές ύψος όλων των δουλευμένων εσόδων εκμετάλλευσης της χρήσεως που κλείνει.

Οι εγγραφές τακτοποίησης της προηγούμενης περίπτωσης γίνονται με τη βοήθεια μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού.

### **70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ**

Στο λογαριασμό 70 παρακολουθούνται οι πωλήσεις των εμπορευμάτων της οικονομικής μονάδας. Ο λογαριασμός αυτός αντιστοιχεί στο λογαριασμό 20 των αποθεμάτων.

Το αντίτιμο της πώλησης είναι έσοδο από τη στιγμή εκείνη που η πώληση θεωρείται πραγματοποιημένη. Η πώληση θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε αφότου το εμπόρευμα εξάγεται από την αποθήκη και παραδίδεται στον αγοραστή ή ταξιδεύει για λογαριασμό του ή κατά περίπτωση, αφότου η υπηρεσία παρέχεται στον πελάτη. Το αντίτιμο από πωλήσεις που έχουν συνομολογηθεί, χωρίς να θεωρούνται πραγματοποιημένες δεν θεωρείται έσοδο. Το αντίτιμο από πωλήσεις που πραγματοποιούνται με τη συμφωνία το εμπόρευμα να παραμείνει στην αποθήκη του πωλητή προς φύλαξη για λογαριασμό του αγοραστή είναι έσοδο.

Η αξία των επιστροφών πωλήσεων καταχωρείται στη χρέωση των οικείων λογαριασμών πωλήσεων. Αν η οικονομική μονάδα επιθυμεί να παρακολουθεί ιδιαίτερα την αξία των επιστροφών έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί το δευτεροβάθμιο λογαριασμό 70.95 «Επιστροφές πωλήσεων» ή τριτοβάθμιους λογαριασμούς τους οποίους αναπτύσσει σύμφωνα με τις ανάγκες της κάτω από κάθε δευτεροβάθμιο με τον οποίο παρακολουθούνται οι πωλήσεις κάθε κατηγορίας εμπορευμάτων.

Στο δευτεροβάθμιο λογαριασμό 70.97 «μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων» ο οποίος έχει θέση αντίθετου λογαριασμού των λοιπών υπολογαριασμών του 70 στο τέλος κάθε χρήσης ή κατά περίπτωση και κατά τη διάρκεια της χρήσης όταν γίνεται ανάλογος διαχωρισμός μη δουλευμένων τόκων καταχωρούνται οι μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων που είναι ενσωματωμένοι στις πωλήσεις με πίστωση του λογαριασμού 31.06.

Οι εκπτώσεις πωλήσεων είναι μείωση της τιμής πώλησης οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στα τιμολόγια πώλησης εμπορευμάτων για τα οποία χορηγείται η έκπτωση. Ανάλογα με την αιτία για την οποία χορηγούνται οι εκπτώσεις διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

α. Εκπτώσεις για διαφορές στην ποιότητα των πωλημένων εμπορευμάτων σε σύγκριση με τη συμφωνημένη.



β. Εκπτώσεις τζίρου οι οποίες χορηγούνται στο τέλος της συμφωνημένης περιόδου, επειδή έχει υπερκαλυφθεί το όριο ή τα όρια πωλήσεων που καθορίζονται ως στόχοι.

γ. Εκπτώσεις που αντικαθιστούν τις ποινικές ρήτρες, όταν παρατηρούνται καθυστερήσεις παραδόσεων ή δεν τηρούνται άλλοι όροι της συμφωνίας.

δ. Ταμιακές εκπτώσεις ή εκπτώσεις προεξοφλητικού διακανονισμού, οι οποίες χορηγούνται σε περιπτώσεις πωλήσεων «τοις μετρητοίς».

Οι εκπτώσεις πωλήσεων σαν μειωτικό στοιχείο πωλήσεων καταχωρούνται στη χρέωση των αντίστοιχων λογαριασμών των πωλήσεων. Αν αυτό δεν είναι εφικτό ή αν η οικονομική μονάδα επιθυμεί να παρακολουθεί τις εκπτώσεις χωριστά έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί το δευτεροβάθμιο 70.98 «εκπτώσεις πωλήσεων» ή τριτοβάθμιους λογαριασμούς τους οποίους αναπτύσσει σύμφωνα με τις ανάγκες της. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης του 70.98 η ανάπτυξή του σε τριτοβάθμιους γίνεται κατά τρόπο που να προκύπτουν οι εκπτώσεις για κάθε κατηγορία εμπορευμάτων έτσι ώστε οι εκπτώσεις αυτές να επιβαρύνουν τα μικτά αποτελέσματα της αντίστοιχης κατηγορίας. Αν η διάκριση των εκπτώσεων κατά κατηγορίες εμπορευμάτων είναι αδύνατη, οι εκπτώσεις αυτές επιβαρύνουν τα συνολικά μικτά αποτελέσματα εμπορευμάτων.

Με την αξία των πραγματοποιούμενων πωλήσεων που προκύπτει από τα τιμολόγια ή δελτία πωλήσεων που εκδίδονται πιστώνονται οι οικείοι υπολογαριασμοί πωλήσεων του 70 με χρέωση των λογαριασμών ή των λογαριασμών χρηματικών διαθεσίμων.

Ο λογαριασμός του πελάτη ή των χρηματικών διαθεσίμων χρεώνεται με το συνολικό ποσό του παραστατικού δηλαδή με την αξία των πωλημένων εμπορευμάτων μειωμένη κατά την έκπτωση που αναγράφεται στο παραστατικό και αυξημένη κατά το φόρο προστιθέμενης αξίας ή άλλο φόρο κατανάλωσης, το χαρτόσημο και τα έξοδα αποστολής, όταν τα τελευταία βαρύνουν τον πελάτη και αναγράφονται στο παραστατικό.

Στην πίστωση των οικείων υπολογαριασμών πωλήσεων του 70 καταχωρείται η τιμολογιακή αξία των πωλημένων μειωμένη κατά την έκπτωση που αναγράφεται στο παραστατικό χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας, χωρίς το χαρτόσημο, χωρίς οποιοδήποτε φόρο-τέλος ή εισφορά που εισπράττονται από την οικονομική μονάδα για λογαριασμό του Δημοσίου ή τρίτου και χωρίς τα τυχόν τιμολογιακά έξοδα αποστολής.

Για πωλήσεις εμπορευμάτων στο εξωτερικό η σχετική εγγραφή χρεώσεως του πελάτη και πίστωσης των λογαριασμών των πωλήσεων γίνεται την ημέρα κατά την οποία τα πωλημένα εξάγονται από την αποθήκη και εκδίδεται το παραστατικό πώλησης. Η αξία των πωλημένων προκειμένου να γίνει η σχετική εγγραφή υπολογίζεται σε ευρώ με βάση την επίσημη τιμή συναλλάγματος της ημέρας έκδοσης του παραστατικού και εξαγωγής των πωλημένων από την αποθήκη.

Σε περίπτωση που προηγείται η εξαγωγή και επακολουθεί η έκδοση του παραστατικού η αξία των πωλημένων υπολογίζεται με βάση την επίσημη τιμή συναλλάγματος της ημερομηνίας έκδοσης του παραστατικού. Τυχόν διαφορά ανάμεσα στην αξία των πωλημένων και στην αξία που προκύπτει βάση της τιμής συναλλάγματος της ημέρας διακανονισμού της αξίας αποτελεί οργανικό έσοδο ή έξοδο και φέρεται αντίστοιχα στην πίστωση του λογαριασμού 81.01.04 ή στην χρέωση του 81.00.04. Σε περιπτώσεις που η οικονομική μονάδα κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού έχει πραγματοποιήσει την εξαγωγή των πωλημένων εμπορευμάτων από τις αποθήκες της και τα έχει παραδώσει στον αγοραστή ή τα έχει φορτώσει και ταξιδεύουν για λογαριασμό του χωρίς για διάφορους λόγους να έχει εκδόσει παραστατικό, χρεώνεται ο μεταβατικός λογαριασμός 36.01 «έσοδα χρήσης εισπρακτέα» με πίστωση των οικείων λογαριασμών του 70. Κατά την χρήση που ακολουθεί όταν εκδίδεται το παραστατικό πώλησης χρεώνεται ο λογαριασμός του πελάτη με πίστωση του 36.01.

Σε περιπτώσεις που εκδίδονται παραστατικά πώλησης πριν από την εξαγωγή των πωλημένων εμπορευμάτων από την αποθήκη και την παράδοσή τους στον αγοραστή η αξία των παραστατικών αυτών δεν καταχωρείται στους οικείους υπολογαριασμούς του 70. Τα παραστατικά αυτά ακυρώνονται στο τέλος της χρήσης, αν μέχρι την ημέρα λήξης της τα εμπορεύματα δεν παραδοθούν στον αγοραστή ή δεν φορτωθούν για λογαριασμό του.

Ο λογαριασμός 70 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με τις επιστροφές πωλήσεων
- 2) Με τις εκπτώσεις πωλήσεων
- 3) Με το πιστωτικό του υπόλοιπο στο τέλος του λογιστικού έτους.

Ο λογαριασμός 70 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με την αξία των πωληθέντων εμπορευμάτων
- 2) Ταυτόχρονα πιστώνεται και ο πρωτοβάθμιος λογαριασμός 54. «Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη».

### **Παράδειγμα 1**

Η επιχείρηση μας πούλησε 5 ψυγεία «Ψ» αξίας 600 € το ένα πλέον Φ.Π.Α. 19% στον πελάτη «Ζ» με πίστωση.

-----		-----
30 ΠΕΛΑΤΕΣ		3.570
30.00 Πελάτες εσωτερικού		
30.00.00 Πελάτης «Ζ»		
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ		3.000
70.00 Ψυγεία		
70.00.00 Ψυγεία «Ψ»		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ = ΤΕΛΗ		570
54.00 Φ.Π.Α.		
54.00.70.19 Φ.Π.Α. εκροών 19%		

Πώληση ψυγείων «Ψ» αξίας 3.570 € στον πελάτη «Ζ»

**Παράδειγμα 2**

Χορηγήσαμε έκπτωση 150 € πλέον Φ.Π.Α. 19% στον πελάτη «Ζ» για τα ψυγεία που αγόρασε.

-----	-----
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	150
70.98 Εκπτώσεις πωλήσεων	
70.98.00 Ψυγεία «Ψ»	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	28,50
54.00 Φ.Π.Α.	
54.00.70.19 Φ.Π.Α. εκροών 19%	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	178,50
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.00 Πελάτης «Ζ»	

Χορήγηση έκπτωσης 178,50 € στον πελάτη «Ζ»

**Παράδειγμα 3**

Ο πελάτης «Ζ» μας επέστρεψε 2 κουζίνες «Υ» αξίας 700 € η μία πλέον Φ.Π.Α. 19% λόγω φθοράς από την κακή εκφόρτωση από τα μεταφορικά μέσα της επιχείρησής μας.

-----	-----
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	1.400
70.95 Επιστροφές πωλήσεων	
70.95.01 Κουζίνες «Υ»	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	266
54.00 Φ.Π.Α.	
54.00.70.19 Φ.Π.Α. εκροών 19%	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	1.666
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.00 Πελάτης «Ζ»	

Επιστροφή κουζινών «Υ» αξίας 1.666,00 € από τον πελάτη «Ζ»

## **74 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ**

Στο λογαριασμό 74 παρακολουθούνται τα έσοδα που πραγματοποιεί η οικονομική μονάδα από επιχορηγήσεις του κράτους, από συμμετοχή του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών διάφορων Οργανισμών στο κόστος της και από διάφορες άλλες αιτίες.

Επιχορηγήσεις είναι ποσά που χορηγούνται στην οικονομική μονάδα με οποιοδήποτε τρόπο από το Κράτος ή από Νομικά Πρόσωπα και Οργανισμούς που ελέγχονται από το Κράτος, για να πραγματοποιεί αυτή πωλήσεις ή άλλης μορφής εκμετάλλευση, σε τιμές που για την ίδια θεωρούνται ασύμφωρες.

Επιστροφές δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων είναι ποσά που επιστρέφονται στην οικονομική μονάδα εξαιτίας εξαγωγής της ή άλλης νόμιμης αιτίας, τα οποία είχαν καταβληθεί και συμπεριληφθεί στο κόστος πρώτων και βοηθητικών υλών που αγοράστηκαν από το εξωτερικό και αναλώθηκαν για την παραγωγή προϊόντων, που τελικά πωλήθηκαν στο εξωτερικό ή σε πελάτες του εσωτερικού στους οποίους έχει χορηγηθεί δασμολογική ατέλεια.

Επιστροφές τόκων λόγω εξαγωγών είναι ποσά τόκων χρηματοδοτήσεων που επιστρέφονται στην οικονομική μονάδα από τις Τράπεζες λόγω εξαγωγών σύμφωνα με τις αποφάσεις της Νομισματικής Επιτροπής που ισχύουν κάθε φορά.

Πρόσθετα έσοδα πωλήσεων είναι έσοδα που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από τις πωλήσεις της οικονομικής μονάδας μετά την έκδοση των σχετικών παραστατικών πωλήσεως και τη διενέργεια των σχετικών εγγραφών. Ενδεικτικές περιπτώσεις τέτοιων εσόδων αποτελούν οι διάφορες αποζημιώσεις που καταβάλλουν οι πελάτες σε περίπτωση αθετήσεως όρων σύμβασης τα έσοδα από μερική χρησιμοποίηση ειδών συσκευασίας και αποζημιώσεις από αβαρίες εφόσον δεν είναι εφικτή η μεταφορά τους σε μείωση της αξίας των αγαθών στα οποία έγινε η βλάβη.

Τα έσοδα από επιχορηγήσεις, επιστροφές δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων και από επιστροφές τόκων καταχωρούνται στα βιβλία μόνον όταν είναι βέβαια

και εκκαθαρισμένα, δηλαδή όταν δεν τελούν υπό αίρεση ή προθεσμία και αποδεικνύονται εγγράφως. Στη συγκεκριμένη περίπτωση στους οικείους υπολογαριασμούς του 74 καταχωρούνται τα έσοδα για τα οποία η Τράπεζα της Ελλάδος ή οποιαδήποτε Αρχή έχει γνωρίσει εγγράφως στην οικονομική μονάδα ότι είναι δυνατή η είσπραξή τους ή όταν τα έσοδα αυτά προκύπτουν από απόλυτα δικαιολογημένους υπολογισμούς της οικονομικής μονάδας που βασίζονται σε διατάξεις νόμων ή σε αποφάσεις αρμοδίων κρατικών ή εξουσιοδοτημένων από το κράτος οργάνων. Από τα βέβαια και εκκαθαρισμένα έσοδα, όσα αφορούν πωλήσεις της κλειόμενης χρήσης καταχωρούνται στην πίστωση των οικείων υπολογαριασμών του 74, όσα όμως αφορούν πωλήσεις προηγούμενων χρήσεων καταχωρούνται στην πίστωση του 82 «Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων».

**Ο λογαριασμός 74 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

Με το πιστωτικό υπόλοιπο κατά το κλείσιμο της χρήσης.

**Ο λογαριασμός 74 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με τις επιστροφές δασμών.
- 2) Με τις επιστροφές εξόδων εξαγωγών.
- 3) Με τις αποζημιώσεις που καταβάλουν οι πελάτες σε περίπτωση αθετήσεως όρων συμβάσεων.
- 4) Τα έσοδα από μερική χρησιμοποίηση ειδών συσκευασίας.
- 5) Τα έσοδα από μερική φθορά των ειδών συσκευασίας.
- 6) Τα έσοδα από επιχορηγήσεις.

**Παράδειγμα 1**

Η εταιρία «Α» έλαβε επιχορήγηση 10.000 € για όλο το 2004, για την απασχόληση – 2 υπαλλήλων με βάση το πρόγραμμα επιδοτήσεων – επιχορηγήσεων του ΟΑΕΔ.

-----  
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

-----  
10.000

33.14 Λοιπές απαιτήσεις

33.14.00 Απαιτήσεις από ειδικές επιχορηγήσεις

74 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ & ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ 10.000

74.03 Ειδικές επιχορηγήσεις - επιδοτήσεις

---

## **75. ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΣΧΟΛΙΩΝ**

Παρεπόμενα έσοδα είναι τα έσοδα που πραγματοποιεί η οικονομική μονάδα από παρεπόμενες ασχολίες δηλ. τα έσοδα που προέρχονται από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους, από παροχή υπηρεσιών στο προσωπικό, από μεσιτείες, από ενοίκια πάγιων στοιχείων κ.α.

Τα έσοδα που καταχωρούνται στο λογαριασμό 75 εμφανίζονται στην κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως, ενώ τα έξοδα που πραγματοποιεί η επιχείρηση για τα έσοδα αυτά προσαυξάνουν το κόστος πωλήσεων δηλαδή τελικά μειώνουν το μικτό αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως.

Ο λογαριασμός 75 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με το πιστωτικό υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου.

Ο λογαριασμός 75 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με τα έξοδα αποστολής των πωλημένων αποθεμάτων που βαρύνουν τους πελάτες

### **75.00 Έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους**

Στον λογαριασμό αυτό καταχωρούνται τα έσοδα από υπηρεσίες που παρέχονται από την επιχείρηση σε τρίτους, εφόσον οι υπηρεσίες αυτές δεν αποτελούν αντικείμενο της κύριας δραστηριότητάς της.

### **75.01 Έσοδα από παροχή υπηρεσιών στο προσωπικό**

Στον λογαριασμό αυτό καταχωρούνται τα έσοδα από την συμμετοχή του προσωπικού στα έξοδα που πραγματοποιούνται για λογαριασμό του από την

επιχείρηση. Όταν τα έξοδα πραγματοποιηθούν καταχωρούνται στον λογαριασμό 60.02 παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού.

#### **75.02 Προμήθειες – Μεσιτείες**

Σ' αυτόν τον λογαριασμό καταχωρούνται τα έσοδα από προμήθειες και μεσιτείες που η επιχείρηση λαμβάνει από αγορές ή πωλήσεις που πραγματοποιεί για λογαριασμό τρίτων, εφόσον οι μεσολαβητικές αυτές ενέργειες δεν συνιστούν το κύριο αντικείμενο των εργασιών της επιχείρησης, τα έσοδα καταχωρούνται στον λογαριασμό 73.

#### **75.04 Ενοίκια εδαφικών εκτάσεων**

Στον λογαριασμό αυτό καταχωρούνται τα έσοδα από εκμίσθωση εδαφικών εκτάσεων, εφόσον οι μισθώσεις δεν συνιστούν το κύριο αντικείμενο της επιχείρησης.

#### **75.05 Ενοίκια κτιρίων – τ.εγκατ.**

Σ' αυτόν τον λογαριασμό καταχωρούνται τα έσοδα από την εκμίσθωση κτιρίων και τεχνικών έργων, εφόσον οι σχετικές εκμισθώσεις δεν συνιστούν το κύριο αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης. Τα έσοδα αυτά θεωρούνται ανόργανα και καταχωρούνται στους λογαριασμούς του 81.01 έκτακτα και ανόργανα έσοδα.

#### **75.06 Ενοίκια μηχανημάτων**

#### **75.07 Ενοίκια μεταφορικών μέσων**

#### **75.08 Ενοίκια επίπλων & λοιπού εξοπλισμού**

#### **75.09 Ενοίκια ασώματων ακινητοποιήσεων**

Στους λογαριασμούς αυτούς καταχωρούνται αντίστοιχα τα έσοδα από την εκμίσθωση μηχανημάτων, μεταμέσων, επίπλων, εφόσον δεν συνιστούν το κύριο αντικείμενο της δραστηριότητας της επιχείρησης.

#### ***Παράδειγμα 1***

Η εταιρία «Β» στις 31/12/03 κάνει τακτοποίηση ενοικίων προηγούμενων χρήσεων αξίας 120000 €.



75 ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΣΧΟΛΙΩΝ	120.000
75.05 Ενοίκια κτιρίων ΤΕ	
56 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	120.000
56.00 Έσοδα επομένων χρήσεων	
56.00.75 Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	

## 76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Έσοδα κεφαλαίου είναι τα έσοδα που πραγματοποιεί η οικονομική μονάδα από τοποθετήσεις κεφαλαίων της σε συμμετοχές και χρεόγραφα και από δανεισμούς προς τρίτους. Βέβαια, αν αυτά τα έσοδα προέρχονται από δραστηριότητες κύριες για την επιχείρηση καταχωρούνται στον λογαριασμό 73 ή στο λογαριασμό 70. Ακόμα και στον λογαριασμό 76 παρακολουθούνται τα έσοδα που πραγματοποιεί η επιχείρηση από κέρδη από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων, από τόκους απαιτήσεων, από πωλήσεις και λοιπές εμπορικές εργασίες π.χ. τόκοι γρ. εισπρακτέων, τόκοι τρεχούμενων λογαριασμών πελατών, από τόκους απαιτήσεων από χορηγούμενα δάνεια και λοιπές μη εμπορικές συναλλαγές: π.χ. τόκοι γραμματίων εισπρακτέων, τόκοι χορηγούμενων δανείων και από τόκους καταθέσεων σε Τράπεζες και Ταμιευτήρια εσωτερικού και εξωτερικού.

Ο λογαριασμός 76 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με το πιστωτικό υπόλοιπο την 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.

Ο λογαριασμός 76 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με τα έσοδα από συμμετοχές και χρεώνεται ο πρωτοβάθμιος 38, χωρίς να αφαιρείται ο παρακρατηθείς φόρος.

2) Με τα έσοδα από χρεόγραφα και χρεώνεται ο πρωτοβάθμιος 38, χωρίς να αφαιρείται ο παρακρατηθείς φόρος.

3) Με τους τόκους από χρεόγραφα και χρεώνεται ο πρωτοβάθμιος 38, χωρίς να αφαιρείται ο παρακρατηθείς φόρος.

#### **76.00 Έσοδα Συμμετοχών**

Στον λογαριασμό αυτόν και στους υπολογαριασμούς του καταχωρούνται τα έσοδα (κέρδη) της επιχειρήσεως από τις συμμετοχές της σ' άλλες ημεδαπές επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής.

#### **76.01 Έσοδα Χρεογράφων**

Σ' αυτόν τον λογαριασμό καταχωρούνται τα έσοδα από χρεόγραφα που αφορούν τη χρήση, δηλ. τα μερίσματα από μετοχές ανωνύμων εταιριών και οι τόκοι από τίτλους που χαρακτηρίζονται ως χρεόγραφα.

#### **76.02 Δουλευμένοι Τόκοι Γραμματίων Εισπρακτέων**

Σ' αυτόν τον λογαριασμό καταχωρούνται οι δουλευμένοι τόκοι των γραμματίων (συναλ/κών) σε ευρώ και ξένο νόμισμα. Η ανάπτυξη του λογ/μού γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε επιχειρήσεως και λειτουργεί σύμφωνα με τους λογαριασμούς 31.06 μη δουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων και 31.13 μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων σε Ξ.Ν.

#### **76.04 Διαφορές από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων**

Σ' αυτόν τον λογαριασμό καταχωρούνται τα κέρδη που πραγματοποιούνται από πωλήσεις: συμμετοχών και χρεογράφων.

#### **76.98 Λοιπά Έσοδα Κεφαλαίων**

Σ' αυτόν τον λογαριασμό καταχωρούνται τα έσοδα κεφαλαίων τα οποία δεν εντάσσονται σε οποιαδήποτε κατηγορία από αυτές των υπολοίπων υπολογαριασμών του 76.

#### **Παράδειγμα 1**

Η εταιρία «Κ» έχει μετοχές Α.Ε. «Ω» εισηγμένης στο χρηματιστήριο. Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2003 η εταιρία «Ω» διένειμε τα κέρδη. Η «Κ» είχε έσοδα από τις μετοχές 50.000 €.

34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	50000
3400 Μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιριών εσωτερ.	
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	50000
76.00 Έσοδα συμμετοχών	
76.00.00 Μερίσματα μετοχών εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού.	

### **78 ΙΔΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΓΙΩΝ – ΤΕΚΜΑΡΤΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΥΤΟΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ**

Ο λογαριασμός 78 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με την αξία των υλικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ή βελτίωση των πάγιων στοιχείων και πιστώνεται ο λογαριασμός 24 Πρώτες & Βοηθ. Ύλες ή 20 Εμπορεύματα ή 25 Αναλώσιμα Υλικά.
- 2) Με τα έξοδα για την κατασκευή των παγίων ή την βελτίωση αυτών τα οποία υπολογίζονται εξωλογιστικά.
- 3) Με την αξία των εσόδων από ιδιόχρηση αποθεμάτων.

Ο λογαριασμός 78 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) Με την αξία των παραχθέντων ή βελτιωθέντων πάγιων στοιχείων και χρεώνεται ο οικείος λογαριασμός αυτών.
- 2) Μεταφέρεται ο λογαριασμός 78 στον λογ. 80 και μειώνει τα κέρδη χρήσεως.
- 3) Με το χρεωστικό του υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου.

#### **Παράδειγμα 1**

Αγρόκτημα μη αρδευόμενο με τη δημιουργία βελτιώσεων και εδαφικών υποστηρίξεων έγινε αρδευόμενο δια φυσικής ροής υδάτων του παρακείμενου ποταμού. Για τη δημιουργία αυτή δαπανήθηκε χρηματικό ποσό αξίας 500 €.

-----  
10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

-----  
500

10.04 Αγροί

78 ΙΔΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΓΙΩΝ – ΤΕΚΜΑΡΤΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ

ΑΥΤΟΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ Ή ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ 500

78.00 Ιδιοπαραγωγή και βελτιώσεις παγίων

78.00.10 Ιδιοπαραγωγή και βελτιώσεις εδαφικών εκτάσεων  
-----

# 8 ΟΓΔΟΗ ΟΜΑΔΑ

## ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

### ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

- 80 Γενική εκμετάλλευση
- 81 Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα
- 82 Έξοδα και έσοδα προηγούμενων χρήσεων
- 83 Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους
- 84 Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων
- 85 Αποσβέσεις παγίων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος
- 86 Αποτελέσματα χρήσεως
- 87 .....
- 88 Αποτελέσματα προς διάθεση
- 89 Ισολογισμός

## ΟΜΑΔΑ 8 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Στην ομάδα 8 περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί προσδιορισμού των αποτελεσμάτων εκμεταλλεύσεως, μικτών και καθαρών, καθώς και οι λογαριασμοί συγκεντρώσεως των μη προσδιοριστικών των μικτών κερδών εξόδων και εσόδων εκμεταλλεύσεως. Στην ίδια ομάδα περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί συγκεντρώσεως των εκτάκτων και ανόργανων αποτελεσμάτων, των εξόδων και εσόδων προηγούμενων χρήσεων, των προβλέψεων για έκτακτους κινδύνους, των εσόδων από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων και των μη ενσωματωμένων στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεων πάγιων στοιχείων, καθώς και οι λογαριασμοί προσδιορισμού και διαθέσεως των αποτελεσμάτων χρήσεως και ο Ισολογισμός. Οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί της ομάδας 8 αναπτύσσονται σε δευτεροβάθμιους υποχρεωτικούς λογαριασμούς και αυτοί αναπτύσσονται σε τριτοβάθμιους και αναλυτικότερους υπολογαριασμούς, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε οικονομικής μονάδας, με τον περιορισμό να τηρούνται οι υποχρεωτικοί τριτοβάθμιοι λογαριασμοί.

Κάθε οικονομική μονάδα έχει τη δυνατότητα αντί να αναπτύξει κατ' είδος τους τριτοβάθμιους λογαριασμούς των 31 – 85, να τους αναπτύξει κατά προορισμό, με τον όρο όμως ότι οι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί των εξόδων ή εσόδων κατά είδος υποχρεωτικά θα εμφανίζονται σαν αναλυτικοί των περιληπτικών, κατά προορισμό, λογαριασμών στους οποίους θα αναλύονται οι δευτεροβάθμιοι κατ' είδος λογαριασμοί των 81 - 85 πρωτοβαθμίων. Σε περίπτωση που η οικονομική μονάδα προσδιορίζει βραχύχρονα (π.χ. μηνιαία ή τριμηνιαία) αποτελέσματα ή καταρτίζει περιοδικές συγκρίσιμες καταστάσεις, η χρονική εναρμόνιση των έκτακτων και ανόργανων αποτελεσμάτων γίνεται με απευθείας χρεωπίστωση των οικείων αποτελεσματικών λογαριασμών 81 – 85, είτε με παρεμβολή ενδιάμεσων λογαριασμών (81.99, 82.99, 83.99, 84.99, 85.99) με χρέωση και πίστωση του λογ. 58 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ.

## **80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ**

Ο λογαριασμός 80 και οι υπολογαριασμοί του είναι λογαριασμοί συγκεντρώσεως αποτελεσματικών λογαριασμών και χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του ετήσιου συνολικού οργανικού αποτελέσματος της επιχειρήσεως το οποίο αναλύεται σε:

- μικτό αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως (λογ.80.01)
- έξοδα εκμεταλλεύσεως μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων (λογ. 80.02)
- έσοδα εκμεταλλεύσεως μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων (λογ. 80.03)

Σύμφωνα με το ΕΓΛΣ ο λογαριασμός 80 χρησιμοποιείται μόνο στο τέλος της χρήσεως, οπότε καταρτίζεται υποχρεωτικά η κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως. Από τον λογαριασμό 80 και τους υπολογαριασμούς του προκύπτει το συνολικό οργανικό αποτέλεσμα και το μικτό αποτέλεσμα της χρήσεως. Ο προσδιορισμός του αναλυτικού οργανικού αποτελέσματος και μικτού κατά κλάδο δραστηριότητας είναι έργο της αναλυτικής λογιστικής. Αντίστοιχος λογαριασμός του 80 στην αναλυτική λογιστική είναι ο 96.22 ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤ/ΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ.

### **80.00 Γενική Εκμετάλλευση**

Ο λογαριασμός αυτός χρησιμεύει για τον προσδιορισμό των καθαρών τακτικών και οργανικών αποτελεσμάτων τα οποία πραγματοποίησε η επιχείρηση από την εκμετάλλευση των διαφόρων δραστηριοτήτων της κατά τη χρήση που κλείνει.

#### **Ο Λογαριασμός 80.00 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με την αξία των αρχικών αποθεμάτων δηλ. των αποθεμάτων που υπήρχαν στην αρχή της κλειόμενης χρήσης.
- 2) Με την αξία των αγορών αποθεμάτων δηλ. εμπορευμάτων, πρώτων υλών και βοηθητικών υλών, αναλώσιμων υλικών κτλ. που πραγματοποιήθηκαν μέσα στην κλειόμενη χρήση.

- 3) Με την αξία των δουλευμένων εξόδων κατ' είδος
- 4) Με τα καθαρά κέρδη εκμεταλλεύσεως της κλειόμενης χρήσεως με πίστωση του λογ. 80.01.

**Ο Λογαριασμός 80.00 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με την αξία των δουλευμένων εσόδων κατ' είδος.
- 2) Με την αξία των τελικών αποθεμάτων δηλ. των αποθεμάτων απογραφής τέλους της χρήσεως, όπως η αξία προσδιορίζεται με την αποτίμηση της ποσοτικής απογραφής.
- 3) Με την καθαρή ζημία εκμεταλλεύσεως της κλειόμενης χρήσης με χρέωση του λογ. 80.01.

**80.01 Μικτά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως**

Ο λογαριασμός αυτός χρησιμεύει για τον προσδιορισμό των μικτών αποτελεσμάτων (κερδών ή ζημιών), τα οποία πραγματοποιήθηκαν από την εκμετάλλευση των δραστηριοτήτων της επιχειρήσεως. Το μικτό αποτέλεσμα της χρήσεως είναι η διαφορά μεταξύ εσόδων από πωλήσεις και κόστους πωλήσεων. Όπως αναφέραμε και στον λογαριασμό 80.00 ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ μεταφέρονται στη μεν χρέωση τα αρχικά αποθέματα, οι αγορές χρήσης και τα οργανικά έξοδα (ομάδα 6) και στην πίστωση τα αποθέματα τέλους χρήσεως και τα έσοδα της ομάδας 7, έτσι το υπόλοιπο του λογαριασμού που προκύπτει εμφανίζει το συνολικό οργανικό αποτέλεσμα της επιχειρήσεως το οποίο μεταφέρεται στο λογαριασμό 80.01. Βέβαια για να μετατραπεί το οργανικό αποτέλεσμα σε μικτό αποτέλεσμα θα πρέπει να αφαιρέσουμε τα έξοδα της ομάδας 6 που δεν συνιστούν κόστος πωληθέντων.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι η αφαίρεση των εξόδων γίνεται με πίστωση του λογαριασμού 80.01 και αντίστοιχη χρέωση του λογαριασμού 80.02. Επίσης, πρέπει να αφαιρεθούν τα έσοδα της ομάδας 7 που δεν συνιστούν έσοδα πωλήσεων. Αυτό συμβαίνει με χρέωση του λογαριασμού 80.01 και πίστωση του λογαριασμού 80.03. Τέλος, στο τέλος της χρήσεως, στο λογαριασμό 80.01 μεταφέρονται τα καθαρά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως που προκύπτουν από



τον λογ/μό 80.00. Στη συνέχεια, πιστώνεται (80.01) με τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έξοδα με χρέωση του λογ/μού 80.02. Αλλά και χρεώνεται με τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έσοδα με πίστωση του λογαριασμού 80.03. Το υπόλοιπο του λογ/μού 80.01 εμφανίζει τα μικτά αποτελέσματα τα οποία μεταφέρονται στο λογαριασμό 86.00 Αποτελέσματα Χρήσεως.

### **80.02 Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών Αποτελεσμάτων**

Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων είναι τα έξοδα που σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες λειτουργίας της αναλυτικής λογιστικής, δεν συνιστούν κόστος παραγωγής και βαρύνουν τα αποτελέσματα χρήσεως. Ορισμένα από τα έξοδα προκύπτουν από τους λογ/μούς της αναλυτικής λογιστικής ενώ άλλα προκύπτουν από συγκεκριμένους λογ/μούς της ομάδας 6. Υποστηρίζεται ότι ως έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων πρέπει να αντιμετωπίζονται στη γ. λογιστική και ορισμένα έξοδα που στην αναλυτική λογιστική καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 97 «Διαφορές ενσωματώσεως και καταλογισμού» και αυτό συμβαίνει για να εναρμονίζεται το μικτό αποτέλεσμα που προκύπτει από τον 80.01 με το αντίστοιχο αποτέλεσμα που προκύπτει από τον 96.22 μικτά αναλυτικά αποτελέσματα της αναλυτικής λογιστικής.

#### **Ο λογαριασμός 80.02 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας
- 2) Με τα έξοδα λειτουργίας ερευνών - αναπτύξεως
- 3) Με τα έξοδα λειτουργίας διαθέσεως
- 4) Με τα έξοδα λειτουργίας παραγωγής μη κοστολογημένης
- 5) Με τις προβλέψεις υποτιμήσεως συμμετοχών και χρεογράφων
- 6) Με τις διαφορές από πώληση συμμετ. κ' χρεογράφων
- 7) Με τους χρεωστικούς τόκους κ' συναφή έξοδα.

#### **Ο λογαριασμός 80.02 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

Με το χρεωστικό του υπόλοιπο

**80.03 Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών Αποτελεσμάτων**

Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων είναι εκείνα τα οποία δεν συνιστούν έσοδα πωλήσεων και συνεπώς δεν υπολογίζονται στα έσοδα που σχετίζονται με το κόστος πωληθέντων προκειμένου να προσδιοριστεί το μικτό αποτέλεσμα.

**Ο λογαριασμός 80.03 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

1) Με το πιστωτικό του υπόλοιπο και πιστώνεται ο λογ. 86 Αποτελέσματα Χρήσεως.

**Ο λογαριασμός 80.03 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) Με τα έσοδα εκμεταλλεύσεως
- 2) Με τα έσοδα συμμετοχών
- 3) Με τα έσοδα χρεογράφων
- 4) Με τα κέρδη από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων
- 5) Με τους δουλευμένους τόκους γραμματίων εισπρακτέων, τους λοιπούς πιστωτικούς τόκους και τα λοιπά έσοδα κεφαλαίων σε χρέωση του λογαριασμού 80.01 για όλους τους παραπάνω λογαριασμούς.

**Παράδειγμα 1**

Η εταιρία «Ζ» εμφάνισε στο Β' προσωρινό ισοζύγιό της τα παρακάτω:

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ (Αρχικό Απόθεμα 400 € και Αγορές Χρήσεως 5.000 €)	
60 ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	600 €
62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	250 €
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	150 €
65 ΤΟΚΟΙ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	200 €
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	7.000 €
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	350 €

Η απογραφή έδειξε ότι τα εμπορεύματα τέλους χρήσεως είναι 700 €.

Ζητείται να υπολογιστούν τα αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως.

80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	6.600
80.00 Λογ/σμος Γεν. Εκμεταλλεύσεως	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	5.400
20.00 Αρχικό απόθεμα εμπορευμάτων	
20.01 Αγορές χρήσεως	
60 ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	600
62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	250
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	150
65 ΤΟΚΟΙ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	200
Μεταφορά λογαριασμού	

70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	7.000
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	350
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	700
20.00 Εμπορεύματα τελικής απογραφής	
80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	8.050
80.00 Λογ/σμος Γεν. Εκμεταλλεύσεως	
Μεταφορά λογαριασμού	

ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΕΞΟΔΩΝ

α/α	Κ.Α.	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ	ΠΟΣΟ	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	Χρημ/κα έξοδα
1	60	Αμοιβές Έξοδα Προσωπικού	600.000	240.000	360.000	-
2	62	Παροχές τρίτων	250.000	100.000	150.000	-
3	64	Διάφορα έξοδα	150.000	60.000	90.000	-
4	65	Τόκοι & συναφή έξοδα	200.000	-	-	200.000
			1.200.000	400.000	600.000	200.000

80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	2.650
80.00 Λογ/σμος Γεν. Εκμεταλλεύσεως	1.450
80.02 Έξοδα μη προσδ. των μικτών αποτελ/των	
80.02.00 Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	400

80.02.02 Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως 600	
80.02.06 Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα 200	
80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	2.650
80.01 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	
Μεταφορά λογαριασμού	
-----	-----
80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	350
80.01 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	
80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	350
80.03 Έσοδα μη προσδ. των μικτών αποτελ/των	
80.03.04 Πιστωτικοί τόκοι & συναφή	
Μεταφορά λογαριασμού	
-----	-----

## **81 ΕΚΤΑΚΤΑ & ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Στο λογαριασμό 81 καταχωρούνται κατ' είδος τα έκτακτα και ανόργανα έξοδα και έσοδα της χρήσης, καθώς και τα αποτελέσματα που πραγματοποιούνται από εξαιρετικές και έκτακτες πράξεις και εργασίες. Ανάλυση του λογαριασμού 81 σε δευτεροβάθμιους και τριτοβάθμιους λογαριασμούς, κυρίως υποχρεωτικούς, περιλαμβάνει τις κυριότερες γνωστές κατηγορίες εκτάκτων και ανόργανων εξόδων και αποτελεσμάτων. Η οικονομική μονάδα έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί και άλλους τριτοβάθμιους λογαριασμούς για την ιδιαίτερη παρακολούθηση των περιπτώσεων που παρουσιάζονται, οπότε περιορίζεται το περιεχόμενο των προαιρετικών τριτοβάθμιων λογαριασμών 81.00.99, 81.01.99, 81.02.99 και 81.03.99.

Στο λογαριασμό 81.00 «έκτακτα και ανόργανα έξοδα» καταχωρούνται κατ' είδος τα έκτακτα και ανόργανα έξοδα που αφορούν τη χρήση. Στο λογαριασμό αυτό δεν καταχωρούνται έξοδα που αφορούν προηγούμενες χρήσεις. Τα έξοδα αυτά καταχωρούνται στον 82.00. Τα φορολογικά πρόστιμα και οι προσαυξήσεις τους

καταχωρούνται στον λογαριασμό 81.00, αν πρόκειται για περιπτώσεις που δεν έχει προηγηθεί η άσκηση προσφυγής στα αρμόδια δικαστήρια, αλλιώς καταχωρούνται στον 33.98. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στον λογαριασμό 44.14 «προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από αποτίμηση απαιτήσεων και λοιπών υποχρεώσεων». Στο τέλος κάθε χρήσης το υπόλοιπο του 44.14 αν είναι χρεωστικό μεταφέρεται στη χρέωση του λογαριασμού 81.00.04 «συναλλαγματικές διαφορές», ενώ αν είναι πιστωτικό παραμένει και μέσα στην επόμενη χρήση μεταφέρονται στην πίστωση του λογαριασμού 81.01.04 «συναλλαγματικές διαφορές». Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση τυχόν διαθέσιμων σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται απευθείας οι χρεωστικές στην χρέωση του λογαριασμού 81.00.04 και οι πιστωτικές στην πίστωση του 81.01.04.

Στο λογαριασμό 81.01 «έκτακτα και ανόργανα έσοδα» καταχωρούνται κατ' είδος τα έκτακτα και ανόργανα έσοδα που αφορούν τη χρήση. Στο λογαριασμό αυτό δεν καταχωρούνται έσοδα που αφορούν προηγούμενες χρήσεις. Τα έσοδα αυτά καταχωρούνται στον 82.01.

Στους λογαριασμούς 81.02 «έκτακτες ζημιές» και 81.03 «έκτακτα κέρδη» καταχωρούνται τα αποτελέσματα – ζημιές ή κέρδη – που προκύπτουν από εξαιρετικές και έκτακτες πράξεις και εργασίες, όπως π.χ. από εκποίηση πάγιων στοιχείων, από μεταβίβαση δικαιωμάτων και λοιπών ασώματων ακινητοποιήσεων, από ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις ή από λαχνούς ομολογιακών δανείων.

Κατά το κλείσιμο του ισολογισμού τα υπόλοιπα των υπολογαριασμών του 81 μεταφέρονται στους αντίστοιχους υπολογαριασμούς του 86.02 «έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα», έτσι ώστε ο λογαριασμός 81 να εξισώνεται.

**Ο λογαριασμός 81 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

1. Με τα έκτακτα και ανόργανα έξοδα.
2. Με τις χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την πώληση εμπορευμάτων.
3. Με τις έκτακτες ζημιές.
4. Με το τυχόν πιστωτικό του υπόλοιπο.

Ο λογαριασμός 80 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:

1. Με τα έκτακτα και ανόργανα έσοδα.
2. Με τα έκτακτα κέρδη.
3. Σε περίπτωση ζημιάς με το χρεωστικό του υπόλοιπο

### **Παράδειγμα 1**

Στην επιχείρηση «Χ» λόγω εκπρόθεσμης καταβολής εισφορών του Ι.Κ.Α. επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 6.000€.

81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	6.000
81.00 Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	
81.00.01 Προσαυξήσεις εισφορών ασφαλιστικών ταμείων	
55 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	6.000
55.00 Ι.Κ.Α.	
55.00.06 Προσαυξήσεις Ι.Κ.Α.	
Πρόστιμο Ι.Κ.Α. 6.000 €	

## **82 ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ**

Στο λογαριασμό 82 καταχωρούνται κατά είδος τα έξοδα και τα έσοδα που πραγματοποιούνται μέσα στη χρήση, ο χρόνος όμως και τα αίτια δημιουργίας τους ανάγονται σε δραστηριότητες προηγούμενων χρήσεων (Ο λογ. 82 αναλύεται σε δευτεροβάθμιους και τριτοβάθμιους λογ., κυρίως υποχρεωτικούς,

περιλαμβάνει τις κυριότερες γνωστές κατηγορίες εξόδων και εσόδων προηγούμενων χρήσεων ), τα υπόλοιπα των υπολογαριασμών του 82 μεταφέρονται στους αντίστοιχους υπολογαριασμούς του 86.02 Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα, κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού και έτσι ο 82 εξισώνεται.

**Ο λογαριασμός 82 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τα έξοδα προηγούμενων χρήσεων
- 2) με τους φόρους και τέλη προηγούμενων χρήσεων (εκτός από το φόρο εισοδήματος)
- 3) με το πιστωτικό του υπόλοιπο.

**Ο λογαριασμός 82 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

- 1) με τα κατ' είδος έσοδα προηγούμενων χρήσεων
- 2) με τις εισπράξεις αποσβεσμένων απαιτήσεων
- 3) με τις επιστροφές αχρεωστήτως καταβλημένων σε προηγούμενες χρήσεις φόρων και τελών (εκτός από το φόρο εισοδήματος)
- 4) με το χρεωστικό του υπόλοιπο.

Στο λογαριασμό 82.00 «Έξοδα προηγούμενων χρήσεων», καταχωρούνται κατ' είδος τα έξοδα προηγούμενων χρήσεων, όπως οι φόροι και τα τέλη που επιβάλλονται για φορολογικές υποχρεώσεις που δημιουργούνται από πράξεις ή παραλείψεις προηγούμενων χρήσεων, αλλά η αποδοχή της υποχρέωσης για πληρωμή τους γίνεται μέσα στη χρήση που τρέχει.

Στον ίδιο λογαριασμό καταχωρούνται φόροι και τέλη που βεβαιώνονται μετά από οριστικοποίηση αποφάσεων των αρμόδιων δικαστηρίων, όπως φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις, προσαυξήσεις εισφορών ασφαλιστικών ταμείων, κλοπές-υπεξαιρέσεις, φόροι και τέλη προηγούμενων χρήσεων, αμοιβές και έξοδα τρίτων, παροχές τρίτων, τόκοι και συναφή έξοδα, διάφορα έξοδα, αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος, προβλέψεις εκμετάλλευσης. Στους παραπάνω φόρους δεν

περιλαμβάνεται ο φόρος εισοδήματος που αφορά προηγούμενες χρήσεις. Καταχωρείται στον λογ. 42.04 Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

Στο λογαριασμό 82.01 «Έσοδα προηγούμενων χρήσεων», καταχωρούνται κατ' είδος τα έσοδα προηγούμενων χρήσεων, όπως οι εισπράξεις από αποσβεσμένες απαιτήσεις, οι επιστροφές αχρεωστήτως καταβλημένων σε προηγούμενες χρήσεις φόρων και τελών, οι επιχορηγήσεις, οι επιστροφές δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων και οι επιστροφές τόκων λόγω εξαγωγών που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

### Παράδειγμα 1

Μετά από έλεγχο στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης, που αφορούσε την προηγούμενη χρήση, μας επιβλήθηκε πρόστιμο λόγω λανθασμένης τήρησης βιβλίων €12.000.

82. ΈΞΟΔΑ & ΈΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	12.000
82.00 Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	
82.00.00 Φορολογικά πρόστιμα και προσαυξήσεις	
54. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	12.000
54.09 Λοιποί φόροι-τέλη	
54.09.15 Φορολογικό πρόστιμο	
βεβαίωση προστίμου	

Μετά από δικαστική απόφαση, η επιχείρηση πρέπει να καταβάλει ανθυγιεινό επίδομα στο προσωπικό της, αξίας €70.000.

82. ΈΞΟΔΑ & ΈΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	70.000
82.00 Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	
82.00.60 Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	70.000
38.00 Ταμείο	



38.00.00 Μετρητά  
καταβολή επιδόματος

Εισπράξαμε από πελάτη μας, που είχε αποσβαστεί πλήρως ως ανεπίδεκτος  
είσπραξης €4.500.

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

4.500

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά

82. ΈΞΟΔΑ & ΈΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

4.500

82.01 Έσοδα προηγούμενων χρήσεων

82.01.03 Εισπράξεις αποσβεσμένων απαιτήσεων

είσπραξη από αποσβεσμένο πελάτη

### **83 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ**

Πρόβλεψη είναι η κράτηση ορισμένου ποσού κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού της οικονομικής μονάδας σε βάρος του λογ. Γενικής Εκμετάλλευσης ή του λογ. Αποτελεσμάτων χρήσης. Η κράτηση αυτή αποβλέπει στην κάλυψη ζημιάς ή εξόδων ή ενδεχόμενης αποτίμησης στοιχείων και ενεργητικού χωρίς όμως να είναι γνωστό το ακριβές μέγεθός τους ή ο χρόνος πραγματοποίησης ή και τα δύο. Στο τέλος της χρήσης ο 83 μεταφέρεται στον 86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ.

#### **ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ**

- 1) Ο σχηματισμός των προβλέψεων είναι υποχρεωτικός, ανεξάρτητα αν η χρήση κλείνει με θετικό ή αρνητικό αποτέλεσμα.
- 2) Οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους σχηματίζονται κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού με χρέωση του 83 ... και πίστωση των λογ. 44.10 και 44.19. Τα

έξοδα που πραγματοποιούνται στις επόμενες χρήσεις με εξαίρεση τη ζημιά από εκποίηση συμμετοχών σε λοιπές επιχειρήσεις (εκτός Α.Ε.) για την οποία είχαν σχηματιστεί προβλέψεις, καταχωρούνται στην ομάδα 6.

Ο λογαριασμός **83 ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

Με τις προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους

Ο λογαριασμός **83 ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

Με το χρεωστικό του υπόλοιπο

Ο λογαριασμός **83.10 «Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων»** σχηματίζεται με χρέωση του λογ. 83.10 και πίστωση του λογ. 44.10. Επίσης περιλαμβάνονται προβλέψεις για κάλυψη ζημιάς από συμμετοχή σε κοινοπραξία ή Ο.Ε. ή Ε.Ε.

Ο λογαριασμός **83.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις** σχηματίζεται με χρέωση του 83.11 και πίστωση του 4.11 (ανεπίδεκτη εισπραξης απαίτηση). Το υπόλοιπο της απαίτησης που μένει ακάλυπτο μεταφέρεται στη χρέωση του 81.02.06 Ζημιές από ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις.

Οι λογαριασμοί **83.12 Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα**, **83.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων** και **83.98 Λοιπές έκτακτες προβλέψεις** σχηματίζονται κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού με τη χρέωσή τους και πίστωση των αντίστοιχων 44.12, 44.13, 44.98.

### **Παράδειγμα 1**

Η Χαλυβουργική Α.Ε., σχηματίζει πρόβλεψη για το ποσό €85.000 για πρόσθετο ανθυγιεινό επίδομα που διεκδικεί το προσωπικό της για την προηγούμενη χρήση 2004.

---

83. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΈΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	85.000
83.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων	
83.13.00 Επίδομα προσωπικού	

44. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

85.000

44.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων

44.13.00 Προβλέψεις για επίδομα προσωπικού

σχηματισμός πρόβλεψης για διεκδικούμενο επίδομα προσωπικού

**84 ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ**

Ο Λογαριασμός 84 λειτουργεί σύμφωνα μ' όσα αναπτύσσονται στην λειτουργία του λογαριασμού 44. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ. Στην πίστωση των υπολογαριασμών του 84.00 «Έσοδα από Αχρησιμοποίητες Προβλέψεις Προηγούμενων Χρήσεων» καταχωρούνται οι αχρησιμοποίητες προβλέψεις εκμεταλλεύσεως και έκτακτων κινδύνων που είχαν σχηματιστεί σε προηγούμενες χρήσεις και δεν χρησιμοποιήθηκαν είτε επειδή οι ζημιές που πραγματοποιήθηκαν ήταν μικρότερες από τις σχηματιζόμενες γι' αυτές προβλέψεις, είτε επειδή δεν υπήρχαν οι κίνδυνοι για τους οποίους είχαν σχηματιστεί. Επίσης στην πίστωση του λογ/μού 84.01 «Έσοδα από Χρησιμοποιημένες Προβλέψεις Προηγούμενων Χρήσεων για Έκτακτους Κινδύνους», καταχωρούνται οι χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγ. χρήσεων για έκτακτους κινδύνους, δηλαδή τα ποσά των προβλέψεων που είχαν σχηματιστεί για ζημιές και έξοδα και πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια της χρήσεως και καταχωρήθηκαν στους οικείους λογαριασμούς τους. Στον 84.01 μεταφέρεται ολόκληρη η σχηματιζόμενη πρόβλεψη αν είναι μικρότερη από τις ζημιές ή τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν στη χρήση, αλλιώς μεταφέρεται το ποσό των ζημιών ή των εξόδων που πραγματοποιήθηκε. Πρέπει να τονίσουμε ότι οι χρησιμοποιημένες προβλέψεις για έξοδα εκμεταλλεύσεως δεν μεταφέρονται στον 84 αλλά στον λογ/μό οργανικών εσόδων 78.05 «χρησιμοποιημένες προβλέψεις προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως».

Κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, τα υπόλοιπα των υπολογαριασμών του 84 μεταφέρονται στον 86.02.03 «Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων». Τέλος, ο λογαριασμός 84 «Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων» εμφανίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως.

Ο Λογαριασμός 84 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με το πιστωτικό του υπόλοιπο.

Ο Λογαριασμός 84 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

1) Με τα έσοδα από ακρησιμοποιήτες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων.

2) Με τα έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων για έκτακτους κινδύνους.

3) Με τα έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων προς κάλυψη εξόδων εκμεταλλεύσεως.

### Παράδειγμα 1

Η επιχείρηση έκανε προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων στο τέλος της χρήσεως 3000 €. Στις 15/08/01 καταβάλλει για αποζημίωση λόγω ζημιών σε ακίνητα που χρησιμοποίησε 2000 €.

12 / 2000

83	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	3000	
83.13	Προβλέψεις για έξοδα προηγούμ. Χρήσεων		
44	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		3000
44.13	Προβλέψεις για έξοδα προηγούμ. Χρήσεων		
Σχηματισμός Προβλέψεων			

08 / 2001

82	ΕΞΟΔΑ Κ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓ ΧΡΗΣ.	2000	
82.00	Έξοδα προηγ. Χρήσεων		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		2000
38.00	Ταμείο		
Καταβολή Αποζημίωσης			

44	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ		
	Προβλέψεις για έξοδα προηγ.		
44.13	Χρήσεων		

84	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΠΡΟΗΓ. ΧΡΗΣ.	3000
84.01	Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγ. Χρησ. Για έκτακτ κινδ.	
84.01.13	Έσοδα από προβλέψεις για έξοδα προηγ. Χρήσεων	
84.00	Έσοδα από χαχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγ. Χρήσεων	
84.00.13	Έσοδα από προβλέψεις για έξοδα προηγ. Χρήσεων	

## **85 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ**

Στο λογαριασμό 85 καταχωρούνται οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών στοιχείων που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος, δηλαδή στο λογαριασμό αυτό καταχωρούνται οι πρόσθετες (επιταχυνόμενες) αποσβέσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά. Οι τακτικές αποσβέσεις, που ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος, καταχωρούνται στο λογαριασμό 66, και εμφανίζονται στην από το σύνολο των αποσβέσεων (τακτικών και πρόσθετων). Χρεώνεται ο πρωτοβάθμιος λογαριασμός 85 Αποσβέσεις Παγίων Μη Ενσωματωμένες στο Λειτουργικό Κόστος καθώς και οι δευτεροβάθμιοι και τριτοβάθμιοι οικείοι λογαριασμοί. Πιστώνονται οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί που υπάγονται τα πάγια στοιχεία (Λογ. 10 έως 18) καθώς και οι οικείοι δευτεροβάθμιοι και τριτοβάθμιοι λογαριασμοί. Οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί των παγίων στοιχείων πιστώνονται με τις κάθε σταθερές και πρόσθετες αποσβέσεις και μειώνεται το χρεωστικό τους υπόλοιπο.

### **Παράδειγμα 1**

Η επιχείρηση μεταφορών «EXPRES Α.Ε.» υπολόγισε πρόσθετες αποσβέσεις στα μεταφορικά της μέσα (φορτηγά) 10.000 €.

---

85ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ	10.000
ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	
85.03Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	

85.03.02Αποσβέσεις φορητών	
13ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	10.000
13.99Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς	
13.99.02Αποσβεσμένα φορητά	
Υπολογισμός πρόσθετων αποσβέσεων	
-----	-----

## **86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ**

Ο λογαριασμός 86 «Αποτελέσματα Χρήσης» χρησιμοποιείται μόνο στο τέλος της χρήσης και χρησιμεύει για τον προσδιορισμό των συνολικών καθαρών αποτελεσμάτων που πραγματοποιήθηκαν από τις δραστηριότητες της επιχείρησης κατά την κλειόμενη χρήση. Όπως είναι γνωστό το συνολικό αποτέλεσμα της χρήσης είναι η διαφορά μεταξύ των καθαρών θέσεων των ισολογισμών ενάρξεως και λήξεως της χρήσης.

Το καθαρό αποτέλεσμα της χρήσης πριν από την αφαίρεση των φόρων που βαρύνουν τα κέρδη προκύπτει από:

- Το αποτέλεσμα εκμετάλλευσης και τα έσοδα από παρεπόμενες δραστηριότητες.
- Τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα ,
- Τα έξοδα των λειτουργιών (έξοδα διοίκησης, έρευνας και ανάπτυξης, χρηματοοικονομικά, διάθεσης).
- Τα έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα.
- Τα έσοδα και έξοδα προηγούμενων χρήσεων που πραγματοποιήθηκαν μέσα στη χρήση.
- Τις προβλέψεις για ζημιές και
- Τις μη ενσωματωμένες αποσβέσεις στο λειτουργικό κόστος παγίων στοιχείων.

Ο υπολογαριασμός 86.99 «καθαρά αποτελέσματα χρήσης» χρησιμεύει για τη συγκέντρωση των χρεωστικών και πιστωτικών υπολοίπων των λοιπών

υπολογαριασμών του 86 από το συσχετισμό δε των υπολοίπων αυτών προκύπτουν τα συνολικά καθαρά αποτελέσματα χρήσης (καθαρές ζημιές ή κέρδη), τα οποία μεταφέρονται στο λογαριασμό.

Ο λογαριασμός 86 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ:**

1. Με τις ζημιές εκμετάλλευσης της κλειόμενης χρήσης.
2. Με τα έξοδα λειτουργιών διοικητικής, ερευνών ανάπτυξης και διάθεσης.
3. Με τις διαφορές αποτιμήσεων αποδοχών και χρεογράφων, με τα έξοδα και τις ζημιές συμμετοχών και χρεογράφων και με τους χρεωστικούς τόκους και τα συναφή έξοδα.
4. Με τα έκτακτα και ανόργανα έξοδα.
5. Με τις έκτακτες ζημιές.
6. Με τα έσοδα προηγούμενων χρήσεων
7. Με τις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος παγίων στοιχείων.
8. Με τα καθαρά κέρδη.

Ο λογαριασμός 86 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ:**

1. Με τα μικτά κέρδη της χρήσης.
2. Με τα διάφορα άλλα έξοδα της εκμετάλλευσης.
3. Με τα έσοδα από συμμετοχές.
4. Με τα έσοδα χρεογράφων.
5. Με τα κέρδη από πωλήσεις συμμετοχών και χρεογράφων.
6. Με τους τόκους και τα συναφή με αυτούς έσοδα.
7. Με τα έκτακτα και ανόργανα έσοδα.
8. Με τα έκτακτα κέρδη.
9. Με τα έσοδα προηγούμενων χρήσεων.
10. Με τα έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων.
11. Με τις ενδεχόμενες καθαρές ζημιές.

**Παράδειγμα 1**

Η εταιρία «Ζ» εμφάνισε στο Β' προσωρινό ισοζύγιο της τα παρακάτω:

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ (Αρχικό Απόθεμα 100 € και Αγορές Χρήσεως 800 €)	
60 ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	600 €
62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	250 €
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	150 €
65 ΤΟΚΟΙ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	130 €
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	1.000 €
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	500 €
82 ΕΞΟΔΑ & ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	100 €

Η απογραφή έδειξε ότι τα εμπορεύματα τέλους χρήσεως είναι 150 €.

Ζητείται να υπολογιστούν τα αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως.

80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	2.030
80.00 Λογ/σμος Γεν. Εκμεταλλεύσεως	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	900
20.00 Αρχικό απόθεμα εμπορευμάτων	
20.01 Αγορές χρήσεως	
60 ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	600
62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	250
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	150
65 ΤΟΚΟΙ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	130

Μεταφορά λογαριασμού

70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	1.000
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	500
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	150
20.00 Εμπορεύματα τελικής απογραφής	



80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	1.650
80.00 Λογ/σμος Γεν. Εκμεταλλεύσεως	
Μεταφορά λογαριασμού	
-----	-----
86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	380
86.00 Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	
86.00.00 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	
80 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	380
80.00 Λογ/σμος Γεν. Εκμεταλλεύσεως	
Μεταφορά λογαριασμού	
-----	-----
82 ΕΞΟΔΑ & ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	100
86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	100
86.00 Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	
86.00.00 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	
Μεταφορά λογαριασμού	
-----	-----
88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	280
88.01 Ζημίες χρήσεως	
86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	280
86.00 Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	
86.00.00 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	
Καθαρό αποτέλεσμα ζημίες χρήσεως	
-----	-----

### **88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ**

Ο λογαριασμός 88 χρησιμοποιείται μόνο στο τέλος της χρήσης όταν γίνεται η διάθεση κερδών οπότε καταρτίζεται υποχρεωτικά πίνακας διάθεσης καθαρών κερδών. Ο πίνακας του λογαριασμού 88 στον οποίο εμφανίζονται τα στοιχεία

των υπολογαριασμών του και ο τρόπος διάθεσης των κερδών δημοσιεύεται μαζί με τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσης σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά. Επίσης, ο 88 χρησιμεύει για την συγκέντρωση των καθαρών αποτελεσμάτων της χρήσης, των κερδών της προηγούμενης ή προηγούμενων χρήσεων, των ζημιών της προηγούμενης ή προηγούμενων χρήσεων όταν πρόκειται να συμψηφιστούν με κέρδη της κλειόμενης χρήσης, των διαφορών φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων και στην περίπτωση διανομής αποθεματικών των προς διάθεση τέτοιων αποθεματικών.

Ο λογαριασμός 88 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τις καθαρές ζημίες χρήσεως.
- 2) με τις ζημίες προηγούμενης χρήσεως
- 3) με τις ζημίες προηγούμενων χρήσεων
- 4) με τις συμψηφιστικές χρεωστικές διαφορές που προκύπτουν από φορολογικό έλεγχο προηγ. χρήσεων
- 5) με το φόρο εισοδήματος και την εισφορά υπέρ ΟΓΑ που αναλογούν στα συνολικά καθαρά κέρδη της χρήσεως που κλείνει
- 6) με τους φόρους ακίνητης περιουσίας για τους οποίους οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας προβλέπουν ότι τελικά βαρύνουν τα κέρδη χρήσεως ή τη ζημία χρήσεως και όχι το λειτουργικό κόστος.
- 7) με κάθε φόρο που δεν ενσωματώνεται στο λειτουργικό κόστος και βαρύνει τα κέρδη χρήσεως ή τη ζημία χρήσεως.
- 8) με τα κέρδη που διατίθενται για αποθεματικά.
- 9) με τα καθαρά μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους ή εταίρους.
- 10) με τα καθαρά μερίσματα για τα οποία αποφασίζεται η διάθεσή τους για πώληση του μετοχικού κεφαλαίου.
- 11) με τους παρακρατούμενους φόρους.
- 12) με το υπόλοιπο κερδών που μεταφέρεται στην επόμενη χρήση.

Ο λογαριασμός 88 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με τα καθαρά κέρδη χρήσης

- 2) με το υπόλοιπο κερδών προηγούμενης χρήσης.  
 3) με τις συμψηφιστικές πιστωτικές διαφορές που προκύπτουν από φορολογικό έλεγχο προηγούμενων χρήσεων.  
 4) με τα αποθεματικά που αποφασίζεται η διάθεσή τους προς κάλυψη ζημιών.

### Παράδειγμα 1

Στη βιομηχανία «Α» τα αποθέματα, οι λογαριασμοί εκμεταλλεύσεως (ομάδες 6 & 7) και τα έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα στο τέλος της χρήσεως 2005 είχαν ως εξής:

1)		ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2004	ΑΓΟΡΕΣ 2005	ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2005
20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	20,000	100,000	15,000
21	ΠΡΟΙΟΝ. ΕΤΟΙΜΑ Κ ΗΜΙΤΕΛΗ	265,000	-	235,000
22	ΥΠΟΠΡΟΙΝΤΑ Κ ΥΠΟΛΕΙΜ.	25,000	-	20,000
23	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	5,000	-	3,000
24	ΠΡΩΤΕΣ Κ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	120,000	800,000	150,000
25	ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ	12,000	40,000	10,000
26	ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΠΑΓ. ΣΤΟΙΧ.	15,000	50,000	20,000
28	ΕΙΔΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	8,000	20,000	5,000
		470,000 €	1,010,000 €	458,000 €

2) Τα οργανικά έξοδα ανήλθαν στα € 963000 και αναλύονται ως εξής:

60	Αμοιβές κ έξοδα προσωπικού	600,000
61	Αμοιβές κ έξοδα τρίτων	60,000
62	Παραχές τρίτων	100,000
63	Φόροι κ τέλη	15,000
64	Διάφορα έξοδα	40,000
65	Τόκοι κ συναφή έξοδα	80,000
66	Αποσβέσεις παγίων ενσωμ. Στο λειτ. Κόστος	60,000
68	Προβλέψεις εκεταλλεύσεως	8,000
		963,000 €

3) Τα οργανικά έσοδα ανήλθαν στα € 2167000 και αναλύονται ως εξής:

70	Πωλήσεις εμπορευμάτων	150,000
71	Πωλήσεις Προϊόντων ετ. κ ημιτ.	1,910,000
72	Πωλήσεις λοιπών αποθεμ κ άχρηστων υλικών	20,000
73	Πωλήσεις υπηρεσιών	40,000
74	Επιχορηγήσεις κ διάφορα έσοδα πωλήσεων	8,000
75	Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	24,000

76 Έσοδα κεφαλαίων	10,000
78 Ιδιοπαραγωγή παγίων	5,000
	<u>2,167,000 €</u>

<b>4)</b>	Τα έκτακτα κ ανόργανα έσοδα κ έξοδα της χρήσεως:	
81.00.04	ΧΡΕΩΣΤ. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜ. ΔΙΑΦΟΡΕΣ	4,000
81.01.04	ΠΙΣΤ. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜ. ΔΙΑΦΟΡΕΣ	8,000
81.02.03	ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΜΗΧΑΝΩΝ	600
81.03.04	ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΠΛΩΝ	400
81.03.07	ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΛΑΧΝΟΥΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ	1,000
82.00.00	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ Κ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ	1,500
82.01.00	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓ. ΧΡΗΣΕΩΝ	3,000
83.12	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤ. ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ Κ ΕΞΟΔΑ	2,000
84.01.13	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΡΟΗΓ. ΧΡΗΣ. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤ. ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓ.	3,000
85.02	ΚΟΣΤΟΣ	6,000

5) ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΕΞΟΔΩΝ						
ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΕΞΟΔΩΝ	ΠΟΣΑ ΠΡΟΣ ΜΕΡΙΣΜΟ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΕΡΕΥΝΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΔΙΑΘΕΣΗ	ΧΡΗΜ/ΚΗ
60	600,000	500,000	50,000	4,000	46,000	-
61	60,000	46,000	12,000	-	2,000	-
62	100,000	76,000	14,000	-	10,000	-
63	15,000	10,000	4,000	-	1,000	-
64	40,000	5,000	24,000	1,000	10,000	-
65	80,000	-	-	-	-	80,000
66	60,000	48,000	6,000	1,000	5,000	-
68	8,000	5,000	2,000	-	1,000	-
	963,000 €	690,000 €	112,000 €	6,000 €	75,000 €	80,000 €

- ΝΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΕΙ ΤΟ ΟΡΓΑΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ
- ΝΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΕΙ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

## ΛΥΣΗ

### ΒΗΜΑ 1: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΘΕΜΑΤΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ

80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	470000
80.00	ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	
20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	20000
20.00	Αποθέματα Απογραφής	
21	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ ΗΜΙΤΕΛΗ	265000

21.00	Αποθέματα Απογραφής	
22	ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ Κ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ	25000
22.00	Αποθέματα Απογραφής	
23	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	5000
23.00	Αποθέματα Απογραφής	
24	ΠΡΩΤΕΣ Κ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	120000
24.00	Αποθέματα Απογραφής	
25	ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ	12000
25.00	Αποθέματα Απογραφής	
26	ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΠΑΓΙΩΝ	15000
26.00	Αποθέματα Απογραφής	
28	ΕΙΔΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	8000
28.00	Αποθέματα Απογραφής	

**ΒΗΜΑ 2: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΓΟΡΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ**

80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	1010000
80.00	ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	
20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	100000
20.01	Αγορές χρήσεως	
24	ΠΡΩΤΕΣ Κ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ- ΥΛ. ΣΥΣΚ.	800000
24.01	Αγορές χρήσεως	
25	ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ	40000
25.01	Αγορές χρήσεως	
26	ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	50000
26.01	Αγορές χρήσεως	
28	ΕΙΔΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	20000
28.01	Αγορές χρήσεως	

**ΒΗΜΑ 3: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΧΡΗΣΗΣ(Τελ.απόθεμα)**

20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	15000
20.00	Αποθέματα Απογραφής	
21	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΟΙΜΑ Κ ΗΜΙΤΕΛΗ	235000
21.00	Αποθέματα Απογραφής	
22	ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ Κ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ	20000
22.00	Αποθέματα Απογραφής	
23	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ	3000
23.00	Αποθέματα Απογραφής	
24	ΠΡΩΤΕΣ Κ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ- ΥΛ. ΣΥΣΚ.	150000
24.00	Αποθέματα Απογραφής	
25	ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ	10000
25.00	Αποθέματα Απογραφής	
26	ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΠΑΓΙΩΝ	20000
26.00	Αποθέματα Απογραφής	
28	ΕΙΔΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	5000
28.00	Αποθέματα Απογραφής	

80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	
80.00	ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	458000

**ΒΗΜΑ 4: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ**

80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	963000
80.00	ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	
60	ΑΜΟΙΒΕΣ Κ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	600000
61	ΑΜΟΙΒΕΣ Κ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	60000
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	100000
63	ΦΟΡΟΙ Κ ΤΕΛΗ	15000
64	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	40000
65	ΤΟΚΟΙ Κ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	80000
66	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΝΣΩΜ. ΣΤΟ ΛΕΙΤ ΚΟΣΤΟΣ	60000
68	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	8000

**ΒΗΜΑ 5: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ**

70	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	15000
71	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤ. ΕΤΟΙΜ Κ ΗΜΙΤ. ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΛΟΙΠΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ Κ	1910000
72	ΑΧΡΗΣΤ ΥΛΙΚΟΥ	20000
73	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ Κ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	40000
74	ΠΩΛ.	8000
75	ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΑΣΧΟΛΙΩΝ	24000
76	ΕΞΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	10000
78	ΙΔΙΟΠΑΡΑΓΩΓΑ ΠΑΓΙΩΝ	5000
80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	2167000
80.00	ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	

**ΒΗΜΑ 6: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ 80.00 ΣΤΟΝ 80.01**

80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	182000
80.00	ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	
80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	182000
80.01	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	

**ΒΗΜΑ 7: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΟΥ ΔΕ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΚΟΣΤΟΣ****ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ**

80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	
80.02	ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
80.02.00	ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	115000
80.02.01	ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞ	13000
80.02.02	ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓ. ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ	104000
80.02.06	ΧΡΗΜ/ΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	80000

80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	312000
80.00	ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	

**ΒΗΜΑ 8:** ΕΛΑΤΤΩΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΑ ΟΡΓΑΝ. ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΔΕ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΠΩΛΗΣΕΙΣ.

80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	47000
80.01	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	
80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	
80.03	Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων Έσοδα εκμεταλλεύσεως (λογ/σμοί	
80.03.00	74,75,78)	37000
80.03.01	Έσοδα Συμμετοχών (λογ/σμός 76)	10000

**ΒΗΜΑ 9:** ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΜΙΚΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΗ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ.

80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	
	ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
80.01	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	447000
80.03	Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελ.	
80.03.00	Έσοδα εκμεταλλεύσεως	37000
80.03.01	Έσοδα Συμμετοχών	10000
86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	
86.00	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	
86.00.00	ΜΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	447000
86.00.01	ΆΛΛΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	37000
86.01	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛ/ΤΑ	
86.01.00	ΕΣΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	10000

**ΒΗΜΑ 10:** ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΜΗ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ.

86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	
86.00	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	
86.00.02	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	115000
86.00.03	Έξοδα λειτουργίας έρευνας-ανάπτυξης	13000
86.00.04	Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	104000
86.01	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛ/ΤΑ	
86.01.09	Χρεωστικοί τόκοι κ συναφή έξοδα	80000
80	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	
80.02	ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΤ/ΤΩΝ	
80.02.00	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	115000
80.02.01	Έξοδα λειτουργίας έρευνας-ανάπτυξης	13000
80.02.02	Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	104000
80.02.06	Χρεωστικοί τόκοι κ συναφή έξοδα	80000

**ΒΗΜΑ 11: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ Κ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ Κ ΖΗΜΙΩΝ**

86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	
86.02	Έκτακτα κ ανόργανα Αποτελέσματα	4000
86.02.07	Έκτακτα κ ανόργανα Έξοδα	600
86.02.08	Έκτακτες ζημίες	1500
86.02.09	Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	2000
86.02.10	Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	
86.03.02	Μη ενσωματ. Μηχανημ στο λειτουργ.κόστος	6000
81	ΕΚΤΑΚΤΑ Κ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
81.00	Έκτακτα κ ανόργανα Έξοδα	
81.00.04	Συν/κες Διαφορές	4000
81.02	Έκτακτες ζημίες	
81.02.02	Ζημίες από εκποίηση μηχανημάτων	600
82	ΕΞΟΔΑ Κ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	
82.00.00	Φορολογικά πρόστιμα κ προσαυξήσεις	1500
83	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	
83.12	Προβλέψεις για εταιρικούς κινδύνους κ έκτακτα έξοδα	2000
85	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤ. ΣΤΟ ΛΕΙΤ.ΚΟΣΤΟΣ	
85.02.00	Αποσβέσεις μηχανημάτων	6000

**ΒΗΜΑ 12: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ**

81.01.04	Συναλ/κές Διαφορές	8000
81.03.04	Κέρδη από εκποίηση επίπλων	1400
81.03.07	Κέρδη από λαχνούς ομολογ. Δανείων	3000
82.01.00	Επιχορηγήσεις Πωλήσεων	3000
84.01.13	Έσοδα από προβλέψεις για έξοδα προηγ. Χρήσης	
86.02.00	Έκτακτα κ ανόργανα έξοδα	8000
86.02.01	Έκτακτα κέρδη	1400
86.02.02	Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	3000
86.02.03	Έσοδα από προβλέψεις προηγ. Χρήσεων	3000

**ΒΗΜΑ 13: ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ**

86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	
86.00	Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως	
86.00.00	Μικτά κέρδη Εκμεταλλεύσεως	447000
86.00.01	Άλλα Κέρδη Εκμεταλλεύσεως	37000
86.01	Έσοδα συμμετοχών	
86.01.00	Έσοδα συμμετοχών	10000
86.02.00	Έκτακτα κ ανόργαν Έσοδα	8000
86.02.01	Έκτακτα κέρδη	1400
86.02.02	Έσοδα προηγούμενων Χρήσεων	3000
86.02.03	Έσοδα από προβλέψεις προηγούμ. Χρήσεων	3000
86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	
86.00.02	Έξοδα διοικητικ λειτουργίας	115000



86.00.03	Έξοδα Λειτουργίας Έρευν-Ανάπτυξης	13000
86.00.04	Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	104000
86.01.09	Χρεωστικοί τόκοι κ συναφή έξοδα	80000
86.02.07	Έκτακτα κ ανόργανα έξοδα	4000
86.02.08	Έκτακτες ζημίες	600
86.02.09	Έξοδα προηγούμε χρήσεων	1500
86.02.10	Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	2000
86.03.02	Αποσβέσεις μη ενσωματωμ. Μηχανημ.	6000
86.99	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	183300

#### ΒΗΜΑ 14: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΘΑΡΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΛΟΓ/ΣΜΟ 88

86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	183300
86.99	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	
88	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	
88.00	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ	183300

### **89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**

Ο λογαριασμός 89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ, χρησιμοποιείται μόνο στο τέλος της χρήσεως οπότε καταρτίζεται υποχρεωτικά η κατάσταση του Ισολογισμού της χρήσεως. Επίσης ο λογαριασμός 89 χρησιμεύει για το κλείσιμο των λογαριασμών της χρήσεως που αναφέρεται ο Ισολογισμός και το άνοιγμα των λογαριασμών της νέας χρήσεως που ακολουθεί μετά την κατάρτιση του Ισολογισμού.

**Ο λογαριασμός 89.00 Ισολογισμός Ανοίγματος** ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ με τους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς που έχουν πιστωτικά υπόλοιπα και ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ με τους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς που έχουν χρεωστικά υπόλοιπα.

**Ο λογαριασμός 89.01 Ισολογισμός κλεισίματος χρήσεως** ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ με τους πρωτοβάθμιους που έχουν χρεωστικά υπόλοιπα και ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ με τους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς που έχουν πιστωτικά υπόλοιπα.

**Παράδειγμα 1**

Ο ισολογισμός της εταιρίας «Κ» στις 31/12/2000, όπως προκύπτει από την απογραφή είναι:

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	1.500
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	2.000
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	500
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2.500
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	700
51 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ	500

Να γίνουν οι εγγραφές κλεισίματος.

-----	-----
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	4.000
89.01 Ισολογισμός κλεισίματος	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	1.500
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	2.000
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	500
-----	-----
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2.500
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	700
51 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ	500
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	4.000
89.01 Ισολογισμός κλεισίματος	
-----	-----

# 10 ΔΕΚΑΤΗ ΟΜΑΔΑ

## ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ

### ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

00

01 Αλλότρια περιουσιακά στοιχεία

02 Χρεωστικοί λογαριασμοί εγγυήσεων και εμπραγμάτων ασφαλειών

03 Απαιτήσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις

04 Διάφοροι λογαριασμοί πληροφοριών χρεωστικοί

05 Δικαιούχοι αλλότριων περιουσιακών στοιχείων

06 Πιστωτικοί λογαριασμοί εγγυήσεων και εμπραγμάτων ασφαλειών

07 Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις

08 Διάφοροι λογαριασμοί πληροφοριών πιστωτικοί

09 Λογαριασμοί τάξεως υποκαταστημάτων ή άλλων κέντρων

## ΟΜΑΔΑ 10. (0) : ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ.

Στην ομάδα 10 περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί τάξεως με τους οποίους παρέχονται σημαντικές πληροφορίες και χρήσιμα στατιστικά στοιχεία. Είναι λογαριασμοί ειδικής κατηγορίας, στους οποίους απεικονίζονται και παρακολουθούνται χρήσιμες πληροφορίες καθώς και γεγονότα που δημιουργούν νομικές δεσμεύσεις, χωρίς να επιφέρουν άμεση ποσοτική μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας, η οποία όμως είναι δυνατό να επέλθει στο μέλλον. Οι λογαριασμοί τάξεως λειτουργούν πάντοτε αμοιβαία, κατά ζεύγη λογαριασμών, σε αυτόνομο λογιστικό κύκλωμα της ομάδας 10, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα συλλειτουργίας τους με τους λογαριασμούς ουσίας της Γενικής λογιστικής (ομ. 1 – 8) και της αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως.

Με τους λογαριασμούς τάξεως παρακολουθούνται,

- 1) τα αλλότρια περιουσιακά στοιχεία,
- 2) εγγυήσεις που λαμβάνονται από την οικονομική μονάδα για εξασφάλιση απαιτήσεών της,
- 3) εγγυήσεις που παραχωρούνται από την οικονομική μονάδα για εξασφάλιση υποχρεώσεών της,
- 4) αμφοτεροβαρείς και άλλης φύσεως συμβάσεις, κατά το ανεκτέλεστο μέρος τους,
- 5) διάφορες πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία.

### ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ

α) όταν χρεώνεται ο ένας πιστώνεται ο άλλος και αντίθετα. Έτσι έχουν ίσα και αντίθετα ποσά.

β) χρεώνονται και πιστώνονται πάντα με το ίδιο μέτρο αξίας. Η τιμή αυτή μπορεί να είναι πραγματική αξία, ή προϋπολογισμένη αξία ή να είναι λογιστικό ισότιμο, δηλαδή συμβατική λογιστική τιμή, αρκεί το λογιστικό αυτό ισότιμο να προσδιοριστεί τι αντιπροσωπεύει.

## ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 00

Δεν χρησιμοποιείται.

## 01. ΑΛΛΟΤΡΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στο λογαριασμό 01, ο οποίος συλλειτουργεί μόνο με το λογαριασμό 05 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΛΛΟΤΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ», παρακολουθούνται τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία τρίτων, τα οποία βρίσκονται στην κατοχή της οικονομικής μονάδας για διάφορους λόγους, π.χ. φύλαξη, για είσπραξη, σε παρακαταθήκη ή σε χρήση.

Ο λογαριασμός 01 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**: με την αξία των περιουσιακών στοιχείων τρίτων (πραγματική ή προϋπολογιστική) ή με το λογιστικό ισότιμο, κατά την παραλαβή των περιουσιακών αυτών στοιχείων, με πίστωση του λογαριασμού 05

Ο λογαριασμός 01 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**: όταν τα περιουσιακά στοιχεία επιστρέφονται στο δικαιούχο ή κατά οποιοδήποτε τρόπο παύουν να βρίσκονται στην κατοχή της οικονομικής μονάδας, με χρέωση του λογαριασμού 05 Η πίστωση του λογ. 01 γίνεται την αυτή αξία ή με το αυτό λογιστικό ισότιμο με το οποίο είχε χρεωθεί

## 02 ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Στο λογαριασμό 02, ο οποίος συλλειτουργεί μόνο με το 06 «ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ», παρακολουθούνται οι εγγυήσεις και εμπράγματα ασφάλειες i) που παραχωρούνται από τρίτους στην οικονομική μονάδα για εξασφάλιση απαιτήσεών της και καλής εκτελέσεως, από τρίτους, συμβάσεων που συνάπτονται με αυτούς και ii) που η οικονομική μονάδα παραχωρεί σε πιστωτές της για εξασφάλιση υποχρεώσεών της και καλής εκτελέσεως από αυτή συμβάσεων που συνάπτονται με τρίτους. Επίσης παρακολουθούνται και τα γραμμάτια εισπρακτέα τα οποία δε βρίσκονται στα χαρτοφυλάκια της οικονομικής μονάδας, επειδή, είτε έχουν προεξοφληθεί, είτε έχουν μεταβιβαστεί

με οπισθογράφιση και τα οποία δεν παρακολουθούνται σε ιδιαίτερους λογ. ουσίας (λογ. 31.04, 31.05, 31.11, 31.12). Η οπισθογράφιση των γραμματίων απορρέει νομική ευθύνη της οικονομικής μονάδας (εγγύηση πληρωμής).

Ο λογαριασμός 02 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**: με την αξία των εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών που παραχωρούνται ή λαμβάνονται, καθώς και με την αξία των γραμματίων εισπρακτέων που προεξοφλούνται ή μεταβιβάζονται σε τρίτους, με πίστωση του 06.

Ο λογαριασμός 02 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**: όταν οι εγγυήσεις και οι εμπράγματα ασφαλείες παύσουν να υπάρχουν ή όταν τα γραμμάτια εισπρακτέα της κατηγορίας αυτής εξοφληθούν από τους αποδέκτες τους ή επιστραφούν στην οικονομική μονάδα λόγω μη πληρωμής τους, με χρέωση του λογαριασμού 06.

(Αν προκύψουν δυσχέρειες προσδιορισμού της αξίας των εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών, η οικονομική μονάδα έχει τη δυνατότητα να διενεργεί τις σχετικές λογιστικές εγγραφές με λογιστικό ισότιμο).

### **03 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ**

Ο λογαριασμός 03 ο οποίος συλλειτουργεί μόνο με το λογαριασμό 07 «ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ», παρακολουθούνται οι αμφοτεροβαρείς συμβάσεις που έχει υπογράψει η οικονομική μονάδα με τρίτους, κατά το μέρος που έχουν εκτελεστεί.

Ο λογαριασμός 03 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**: με την αξία (πραγματική ή προϋπολογιστική) του ανεκτέλεστου μέρους κάθε αμφοτεροβαρούς συμβάσεως, με πίστωση του 07.

Ο λογαριασμός 03 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**: όταν οι συμβάσεις αυτές παύσουν να έχουν ισχύ ή εκτελεστούν κατά μέρος, με χρέωση του 07.

(Είναι δυνατή η διενέργεια των λογιστικών εγγραφών της περιπτώσεως αυτής με λογιστικό ισότιμο).

#### **04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ**

Ο λογαριασμός 04, ο οποίος συλλειτουργεί μόνο με το 08 «ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ», παρακολουθούνται διάφορες πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε οικονομικής μονάδας. Παρακολουθείται επίσης η αφορολόγητη υπεραξία εξαιτίας συγχωνεύσεως ή μετατροπής οικονομικών μονάδων, των δικαιωμάτων για σχηματισμό αφορολόγητων αποθεματικών, καθώς και των μετοχών επικαρπίας της οικονομικής μονάδας που κυκλοφορούν.

Ο λογαριασμός 04 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) με την αφορολόγητη υπεραξία εξ αιτίας συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων,
- 2) με τα δικαιώματα για σχηματισμό αφορολόγητων αποθεματικών,
- 3) με τις μετοχές επικαρπίας της επιχείρησης που κυκλοφορούν σύμφωνα με τις διατάξεις της Νομοθεσίας, 4) με την αξία των επιχορηγήσεων πάγιων επενδύσεων.

Ο λογαριασμός 04 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**:

- 1) όταν παύει να υπάρχει το ενδιαφέρον παρακολουθήσεως των πληροφοριών ή των στατιστικών στοιχείων που επιλέγουν για παρακολούθηση,
- 2) με το χρεωστικό του υπόλοιπο στο τέλος του έτους για να εξισωθεί.

#### **05 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΛΛΟΤΡΙΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ**

Ο λογαριασμός 05 συλλειτουργεί μόνο με το λογαριασμό 01 ΑΛΛΟΤΡΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο λογαριασμός 05 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**, με ότι πιστώνεται ο 01

Ο λογαριασμός 05 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**, με ότι χρεώνεται ο 01

#### **06 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ**

Ο λογαριασμός 06, συλλειτουργεί μόνο με το λογαριασμό 02 ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Ο λογαριασμός 06 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**: με ότι πιστώνεται ο λογαριασμός 02

Ο λογαριασμός 06 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**: με ότι χρεώνεται ο λογαριασμός 02

#### **07 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ**

Ο λογαριασμός 07 συλλειτουργεί μόνο με το λογαριασμό 03 **ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΦΟΤΕΡΟΒΑΡΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ**.

Ο λογαριασμός 07 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**: με ότι πιστώνεται ο λογαριασμός 03

Ο λογαριασμός 07 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**: με ότι χρεώνεται ο λογαριασμός 03

#### **08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ**

Ο λογαριασμός 08 συλλειτουργεί μόνο με το λογαριασμό 04 **ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ**

Ο λογαριασμός 08 **ΧΡΕΩΝΕΤΑΙ**: με ότι πιστώνεται ο λογαριασμός 04

Ο λογαριασμός 08 **ΠΙΣΤΩΝΕΤΑΙ**: με ότι χρεώνεται ο λογαριασμός 04

#### **09 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ Η ΑΛΛΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ**

Σε περίπτωση που η οικονομική μονάδα κάνει χρήση του ομίλου λογαριασμών 09, τα κονδύλια των λογαριασμών του ομίλου αυτού, στον Ισολογισμό τέλους χρήσεως, συναθροίζονται και εμφανίζονται μαζί με τα αντίστοιχα κονδύλια των λογαριασμών 01 – 08.



## ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γρηγοράκου Θ.** (1999), ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ, εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα
- Ζαχαροπούλου,** ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ II, Πάτρα
- Καούνης Δικ.** (1999), ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, έκδοση Καούνης Δίκαιος – κεντρική διάθεση Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα
- Κοντάκος Αρ.** (1999), ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ»-Γ. ΠΑΤΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε., 3<sup>η</sup> έκδοση, Αθήνα
- Λεκαράκου Κ. – Ιζάμη** (2001), ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, Πειραιάς
- Λεκαράκου Κ. – Ιζάμη & Παπασπύρου Αγγ.** (2001), ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, Πειραιάς
- Μιλτιάδης Κ.** (2004), ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, εκδόσεις ΠΑΜΙΣΟΣ
- Ξένος Χαρ.** (1999), ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ, εκδότης ipiroteki software & publications s.a.
- Παπαδάτου Θ.,** ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, Πάτρα
- Παρασκευόπουλος Δ.** (1999), Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ, εκδοτικός οίκος «INTERBOOKS»
- Πετρίδης Ν.,** ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ II – σημειώσεις, Πάτρα
- Πομώνης Νικ.** (2002), ΓΕΝΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ II, εκδόσεις ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, ΑΘΗΝΑ
- Σακέλλης Εμμ.,** Ο ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ, εκδόσεις Ε. ΣΑΚΕΛΛΗ, 2<sup>η</sup> έκδοση
- Σακέλλης Εμμ.** (1990), ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ, εκδοτικός οίκος «ΠΑΜΙΣΟΣ»
- Σακέλλης Εμμ.,** ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ, εκδόσεις «ΒΡΥΚΟΣ» Ε.Ε., 3<sup>η</sup> έκδοση.
- Σπυροπούλου Κ.,** ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ I, Πάτρα
- Σωτηρόπουλος Γ.** (1980), ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ Ε.Γ.Λ.Σ., Πάτρα

# ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

## Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο

### ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

#### ΣΧΕΔΙΟΥ

#### ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

#### ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

- Ομάδα 1<sup>η</sup>.** ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
- Ομάδα 2<sup>η</sup>.** ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ
- Ομάδα 3<sup>η</sup>.** ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ & ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ
- Ομάδα 4<sup>η</sup>.** ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ - ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ -  
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
- Ομάδα 5<sup>η</sup>.** ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
- Ομάδα 6<sup>η</sup>.** ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ
- Ομάδα 7<sup>η</sup>.** ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ
- Ομάδα 8<sup>η</sup>.** ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
- Ομάδα 9<sup>η</sup>.** Οι υποχρεωτικοί λογαριασμοί της  
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΜ/ΣΕΩΣ
- Ομάδα 10<sup>η</sup>.** ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ

